

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA LJUBLJANA**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

ČEMŠENIK-KOLOVRAT

2021 - 2030

Štev.: 04-89/21

OSNUTEK

VSEBINA:

POVZETEK	10
UVOD	12
1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	14
1.1 OPIS NARAVNIH RAZMER	14
1.1.1 <i>Lega</i>	14
1.1.2 <i>Relief</i>	14
1.1.3 <i>Podnebne značilnosti</i>	14
1.1.4 <i>Hidrološke razmere</i>	15
1.1.5 <i>Matična podlaga in tla</i>	16
1.1.6 <i>Krajski tipi, gozdnatost</i>	16
1.1.7 <i>Vegetacijski oris gospodarske enote</i>	17
1.1.8 <i>Živalski svet</i>	19
1.2 POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	20
1.3 ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	21
1.4 DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	22
1.5 GOSPODARSKE IN DRUGE DEJAVNOSTI, POVEZANE Z GOZDOM	23
1.5.1 <i>Lovstvo</i>	23
1.5.2 <i>Kmetijstvo</i>	24
1.5.3 <i>Poselitev</i>	24
1.5.4 <i>Infrastruktura</i>	24
1.5.5 <i>Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)</i>	24
1.5.6 <i>Ostale gospodarske dejavnosti</i>	24
1.6 POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	25
1.7 UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	26
1.8 ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	26
2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	27
2.1 EKOLOŠKE FUNKCIJE	28
2.2 SOCIALNE FUNKCIJE	36
2.3 PROIZVODNE FUNKCIJE.....	40
3 OPIS STANJA GOZDOV	42
3.1 GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	42
3.2 LESNA ZALOGA.....	43
3.3 PRIRASTEK	45
3.4 RAZVOJNE FAZE OZ. ZGRADBE SESTOJEV	46
3.5 TIPI SESTOJEV	48
3.6 OHRANJENOST GOZDOV	49
3.7 KAKOVOST DREVJA	49
3.8 POŠKODOVANOST DREVJA	49
3.9 OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	50
3.10 ODMRLO DREVJE	52
4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	53
4.1 KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GOZDNOGOSPODARSKI ENOTI.....	53
4.2 GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	53
4.2.1 <i>Posek</i>	54
4.2.2 <i>Gojitvena in varstvena dela</i>	60
4.2.3 <i>Gradnja gozdnih prometnic</i>	61
4.2.4 <i>Opravljenjena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov</i>	61
4.2.5 <i>Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2011–2020</i>	62
4.2.6 <i>Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2011–2020</i>	62
5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	64
5.1 RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ	64
5.1.1 <i>Površina</i>	64

5.1.2	<i>Lesna zaloga , prirastek in možni posek</i>	64
5.2	PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI	65
5.2.1	<i>Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev</i>	65
5.2.2	<i>Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov</i>	67
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	68
6.1	SPLOŠNI CILJI.....	68
6.2	USMERITVE	71
6.2.1	<i>Splošne usmeritve</i>	71
6.2.2	<i>Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov</i>	73
6.2.3	<i>Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali</i>	93
6.2.4	<i>Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih</i>	94
6.2.5	<i>Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi</i>	94
6.2.6	<i>Usmeritve za delo s semenskimi objekti</i>	95
6.2.7	<i>Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic</i>	96
6.2.8	<i>Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor</i>	99
6.2.9	<i>Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih</i>	102
6.2.10	<i>Usmeritve za območja gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna</i>	102
6.3	UKREPI	103
6.3.1	<i>Možni posek</i>	103
6.3.2	<i>Potrebna gojitvena in varstvena dela</i>	104
6.3.3	<i>Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali</i>	106
6.3.4	<i>Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov</i>	106
6.3.5	<i>Graditev gozdnih prometnic</i>	106
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ	108
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	110
9	RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI	112
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDOV	112
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	113
9.2.1	<i>Rastiščnogojitveni razred: Podgorsko bukovje - 11012</i>	113
9.2.2	<i>Rastiščnogojitveni razred: Acidofilno bukovje - 12112</i>	123
9.2.3	<i>Rastiščnogojitveni razred: Toploljubno bukovje - 14112</i>	132
9.2.4	<i>Rastiščnogojitveni razred: Gorsko bukovje - 15512</i>	141
9.2.5	<i>Rastiščnogojitveni razred: Bukovje na rendzinah - 16012</i>	149
9.2.6	<i>Rastiščnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 40000</i>	158
10	LITERATURA IN VIRI	167
11	NAČRT SO IZDELALI	168
12	PRILOGE	169
12.1	PREGLEDNICE V PRILOGAH	169
12.1.1	<i>OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote</i>	169
12.1.2	<i>OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda</i>	172
12.1.3	<i>OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah</i>	190
12.2	SEZNAM TARIF PO ODSEKIH	196
12.3	SEZNAM PRIRASTNIH NIZOV PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH.....	199
12.4	CENA GOZDNEGA DELA IN CENA LESA PRI IZRAČUNU EKONOMSKE PRESOJE.....	199
13	PROSTORSKI DEL NAČRTA	201
13.1	STANJE IN RAZVOJ GOZDNIH POVRŠIN.....	201
13.2	VEČFUNKCIONALNA OBMOČJA	201
13.3	INTENZIVNOST GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	202
13.4	OBMOČJA GOZDOV S POSEBNIM NAMENOM IN VAROVALNIH GOZDOV	203
13.5	GOZDOVI ZA SANACIJO IN STANJE GOZDOV PO STANDARDIH KAKOVOSTI OKOLJA IN MERILIH OBČUTLJIVOSTI, RANLJIVOSTI ALI OBREMENJENOSTI OKOLJA.....	203

Vsebina

13.6	OBMOČJA GOZDOV POMEMBNA ZA OHRANITEV PROSTOŽIVEČIH ŽIVALI TER ZA OHRANITEV BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI.....	204
13.6.1	<i>Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali.....</i>	<i>204</i>
13.6.2	<i>Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave....</i>	<i>204</i>
13.7	VARSTVENA IN OGROŽENA OBMOČJA PO PREDPISIH O VODAH.....	204
13.8	OBMOČJA GOZDOV, KJER JE DOPUSTNO KRČENJE GOZDA.....	205
13.9	PREGLED IN ZASNOVA GOZDNE INFRASTRUKTURE TER DRUGIH PROSTORSKIH UREDITEV V GOZDNEM PROSTORU	206
13.9.1	<i>Odprtost gozdov s prometnicami</i>	<i>206</i>
13.9.2	<i>Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami</i>	<i>206</i>
13.9.3	<i>Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami.....</i>	<i>206</i>

KAZALO PREGLEDNIC:

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	14
Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)	16
Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	16
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih združb v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč....	17
Preglednica 5/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	20
Preglednica 6/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki)	20
Preglednica 7/D-LS: Razvoj posestne sestave	20
Preglednica 8/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila).....	21
Preglednica 9/D-C: Odprtost gozdov s cestami	21
Preglednica 10: Stanje prebivalstva po naseljih in trend gibanja	23
Preglednica 11/D-LD: Pregled lovišč.....	23
Preglednica 12/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami.....	27
Preglednica 13/N-SPA : Natura PVO (SPA) in SAC (SCI) območje	31
Preglednica 14/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi	31
Preglednica 15: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE habitatni tipi.....	32
Preglednica 16/KVP: Kvalifikacijske vrste ptic	33
Preglednica 17: Naravne vrednote	37
Preglednica 18: Jame	38
Preglednica 19: Varovani objekti in območja kulturne dediščine	39
Preglednica 20/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	42
Preglednica 21/KGR: Gozdne združbe po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	42
Preglednica 22/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih.....	44
Preglednica 23/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	44
Preglednica 24/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	45
Preglednica 25/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih.....	46
Preglednica 26/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	46
Preglednica 27/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	46
Preglednica 28/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	47
Preglednica 29/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	47
Preglednica 30/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	48
Preglednica 31/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	49
Preglednica 32/K: Kakovost drevja.....	49
Preglednica 33/PSD: Poškodovanost drevja.....	49
Preglednica 34/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno	50
Preglednica 35/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah	51
Preglednica 36/OM3: Primerjava skupne poškodovanosti in poškodovanosti bukve v PE po popisih 2010 - 2020.....	51
Preglednica 37/OM4: Primerjava poškodovanosti iglavcev in listavcev v PE po popisih 2010-2020	51
Preglednica 38/OD: Odmrlo drevje.....	52
Preglednica 39/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	54
Preglednica 40: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco	54
Preglednica 41/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah in SVP.....	54
Preglednica 42/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih	55
Preglednica 43/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah.....	55
Preglednica 44/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	59
Preglednica 45/PDR: Posek po debelinskih razredih	59
Preglednica 46/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE.....	60
Preglednica 47/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2011 do 2020 po namenu.....	62
Preglednica 48/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021	64
Preglednica 49/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021	64
Preglednica 50/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)	64
Preglednica 51/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge.....	65
Preglednica 52/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	65
Preglednica 53/ KHT: Konkretno varstvene usmeritve za naravne vrednote.....	86
Preglednica 54/ KHT: Podrobne kulturnovarstvene usmeritve.....	88
Preglednica 55/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m ³).....	103
Preglednica 56/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah.....	104
Preglednica 57/EP1: Prikaz prihodka od lesa	110
Preglednica 58/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti	110

Vsebina

Preglednica 59: Natura 2000, evropsko pomembne vrste in habitatni tipi, ki se nahajajo znotraj RGR.....	113
Preglednica 60/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR	113
Preglednica 61/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	114
Preglednica 62/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrs	115
Preglednica 63/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR	115
Preglednica 64/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	115
Preglednica 65/K: Kakovost drevja.....	116
Preglednica 66/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	117
Preglednica 67/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021.....	117
Preglednica 68/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021	117
Preglednica 69/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	118
Preglednica 70/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	121
Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	122
Preglednica 72/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	122
Preglednica 73: Natura 2000, evropsko pomembne vrste in habitatni tipi, ki se nahajajo znotraj RGR	123
Preglednica 74/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR	124
Preglednica 75/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	124
Preglednica 76/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	125
Preglednica 77/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	125
Preglednica 78/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	125
Preglednica 79/K: Kakovost drevja.....	126
Preglednica 80/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	127
Preglednica 81/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021.....	127
Preglednica 82/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021	127
Preglednica 83/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	128
Preglednica 84/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	130
Preglednica 85/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	130
Preglednica 86/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	131
Preglednica 87: Natura 2000, evropsko pomembne vrste in habitatni tipi, ki se nahajajo znotraj RGR.....	132
Preglednica 88/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR	133
Preglednica 89/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	133
Preglednica 90/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	134
Preglednica 91/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR	134
Preglednica 92/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	134
Preglednica 93/K: Kakovost drevja.....	135
Preglednica 94/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	136
Preglednica 95/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021.....	136
Preglednica 96/ D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021	136
Preglednica 97/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	136
Preglednica 98/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	139
Preglednica 99/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	139
Preglednica 100/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	140
Preglednica 101/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR	141
Preglednica 102/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	142
Preglednica 103/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	142
Preglednica 104/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR	142
Preglednica 105/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	142
Preglednica 106/K: Kakovost drevja.....	143
Preglednica 107/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	144
Preglednica 108/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021.....	144
Preglednica 109/ D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021	144
Preglednica 110/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	145
Preglednica 111/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	147
Preglednica 112/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	148
Preglednica 113/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	148
Preglednica 114/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR	149
Preglednica 115/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	150
Preglednica 116/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	150

Vsebina

Preglednica 117/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR	151
Preglednica 118/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	151
Preglednica 119/K: Kakovost drevja.....	151
Preglednica 120/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	152
Preglednica 121/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021.....	153
Preglednica 122/ D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021.....	153
Preglednica 123/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	153
Preglednica 124/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	156
Preglednica 125/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	156
Preglednica 126/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	157
Preglednica 127: Natura 2000, evropsko pomembne vrste in habitatni tipi, ki se nahajajo znotraj RGR.....	158
Preglednica 128/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR	158
Preglednica 129/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	159
Preglednica 130/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	159
Preglednica 131/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR	160
Preglednica 132/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	160
Preglednica 133/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	161
Preglednica 134/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021.....	161
Preglednica 135/ D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021.....	161
Preglednica 136/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	162
Preglednica 137/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	164
Preglednica 138/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	164
Preglednica 139/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	166
Preglednica 140: Stanje in razvoj gozdnih površin.....	201
Preglednica 141: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.....	201
Preglednica 142: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.....	202
Preglednica 143: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.	203
Preglednica 144: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.	203
Preglednica 145: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.....	204
Preglednica 146: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.....	204
Preglednica 147: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.	205

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PSD,D-PGR,PDV,PDR, EVP, EVGD

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

Obrazec E4:

GRAFIKONI

Grafikon 1: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja.....	57
Grafikon 2: Pregled sanitarnega poseka po letih ureditvenega obdobja.....	58
Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	66
Grafikon 4: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE.....	112
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev ..	118
Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev ..	128
Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev ..	137
Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev ..	145
Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev ..	154
Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	162

KARTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

Karta 2: Karta tipov drevesne sestave gozdov

Karta 3: Karta rastišč

Karta 4: Karta kategorij gozdov

Karta 5: Karta rastiščnogojitvenih razredov

Karta 7: Karta funkcij gozdov

Karta 8: Karta ukrepov

Karta 9: Karta načrtovanih gojitvenih del

Karta 10: Karta območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek (teh območij v GGE nismo določili, zato te karte nismo izdelali)

Karta 11: Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila

Karta 12: Karta požarne ogroženosti gozdov

Povzetek

Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha) - LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	5.324,92	442,42	20,58	5.787,92
Delež (%)	92,0	7,6	0,4	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	4.912,91	99,8	197,9	297,7	2,52	4,03	6,54	23,0	22,6	22,8	104,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	875,01	47,4	125,0	172,4	1,48	3,25	4,73	13,3	11,6	12,1	43,9
Skupaj vsi gozdovi	5.787,92	91,8	186,9	278,7	2,36	3,91	6,27	22,3	21,5	21,8	96,7
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	4.749,41	100,5	198,6	299,1	2,54	4,04	6,58	23,0	22,7	22,8	104,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	575,51	45,5	111,4	156,9	1,47	3,04	4,51	11,6	11,1	11,2	39,1
Skupaj vsi gozdovi	5.324,92	94,5	189,2	283,7	2,42	3,94	6,36	22,4	22,0	22,1	98,7
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	148,74	75,4	185,7	261,1	1,76	3,63	5,39	25,7	19,6	21,4	104,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	293,68	50,7	152,2	202,9	1,48	3,67	5,16	16,3	12,2	13,2	52,1
Skupaj vsi gozdovi	442,42	59,0	163,5	222,4	1,57	3,66	5,23	20,3	15,0	16,4	69,9
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	14,76	123,2	99,0	222,2	3,62	2,72	6,35	17,6	16,4	17,1	59,8
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	5,82	65,8	100,5	166,3	2,20	2,93	5,13	14,6	15,4	15,1	48,9
Skupaj vsi gozdovi	20,58	107,0	99,4	206,4	3,22	2,78	6,00	17,1	16,1	16,6	57,2

Celotna površina GGE meri 9.300 ha. Gozdni prostor obsega 5.899 ha. Površina vseh gozdov GGE znaša 5.788 ha, gozdnatost pa je 62 %. Površina gozdov se je glede na prejšnje ureditveno obdobje zmanjšala za 41 ha.

V GGE Čemšenik-Kolovrat prevladujejo zasebni gozdovi z 92 %, državni gozdovi zavzemajo skoraj 8 %, gozdovi lokalnih skupnosti pa zavzemajo manj kot 1 % površine gozdov.

Prevladuje kategorija večnamenskih gozdov, ki se razprostirajo na skoraj 85 % površine gozdov GGE. V teh gozdovih je način gospodarjenja skupinsko postopen.

Kategorije varovalnih gozdov je 875,01 ha (15 % površine gozdov GGE). Za varovalne gozdove so bili določeni gozdovi v odsekih 89C16B, 89D22B, 89G01, 89G02A, 89G02B, 89G04, 89G05B, 89G53, 89G54, 89G56B, 89G59, 89H64, 89H78A, 89H78B, 89H88, 89H89, 89H90, 89H91, 89H93B, 89K35A, 89K41, 89K42, 89K45, 89K46, 89K53, 89K54A, 89K54B, 89K60 z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020).

Izločili smo 6 rastiščnogojitvenih razredov: Podgorsko bukovje, Acidofilno bukovje, Toploljubno bukovje, Gorsko bukovje, Bukovje na rendzinah, in Varovalni gozdovi.

Povprečna lesna zaloga v GGE znaša 279 m³/ha. Med drevesnimi vrstami ima v lesni zalogi največji delež bukev (43 %), sledijo ji smreka (27 %), gorski javor (6 %), r. bor (5 %), graden (5 %),

beli gaber (3 %), črni gaber (3 %), kostanj (2 %) in veliki jesen (1 %), medtem ko ostale drevesne vrste zavzemajo manj kot 1 %.

Skupni tekoči letni prirastek znaša 6,3 m³/ha/leto. Prirastek iglavcev predstavlja 37,6 % tega prirastka, prirastek listavcev pa 62,4 %.

V GGE Čemšenik-Kolovrat prevladujejo gozdovi v razvojnih fazah debeljaki (54 %) in drogovnjaki (23 %). Z vidika trajnosti donosov lesa je premalo mladovja (3 %). Sestojev v obnavljanju je 20 %.

Načrtovan je možni posek v višini 350.999 m³ drevja, kjer listavci predstavljajo 66 %, iglavci pa 34 % možnega poseka. Možni posek za naslednje ureditveno obdobje 2021–2030 zavzema 22 % lesne zaloge in 97 % prirastka. (V načrtu preteklega ureditvenega obdobja je bil določen možni posek v višini 183.549 m³, posek pa je bil izvršen v višini 97.489 m³ oz. 53 %) Največji delež poseka glede na vrsto poseka bodo predstavljale redčenja in sicer 52 %. Na drugem mestu bodo pomladitvene sečnje s 45 %.

Obseg potrebnih gojitvenih del znaša 327 ha. (V prejšnjem načrtu so bila na področju sedanje GGE določena gojitvena dela v višini 322 ha, izvedeno je bilo 40 ha gojitvenih del). Gozdovi v GGE se brez težav obnavljajo po naravni poti, zato je obnova s sajenjem predvidena le na površini 0,5 ha. Zato so tudi manjše potrebe po obžetvi (16 ha). Večji poudarek je dan posredni negi starega sestoja na mladje ter neposredni negi mladja (124 ha), negi gošče (70 ha), letvenjakov (93 ha) in negi drogovnjaka (22 ha).

Prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij ima 2.345 ha gozdnega prostora, med njimi največ funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. Vsota površin, ki opravljajo drugo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, je 8.107 ha.

Prvo stopnjo poudarjenosti socialnih funkcij ima 306 ha, med njimi največ zaščitna funkcija. Vsota površin z drugo stopnjo socialnih funkcij je 3.439 ha.

V GGE Čemšenik-Kolovrat so v skladu s predpisi ovrednotene naslednje funkcije gozdov:

ekološke funkcije (funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in klimatska),

socialne funkcije (zaščitna, higiensko-zdravstvena, rekreacijska, turistična, varovanje naravnih vrednot, estetska in funkcija varovanja kulturne dediščine),

proizvodne funkcije (lesnoproizvodna, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin in lovnogospodarska)

Med proizvodnimi funkcijami zavzema največji delež lesnoproizvodna funkcija.

Uvod

Gozdnogospodarski načrt gozdnogozdnogospodarske enote (GGE) Čemšenik-Kolovrat za obdobje veljavnosti 2021-2030 je tretja revizija načrta v opisanem obsegu, sicer pa že šesta revizija osnovnih načrtov, ki so bili izdelani pred 60 leti. Z načrtom z začetkom veljavnosti v letu 2001 sta bili GGE Čemšenik in GGE združeni. Osnova za nastanek nove Čemšenik-Kolovrat v opisanem obsegu je sprememba gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Ljubljana (Odločba št. 321-06-4-96 z dne 7. 4. 1997).

Pravna podlaga za izdelavo načrta sta Zakon o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93, 67/02, 115/06, 110/07, 106/10, 63/13, 17/14, 24/15 in 77/16) ter Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20).

Gozdnogospodarski načrt obravnava vse gozdove gozdnogozdnogospodarske enote, ne glede na lastništvo. Obsega naslednje tematske sklope: splošni opis gozdnogospodarske enote, opis funkcij gozdov, opis stanja gozdov, analizo preteklega gospodarjenja, načrtovane cilje, usmeritve in ukrepe, ekonomsko presojo ter usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem.

Okrajšave, ki se pojavljajo v tekstu, so: ZGS (Zavod za gozdove Slovenije), enota/GGE (gozdnogospodarska enota), območje/GGO (gozdnogospodarsko območje), GGN (gozdnogospodarski načrt), OE (območna enota), KE (krajevna enota), MKGP (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), k. o. (katastrska občina), LUO (lovsko upravljalsko območje), LZ (lesna zaloga), P (prirastek), SVP (stalne vzorčne ploskve), PE (popisna enota), DOF (digitalni ortofoto posnetek), RGR (rastiščnogojitveni razred), ZRSVN (Zavod Republike Slovenije za varstvo narave), ZVKDS (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije), EPO (ekološko pomembno območje), SAC (Special Areas of Conservation/posebna varstvena območja, po evropski Direktivi o habitatih).

V poglavju Analiza preteklega gospodarjenja je uporabljen termin gospodarski razred (GR), v vseh ostalih poglavjih je uporabljen termin rastiščnogojitveni razred (RGR), v skladu Pravilnikom o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih (Ur. l. RS, št. 91/2010).

V GGE so izločena območja Natura 2000 za katere je GGN GGE Čemšenik-Kolovrat tudi načrt prilagojene rabe naravnih dobrin za območja Nature 2000 in sicer:

SI 5000026 – Posavsko hribovje

SI 3000121 – Čemšeniška planina

SI 3000164 – Reber

SI 3000165 - Medija

SI 3000205 – Kandrše

Varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov so smiselno vključene v poglavji 6.2.1 Splošne varstvene usmeritve in 6.2.3. Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

Ukrepi, ki so navedeni v poglavju 6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela in 6.3.3 ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali upoštevajo varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov.

Varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov so smiselno vključene v poglavji 6.2.1 Splošne varstvene usmeritve in 9. Rastiščnogojitveni razredi. Ukrepi, ki so navedeni v poglavju 9. Rastiščnogojitveni razredi upoštevajo varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov.

Usmeritve in ukrepi v GGN GGE zagotavljajo ohranitev ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in njihovih habitatov ter kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov na celotnem območju Natura 2000 kot tudi širše v celotni enoti.

1 Splošni opis gozdnogospodarske enote

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Pov. K.O. v GGE	Pov. gozda K.O. v GGE	Oznaka
ZAGORJE OB SAVI				5.787,92	
	1873	HRASTNIK PRI TROJANAH	518,93	311,68	A
	1874	BREZJE	381,01	205,65	B
	1875	ČEMŠENIK	368,89	238,14	C
	1876	JESENOVO	400,26	223,79	D
	1879	RŽIŠE	726,53	421,52	E
	1880	KOLOVRAT	1.264,13	894,83	K
	1881	KANDRŠE	1.353,85	725,91	I
	1882	ZABAVA	623,43	371,50	J
	1883	ŠEMNIK	445,15	287,12	F
	1884	LOKE PRI ZAGORJU	582,88	382,22	G
	1887	ŠENTLAMBERT	2.524,62	1.717,23	H
	2649	IZLAKE	109,62	8,33	L
		Skupaj	9.299,31	5.787,92	

Opomba: Če gozdnogospodarska enota ne zajema cele k.o., se pod opombo vpiše tisti del k.o. (gozd in nego zd skupaj), ki leži v gozdnogospodarski enoti

Gozdnogospodarska enota GGE Čemšenik-Kolovrat leži v predalpskem fitogeografskem območju, v vzhodnem delu Gozdnogospodarskega območja (GGO) Ljubljana. Zajema severozahodni del Zasavskega hribovja. Na severu meji na GGO Celje, na vzhodu sega do Zagorja in meji na GGE Trbovlje-Zagorje, južno mejo predstavlja reka Sava, na zahodu pa meji na GGE Vače, ki že leži v območju KE Litija. Obsega katastrske občine (k.o.) Hrastnik pri Trojanah, Brezje, Čemšenik, Jesenovo, Ržiše, Kolovrat, Kandrše, Zabava, Šemnik, Loke pri Zagorju, Šentlambert in Izlake. Celotna GGE Čemšenik-Kolovrat leži na območju občine Zagorje.

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

1.1.2 Relief

Za GGE Čemšenik-Kolovrat je značilen hribovit svet, razbrazdan s pobočnimi jarki, ki so pretežno. Jarke prekrivajo hidrološko suhi hrbti in ostri grebeni poln bolj ali manj strmih pobočij, ki se proti zahodu počasi umirja. Izrazito blage lege najdemo le na kraškem platoju nad sotesko Save (od Čolnišč do Tirne). Tu je značilen kraški relief.

Najnižja točka GGE Čemšenik-Kolovrat leži ob reki Savi (220 metrov nadmorske višine), najvišja točka pa predstavlja vrh Čemšeniške planine (1205 metrov nadmorske višine).

1.1.3 Podnebne značilnosti

Enota leži v območju zmernocelinskega podnebja osrednje Slovenije. V njej spremljajo podatke o podnebnju tri postaje državne mreže opazovalnic. Dve sta v Zagorju, to sta samodejni ekološka in

hidrološka postaja. Tretja, ki je edina postaja v občini, ki opazuje tudi padavine, je na prisojnem pobočju Čemšeniške planine na nadmorski višini 646 m.

Po podatkih za referenčno obdobje 1987-2019 pade v Čemšeniku z okolico na leto povprečno 1.399 mm padavin. Največ jih je bilo leta 2014, 1.868 mm, najmanj pa leta 2003, 929 mm. V letu 2019 je padlo 1.594 mm padavin. Največ padavin je jeseni (referenčno povprečje je 426 mm), najmanj pa pozimi (referenčno povprečje je 252 mm). Mesečno povprečje padavin je najvišje septembra, 155 mm, najnižje pa januarja, 70 mm.

V hladni polovici leta je snežna odeja v enoti Čemšenik-Kolovrat običajna. V povprečju letno leži 64 dni, vendar dolžina tega obdobja zelo niha. Leta 2019 je bilo zasneženih 30 dni, v prvih treh mesecih 2020 pa so bila tla pobeljena vsega skupaj 9 dni.

Povprečne letne temperature se gibljejo med 8 in 10,5° C. Najhladnejši mesec je januar, najtoplejši julij.

1.1.4 Hidrološke razmere

Površinske vode v enoti Čemšenik-Kolovrat pripadajo porečju reke Save, ki teče po južni meji enote. Nekateri potoki hudourniškega značaja, na primer Mošjak in Mošenik, pritekajo neposredno v Savo. Glavni pritok reke Save na tem območju je potok Medija s pritoki, ki v Savo priteče izven enote, tik za njeno vzhodno mejo. Medija je tudi edini potok, ki s širšega območja odvodnjava teren. Izvira na severozahodni meji enote, v dolinskem kotu pod Borjami. Pri Brišah se vanjo izteka Kolovratščica, pri Razpotju pa jo doseže Kandrščica. Od Trojan ji na vzhodni strani priteka Orehovica z največjim pritokom Lesji potok, ki priteče izpod Čemšeniške planine. Orehovica se nato izlije v Medijo pri Obreziji na Izlakah. Orehovica izvira v kotanji pod Trojanami, kjer se stekajo vanjo številni manjši studenci. Področje je močvirnato, delno stoji voda na razgaljenem laporju. Tega studenci odnašajo v glavni vodni tok, ki je zato sivočrn in ne bister, kot so ponavadi izviri, dokler jih ne prizadenejo človekove dejavnosti. Orehovica vse do vasi z istim imenom teče neregulirano, naravno. Regulacija je urejena šele v okolici Medijskih toplic in tik pred izlivom v Medijo.

Potoki v hribovju so zmerno onesnaženi in se najpogosteje uvrščajo v drugi do tretji kakovostni razred. Sava se je še pred dobrim desetletjem uvrščala v najslabši kakovostni razred, po sanaciji zasavskih premogovnikov in industrijskih obratov pa so se razmere precej izboljšale.

Vodovje v enoti sodi v dežno-snežni tip rečnega režima, za katerega sta značilni dve najvišji in dve najnižji ravni. Primarni višek je aprila, lahko marca ali celo maja, sekundarni pa je vedno novembra, nato pa še decembra.

Nevarnost poplav obstaja predvsem ob Mediji od Kolovrata do sotočja s Kotredeščico in ob Kotredeščici od Jesenovega do sotočja z Medijo. Največja ogroženost je na območjih naselij pod hribovjem Čemšeniške planine, Izlak in Kisovca.

1.1.5 Matična podlaga in tla

Prevladuje karbonatna matična podlaga: dolomiti, apnenci in dolomitizirani apnenci. Ti sestavljajo tri najmasivnejše antiklinale, to so Čemšeniška planina, Kolovraška reber in Zasavska gora. Med njimi se nahajajo manjše antiklinale, v katerih se karbonatne kamenine izmenjujejo z glinastimi skrilavci, peščenjaki in miocenskimi peski. Največje sklenjeno območje skrilavcev in peščenjakov se nahaja v severovzhodnem delu GGE Čemšenik-Kolovrat in obsega k. o. Hrastnik pri Trojanah, k. o. Brezje in k. o. Jesenovo.

Na karbonatih najdemo rjava pokarbonatna tla in rendzine (na strminah), na skrilavcih in peščenjakih pa prevladujejo globoka kisljava tla s prhnino.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

Karta 2: Krajinski tipi (v prilogi)

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)

Vrsta krajine	Površina gozda (ha)	Celotna površina (ha)	Gozdnatost (%)	Delež gozda (%)
gozdnata	5.829,60	9.299,31	63	
Skupaj	5.829,60	9.299,66	63	

Prevladuje gozdnata krajina, ki se razprostira na celotni površini GGE. To so območja, kjer gozd prekriva od 40 do 85% površine in se mozaično prepleta z drugimi, pretežno kmetijskimi rabami tal.

Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	9.299,31	100
Gozd	5.787,92	62,24
Ostala gozdna zemljišča		
- daljnovodi (31)	59,84	0,64
- obore		
- rušje		
Gozdni prostor		
- močvirja (11)		
- pobočni grušči (12)		
- skalovja in površine nad gozdno mejo (13)	13,18	0,14
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša) (21)	1,58	0,02
- zaraščajoče površine (22)	13,45	0,14
- infrastrukturni objekti (32)	2,09	0,02
- drugo (vodotoki...) (19)		
Negozdni prostor		
- zaraščajoče površine (40)	6,89	0,07
- ostale površine znotraj gozda (98)		

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov

Celotna površina GGE Čemšenik-Kolovrat meri skoraj 9.300 ha. Površina gozdnega prostora (tudi nekatere negozdne površine, ki so z gozdom funkcionalno povezane - to so predvsem gozdne jase in kamnite stene, ki niso porasle z gozdom, ter zaraščajoče površine, ki so navadno na gozdnem robu ali na gozdnih jasah.) obsega 5.878,46 ha. Od tega je 5.787,92 ha gozda. Gozdnatost v GGE Čemšenik-Kolovrat je torej 63 %. Površina zaraščujočih površin je 6,89 ha. Del zaraščujočih površin je v gozdnem prostoru, bodisi na robu gozda, ali pa se zaraščajo travne površine znotraj gozda. Večji del zaraščanja je zaradi opuščanja obdelave kmetijskih površin zunaj gozdnega prostora.

Površin pod daljnovodi je 59,84 ha, skupna površina senožeti in lazov pa znaša 1,58 ha.

Negozdne površine ne zajemajo velikih sklenjenih površin, kot tudi gozd ne (nekaj večje gozdne površine najdemo le na masivih Čemšeniške planine, Kolovraške rebri in Zasavske gore). Tako se gozdne in negozdne površine izmenjujejo že na kratke razdalje. Za GGE Čemšenik-Kolovrat lahko rečemo, da v celoti predstavlja tip gozdnate krajine.

1.1.7 Vegetacijski oris gospodarske enote

V GGE Čemšenik-Kolovrat v veliki večini prevladujejo bukovja, ki skupaj zavzemajo 82 % gozdnih površin. Če pogledamo zgolj bukovja, jih je 83 % takih na karbonatni podlagi in le 17 % na kislji podlagi (Kisloljubno bukovje z rebrenjačo). Najpomembnejše gozdne združbe (nad 10 % površine) v GGE Čemšenik-Kolovrat so (vir: Fitocenološki elaborat, Biro za gozdarsko načrtovanje, Ljubljana, 1968): združba Predalpsko podgorsko bukovje (32 %), Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (25 %), Kisloljubno bukovje z rebrenjačo (14 %) in Osojno bukovje s kresničevjem (11 %).

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih združb v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč

Šifra	Skupina rastišč / Gozdna združba	Površina	%
	slovensko ime pripadajoče gozdne združbe		
	latinsko ime pripadajoče gozdne združbe		
01	Rastišča logov	8,57	0,1
521	Nižinsko črnojelševje		
02400	<i>ALNETUM GLUTINOSO-INCANAE</i>	4,16	<0,1
600	Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje		
26100	<i>TILIO-ACERETUM</i>	2,94	<0,1
601	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom		
26200	<i>ULMO-ACERETUM</i>	1,47	>0,0
02	Rastišča gabrovij in dobrav	155,82	2,7
542	Predalpsko gradnovo belogabrovje		
04100	<i>QUERCO-CARPINETUM TYPICUM</i>	141,55	2,4
542	Predalpsko gradnovo belogabrovje		
04200	<i>QUERCO-CARPINETUM V.LUZULA</i>	14,27	0,2
03	Rastišča bukovij na nekarbonatnih kamninah	824,79	14,3
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo		
15100	<i>BLECHNO-FAGETUM</i>	824,79	14,3
04	Gričevnata in podgorska rastišča bukovij na karbonatnih kamninah	1.859,38	32,1
552	Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatnih kamninah		
07200	<i>HACQUETIO-FAGETUM</i>	1.859,38	32,1
05	Rastišča gorskih (in visokogorskih) bukovij na karbonatnih kamninah	267,98	4,6
632	Predalpsko gorsko bukovje		
08100	<i>ENNEAPHYLLO-FAGETUM</i>	258,86	4,5
681	Preddinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico		
09100	<i>SAVENSI-FAGETUM</i>	9,12	0,2
07	Rastišča jelke in smreke	125,04	2,2
771	Jelovje s praprotmi		
20200	<i>DRYOPTERIDO-ABIETETUM</i>	53,66	0,9
772	Jelovje s trikrpim bičnikom		
20400	<i>BAZZANIO-ABIETETUM</i>	68,64	1,2
672	Predalpsko smrekovje na morenah in pobočnih gruščih		
21200	<i>CARICI ALBAE-PICEETUM</i>	2,74	>0,0
08	Toploljubna rastišča bukovij in bukovja na rendzinah	2.071,75	35,8
592	Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje		
11200	<i>CARICI ALBE-FAGETUM (CEPHALANTERO-FAGETUM)</i>	1.448,60	25,0

Splošni opis gozdnogospodarske enote

581	Osojno bukovje s kresničevjem		
12100	<i>ARUNCO-FAGETUM</i>	620,40	10,7
636	Bukovje s polžarko		
12201	<i>ISOPYRO-FAGETUM TYPICUM</i>	2,75	>0,0
10	Rastišča kisloljubnih borovij	8,45	0,1
741	Kisloljubno rdečeborovje		
25200	<i>MYRTILLO-PINETUM</i>	8,45	0,1
11	Rastišča bazofilnih borovij	230,31	4,0
621	Bazoljubno rdečeborovje		
24100	<i>GENISTO-PINETUM</i>	230,31	4,0
12	Rastišča toploljubnih grmičavih gozdov	235,83	4,1
562	Preddinarsko-dinarski gozd toploljubnih listavcev		
27100	<i>QUERCO-OSTRYETUM</i>	235,83	4,1
	Skupaj:	5.787,92	100,0

Vir, ki je bil uporabljen kot podlaga za klasifikacijo gozdnih združb: Kutnar, L., Veselič, Ž., Drakskobler, I., Robič, D., 2012, Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov, GV 70 (4), s. 195-214.

Predalpsko podgorsko bukovje (*Hacquetio-Fagetum*); 1.859,38 ha

Ta združba je prevladujoča. Pojavlja se v podgorskem pasu, na karbonatni matični podlagi, kjer so nagibi zmerni in v vseh ekspozicijah. Na teh rastiščih so se razvila stabilna, sveža in globoka rjava pokarbonatna tla.

V drevesnem sloju bukev popolnoma prevladuje, posamično sta ji primešana gorski javor in graden. Gozdno združbo odlikuje bogato razvit grmovni sloj: trn (*Crataegus* sp.), tintovje (*Ligustrum vulgare*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), dobrovita (*Viburnum lantana*), gozdni šipek (*Rosa arvensis*). Značilnice zeliščnega sloja so: tevje (*Hacquetia epipactis*), svinjska laknica (*Aposeris foetida*), kopitnik (*Asarum europaeum*), črni teloh (*Helleborus niger*), trobentica (*Primula vulgaris*), sinjezeleni šaš (*Carex glauca*), itd.

Rastiščni koeficient je 9 (vsi rastiščni koeficienti so določeni po Koširju).

Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (*Carici albae-Fagetum*); 1448,60 ha

Porašča strma prisojna dolomitna pobočja, na katerih so se razvile suhe in močno skeletne sprsteninaste rendzine.

Bukvi sta v drevesnem sloju v večji ali manjši meri (odvisno od stopnje degradacije) primešani črni bor in mokovec. Za grmovni in zeliščni sloj so značilne: bradavičasta trdoleska (*Evonymus varrucosa*), kozja češnja (*Rhamnus cathartica*), enovratni glog (*Crataegus monogyna*), beli šaš (*Carex alba*), medenika (*Melitis melisophyllum*), bela naglavka (*Cephalanthera alba*), rdeča naglavka (*Cephalanthera rubra*), šmarnica (*Convallaria majalis*), breskvasta zvončnica (*Campanula trachelium*), primožek (*Bupthalmum salicifolium*), itd.

Rastiščni koeficient je 9.

Kisloljubno bukovje z rebrenjačo (*Blechno-Fagetum*); 824,79 ha

Najdemo jo na blago do zmerno nagnjenih pobočjih, od nižin do gorskega pasu, kjer so se na kisi matični podlagi (glinasti skrilarci, peščenjaki, peski) razvila visoko produktivna globoka kislj rjava tla s prhnino.

V gozdovih primarne sestave bukev popolnoma prevladuje. Primes gradna, bora, kostanja in predvsem smreke je odvisna od stopnje antropogenega vpliva. Zeliščna vegetacija je borna po številu rastlinskih vrst, vendar pa v presvetlitvah doseže veliko pokrovnost. Sestavljajo jo: borovnica (*Vaccinium myrtillus*), vijugasta masnica (*Deschampsia* f.), rebrenjača (*Blechnum spicant*), gozdna škržolica (*Hieracium sylvaticum*), itd.

Značilna je prisotnost kisloljubnih mahov: *Bazzania trilobata*, *Leucobryum glaucum*, *Polytrichum attenuatum*, *Dicranum scoparium*, itd.

Rastiščni koeficient je 9.

Osojno bukove s kresničevjem (*Arunco-Fagetum*); 620,40 ha

Porašča strma dolomitna pobočja hladnih eskpozicij, na katerih so se razvile plitve, peščene rendzine, ki mestoma prehajajo v nerazvita rjava tla.

V drevesnem sloju prevladuje bukev, kateri je, največkrat kot ostanek sekundarne sukcesije, primešan črni gaber. Za grmovni in zeliščni sloj so značilni: planinski nagnoj (*Laburnum alpinum*), planinski šipek (*Rosa pendulina*), kresničevje (*Arunco sylvestris*), deveterolistna mlaja (*Dentaria enneaphyllos*), golšec (*Mercurialis perennis*), črni teloh (*Helleborus niger*), zajčica (*Prenthes purpurea*), krpata podlesnica (*Polystichum aculeatum*), črnoga (*Actaea spicata*), alpsko kosteličevje (*Lonicera alpigena*), itd.

Rastiščni koeficient je 7.

Karta rastišč v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 3)

1.1.8 Živalski svet

Življenjsko okolje prostoživečih vrst živali v GGE Čemšenik-Kolovrat zaznamujeta dva različna habitatna tipa, ki tudi pogojujeta prisotnost določenim vrstam prosto živečih divjih živali. Prvi tip predstavljajo reka Sava in obrežje reke. Na tem področju je površina gozda majhna. Južni nad Savo in severni del enote, zaznamuje relativno visoka gozdnatost in večji nakloni terena, to je druga skupina habitatov. Tu se prepletajo gozdne in kmetijske površine.

Ohranjeno naravno okolje v obeh habitatnih tipih nudi ugodne pogoje za prostoživeče divje živali.

Ob reki Savi so primerni habitatni za obvodne ptice. Tu najdemo **raco mlakarico** (*Anas platyrhynchos*), **sivo čapljo** (*Ardea cinerea*), **kormorana** (*Phalacrocorax carbo*) in **malega ponirka** (*Tachybaptus ruficollis*). Poleg ptic od sesalcev ob Savi in njenih pritokih najdemo še **vidro** (*Lutra lutra*) ter tujerodni **pižmovko** (*Ondarta zibethica*) in **nutrijo** (*Myocastor coypus*).

V drugi skupini habitatov se pojavljajo vrste, ki niso ozko vezane na habitatni tip. Zaradi svoje prilagodljivosti in mobilnosti se pojavljajo v celi enoti. **Srna** (*Capreolus capreolus*) je tu najbolj pogosta divjad, nekoliko manj pa tudi **divji prašič** (*Sus scrofa*). Zmerno gostoto ima v manjših – ločenih populacijskih skupinah na območjih obsežnejših skalovij **gams** (*Rupicapra rupicapra*), zelo redek, a vse pogostejši je **navadni jelen** (*Cervus elaphus*). **Damjak** (*Dama dama*) je v enoti prisoten zgolj v rečnih oborah, a se zgodi tudi, da občasno pobegne v prosto naravo. V severnem delu (Kolovraška reber) je prisoten tudi trop **muflonov** (*Ovis ammon musimon*), ki so ušli iz obore v Trojanah.

Obdelan ter odprt ravninski svet ob zaselkih v GGE, ki namenjen poljedelskim površinam, je glavni prostor za **poljskega zajca** (*Lepus europaeus*). Zanj so ugodna tudi območja najrazličnejših poljščin, kjer se med obdelanim svetom prepletajo gričevnati predeli in gozdovi.

V listnatih in mešanih gozdovi je zmerno pogost **navadni polh** (*Glis glis*). Od vrst malih zveri tu zelo pogosto najdemo **lisico** (*Vulpes vulpes*), pogosto **kuno belico** (*Martes foina*), **jazbeca** (*Meles meles*), **dihurja** (*Mustela putorius*) **hermelina** (*Mustela erminea*) in **malo podlasico** (*Mustela putorius*), nekoliko redkeje pa tudi **kuno zlatico** (*Martes martes*). V zadnjih letih se pojavlja **zlati šakal** (*Canis aureus*), a je še zelo redek. Od velikih zveri se tu občasno pojavlja **rjavi medved** (*Ursus arctos*), ki enoto praviloma le prehaja. Zahodni del enote sicer spada v prehodno življenjsko območje rjavega medveda in je tu lahko tudi večkrat opažen, predvsem na krmiščih za divje prašiče. Občasno povzroča škodo na silažnih balah.

Splošni opis gozdnogospodarske enote

Izmed ptic, poleg že naštetih, se pojavljajo v enoti še sledeče vrste: **navadna kanja** (*Buteo buteo*), **kragulj** (*Accipiter gentilis*), **skobec** (*Accipiter nisus*), **navadna postovka** (*Falco tinnunculus*), **sokol selec** (*Falco peregrinus*), **velika uharica** (*Bubo bubo*), **kozača** (*Strix uralensis*), **lesna sova** (*Strix aluco*), **mala uharica** (*Asio otus*), **sraka** (*Pica pica*), **siva vrana** (*Corvus cornix*), **šoja** (*Garrulus glandarius*), **krokar** (*Corvus corax*), **siva žolna** (*Picus canus*), **črna žolna** (*Dryocopus martius*), **zelena žolna** (*Pikus viridis*), **mali detel** (*Dendrocopus minor*), **veliki detel** (*Dendrocopus major*), **globob grivar** (*Columba palumbus*) ter **divja grlica** (*Streptopelia turtur*).

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Preglednica 5/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	5.324,92	442,42	20,58	5.787,92
Delež (%)	92,0	7,6	0,4	100,0

Preglednice posestne sestave zasebnih gozdov in razvoja posestne sestaven zaradi enkriptiranih podatkov GURS nismo izdelali.

Preglednica 6/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki)

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	57,0	57,0	2,58	2,5
1 do 5 ha	29,7	86,7	14,3	16,8
5 do 10 ha	12,0	98,7	28,1	44,9
10 do 30 ha	1,2	99,9	45,2	90,1
30 do 100 ha	0,1	100,0	9,9	100,0
nad 100 ha	0,0		0,0	
Skupaj:	100,0		100,0	

Preglednica 7/D-LS: Razvoj posestne sestave

Velikost gozdne posesti	Delež (%) Leto-10	Delež (%) Leto	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	60,4	57,0	1789	1789
1 do 5 ha	30,7	29,7	933	2722
5 do 10 ha	7,6	12,0	376	3098
10 do 30 ha	1,2	1,2	39	3137
30 do 100 ha	0,1	0,1	4	3141
nad 100 ha	0,0	0,0	0	3141

V GGE Čemšenik-Kolovrat prevladujejo zasebni gozdovi z 92 %, državnih gozdov je 7,6 %, gozdov lokalnih skupnosti je manj kot 1 %.

Površino gozdov smo ugotovili s projekcijo posnetkov, dobljenih z metodami daljinskega zaznavanja na temeljne topografske načrte. Na tako dobljenih ortofotokartah (DOF) smo površino gozdov preverili na terenu.

Površina gozdov v GGE je skoraj 5.788 ha. Površina gozdov se je glede na prejšnje ureditveno obdobje zmanjšala za 50 ha. Razlog je v krčitvah in priraslih površinah, del sprememb površin je

tudi zaradi uporabe digitalizacije pri izračunavanju površin in uporabe ortofoto načrtov pri ugotavljanju gozdnega roba.

V GGE je evidentiranih 3.141 zasebnih lastnikov gozdov. Povprečna zasebna gozdna posest meri 1,69 ha. Največ je lastnikov, ki imajo posest manjšo kot 1 ha (57 % gozdnih posestnikov) in posest veliko med 1 in 5 ha (29,7 %), z velikostjo posesti pa število lastnikov naglo upada. Štirje lastnika imata posest večjo kot 30 ha.

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Preglednica 8/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	2.077,17	57,7	2,9	53,8	29,1	11,5	2,7	0,0
Ročno	10,20	0,3	36,4	32,2	31,4	0,0	0,0	0,0
Kombinirano i	1.498,74	41,7	2,9	37,0	41,8	15,4	2,9	0,0
Kombinirano ii	11,20	0,3	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	3.597,31	100,0	3,0	46,9	34,3	13,1	2,7	0,0
Ni odprto	2.190,61							

kombinirano I – kombinirano traktorsko in ročno spravilo

kombinirano II – kombinirano spravilo z žičnico in ročno spravilo

Navedeni podatki so prikazani in izračunani za gozdove, kjer je načrtovan možni posek.

Odprtost gozdov v GGE je komaj zadovoljiva. Odprte je malo (62 %) površine gozdov GGE. Gozdovi, ki niso odprti z vidika spravila in v katerih ni mogoče izvajati racionalnega spravila lesa, se povečini nanašajo le na dele odsekov. Gozdove te kategorije je delno možno odpirati za traktorsko spravilo v kombinaciji z ročnim predspravilom in del v kombinaciji žičnega spravila z ročnim predspravilom. Del gozdov, ki niso odprti za spravilo je nedostopnih zaradi konfiguracije terena in so zato trajno zaprti za spravilo. Slabše odprti so predvsem varovalni gozdovi in druga strma pobočja.

Potencialno najugodnejši način spravila je traktorsko spravilo. Izvaja se na 57,7 % površine gozdov. V večini primerov se uporablja adaptiran kmetijski traktor, ker prevladujejo zasebni gozdovi. Spravilne razdalje so pri traktorskem spravilu na 54,2 % gozdnih površin dolge med 200 in 400 m, na 29,9 % med 400 in 600 m, na 9,1 % pa med 600 in 800 m. Na 2,6 % so spravilne razdalje daljše.

Okoli 15 % do 20 % spravila lesa sedaj poteka z uporabo polprikolic, večinoma v kombinaciji s traktorskim spravilom. Predvidevamo, da se bo v prihodnje ta delež povečal.

Kombinirano traktorsko spravilo z ročnim spravilom je predvideno na 43,7 % površine gozdov. Tako spravilo je predvsem v jarkih, ki so od gozdne vlake oddaljeni za več kot dolžino vrvi na vitlu. To so predvsem gozdovi na predelih, kjer je še možno ročno predspravilo in so stroški gradnje vlak visoki.

Preglednica 9/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	26,54	4,58
Javne ceste	158,01	27,30
Skupaj	184,55	31,88

Opomba: pri izračunu cestnega omrežja so upoštevane samo produktivne ceste, ter celotna površina gozdov. Varovalni gozdovi se upoštevajo.

Podatki za gozdne ceste so pridobljeni iz aplikacije »Evidenca gozdnih cest« (EGC) in prikazuje stanje decembra 2019. Za gozdne ceste velja, da je po metodologiji, ki je bila uporabljena za izdelavo Območnega načrta 2011-2020 privzeto, da so vse gozdne ceste obenem tudi produktivne.

Podatki za javne ceste so pridobljeni iz Karte zasnove gozdne infrastrukture (E), ki je bila izdelana ob izdelavi Območnega načrta GGO Ljubljana 2011-2020. Prikazuje javne ceste primerne za gozdno proizvodnjo po metodologiji, ki je bila uporabljena za izdelavo Območnega načrta 2011-2020.

Povezovalnih gozdnih cest in drugih javnih cest ne prikazujemo več, ampak samo še produktivne gozdne ceste in javne ceste primerne za gozdno proizvodnjo. Oboje uporabljeno pri izračunu gostote cest (Preglednica/D-C: Odprtost gozdov s cestami).

Zaprtilih območij z gozdnimi cestami, kot jih definira Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest (Ur. l. RS, št. 38/94), v GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT ni.

Med cestami, ki so pomembne za gospodarjenje z gozdom in se uporabljajo za prevoz lesa, prevladujejo po dolžini javne ceste (158,01 km - 86 %). Gozdnih cest je 26,54 km (14 %). Visok delež javnih cest, ki se uporabljajo za potrebe gospodarjenja, je posledica njihove funkcije povezave med razpršenimi manjšimi naselji v gozdnati krajini.

Gozdovi v GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT so zadostno odprti s cestami. Gostota cest, ki se uporabljajo za prevoz lesa, je nad povprečjem za GGO in znaša 31,88 m/ha (v GGO 22,8 m/ha-Območni načrt GGO Ljubljana 2011-2020).

Dolžina javnih cest primernih za g. proizvodnjo se je glede na stanje pred 10 leti povečala iz 73,2 km na 158,01 km. To povečanje je v glavnem posledica uporabe drugačne metodologije in bolj natančnih ter sodobnejših podatkov o javnem cestnem omrežju.

V preteklem ureditvenem obdobju se v GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT ni zgradilo nobene nove gozdne ceste. Rahlo povečanje dolžine gozdnih cest glede na stanje v preteklem desetletju (iz 26,0 km na 26,54 km) je posledica sedanjih bolj natančnih podatkov, odprave napak v prejšnjih podatkih in ureditve katastra gozdnih cest.

Gostota cest znaša 16,8 m/ha in je v povprečju v GGO Ljubljana (15,8 m/ha).

Gozdnih cest je v GGE 26 km. Dolžina produktivnih gozdnih cest je pridobljena iz evidence gozdnih cest, medtem ko je dolžina produktivnih javnih cest pridobljena z digitalizacijo.

Značilno za enoto je, da so gozdne ceste povečini produktivne, javne ceste pa nasprotno, pretežno nimajo produktivnega značaja. To je ugodno, saj tako pri gozdni proizvodnji prihaja do manj konfliktov z drugimi uporabniki cest.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

Vsa GGE Čemšenik-Kolovrat je v občina Zagorje ob Savi in spada pod istoimensko upravno enoto.

Po podatkih Statističnega urada RS za leto 2020 živi na področju enote Čemšenik-Kolovrat nekaj manj kot 9.800 prebivalcev. Kot je razvidno iz preglednice, število prebivalcev pada. Z nekaterimi izjemami to ne velja le za višje ležeča naselja, temveč tudi za večje kraje kot sta Kisovec in Izlake.

Preglednica 10: Stanje prebivalstva po naseljih in trend gibanja

Naselje	Število prebivalcev po naseljih in letih	
	2011	2020
Kisovec	1.838	1.717
Izlake	1.181	1.152
Podlipovica	476	466
Čolnišče	256	272
Jesenovo	293	270
Mlinše	260	254
Loke pri Zagorju	211	224
Čemšenik	230	205
Šemnik	229	201
Tirna	167	196
Kolovrat	143	162
Kandrše - del	187	161
Orehovica	147	138
Vidruga	109	118
Briše	121	109
Brezje	111	107
Ržiše	102	102
ostala naselja skupaj*	1.893	1.917
SKUPAJ	9.965	9.791

* manjša naselja s številom prebivalcev do 100

V enoti je 55 naselij, med njimi jih ima 38 manj kot 100 prebivalcev. Največja sta Kisovec in Izlake, ki sta tudi središčna kraja. Sicer so značilna manjša naselja z gručasto naselbinsko zasnovano.

Zaradi zaposlitve in šolanja obstaja močna dnevna migracija.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

1.5.1 Lovstvo

GGE Čemšenik–Kolovrat praviloma (> 99,5 %) leži v celoti v Zasavskem lovskoupravljavskem območju.

Karta 3: Pregledna karta lovišč (v prilogi)

Preglednica 11/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča*	Površina lovišča v GGE (ha)	Opomba	Površina gozda v lovišču v GGE (ha)
1305	Vače	164,31	6 % lovišča	71,45
1306	Mlinše	2.240,75	99 % lovišča	1.333,26
1307	Izlake	2.626,39	91 % lovišča	1.660,25
1308	Čemšenik	1.754,88	82 % lovišča	1.033,31
1309	Šentlambert	2.163,98	98 % lovišča	1.456,72
1310	Zagorje	106,01	4 % lovišča	66,73
1319	Litija	206,64	3 % lovišča	146,86
	Skupaj	9.262,96 (99,61 %)		5.829,60

* Našeta so samo lovišča, kjer površina v GGE presega 1 % površine lovišča

Z divjadjo in lovišči, na podlagi sklenjene koncesijskih pogodb z Republiko Slovenijo, do leta 2029 trajnostno upravljajo in gospodarijo lovske družine Vače, Mlinše, Izlake, Čemšenik, Šentlambert, Zagorje in Litija.

1.5.2 Kmetijstvo

Kmetijska proizvodnja na območju GGE Čemšenik-Kolovrat počasi upada. Prevladujejo manjše mešane kmetije, ki so deloma odvisne od zaslužka v gozdu. Vse bolj se obdeluje le še lahko dostopne in kmetijstvu prijazne površine. Na njivah se že po tradiciji predeluje krompir, ajda, koruza za zrnje in silažo in krušna žita. Prevladuje poljedelstvo za namen živinoreje (večina poljščin je namenjena krmi živalim v hlevih). Glavna usmeritev je prireja mleka. Nekaj kmetij se ukvarja tudi z rejo perutnine (purani, kokoši nesnice), vrtnarstvom na prostem in poljedelstvom. Ponekod so poskušali s pašo ovac, ki v Zasavju nima tradicije, vzdrževati pašnike, vendar se tudi to počasi opušča. Tudi v prihodnje je pričakovati zaraščanje kmetijstvu neprijaznih površin.

1.5.3 Poselitev

Poselitev v obliki gručastih in obcestnih naselij, ki se je ohranila že iz pretekle dobe, se zaenkrat ohranja tudi danes in upati je, da bodo urbanisti poselitev v bodoče usmerjali s podobnim trendom. Poseben problem so počitniške hišice, gradnja katerih je v preteklem obdobju potekala preveč stihijsko.

1.5.4 Infrastruktura

Cestno omrežje odpira in povezuje vse obstoječe destinacije, tudi najbolj odmaknjene domačije. Je funkcionalno, zato njegove širitve ne pričakujemo - lahko pa pričakujemo rekonstrukcije obstoječega omrežja. Nazadnje (leta 1999) je bila na skrajnem severnem delu GGE Čemšenik-Kolovrat opravljena krčitev za traso avtoceste.

Železniško omrežje v južnem delu enote predstavlja daljinska železniška proga mednarodnega pomena (G1) Ljubljana - Zidani most - Celje – Maribor.

Trase daljnovodov zavzemajo skupaj 86 ha in se bolj ali manj redno vzdržujejo. Trasa Beričevo-Trbovlje se je zarezala pretežno v južni del GGE.

Odprtost gozdov s cestami je zadovoljiva. Gradile se bodo le še krajše cestne povezave ter izvajala vzdrževalna dela na obstoječem cestnem omrežju. Ob južni meji GGE poteka elektrificirana dvotirna železniška proga od Ljubljane mimo Dolskega, Laz, Senožeti proti Zidanemu mostu.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)

V GGE Čemšenik-Kolovrat sta dve večji območji izkoriščanja mineralnih snovi: kamnolom Borovnik v Kisovcu in kamnolom Lipovica, s katerim upravlja podjetje IGM.

Na območju GGE Čemšenik-Kolovrat so se konec leta 2010 in v začetku leta 2011 začele izvajati krčitve za izgradnjo novega daljnovoda Beričevo-Trbovlje. Trasa tega daljnovoda poteka po katastrskih občinah Loke in Šentlambert, po odsekih 89G55, 89H66, 89H75, 89H80 in 89H83.

1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti

Od gospodarskih družb velja posebej izpostaviti ETI Elektroelement d.d. Izlake, z več kot tisoč zaposlenimi, Xella porobeton SI, podjetje STRIP'S v Kandršah in EVJ Elektroprom Kisovec. Slednje podjetje (EVJ) je znano po tem, da za ogrevanje svojih prostorov uporablja biomaso oziroma lesne sekance, s katerimi se sam oskrbljuje.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Metodologija za določanje požarne ogroženosti gozdov je določena v prilogi PVG-IX/3 Pravilnika o varstvu gozdov (Ur. l. RS, št. 114/09). Stopnje požarne ogroženosti se po pravilniku določajo za najnižjo ureditveno enoto gozdov – za odsek oziroma oddelek.

Dejavniki, ki določajo požarno ogroženost gozdov oziroma na podlagi katerih se gozdovi razvrščajo v stopnje požarne ogroženosti, so zlasti (12. čl. PVG):

- Lastnosti gozda: razvojna faza in zgradba gozda, prevladujoča združba, negovanost in gozdna higiena;
- Dejavniki izven gozda: srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, matični substrat in vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, pogoji gašenja, objekti v gozdu.

Vpliv posameznega dejavnika se prikazuje s številom točk. S seštevkom točk po posameznih dejavnikih je določena stopnja požarne ogroženosti gozda v odseku oz. oddelku.

Gozdove razvrščamo v naslednje stopnje požarne ogroženosti:

1. Zelo velika požarna ogroženost

V to stopnjo se uvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer stalna nevarnost gozdnih požarov pomeni resno grožnjo njihovemu ekološkemu ravnovesju, varnosti ljudi in premoženja ali pa predstavlja stalno nevarnost za pospeševanje nepovratnih degradacijskih procesov v gozdu in gozdnem prostoru.

2. Velika požarna ogroženost

V to stopnjo se uvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer občasna nevarnost gozdnih požarov pomeni resno grožnjo njihovemu ekološkemu ravnovesju, varnosti ljudi in premoženja ali pa predstavlja nevarnost za pospeševanje nepovratnih degradacijskih procesov v gozdu in gozdnem prostoru.

3. Srednja požarna ogroženost

V to stopnjo se uvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer nevarnost gozdnih požarov ni stalna ali občasna, predstavlja pa grožnjo gozdnim ekosistemom.

4. Majhna požarna ogroženost

V to stopnjo ogroženosti se uvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, ki niso razvrščena v nobeno drugo stopnjo.

Na območju GGE Čemšenik-Kolovrat prevladujejo gozdovi s srednjo stopnjo požarne ogroženosti (52 %). Gozdov s majhno stopnjo požarne ogroženosti je 44 %, manj kot 4 % površine gozdov je z veliko požarno ogroženostjo.

Srednjo stopnjo požarne ogroženosti pogojuje strmina pobočij in tople lege, večji pa je tudi delež travniških površin. Te predstavljajo požarno nevarnost v času čiščenja s požiganjem. Na srednjo stopnjo požarne ogroženosti vpliva tudi bližina naselij z večjim številom obiskovalcev gozdov, ki lahko z neprevidnim ravnanjem povzročijo požar.

Z veliko požarno ogroženostjo so gozdovi na strmih južnih prisojnih predelih (Kolovraška reber; 89K41, 89K42, 89K46, 89K48, 89K53, 89K54A in 89K54B). Nevarnost požara je posebno v sušnih mesecih, ko sta v podrasti suha trava in praprot. Poleg že opisanih lastnosti gre velikokrat za zelo strma pobočja, kjer je otežkočen dostop.

Pregledna karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 12)

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Z ureditvenim obdobjem (2001-2010) sta se GGE Čemšenik in GGE Kolovrat združili v GGE Čemšenik-Kolovrat. Vzrok za združitev je bila predvsem majhna površina GGE Kolovrat (1977,40 ha). V gozdarskem informacijskem sistemu je bila GGE Čemšenik vodena pod šifro 91, GGE Kolovrat pa pod šifro 94. Sedanja GGE Čemšenik-Kolovrat je vodena pod šifro 89.

V GGE sta dva revirja: revir Šentlambert (1032) in revir Kolovrat (1028).

Sistem oštevilčenja oddelkov v GGO Ljubljana je sledeč: šifra odseka se prične z dvomestno številko GGE, sledi črka k. o. (podane so v preglednici 1.), nato je številka oddelka, na koncu pa je črka odseka (če ta obstaja). Stari in novi odseki po katastrskih občinah so razvidni iz Priloge: Povezava med starimi in novimi šiframi odsekov. GGE Čemšenik-Kolovrat je razdeljena na 165 oddelkov, ki se naprej delijo na rastiščno in ponekod tudi lastniško pogojene odseke (181). Povprečna površina oddelka je 35,08 ha; povprečna površina odseka je 31,98 ha.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

GGE Čemšenik-Kolovrat leži na območju KE Zagorje. V GGE sta dva revirja: revir Kolovrat, ki obsega katastrske občine Kandrše, Zabava, Kolovrat, Izlake, Hrastnik pri Trojanah, Brezje, Čemšenik in Jesenovo, ter revir Šentlambert, ki obsega katastrske občine Ržiše, Šemnik, Loke pri Zagorju in Šentlambert. Oba revirja imata sedež na sedežu KE Zagorje (Cesta 9. Avgusta 78 A, 1410 Zagorje).

Površina KE Zagorje je 26.353 ha. V KE Zagorje so poleg GGE Čemšenik-Kolovrat še tri GGE: Trbovlje-Zagorje, Dobovec-Kum in Hrastnik.

Z državnimi gozdovi na območju GGE je do marca leta 2016 upravljal Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS. Koncesijsko pravico izkoriščanja gozdov je imelo, do sredine leta 2016, gozdarsko podjetje Gozd Ljubljana d.d. V marcu 2016 je bilo ustanovljeno podjetje Slovenski državni gozdovi d.o.o., ki je v drugi polovici leta 2016 prevzelo gospodarjenje s temi gozdovi.

2 Prikaz funkcij gozdov

Skladno s predpisi smo v GGE Čemšenik-Kolovrat ovrednotili:

ekološke funkcije (funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in klimatska funkcija),

socialne funkcije (zaščitna funkcija, higiensko-zdravstvena funkcija, rekreacijska funkcija, turistična funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine, estetska in obrambna funkcija)

proizvodne funkcije (lesnoproizvodna funkcija, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin in lovnogospodarska funkcija).

Funkcije so bile ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti. Pri prvi stopnji poudarjenosti funkcija določa način gospodarjenja z gozdom, pri drugi stopnji funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja, pri tretji stopnji poudarjenosti funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom.

Funkcije so prikazane po gozdnofunkcijskih enotah na priloženi karti v M 1:25.000. Površine gozdnofunkcijskih enot določajo gozdni prostor. Zajemajo torej gozd in tista negozdna zemljišča, ki so z njim ekološko oziroma funkcionalno povezana ter skupaj z gozdom zagotavljajo uresničevanje njegovih funkcij. Gozdni prostor v GGE Čemšenik-Kolovrat meri 5.898,60 ha, poleg površine gozda (5.829,60 ha) je v njem še 69,15 ha negozdnih površin.

Funkcije se med seboj lahko prekrivajo, zato je v tem primeru njihova površina večja od površine gozdov oziroma gozdnega prostora.

Prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij ima 2.473,93 ha gozdnega prostora, med njimi največ funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. Vsota površin, ki opravljajo drugo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, je 5.839,61 ha.

Prvo stopnjo poudarjenosti socialnih funkcij ima 427,59 ha, med njimi največ zaščitna funkcija, higiensko-zdravstvena funkcija in obrambna funkcija. Vsota površin z drugo stopnjo socialnih funkcij je 3.613,61 ha.

Preglednica 12/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj ha
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	2.184,68	37,2	37,2	3.278,97	55,8	55,8	415,21	7,1	7,1	5.878,60
Hidrološka funkcija	44,18	0,8	0,8	3.428,67	58,3	58,3	2.405,75	40,9	40,9	5.878,60
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	32,74	0,6	0,6	1.399,85	23,8	23,8	4.446,01	75,6	75,6	5.878,60
Klimatska funkcija	83,75	1,4	1,4	0	0	0,0	5.794,85	98,6	98,6	5.878,60
Zaščitna funkcija	131,78	100	2,2							131,78
Higiensko-zdravstvena funkcija	91,13	1,6	1,6	1.147,15	19,5	19,5	4.640,32	78,9	78,9	5.878,60
Obrambna funkcija	22,05	100	0,4							22,05
Rekreacijska funkcija	24,72	0,4	0,4	720,49	12,3	12,3	5.133,39	87,3	87,3	5.878,60
Turistična funkcija	6,5	0,1	0,1	0	0	0,0	5.872,10	99,9	99,9	5.878,60
F. varovanja naravnih vrednot	15,08	2,3	0,3	643,51	97,7	10,9				658,59
F. kulturne dediščine	0,00	0	0	126,43	100	2,2				126,43
Estetska funkcija	14,83	1,8	0,3	801,05	98,2	13,6				815,88
Lesnoproizvodna funkcija	3.365,43	57,3	57,3	1.557,89	26,5	26,5	949,11	16,2	16,1	5.787,92
F.pridobivanja drugih gozdnih dobrin	63,74	100	1,1							63,74
Lovnogospodarska funkcija	52,36	100	0,9							52,36

2.1 Ekološke funkcije

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev prve stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi na 2.185 ha. Sem so zajeti vsi varovalni gozdovi, ki so zavarovani z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020), gozdovi, ki so bili izločeni na podlagi gozdne združbe, naklona in zaradi 10 letnih visokih voda. Z uredbo razglašeni varovalni gozdovi (glej tudi poglavje 3.1 Kategorije gozdov) so v odsekih Za varovalne gozdove so bili določeni gozdovi v odsekih 89C16B, 89D22B, 89G01, 89G02A, 89G02B, 89G04, 89G05B, 89G53, 89G54, 89G56B, 89G59, 89H64, 89H78A, 89H78B, 89H88, 89H89, 89H90, 89H91, 89H93B, 89K35B, 89K41, 89K42, 89K45, 89K46, 89K53, 89K54A, 89K54B, 89K60. Njihova površina znaša 875 ha.

Poleg razglašanih varovalnih gozdov zadostuje pogojem za prve stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije še 1.278 ha (nerazglašanih) gozdov. Tako opredeljeni gozdovi so: v odsekih 89A01, 89B11, 89B13, 89B14, 89C16A, 89C17, 89C18, 89C19, 89D22A, 89D23, 89D24, 89D25, 89D26, 89E30, 89E38, 89E41, 89F42, 89F43, 89F44, 89F45, 89F46A, 89F46B, 89F47, 89F48, 89F49, 89F50, 89G03, 89G05A, 89G51, 89G52, 89G55, 89G56A, 89G57, 89G58, 89H60A, 89H60B, 89H62, 89H63, 89H65, 89H66, 89H67, 89H68, 89H69, 89H70A, 89H70B, 89H72, 89H73, 89H76, 89H77, 89H79, 89H80, 89H83, 89H93A, 89H94, 89H98, 89H99, 89I06, 89I07, 89I08, 89I10, 89I13, 89I14, 89I15, 89I16, 89I17, 89I18, 89I19, 89I21, 89I22, 89J26, 89J27, 89J28, 89J29, 89J30A, 89J30B, 89J31, 89J32, 89J33, 89J34A, 89J34B, 89K35A, 89K36, 89K37, 89K38, 89K39, 89K40, 89K43, 89K44, 89K47, 89K48, 89K49, 89K50, 89K51, 89K52, 89K55, 89K56, 89K57, 89K58, 89K59, 89K61, 89L62.

Kot gozdovi, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja na strminah, so razglašeni gozdovi v odsekih:

Prvo stopnjo poudarjenosti imajo tudi erozijska območja, kjer so potrebni zahtevni zaščitni ukrepi in gozdovi, kjer obstaja srednja in velika poplavna nevarnost (po podatkih, pridobljenih v okviru hidroloških na Direkciji RS za vode; pri prejšnji obnovi načrta teh podatkov nismo imeli, to pa je tudi vzrok velikega povečanja površine gozdov s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije). Za **erozijsko območje** se določena zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Za **poplavna območja** se določena vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča.

Gozdovi, kjer so potrebni zahtevni zaščitni ukrepi, so v odsekih:

89H70B, 89H71, 89H72, 89H88, 89H89, 89H90, 89H91.

Gozdovi, kjer obstaja srednja in velika poplavna nevarnost, so v odsekih:

89A01, 89A03, 89E30, 89E41, 89G51, 89G53, 89H91, 89I21, 89L62.

Funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev 2. stopnje poudarjenosti ima 3.279 ha gozdov. To so gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi, pri čemer gre za erozijska območja, kjer so z vidika protierozijske varnosti potrebni običajni zaščitni ukrepi ter gozdovi, kjer obstaja majhna poplavna nevarnost.

Gozdovi na erozijskih območjih, kjer so z vidika protierozijske varnosti potrebni običajni zaščitni ukrepi, so v vseh odsekih razen v 89A04, 89A05 in 89A07.

V obe skupini je zajeta:

večina gozdov na območjih združb: zdužbe lipe, javorja in bresta na koluvialnih tleh, termofilni bukovi gozdovi, bukovi gozdovi na dolomitnih rendzinah ali humokarbonatnih tleh v hladnih ali grebenskih legah, gozdovi črne jelše,

gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom od 15° do 25°,

gozdovi na plitkih tleh (do 20 cm) in gozdovi s skalovitostjo ter kamnitostjo na 50-70 % površine, ki imajo to funkcijo poudarjeno po merilih Priročnika za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot.

3. stopnjo poudarjenosti ima preostali gozdni prostor.

Hidrološka funkcija

Hidrološko funkcijo 1. stopnje poudarjenosti ima 44 ha gozdov. Sem so vključena območja zajetij, najožja in ožja vodovarstvena območja na občinskem nivoju (v tej GGE ni vodovarstvenih območij na državnem nivoju), kot jih loči Zakon o vodah

Vodovarstvena območja so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen Zakona o vodah).

Vodovarstvena območja so v odsekih:

89F45, 89F46A, 89F46B, 89F47, 89F48, 89G02A, 89G51, 89H78B, 89I05.

V GGE je na območju gozdnega prostora evidentiranih 58 izvirov (sedem izvirov v k.o. Šentlambert, sedem izvirov v k.o. Kolovrat, šest v k.o. Kandrše, trije izviri v k.o. Šemnik, trije v k.o. Brezje, 4 v k.o. Laze, dva v k.o. Čemšenik, dva v k.o. Ržiše, dva v k.o. Loke pri Zagorju in 1 izvir v k.o. Jesenovo. To funkcijo opravljajo tudi gozdovi nad kraškimi jamami in brezni (v GGE jih je 10) ter podzemnimi vodnimi tokovi. Skupna površina znaša 115 ha.

Drugo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije opravljajo gozdovi na površini 3.428 ha gozdne površine. To so gozdovi na širšem vodozbirnem območju (to pomeni, da so na območju 3. varstvene cone po predpisih o zaščiti vodnih virov), gozdovi na potencialnih vodovarstvenih območjih in gozdovi ob vodotokih. So v k.o. Hrastnik pri Trojanah, Čemšenik, Jesenovo, Šemnik, Loke pri Zagorju, Šentlambert, Kandrše, Zabava in Kolovrat. S to funkcijo so opredeljeni širši varstveni pasovi gozdov okrog vodnih virov in zajetij, gozdovi ob vodotokih, stoječih vodah in mokriščih. Zaradi podlage sem sodijo vsi gozdovi, ki rastejo na karbonatni matični podlagi; tu mislimo na Moravški osamljeni kras, h kateremu spada ves kras vzhodno od Šmarne gore in Rašice in v zahodnih Posavskih gubah.

Gozdovi na širšem vodozbirnem območju so v odsekih:

89F44, 89F45, 89F46A, 89F46B, 89F47, 89F48, 89G02A, 89G05A, 89G51, 89H60A, 89H60B, 89H62, 89H64, 89H65, 89H69, 89H78B, 89H79, 89H80, 89I05.

Gozdovi ob 49 vodotokih (gre za 50 m vplivni pas na vsaki strani vodotokov).

Ti vodotoki so:

Bolska, Dobrivšek, Dolžek, Globoki graben, Graški graben, Jelenški graben, Kandrščica, Karlovski potok, Kolovratščica, Kotredeščica, Kušarnik, Lesji potok, Medija, Mejačev graben, Mirčna, Mošenik, Mošnjak, Orehovica, Šumnik, Pasjek, Prešnik, Rjavi graben, Rotarjev potok, Sava, Savski potok, Slevšek, Smeškovec, Sopota, Zabrezniški potok, Zakamni potok.

3. stopnjo poudarjenosti ima preostali gozdni prostor, to je 2.406 ha.

Podatke in sloje za določitev poudarjenosti hidrološke funkcije smo pridobili na Direkciji RS za vode.

IZVIRI GGE89:

89A05(2), 89A06, 89B10(2), 89B12, 89B13(3), 89B14(2), 89C19, 89C20, 89C21(2), 89D24, 89D25, 89D26(2), 89D28, 89E30, 89E36, 89E37A, 89E40, 89G51, 89H68, 89H76(2), 89H77, 89H90, 89H91(3), 89H94, 89I02, 89I04(2), 89I05(2), 89I12, 89I18(2), 89I19, 89I21, 89I22(2), 89K35A, 89K35B, 89K37, 89K38(2), 89K39(slap), 89K43(2), 89K52, 89K59, 89K60(2), 89K61.

Vsi preostali gozdovi opravljajo hidrološko funkcijo tretje stopnje.

Klimatska funkcija

Klimatsko funkcijo prve stopnje imajo gozdovi, ki varujejo kmetijske površine pred vetrom, izsuševanjem ali pozebo oz. v območjih naselij z ostrejšim podnebjem blažijo vremenske skrajnosti. To funkcijo opravljajo gozdovi v k.o. Loke pri Zagorju, v okolici Kisovca, (89G01, 89G03, 89G04, 89G05B, 89G51, 89G54, 89G55, 89G56A, 89G56B). Površina teh gozdov je 85 ha.

Gozdov, ki opravljajo klimatsko funkcijo druge stopnje ali pasovi gozdnega drevja v bližini naselij, ki na krajevni ravni izboljšujejo podnebne razmere s povzročanjem temperaturnih razlik in izmenjave zraka, v GGE nismo evidentirali.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

Prvo stopnjo imajo ohranjeni redki gozdni ekosistemi in gozdovi, ki so pomembni za ohranitev redkih ali ogroženih živalskih vrst ter druge manjše površine gozdov, namenjene povečanju pestrosti gozda (naravna zavetišča, okolica kalov ipd.) To funkcijo opravljajo gozdovi v naslednjih odsekih: 89A01, 89A05, 89A06, 89C17, 89C18, 89C19, 89D22A, 89D23, 89D28, 89F45, 89F48, 89H60A, 89H62, 89H70B, 89H76, 89H86, 89H87, 89H94, 89H98, 89J24B, 89K52, 89K57, 89K58, 89K59.

Funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti na drugi stopnji poudarjenosti opravlja 1.400 ha gozdov. To so predvsem gozdovi na razglašeni ekološko pomembnih območjih EPO, ki v enoti pokrivajo 1.137,85 ha, s kodo 12100 – Zasavsko hribovje, 24700 – Kandrše, 33500 – Sava od Mavčič do Save, 35200 – Čemšeniška planina, 37200 - Medija in 97500 Trojane. Drugo stopnjo poudarjenosti opravljajo tudi gozdovi na območju Nature 2000, ki v enoti pokrivajo površino 981,03 ha, razglašene z Uredbo o posebnih varstvenih območjih – območjih Natura 2000 (Ur. l. RS, št. 45/2004, 110/2004, 59/2007, 43/2008, 8/2012, 33/2013, 35/2013, 3/2014, 21/2016, 47/2018). V tem sklopu je zavarovano varstveno območje s kodo:

SI300205 Kandrše, ki je namenjeno ohranjanju živalskih in rastlinskih vrst ter habitatov, ki so redki ali na evropski ravni ogroženi zaradi dejavnosti človeka. Živalske vrste, zaradi katerih je izločeno potencialno posebno ohranitveno območje so: mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*) in črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*);

SI3000165 Medija – borovja in SI3000164 Reber - borovja, namenjeno ohranjanju rastišč Dinarskih gozdov rdečega bora na dolomitni podlagi;

SI3000121 Čemšeniška planina, namenjeno ohranjanju rastišč Ilirskih bukovih gozdov in živalske vrste črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*);

SI3000328 Trojane ki je namenjeno ohranjanju živalskih vrst mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*) in močvirski krešič (*Carabus variolosus*);

SI5000026 Posavsko hribovje, ki je namenjeno ohranjanju živalske vrste planinski orel (*Aquila chrysaetos*) in sokol selec (*Falco peregrinus*), belovrati muhar (*Ficedula albicollis*), črna štokrlja (*Ciconia nigra*) in velika uharica (*Bubo bubo*).

Prikaz funkcij gozdov

Funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti na drugi stopnji poudarjenosti opravljajo tudi gozdovi, pomembni za obstoj in ohranitev populacij različnih vrst prosto živečih živali.

Preglednica 13/N-SPA : Natura PVO (SPA) in SAC (SCI) območje

KODA IN IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE ČEMŠENIK - KOLOVRAT
SI3000121 Čemšeniška planina	SAC	črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))
SI3000164 Reber - borovja	SAC	dinarski gozdovi rdečega bora na dolomitni podlagi (Genisto januensis-Pinetum)
SI3000165 Medija - borovja	SAC	dinarski gozdovi rdečega bora na dolomitni podlagi (Genisto januensis-Pinetum)
SI3000205 Kandrše - Drtijiščica	SAC	mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))
SI3000328 Trojane	SAC	mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)
SI5000026 Posavsko hribovje	SPA	planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>) belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>) črna štorlka (<i>Ciconia nigra</i>) velika uharica (<i>Bubo bubo</i>)

* prednostni habitatni tip ali vrsta

Preglednica 14/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip/vrsta	Območje habitata	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone (ha) znotraj SAC	Velikost cone (ha) znotraj GGE	Ocena stanja na območju
Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)).	SI3000121 Čemšeniška planina V odsekih 89D23 in 89D24	Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove. V Sloveniji so najbolj ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji (Orlica, Bohor, Kum, Boč, Donačka gora). V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, steljarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in oteženo pomlajevanje zaradi objedanja.	76,9	76,9	Stopnja ohranjenosti je dobra, splošna ocena stanja je dobra
	SI3000205 Kandrše – Drtijiščica V odseku 89I06.		324,4	27,8	Stopnja ohranjenosti je povprečna ali zmanjšana, splošna ocena stanja je dobra
Dinarski gozdovi rdečega bora na	SI3000164 Reber – borovja	Dinarski gozdovi rdečega bora so ostanek iz ledene dobe. Obdržali so se na ekstremnih	69,5	69,5	Stopnja ohranjenosti

Prikaz funkcij gozdov

Habitatni tip/vrsta	Območje habitata	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone (ha) znotraj SAC	Velikost cone (ha) znotraj GGE	Ocena stanja na območju
dolomitni podlagi (<i>Genisto januensis-Pinetum</i>)	Celotno območje Natura 2000. SI3000165 Medija – borovja Celotno območje Natura 2000 razen v manjših območjih, kjer gozd ne uspeva (skalovja).	rastiščih, kjer je bil rdeči bor dovolj konkurenčen drugim vrstam. Rastejo na apnencu ali dolomitu, na skalovju, grušču ali suhem rečnemrodu na nadmorskih višinah 300 do 800 m. Tla so zelo plitva in podvržena eroziji, zato imajo ti gozdovi velik varovalni pomen. V Sloveniji se pojavljajo v severni polovici države (Raduha, Olševa, Razbor, Karavanke, Tošč). Ogrožajo jih erozijski procesi in požari.	77,3	77,3	je dobra, splošna ocena stanja je odlična Stopnja ohranjenosti je dobra, splošna ocena stanja je dobra

Preglednica 15: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE habitatni tipi

Vrsta	Območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha) znotraj SAC	Velikost cone (ha) znotraj GGE	Ocena stanja na območju
Črtasti medvedek (<i>Callimorphaqua dripunctaria</i>)*	SI3000121 Čemšeniška planina Cceloten gozdni rob znotraj območjae Natura 2000. SI3000205 Kandrše - Drtijščica Cceloten gozdni rob znotraj območjae Natura 2000.	Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebkovi hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	76,6 438,2	75,9 103,2	Stopnja ohranjenosti vrste je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti, splošna ocena stanja populacije je značilna Stanje je enako.
navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*	SI3000205 Kandrše-Drtijščica Vsi vodotoki znotraj območjae Natura 2000 SI3000328 Trojane Potok Orehovica in njeni pritoki	Prebiva v mrzlih, hitro tekočih, tudi gorskih potokih donavskega porečja in se navadno skriva pod kamenjem. Izogiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodam. Je vsejeda žival (alge, vodne rastline in talni nevretenčarji, redkeje z ribe, v času levitve je pogost tudi kanibalizem). V Sloveniji je bil nekoč ogrožen zaradi boleznih račje kuge, danes zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke (regulacije, zadrževalniki), rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, rejo rib) ter prisotnosti in širitve severno ameriške vrste, signalnega raka iz Avstrije po reki Muri	24,0 8,3	8,3 0,3	Stopnja ohranjenosti vrste je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti, splošna ocena stanja populacije je dobra. Stanje je enako
mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	SI3000205 Kandrše – Drtijščica Kotišč v cerkvah je v območju Natura	Živi v toplih zavetnih dolinah poraslih z listopadnim in grmičevjem., najbolj mu ustrezajo zakrasela območjaobmočja s kraškimi jamami. Prehranjuje se z žuželkami, med katerimi prevladujejo nočni metulji, mrežekrilci in mladoletnice. Podnevi se zatekajo na podstrešja	1052,9	246,3	Stopnja ohranjenosti vrste je dobra, populacija ni izolirana na širšem

Prikaz funkcij gozdov

Vrsta	Območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha) znotraj SAC	Velikost cone (ha) znotraj GGE	Ocena stanja na območju
	2000 več, celotno območje Natura 2000 je njegov prehranjevalni habitat. SI3000328 Trojane Kotišči sta v cerkvi sv. Lovrenca v Kolovratu in cerkvi sv. Gotarda v Šentgotradu, celotno območje Natura 2000 je njegov prehranjevalni habitat	stavb, redkeje jame. Kotišča so v stavbah, kjer so izpostavljena človekovim posegom (od vandalizma do neustreznih prenov zgradb). V jamah je vrsta izpostavljena vandalizmu ali motnjam s strani obiskovalcev.	75,9	6,0	območju razširjenosti, splošna ocena stanja populacije je značilna . Stopnja ohranjenosti vrste je povprečna ali zmanjšana, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti, splošna ocena stanja populacije je značilna.
močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	SI3000328 Trojane Celotno območje Natura 2000	Je vlagoljubna vrsta, vezana na zamočvirjene gozdove v ravninah do višine okoli 1000 m, ki so večinoma porasle s črno ali sivo jelšo, na S delu Pohorja tudi v smrekovo jelševih sestojih. Razvoj poteka v manjših in večjih potokih, preobraženi mladostni osebki ne zapuščajo mesta preobrazbe, kjer tudi prezimijo. Prezimijo v trhljem razpadajočem lesu (debelejših trhljih vejah in štorih ob vodi ali v močvirju) ali zakopani v mehko zemljo nabrežin ob vodi. Odrasli osebki so nočno aktivni. Ogrožajo ga posegi v gozdne potoke: urbanizacija območja, regulacije vodotokov, redčenje dreves na območju, onesnaževanje vodotokov (eutrofikacija in črna odlagališča različnega materiala),...	69+,3	5,8	Stopnja ohranjenosti vrste je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti, splošna ocena stanja populacije je odlična.

Preglednica 16/KVP: Kvalifikacijske vrste ptic

Vrsta	Območje pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj SAC/SPA (ha)	Velikost cone vrste znotraj GGE (ha)	Ocena stanja na območju
planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>)	SI5000026 Posavsko hribovje Celotno območje Natura 2000	V Sloveniji so redki gnezdilci zahodnega dela države, kjer naseljujejo skalovja, pašnike in goličave v višjih nadmorskih legah. Veliko gnezdo iz vej si naredijo na skalni polici. Lahko je visoko 2 m in ima 1-1.5 m premera, gnezda na drevesih, ki so sicer redkejša, pa so še večja: 2-4 m visoka s premerom 2-3 m. Par si je zvest celo življenje. Prehranjujejo se s sesalci (do velikosti srne), ptiči (do velikosti laboda) in mrhovino, redko s plazilci. Lovijo v nizkem letu, pogosto v paru. So stalnice, vendar se mladiči lahko razpršijo daleč od kraja, kjer so bili izvaljeni. Ogrožajo ga človeške motnje v času gnezdenja (kraja mladičev iz gnezd za potrebe sokolarstva, športno plezanje,	3507,6	159,8	Stopnja ohranjenosti vrste je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti, splošna ocena stanja populacije je značilna. Število parov 1-2.

Prikaz funkcij gozdov

Vrsta	Območje pomembnoza vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj SAC/SPA (ha)	Velikost cone vrste znotraj GGE (ha)	Ocena stanja na območju
		množično planinarjenje).			
sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>)	SI5000026 Posavsko hribovje Celotno območje Natura 2000 znotraj GGE Čemšenik – Kolovrat.	V Sloveniji je redek gnezdilec skalnih sten, ki jih obdaja odprta kulturna krajina ali goli_ave nad drevesno mejo. Njegova evropska populacija v zadnjih letih počasi narašča, kar je zlasti posledica prepovedi uporabe nekaterih pesticidov. Prehranjuje se v glavnem s pticami (od čisto majhnih, npr. kraljiček, do zelo velikih, npr. siva čaplja in gosi). Lovi v letu: za plenom opreza med kroženjem visoko nad tlemi, nato se z višine v izredno hitrem letu z zloženimi krili spusti nad plen. Je stalnica. Ogrožajo ga različne človekove dejavnosti: kraja mladičev iz gnezd za potrebe sokolarstva, športno plezanje, planinarjenje in onesnaževanje okolja.	3507,6	159,8	Stopnja ohranjenosti vrste je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti, splošna ocena stanja populacije je odlična. Število parov 10-12.
belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>)	SI5000026 Posavsko hribovje Celotno območje Natura 2000	Prebiva v odprtih listnatih gozdovih, pri nas v poplavnih hrastovo-belogabrovih, redkeje v visokodebelnih sadovnjakih. Gnezdi v naravnih duplih ali duplih, ki so jih iztesale žolne in detli, po navadi visoko nad tlemi. Hrani se s členonožci, v času gnezditve so zanj zelo pomembne gosenice. Lovi v zraku s preže, žuželke pa pobira tudi z listja in vej. Je selivka, prezimuje v Afriki južno od Ekvatorja, vrne se aprila. V Sloveniji je redka gnezdilka V dela države. Ogrožata ga izsuševanje poplavnih gozdov in intenzivno gospodarjenje z njimi (odstranjevanje odmrlega in propadajočega drevja).	3507,6	159,8	Stopnja ohranjenosti vrste je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti, splošna ocena stanja populacije je značilna. Število parov 300-500.
velika uharica (<i>Bubo bubo</i>)	SI5000026 Posavsko hribovje Celotno območje Natura 2000	Gnezdi v razčlenjenih skalnih stenah s policami in luknjami, ki jih obdajajo ekstenzivno obdelovane odprte površine, na katerih lovi. Prehranjuje se pretežno s sesalci in pticami. Je stalnica. V Sloveniji velja za redko gnezdilko (60-80 parov) in je pogostejša predvsem v toplejših predelih (Kras, slovenski del Istre, Vipavska dolina). Ogrožena je zaradi motenj v času gnezdenja (plezalci, jadralni padalci, pohodniki), trkov z električni vodi ter intenzifikacije kmetijstva.	3516,4	159,8	Stopnja ohranjenosti vrste je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti, splošna ocena stanja populacije je dobra. Število parov 3-4.
črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>)	SI5000026 Posavsko hribovje Pretežni del celotnega območja Natura 2000	Gnezdi v poplavnih gozdovih s številnimi visokimi debelimi drevesi, na katerih si iz vej zgradi svoje mogočno gnezdo. V Sloveniji, kjer sodi med redke gnezdilke, so to najpogosteje belogabrovo-dobovi gozdovi, ki so preprejeni s potočki in manjšimi močvirji. Hrani se z dvoživkami, ribami in drugimi vretenčarji, ki jih lovi med počasno hojo na gozdnih jasah, vlažnih travnikih, ob stoječih in tekočih celinskih vodah. Je selivka, ki se iz tropske Afrike vrne aprila. Ogrožata jo zlasti izginjanje ustreznih gnezdišč in človekove motnje v času gnezdenja, na katere je izredno občutljiva.	2299,8	150,8	Stopnja ohranjenosti vrste je povprečna ali zmanjšana, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti, splošna ocena stanja populacije je značilna. Število parov 3.

Ekološko pomembna območja (EPO) v enoti ČEMŠENIK-KOLOVRAT

V GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT je pet ekološko pomembnih območji. Vsa se pokrivajo z območji Natura, Zasavsko hribovje delno sega izven njih.

Zasavsko hribovje (12100); je v odsekih: 89G56A, 89G59, 89H67, 89H70B, 89H71, 89H72, 89H73, 89H76, 89H77, 89H78A, 89H78B, 89H79, 89H88, 89H89, 89H90, 89H91.

Območje sestavlja več različnih naravovarstveno pomembnih enot, skupna so jim predvsem strma ostenja, življenjski prostor ogroženih vrst ptic. Za sotesko Save od naselja Sava do Radeč so značilna karbonatna ostenja, življenjski prostor ogroženih vrst ptic. Tu je tudi značilna vegetacija skalnih razpok. Kopitnik je območje z bogato ilirsko floro in posameznimi alpskimi vrstami ter endemiti. Območje poraščajo bukovi gozdovi, v manjšem delu je rastišče črnega bora. Veliko Kozje in Lisca sta v pretežni meri poraščena z bukovimi gozdovi, ki so življenjski prostor zavarovanih vrst hroščev, alpski in bukov kozliček, rogač, močvirski krešič, in netopirjev, na jasad, oziroma kjer se pojavlja hranilna rastlina, pa je prisoten metulj petelinček. Prevladujoči ilirski flori so primešane posamezne alpske vrste. Griče in prepadne stene v vse smeri najpogosteje pa v smeri vzhod – zahod ločujejo potoki in reke, ki so pomemben življenjski prostor ogroženih vodnih vrst: koščak, ribe, dvoživke, žuželke. Prepredeno vodno omrežje povezujejo sotočja treh velikih rek: Save, Savinje in Gračnice. Na območju so stalna gnezdišča kolonij sivih čapelj.

Kandrše (24700); je v odsekih: 89I01, 89I03, 89I04, 89I05, 89I06, 89I09, 89I20, 89I21.

Območje obsega pretežno tradicionalno kulturno krajino hribovitega sveta na nadmorski višini med 400 in 700 m. Sega od naselja Drtija na zahodu, se nadaljuje proti Mošeniku in Hrastniku pod Limbarsko goro na severozahodu, do hribovja Planjava z najvišjim Velikim vrhom in Vrhom pri Mlinšah na severu in severozahodu ter se zaključi pri naselju Log pri Mlinšah v povirnem svetu potoka Kandrščice. Na jugu je območje omejeno z reko Drtijščico. V južnem delu prevladujejo travniki in njive, med njimi pa so predvsem v osrednjem in severnem delu ilirski bukovi gozdovi in v manjšem obsegu tudi ilirsko-hrastovo-belogabrovi gozdovi. V glavnem toku Drtijščice in pritokih živita navadni koščak in potočni piškur. V cerkvah Sv. Štefan v Zgornjih Kosezah, Sv. Jernej v Pečeh, Sv. Mihael v Pečkih Kandršah in Sv. Lenart v Kandršah so kotišča malega podkovnjaka ter zatočišča drugih vrst netopirjev. Okoliški gozd ter kulturna krajina z mejicami so njihov prehranjevalni habitat. Gozdni rob in mejice so tudi življenjski prostor metulja črtastega medvedka.

Sava od Mavčič do Save (33500); je v odseku 89H91.

Reka Sava od Mavčič do kraja Sava s svojim vplivnim območjem je z ohranjeno rečno dinamiko, ki pogojuje tvorbo prodišča in erodiranih stene po naravni poti, ter z obrežnimi poplavnimi gozdovi pomemben življenjski prostor 28 vrstam rib, med njimi zavarovanim in ogroženim sulec, platnica, pohra, blistavec, mrena, ščuka, podust, krap - negojene živali ter obloustkam potočnim piškurjem. Območje nudi življenjski prostor devetim vrstam dvoživk. Savski in obsavski prostor predstavlja pomemben komunikacijski koridor in prehranski habitat vidre. Prodišča in erodirane stene nudijo gnezditveni prostor zavarovanim vrstam ptic breguljka, mali martinec, mali deževnik, vodomec in čebelar. Pester mozaik habitatnih tipov pogojuje obstoj pestri združbi dnevnih metuljev, med katerimi izstopajo ogrožene vrste deteljin modrin, nazobčani modrin, srebrni mnogook, ozkorobi mnogook, jetičnikov pisanček in primorski belin. Reka Sava velja na tem odseku za edino znano lokaliteto stenice *Thyreocoris scarabaeoides* v Sloveniji in eno izmed treh nahajališč stenice *Macrosaldula variabilis*. Obrežna vegetacija tega savskega odseka je življenjski prostor polža ozki vrtenec, ustvarjanje in premeščanje prodnih nanosov pa tvori ustrezn habitat za pojavljanje kačjega pastirja vrste kačji potočnik. vzdolž obrežij in v njihovem zaledju se pojavljajo mehcolesne loke ter ostanki nižinskih dobrav ter vrstno pestri fragmenti skalnih in suhih travišč, med njimi suhi travniki s pokončno stoklaso in kukavičevkami. Prodišča poraščajo pionirska zelna vegetacija in sestoji sive vrbe.

Čemšeniška planina (35200); je v odsekih: 89B11, 89C16A, 89C16B, 89C17, 89C19, 89D22A, 89D22B, 89D23, 89D24.

Območje obsega predvsem južna pobočja Čemšeniške planine in je na približno 60% površine poraslo z mešanim listopadnim gozdom. Polsuhi travniki predstavljajo približno 40% negozdnih površin na območju, v strnjjenem kompleksu pa se razprostirajo v višjih predelih planine. Suhi travniki in pestro strukturirani gozdni robovi so življenjski prostor metuljev travniškega postavneža in črtastega medvedka.

Medija (37200); je v odsekih: 89K53, 89K54A, 89K54B.

Je južno pobočje grebena Na Škalah. Prisojna lega in dolomitna podlaga pobočja pogojujeta prisotnost gozdnega sestoja, ki ga zastopa kvalifikacijski habitatni tip Dinarski gozdovi rdečega bora na dolomitni podlagi. Ker je teren krušljiv, se na območju pojavljajo tudi večji sklopi golih skalovij in skalnih razpok s specifično vegetacijo.

Trojane (97500); je v odseku 89A03.

Območje obsega povirni del doline potoka Orehovica, ki leži južno od naselja Trojane v Posavskem hribovju. Povirni del doline Orehovice leži v tektonski prelomnici, kjer so potoki razgalili permokarbonske kamnine z antimonovo rudo. Te kamnine so zelo neodporne na mehansko preperevanje ter erozijo in so posledično nestabilne. To kažejo reliefne oblike in pojavi kot so erozijske grape potokov, preperele plasti in erozijski jarki na pobočjih, ki drsijo proti dnu doline, izrazita je globinska erozija hudourniškega potoka, ki spreminja svoj tok, tvori slapove, brzice, erozijske zajede, velike okljuke in odnaša preperino. Strma in erozijski izpostavljena pobočja so obrasla z gozdom, prevladuje habitatni tip javorovi, jesenovi, brestovi in lipovi gozdovi v grapah in na gruščnatih pobočjih. V cerkvi Sv. Mohor in Fortunat vzhodno od Trojan je kotišče malega podkovnjaka, gozdni prostor na območju predstavlja njegov prehranjevalni habitat. Potok Orehovica je življenjski prostor raka koščaka, v zamočvirjenih predelih ob potoku in grapah z mezečo vodo pa najdemo močvirskega krešiča.

2.2 Socialne funkcije

Zaščitna funkcija

Zaščitno funkcijo prve stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi na površini 132 ha, na strmih brežinah in pobočjih, ki ščitijo železniško progo, javne in kategorizirane ceste ter naselja. Odseki:

89C16A, 89C16B, 89C17, 89C19, 89E38, 89E41, 89F43, 89F48, 89F49, 89F50, 89G51, 89G52, 89G53, 89H94, 89H95, 89H96, 89I15, 89I16, 89I19, 89K35A, 89K39, 89K40, 89K61, 89L62

Higiensko-zdravstvena funkcija

Higiensko-zdravstveno funkcijo prve stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi na površini 91 ha, v okolici naselij Kisovec in Izlake. Ti gozdovi varujejo bivalna in turistična naselja ter rekreacijske površine pred škodljivimi ali nadležnimi vplivi imisij. Blažijo škodljive in nezaželene učinke industrijskih objektov.

Higiensko-zdravstveno funkcijo druge stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi na površini 1.147 ha, v širši okolici naselij Kisovec in Izlake ter okrog manjših strnjjenih. Ti gozdovi varujejo bivalna in turistična naselja ter rekreacijske površine pred škodljivimi ali nadležnimi vplivi imisij. Blažijo škodljive in nezaželene učinke industrijskih objektov.

Rekreacijska funkcija

Rekreacijsko funkcijo prve stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi na površini 25 ha:

gozdovi v bližini naselja Kisovec (v odsekih 89G02A, 89G02B, 89G04, 89G55),

rekreacijsko območje Marela (v odsekih 8989H64, 89F44);

gozdovi v okolici zasavske Svete gore, gozdovi ob smučišču Kandrše

Rekreacijsko funkcijo druge stopnje poudarjenosti v GGE je evidentirana na 720 ha manj obiskanih gozdov in gozdov ob planinskih poteh oziroma pohodnih poteh.

Turistična funkcija

Turistično funkcijo prve stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi v okolici Medijskih toplic v Izlakah na površini 9 ha:

Turistično funkcijo druge stopnje poudarjenosti v GGE ni evidentirana.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

Seznam naravnih vrednot na področju GGE Čemšenik-Kolovrat je naveden v Naravovarstvenih smernicah za gozdnogospodarski načrt GGE Čemšenik-Kolovrat (2021-2030), Zavod RS za varstvo narave, OE Ljubljana, julij 2020.

Površina gozdov s prvo stopnjo poudarjenosti *funkcije varovanja naravnih vrednot* je 15 ha, kar pomeni 0,3 % gozdnega prostora. To so gozdovi na območjih in v okolici naravnih vrednot državnega pomena oziroma objektov naravne dediščine in drugih vrednot okolja, kjer se ne smejo izkoriščati gozdne dobrine ali so upravljani izključno za varstveni namen. Besedo »okolica« razumemo kot pas gozda okrog objektov, širok od 50 do 100 m. V gozdnem prostoru GGE Čemšenik-Kolovrat so takšni objekti naslednje geomorfološke naravne vrednote (identifikacijska številka naravne vrednote, ime naravne vrednote):

Preglednica 17: Naravne vrednote

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST NV	STATUS	ODSEK
944	Mošjak	Dolina levega pritoka Save pri naselju Sava	GEOMORF, HIDR	lokalni	89H78A, 89H78B, 89H90
1079	Medija - skalni samotarji	Skalni samotarji ob Mediji pri Izlakah	GEOMORF	državni	89E41
1086	Lahki kamen	Lehnjakovo slapišče v dolini Mošenika	GEOMORF, HIDR	lokalni	89H76
4302	Briše - nahajališče fosilov	Nahajališče miocenskih fosilov, fosilna tanatocenoza v kamnolomu litotamnjskega apnenca na Lipovškem hribu, severozahodno od vasi Briše	GEOL	lokalni	89I15
5489	Drtiščica - zgornji tok do Drtije	Ohranjen vodotok Drtiščica do Drtije s pritoki	HIDR, EKOS	lokalni	89I04
5945 V	Čemšeniška planina	Zakrasela, z gozdovi poraščena planina v Posavskem hribovju južno od Vranskega	GEOMORF, HIDR	lokalni	89A08
7891	Čemšeniška planina - skalni samotarji	Skalni samotarji - dolomitne igle na Čemšeniški planini	GEOMORF	lokalni	89C16A, 89C16B, 89C19, 89D22A, 89D22B, 89D23
7901	Izlake - skalni samotar	Skalni samotar ob poti k Medijski kapeli zahodno od Izlak	GEOMORF	lokalni	89K35A
7905	Rovišče - bukev	Bukev na pobočju Roviškovca pri Roviščah	DREV	lokalni	89H99
7920	Gamberk	Grič Gamberk v Posavskem hribovju, severozahodno od Kotredeža	GEOMORF, BOT	lokalni	89D28, 89E36

Prikaz funkcij gozdov

8071	Mošenik <i>Potok je življenjski prostor raka koščaka.</i>	Soteska levega pritoka Save s slapišči in lehnjakovimi pregradami, severovzhodno od Save	HIDR, GEOMORF	lokalni	89H76, 89H77, 89H83, 89H84, 89H85, 89H89, 89H90

Preglednica 18: Jame

IDENT. ŠT.	IME JAME	ODSEK
40677	Španova jama, tudi Brinova jama in Jama pod Skalo	89H92
40678	Jama v Štuncu	89H83
41181	Jama v Kolovratu, tudi Mihčeva jama na Kalu	89K51
41182	Jama v Lipovici, tudi Lovrinova jama	89I15 (negozd)
42552	Blažetova jama	89H80
43497	Brdajsava jama	89H92
43893	Markov Štangovc*	89G02A
44015	Sirkovo brezno	89H92
44633	Jama v Tonkovem gozdu	89K43
46658	Brezno v Stari lipi	89H73
48826	Rov pri Medijskem gradu	89K35A
52020	Travniška razpoka na Groblarjevi planini	89D24 (negozd)

Opombe*: Jama je zavarovana kot NS z občinskim odlokom

Jami 41182 in 52020 se ne nahajata v maski gozda

Funkcija varovanja naravnih vrednot druge stopnje poudarjenosti oz. površina gozdov z drugo stopnjo poudarjenosti je 644 ha, kar pomeni 10,9 % gozdnega prostora. Imajo jo gozdovi na območjih in v okolici naravnih vrednot lokalnega pomena oziroma objektov naravnih vrednot, za katere je določen blažji varstveni režim, ki dopušča izkoriščanje gozdnih dobrin, skupaj z njihovo okolico, oziroma pasom gozda, širokim od 50 do 100 m. V gozdnem prostoru GGE Čemšenik-Kolovrat so takšni objekti naslednje naravne vrednote (identifikacijska številka naravne vrednote, ime naravne vrednote :

Območja pričakovanih naravnih vrednot

Naravovarstvene smernice Zavoda RS za varstvo narave opozarjajo na obstoj območij pričakovanih naravnih vrednot, zaradi katerih sicer gozdom nismo določili dodatnih območij s poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot, je pa umestno, da se ve, da obstajajo, da se v primeru razkritja teh naravnih vrednot lahko ustrezno ukrepa. V GGE Čemšenik-Kolovrat je območje pričakovanih naravnih vrednot: Karbonati (geomorfološke podzemne naravne vrednote).

Funkcija varovanja kulturne dediščine

Poudarjeno funkcijo varovanja kulturne dediščine imajo gozdovi v neposredni okolici enot kulturne dediščine ter ostanki ohranjenih tradicionalnih oblik gospodarjenja. Za ugotovitev stanja smo kot vir uporabili in aktualno bazo podatkov o objektih kulturne dediščine v Sloveniji.

Funkcije varovanja kulturne dediščine prve stopnje poudarjenosti v GGE ni evidentirana.

Funkcije varovanja kulturne dediščine druge stopnje poudarjenosti

Površina gozdov z drugo stopnjo poudarjenosti je 126 ha, kar pomeni 2,2 % gozdnega prostora. To so gozdovi ob objektih kulturne dediščine z blažjim varstvenim režimom, ki dopušča izkoriščanje gozdnih dobrin (evidenčna številka kulturne dediščine, ime kulturne dediščine):

Preglednica 19: Varovani objekti in območja kulturne dediščine

ESD	IME	REZIM	ODSEK
138	Gamberk - Grad Gamberk	spomenik	89E36
796	Vače - Prazgodovinsko gradišče z grobišči	spomenik	89I03-89I04
1115	Kolovrat - Grad Kolovrat	dediščina	89K43
1723	Zabreznik - Cerkev sv. Nikolaja	dediščina	89E33
2465	Čolnišče - Cerkev sv. Nikolaja	dediščina	89H66(N)
2628	Kandrše - Cerkev sv. Lenarta	dediščina	89I04, 89I05
6025	Čemšeniška planina - Spomenik Revirski četi	spomenik	89C18
8659	Medija pri Izlakah - Območje gradu Medija	spomenik	89K35A
8764	Gamberk - Grič Gamberk	dediščina	89E36, 89D28
9354	Zasavska gora - Arheološko najdišče	arheološko najdišče	8993A, 89H93B, 89J28, 89J29
14195	Kolovrat - Toplar na domačiji Kolovrat 18	dediščina	89K46
14598	Borje - Antični vodovod	arheološko najdišče	89H74
14600	Dobrljevo - Arheološko najdišče Pleša	arheološko najdišče	89B11
14601	Hrastnik pri Trojanah - Arheološko najdišče Remerca	arheološko najdišče	89A03(NEGOZD)
14602	Jablana - Gradišče Vrhek	arheološko najdišče	89H64, 89H65
14604	Kolk - Arheološko območje Gradišče	arheološko najdišče	89H76
14606	Mošenik ob Savi - Arheološko območje	arheološko najdišče	89H90 (NEGOZD)
14610	Razbor pri Čemšeniku - Arheološko območje sv. Primož	arheološko najdišče	89C19
14611	Rovišče - Arheološko najdišče Gradišče	arheološko najdišče	89H93A
14612	Strahovlje - Arheološko najdišče	arheološko najdišče	89F45
14613	Suhi Potok - Arheološko najdišče	arheološko najdišče	89I14, 89I15, 89K38
14615	Šentgotard - Arheološko najdišče	arheološko najdišče	89A03, 89A09
14616	Tirna - Arheološko območje Kapla	arheološko najdišče	89H77(NEGOZD)
14617	Tirna - Arheološko območje Čelišek	arheološko najdišče	89H79, 89H80
14618	Tirna - Arheološko območje Podvrhek	arheološko najdišče	89H83
14619	Tirna - Arheološko območje V Vrhek	arheološko najdišče	89H80
14624	Zabreznik - Arheološko območje sv. Miklavž	arheološko najdišče	89E33, 89E40
19238	Tirna - Votlina Kuklja s spominsko ploščo	dediščina	89H77
19259	Peške Kandrše – Spom. zn.v NOB padlemu Vinku Uraniču	dediščina	89I05
19265	Vrh pri Mlinšah - Grob neznanega ruskega partizana	dediščina	89I09
19289	Ravne pri Mlinšah - Grob partizana Čeha	dediščina	89J34A
19294	Kal pri Jablani - Spomenik padlima partizanoma	dediščina	89H69
21896	Čemšenik - Kulturna krajina	dediščina	89B12, 89B13, 89C15, 89C16A, 89C20, 89D27
21897	Kolovrat - Kulturna krajina	dediščina	89K41-89K49
21898	Golče - Kulturna krajina	dediščina	89H97
21899	Šentgotard - Kulturna krajina	dediščina	89A03, 89A04, 89A09
21991	Čolnišče - Kulturna krajina	dediščina	89H66-89H68
22171	Šentlambert - Kapelica Marije Pomagaj	dediščina	89H74
22877	Sava - Arheološko območje	arheološko najdišče	89H90 (NEGOZD)
29682	Požarje - Gradišče Špital	arheološko najdišče	89H72
29685	Požarje - Gradišče Vrh nad Kalom	arheološko najdišče	89H70A

Estetska funkcija

Estetsko funkcijo prve stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi na površini 15 ha v neposredni bližini rekreacijskih objektov, ki predstavljajo kuliso objektu (odseki):

Estetsko funkcijo druge stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi na površini 801 ha. To so gozdovi v bližini objektov kulturne dediščine in naravnih vrednot, ki predstavljajo kuliso objektu; gozdovi v vidnem radiu (500 m) okrog stanovanjskih predelov naselja Kisovec; gozdovi na zelo obiskanem delu Čemšeniške planine, zasavske Svete gore, gozdovi na območju kulturne krajine in vidno izpostavljenih pobočij ter gozdni otoki.

Obrambna funkcija

Obrambno funkcijo prve stopnje poudarjenosti v GGE Čemšenik-Kolovrat opravljajo gozdovi, ki varujejo črpolišča pitne vode. Gozdni prostor, ki ima prvo stopnjo poudarjenosti obrambne funkcije obsega 22 ha, kar je 0,4 % gozdnega prostora.

Poučna funkcija

V GGE Čemšenik-Kolovrat ni posebej urejenih gozdnih učni poti ali drugih učnih objektov (muzejev na prostem, gozdnih učilnic ali drugih učnih in demonstracijskih objektov), kar bi zadostilo pogojem, da ima gozd na prvi stopnji poudarjeno *poučno funkcijo*. Sicer pa se številni naravoslovni dnevi, namenjeni večinoma učencem osnovnih šol pa tudi predšolskim otrokom, odvijajo na lokaciji gozdov blizu šol, občasno pa tudi v drugih gozdovih po GGE.

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

Lesnoproizvodno funkcijo prve stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi v rastiščno gojitvenih razredih, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar. Površina teh gozdov je 3.365 ha.

Lesnoproizvodno funkcijo druge stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi v rastiščno gojitvenih razredih, kjer je možno dolgoročno sekati letno od 2 do 5 m³ bruto lesne mase na hektar. Površina teh gozdov je 1.558 ha.

Lesnoproizvodno funkcijo 3. stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi v rastiščno gojitvenih razredih, kjer je možno dolgoročno sekati letno do 2 m³ bruto lesne mase na hektar. Površina teh gozdov je 949 ha.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin (63 ha) imajo gozdovi, v katerih se pridobivajo gozdne dobrine v količinah, ki znatno presegajo povprečje. V GGE Čemšenik-Kolovrat imamo semenske sestoje za veliki jesen (*Fraxinus excelsior*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), gorski brest (*Ulmus glabra*), lipo (*Tilia platyphillos*), češnjo (*Prunus avium*), dob (*Quercus robur*) in beli gaber (*Carpinus betulus*), razvito je čebeljarjenje poleg tega obiskovalci gozdov, ki so predvsem rekreativci, kateri radi združijo prijetno s koristnim, večinoma nabirajo borovnice in gobe, druge gozdne dobrine pa znatno manj. Najbolj se »pridobiva« v k.o. Hrastnik pri Trojanah, ko. Čemšenik, k.o. Jesenovo, k.o. Ržiše in k.o. Kolovrat.

Lovnogospodarska funkcija

Prikaz funkcij gozdov

Lovnogospodarska funkcija prve stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi v okolici krmišč, kaluž, gnezd ali vzdrževanih površin (52 ha):

Ti gozdovi so v odsekih: 89A01, 89A05 89A06, 89C18, 89F45, 89F47, 89F48, 89H60A, 89H76, 89H78A, 89H79, 89H80, 89H85, 89H93A, 89H93B, 89H94, 89H96, 89H97, 89H98, 89H99, 89J24B, 89K40, 89K50, 89K57, 89K58, 89K59 in 89K61.

Karta funkcij gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 7)

3 Opis stanja gozdov

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Preglednica 20/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	4.749,41	148,74	14,76	4.912,91
Varovalni gozdovi	575,51	293,68	5,82	875,01
Skupaj:	5.324,92	442,42	20,58	5.787,92

Večnamenski gozdovi predstavljajo 85 % vseh gozdov. Ti gozdovi težijo k naravnemu gospodarskemu gozdu, ki poleg proizvodnih funkcij opravlja tudi ekološke in socialne funkcije. Tak gozd je odpornejši na abiotске ter biotske dejavnike in je dolgoročno bolj ekonomičen.

Gozdov, ki so razglašeni kot varovalni, je 875,01 ha (15 %). Pravna osnova za uvrstitev v kategorijo Varovalni gozdovi je akt o razglasitvi - Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020).

Znotraj kategorije večnamenski gozdovi so izoblikovani rastiščnogojitveni razredi (RGR), ki imajo enotne rastiščne razmere, razvojne težnje in funkcije ter enoten dolgoročni gozdogojitveni cilj in enotne gozdno gojitvene usmeritve.

V GGE Čemšenik-Kolovrat imamo šest rastiščnogojitvenih razredov.

Gospodarske kategorije gozdov in prostorska razporeditev posameznih gospodarskih kategorij gozdov v merilu 1 : 25 000 je prikazana v kartnem delu načrta (karta št. 4)

Preglednica 21/KGR: Gozdne združbe po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Gozdne združbe	Površina (ha)	Delež %
11012-Podgorsko bukovje	542- Predalpsko gradnovo belogabrovje (<i>Helleboro nigri-Carpinetum betuli</i>)	61,34	2,8
	552- Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih (<i>Hacquetio-Fagetum</i> var. geogr. <i>Anemone trifolia</i>)	1.517,54	70,6
	632- Predalpsko gorsko bukovje (<i>Lamio orvalae-Fagetum</i> var. geogr. <i>Dentaria pentaphyllos</i>)	59,99	2,8
	592- Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (<i>Ostryo-Fagetum</i> var. geogr. <i>Anemone trifolia</i>)	268,86	12,5
	581 –Osojno bukovje s kresničevjem (<i>Arunco-Fagetum</i>)	122,37	5,7
	751- Kisloljubno bukovje z rebrenjačo (<i>Blechno-Fagetum</i>)	96,90	4,5
	771- Jelovje s praprotmi (<i>Dryopterido affini-Aceretum pseudoplatani</i>)	11,35	0,5
	672 –Predalpsko smrekovje na morenah in pobočnih gruščih (<i>Carici albae-Piceetum</i>)	2,74	0,1
	741- Kisloljubno rdečeborovje (<i>Vaccinio-Pinetum</i>)	6,56	0,3
	600 –Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje (<i>Tilio-Aceretum</i>)	2,94	0,1
Skupaj RGR		2.150,59	100,0
12112-Acidofilno bukovje	521 – Nižinsko črnojelševje (<i>Alnetum glutinoso-Incanae</i>)	4,16	0,4
	542 - Predalpsko gradnovo belogabrovje (<i>Quercu-Carpinetum</i>)	71,43	7,2
	552 - Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih (<i>Hacquetio-Fagetum</i>)	45,43	4,6

Opis stanja gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Gozdne združbe	Površina (ha)	Delež %
	632 - Predalpsko gorsko bukovje (<i>Polysticho lonchitis-Fagetum</i> var. geogr. <i>Anemone trifolia</i>)	18,26	1,8
	592 - Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (<i>Ostryo-Fagetum</i> var. geogr. <i>Anemone trifolia</i>)	33,16	3,3
	581 - Osojno bukovje s kresničevjem (<i>Arunco-Fagetum</i>)	27,07	2,7
	751 - Kisloljubno bukovje z rebrenjačo (<i>Blechno-Fagetum</i>)	675,31	67,8
	772 - Jelovje s praprotni (<i>Galio rotundifolii-Abietetum</i>)	42,31	4,2
	772 - Jelovje s trikrpim bičnikom (<i>Bazzanio-Abietetum</i>)	68,64	6,9
	741 - Kisloljubno rdečeborovje (<i>Vaccinio myrtilli-Pinetum</i> var. geogr. <i>Castanea sativa</i>)	8,45	0,8
	651 - Gorsko-zgornjegorska javorovje z brestom (<i>Ulmo-Aceretum pseudoplatani</i>)	1,47	0,1
Skupaj RGR		1.007,11	100,0
14112-Toploljubno bukovje(typicum)-sp	04100-QUERCO-CARPINETUM TYPICUM	1,35	0,1
	04200-QUERCO-CARPINETUM V.LUZULA	1,06	0,1
	07200-HACQUETIO-FAGETUM	104,25	10,0
	08100-ENNEAPHYLLO-FAGETUM	2,15	0,2
	11200-CARICI ALBAE-FAGETUM(CEPHALANTERO-FAGETUM)	716,45	68,5
	12100-ARUNCO-FAGETUM	77,33	7,4
	15100-BLECHNO-FAGETUM	23,36	2,2
	24100-GENISTO-PINETUM	74,96	7,2
	27100-QUERCO-OSTRYETUM	44,47	4,3
Skupaj RGR		1.045,38	100,0
15512-Gorsko bukovje-sp	07200-HACQUETIO-FAGETUM	6,63	3,4
	08100-ENNEAPHYLLO-FAGETUM	139,36	70,9
	11200-CARICI ALBAE-FAGETUM(CEPHALANTERO-FAGETUM)	34,89	17,7
	12100-ARUNCO-FAGETUM	12,93	6,6
	12201-ISOPYRO-FAGETUM TYPICUM	2,79	1,4
Skupaj RGR		196,59	100,0
16012-Bukovje na rendzinah-sp	04100-QUERCO-CARPINETUM TYPICUM	2,77	0,5
	07200-HACQUETIO-FAGETUM	106,49	19,8
	08100-ENNEAPHYLLO-FAGETUM	31,72	5,9
	09100-SAVENSI-FAGETUM	9,15	1,7
	11200-CARICI ALBAE-FAGETUM(CEPHALANTERO-FAGETUM)	42,23	7,9
	12100-ARUNCO-FAGETUM	305,61	56,9
	15100-BLECHNO-FAGETUM	30,00	5,6
	24100-GENISTO-PINETUM	2,28	0,4
	27100-QUERCO-OSTRYETUM	6,43	1,2
Skupaj RGR		536,68	100,0
VEČNAMENSKI GOZDOVI		4.918,59	100,0
40000-Varovalni gozdovi	04100-QUERCO-CARPINETUM TYPICUM	17,89	2,0
	07200-HACQUETIO-FAGETUM	91,08	10,0
	08100-ENNEAPHYLLO-FAGETUM	8,16	0,9
	11200-CARICI ALBAE-FAGETUM(CEPHALANTERO-FAGETUM)	384,84	42,2
	12100-ARUNCO-FAGETUM	75,37	8,3
	24100-GENISTO-PINETUM	148,29	16,3
	27100-QUERCO-OSTRYETUM	185,38	20,3
Skupaj RGR		911,01	100,0
VAROVALNI GOZDOVI		911,01	100,0
Skupaj vsi gozdovi		5.787,92	100,0

3.2 Lesna zaloga

Osnova za izračun lesne zaloge na nivoju GGE in RGR oz. stratuma so meritve na stalnih vzorčnih ploskvah (gostota mreže 250 m x 500 m).

Opis stanja gozdov

Skupna povprečna lesna zaloga znaša 278,7 m³/ha, od tega je 33 % iglavcev in 67 % listavcev. Pri iglavcih in pri listavcih je največ lesne zaloge v petem debelinskem razredu.

V lesni zalogi prevladuje bukev (42,9 %), sledijo ji smreka (26,8 %), drugi trdi listavci (9,1 %), plemeniti listavci (8,7 %), hrasti (5,8 %), bori (5,4 %) ter mehki listavci, jelka, macesen in ostali iglavci (skupaj 1,3 %).

Smreka je na boljših rastiščih skupinsko ali gnezdasto primešana bukvi. Ponekod tvori čiste smrekove sestoje, ki so bili osnovani s sadnjo. Bukve gradi čiste sestoje ali pa jih sestavlja v večinskem deležu skupaj s smreko. Rdeči bor tvori sestoje skupaj s smreko, bukvijo in hrastom. Pri plemenitih listavcih prevladuje gorski javor, ki se pojavlja posamično na boljših rastiščih. Med hrasti je največ gradna, ki se posamično pridruži bukvi in smreki na dobrih rastiščih. Druge trde listavce predstavljajo beli in črni gaber ter kostanj, ostalih je malo. Med mehki listavci je največ črne jelše, breze ter trepetlike.

Preglednica 22/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	4,4	14,3	23,5	28,6	29,2	74,6	26,8
Jelka	4,1	12,4	22,9	30,1	30,5	1,7	0,6
Bor	10,7	27,0	21,7	21,1	19,5	15,2	5,4
Macesen	9,4	27,7	22,7	20,2	20,0	0,4	0,1
Ostali igl.	2,7	10,1	26,6	31,3	29,3	0,0	0,0
Bukev	5,1	15,6	22,9	26,6	29,8	119,5	42,9
Hrast	7,8	17,9	24,3	24,6	25,4	16,1	5,8
Pl. lst.	7,2	17,4	22,4	25,1	27,9	24,2	8,7
Dr. tr. lst.	12,9	23,6	22,9	20,2	20,4	25,3	9,1
Meh. lst.	15,5	26,5	24,9	18,2	14,9	1,7	0,6
Iglavci	5,5	16,4	23,2	27,4	27,5	91,8	32,9
Listavci	6,8	17,3	23,0	25,3	27,6	186,9	67,1
Skupaj	6,4	17,0	23,0	26,0	27,6	278,7	100,0

Preglednica 23/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	531.587	503.289	26.096	2.202
	m ³ /ha	91,8	94,5	59,0	107,0
Listavci	m ³	1.081.782	1.007.419	72.317	2.046
	m ³ /ha	186,9	189,2	163,4	99,4
Skupaj:	m³	1.613.369	1.510.708	98.413	4.248
	m ³ /ha	278,7	283,7	222,4	206,4

Lesna zaloga je v državnih gozdovih nižja kot v zasebnih, še nižja je v občinskih gozdovih.

Vrednosti lesnih zalog po lastništvih se nanašajo na trenutno stanje lastništva gozdov. Lesna zaloga je najvišja v zasebnih gozdovih in znaša 283,7 m³/ha, v državnih pa 222,4 m³/ha. Najnižja lesna zaloga je v občinskih gozdovih 206,4 m³/ha.

Način ugotavljanja lesne zaloge

Lesna zaloga je bila ugotovljena na osnovi meritev lesne zaloge na stalnih vzorčnih ploskvah (SVP) in z okularno oceno pri opisovanju sestojev. Lesne zaloge sestojev so bile ocenjene okularno z metodo hitre izmere temeljnice po Bitterlichu. Vsota okularno ocenjenih lesnih zalog

sestojev v posameznem odseku predstavlja okularno ocenjeno lesno zalogo odseka. Lesna zaloga odseka pa je izračunana s popravkom okularno ocenjene lesne zaloge odseka. Pri tem so uporabljeni korekcijski faktorji po stratumih iz preglednice »D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge« tako:

- da so seštevki okularno ugotovljenih lesnih zalog vseh odsekov stratuma enaki leseni zalogi stratuma, ki je bila ugotovljena s stalnimi vzorčnimi ploskvami;
- da je delež drevesnih vrst, ki so v lesni zalogi stratuma zastopane z več kot 10 %, pri obeh načinih ocene (okularna ocena in meritev na stalnih vzorčnih ploskvah) enak.

Tarife po posameznih odsekih za izračun lesnih zalog so prevzete iz načrta GGN GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT (2011–2020) - vmesne Čoklove tarife in so v Prilogi 12.2: Seznam tarif po odsekih.

Preglednica 24/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	Rastiščnogojitveni razred	Površina	Lesna zaloga (v m ³ /ha)	Število vzorčnih ploskev	+E (%)
STALNE VZORČNE PLOSKVE					
1	Podgorsko bukovje (11012)	2.150,53	276,0	173	10,5
2	Kisloljubno bukovje (12112)	995,68	340,9	80	11,1
3	Toploljubno bukovje (14112)	1.036,84	269,5	94	11,7
5	Gorsko bukovje (15512)	195,90	366,5	14	16,0
5	Bukovje na rendzinah (16012)	533,96	296,5	48	
OKULARNA OCENA					
	Varovalni gozdovi (40000)	875,01	172,4		

Preglednica »D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge« prikazuje lesno zalogo po rastiščnogojitvenih razredih iz stalnih vzorčnih ploskev. Prikazana je tudi lesna zaloga RGR. Pri izračunu lesne zaloge s stalnimi vzorčnimi ploskvami smo vzorčno napako pri 5 % tveganju zmanjšali z združevanjem rastiščnogojitvenega razreda Gorsko bukovje in Bukovje na rendzinah.

Razvojne faze na SVP smo prilagodili glede na razvojne faze sestojev, v katerih so se posamezne SVP nahajale. SVP z razvojnimi fazama drogovnjaki, debeljaki in sestoji v obnovi so ohranili razvojno fazo sestojev. Lesna zaloga za RGR Varovalni gozdovi je bila ugotovljena s pomočjo okularnih ocen.

3.3 Prirastek

V GGE Čemšenik-Kolovrat je bila izvedena, za večino ploskev, tretja ponovitev meritev na stalnih vzorčnih ploskvah in s tem tudi pridobljeni podatki o prirastnih nizih. Pri tem smo z regresijsko analizo določili krivulje prirastnih nizov. Uporabili smo eksponentno, potenčno, inverzno ali pa logaritemsko regresijsko funkcijo. Nove prirastne nize po RGR smo določili za tiste drevesne vrste katerih število dreves je bilo za izračun vrednosti prirastnih nizov dovolj veliko. Za drevesne vrste, pri katerih je bilo število dreves na vzorčnih ploskvah za izračun vrednosti prirastnih nizov premajhno in vzorčna napaka prevelika, smo prirastek prevzeli od primerljivega RGR ali pa iz podatkov za celo enoto.

Prirastni nizi po RGR so navedeni v Prilogi »12.3 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih«.

V prirastku z 62,4 % prevladujejo listavci. Zaradi ujm in kalamitet je skupno letni prirastek za 2,35 m³/ha nižji, kot je bil v preteklem GGN GGE.

Opis stanja gozdov

Struktura letnega prirastka po debelinskih razredih kaže, da je večji delež letnega prirastka v nižjih debelinskih razredih. Pri listavcih je v prvih treh debelinskih razredih skupaj 68 % letnega prirastka in pri iglavcih 60 %.

Preglednica 25/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,28	0,55	0,58	0,56	0,39	2,36	37,6
Listavci	0,73	1,01	0,91	0,74	0,52	3,91	62,4
Skupaj:	1,01	1,56	1,49	1,30	0,91	6,27	100,0

Preglednica 26/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi.	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	13.663	12.900	697	66
	m ³ /ha	2,36	2,42	1,57	3,22
Listavci	m ³	22.630	20.954	1.619	57
	m ³ /ha	3,91	3,94	3,66	2,78
Skupaj	m ³	36.294	33.855	2.316	124
	m ³ /ha	6,27	6,36	5,23	6,00

Prirastek po lastništvih se nanaša na trenutno stanje gozdov. Primerjava s stanjem preteklega gozdnogospodarskega načrta ni mogoča zaradi uporabe novih prirastnih nizov.

Prirastek je največji v zasebnih gozdovih (6,36 m³), najmanjši pa je v državnih gozdovih (5,23 m³/ha).

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 27/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek				Lesna zaloga m ³ /ha	Število SVP	± E %	Srednji premer cm		
	ha	%	Površina		Zasnova							
			ha	%	1	2					3	4
Mladovje	173,95	3,0						25				
Drogovnjak	1.323,18	22,9	77,58	5,9	2,2	9,4	85,9	2,5	187,9	93	14,5	19
Debeljak	3.132,73	54,1	448,63	14,3	4,5	41,6	53,9	0,0	334,8	271	6,3	26
Sestoj v obnovi	1.158,06	20,0	576,65	49,8	10,1	57,2	32,1	0,6	272,9	38	28,5	25
Skupaj	5.787,92	100,0	1.102,86	19,1						449	6,8	24

Opomba: Podatki v zadnjih treh kolonah preglednice izvirajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah

Podatki po razvojnih fazah so bili zbrani pri opisovanju sestojev na terenu in in z digitalizacijo sestojev na osnovi DOF5.

V GGE Čemšenik-Kolovrat prevladujejo gozdovi v razvojnih fazah debeljaki (54,1 %), katerih delež se je zmanjšal za 8,4 % od celotne površine gozda. Delež sestojev v obnovi se je precej povečal iz 9,6 % na 20,0 %. Z vidika trajnosti donosov lesa je premalo mladovja (3,0 %) in drogovnjakov (22,9 %). Preveč je debeljakov. Precejšen delež jih bo prešel z naravno pomladitvijo v sestoj v obnovi, kar je posledica velikega deleža sestojev z rahlim in vrzelastim sklepom (42,4 %).

Sestojna zasnova je v drogovnjakih relativno slaba. Prevladujejo drogovnjaki s pomanjkljivo sestojno zasnovo (63,8 %). Drogovnjakov z dobro sestojno zasnovo je 32,8 %. V mladovju je

Opis stanja gozdov

sestojna zasnova nekoliko boljša. Več je sestojev z dobro in bogato sestojno zasnovo (56,1 %), vendar je še vedno precejšen delež mladovja s pomanjkljivo in slabo sestojno zasnovo (43,9 %).

Najboljša je negovanost v debeljakih, kjer je delež pomanjkljivo negovanih sestojev 51,7 %, nenegovanih je 46,5 %. Najslabša negovanost je v mlajših razvojnih fazah. V mladovju je delež nenegovanih sestojev (58 %) in sestojev s tesnim sklepom je (40,3 %). V drogovnjakih je delež nenegovanih sestojev 80,6 %.

Naravno pomlajevanje je v GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT relativno dobro. Pomlajeno je 49,8 % površine sestojev v obnovi, od katerih je skupni delež z dobro in bogato sestojno zasnovo 57,6 %.

Negovanih sestojev v obnovi je le 3,2 %. Prevladujejo pomanjkljivo negovani (58 %). Precej je tudi nenegovanih (38 %).

Preglednica 28/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	279,06	15,92	11,69	0,03	0,00	372,96	12,05	251,47	150,13	9,55	1.102,86
%	25,30	1,44	1,06	0,00	0,00	33,82	1,09	22,80	13,61	0,87	100,00

V podmladku je največ bukke (33,8 %) in smreke (25,3 %). Pomemben delež imajo še, plemeniti listavci (22,8 %) in drugi trdi listavci (13,6 %). Manjši delež imajo jelka (1,9 %), bor (1,1 %) in hrast (1,1 %). Deleži podmladka drugih drevesnih vrst so manjši od 1 %.

Preglednica 29/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	173,95	12,1	44,0	41,2	2,7	3,9	35,7	58,0	2,4	40,3	32,4	15,4	11,9
Drogovnjak	1.323,18	2,4	32,8	63,8	1,0	1,1	18,2	80,6	0,1	16,7	28,4	50,5	4,4
Debeljak	3.132,73		0,0	0,0	0,0	1,8	51,7	46,5	0,0	1,4	56,2	38,1	4,3
Sestoj v obnovi	1.158,06		0,0	0,0	0,0	3,2	58,0	38,0	0,8				
Skupaj	5.787,92												

Podatki po razvojnih fazah so bili zbrani s pomočjo opisov sestojev na terenu in digitalizacije sestojev na osnovi DOF25.

V GGE Čemšenik-Kolovrat v GGE prevladujejo debeljaki, ki zavzemajo 62 % vseh gozdov. Povprečna lesna zaloga debeljakov je 362 m³/ha. Prevladujejo mešani sestoji bukke (47 %), smreke (30 %), gorskega javorja (5 %), gradna (5 %), rdečega bora (4 %), belega gabra (2 %), kostanja (2 %), velikega jesena (1 %), ter drugih drevesnih vrst, katerih posamezen delež ne presega 1 %. Debeljaki imajo v večini pomanjkljivo zasnovo, normalen sklep in so pomanjkljivo negovani. Na 9 % površine se pojavlja pomladek, pri katerem prevladuje dobra sestojna zasnova.

Sledi razvojna faza drogovnjak (25 %). Lesna zaloga (povprečje) drogovnjakov je 198 m³/ha. V drogovnjakih prevladuje pomanjkljiva sestojna zasnova in rahel in normalen sklep. Predvsem v presvetljenih drogovnjakih se pojavlja pomladek, ki ima po večini pomanjkljivo sestojno zasnovo. Pomladek se pojavlja na 4 % površine.

V enoti imamo malo mladovij (3 %), ki pa imajo v večini dobro zasnovo. Prevladujejo pomanjkljivo negovana in nenegovana mladovja. Manjše površine mladovij (manj od 0,5 ha) niso bile izločene kot sestoji, zato celotna površina mladovij ni točna. Zajete so v drugih razvojnih fazah, predvsem v debeljakih in sestojih v obnovi.

Prav tako je malo sestojev v obnovi (10 %). Povprečna lesna zaloga v njih je 259 m³/ha. Prevladuje pomanjkljiva sestojna zasnova ter pomanjkljiva negovanost. V enoti je pomlajevanje dobro. Pomlajene je 46 % površine sestojev v obnovi. Na 49 % površine podmladka je najmanj

dobra zasnova pomladka. Med sestoji v obnovi je velik delež sestojev, ki so bili poškodovani po lubadarju, kjer pa je delež pomladka nizek.

3.5 Tipi sestojev

Sestojne tipe smo izločali na osnovi dveh meril: razvojna faza in drevesna sestava.

V razvojni fazi mladovje smo uvrščali sestoje v sestojne tipe glede na površinske deleže drevesnih vrst. Pri izločanju sestojnih tipov v razvojnih fazah drogovnjaki, debeljaki in sestoji v obnovi pa smo upoštevali deleže drevesnih vrst v drevesni sestavi lesne zaloge stoječega sestoja.

Sestoje smo opredelili po naslednjih merilih:

Preglednica 30/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež %
Gozdovi bukve in hrasta	14,53	0,3
Bukovi gozdovi	574,69	9,9
Drugi pretežno listnati gozdovi	2.025,27	34,9
Gozdovi bukve in smreke	825,05	14,3
Smrekovi gozdovi	160,31	2,8
Borovi gozdovi	88,64	1,5
Drugi pretežno iglasti gozdovi	110,79	1,9
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	1.988,64	34,4
Skupaj	5.787,92	100,0

1. Gozdovi bukve in hrasta (delež bukve in hrasta večji od 75 %) (14 ha):

Bukev in hrast sta prevladujoči drevesni vrsti. Primešani so jima smreka, bor in kostanj ter plemeniti listavci na dobrih rastiščih.

2. Bukovi gozdovi (delež bukve večji od 75 %) (575 ha):

V teh sestojih prevladuje bukev kot graditeljica sestojev, saj je njen delež večji od 75 %.

3. Drugi pretežno listnati gozdovi (delež listavcev večji od 75 %) (2.025 ha):

Ta sestojni tip je v GGE največji. V večini primerov je bukev graditeljica sestoja z deležem okrog 50 %, primešani so ji hrast, kostanj ter smreka in bor.

4. Gozdovi bukve in smreke (delež bukve in smreke skupaj večji od 75 %, delež bukve in smreke ni manjši od 26 %) (825 ha).

Sestoji so na bukovih rastiščih. Bukev in smreka sta prevladujoči drevesni vrsti. Primešani so jima plemeniti listavci na dobrih rastiščih in termofilni listavci na termofilnih rastiščih.

5. Smrekovi gozdovi (delež smreke večji od 75 %) (160 ha).

To so sestoji, kjer v drevesni sestavi prevladuje smreka. Smreki so posamično primešani bor, bukev, graden, kostanj in breza. Ti gozdovi so nastali predvsem na dolomitiziranem apnencu in na degradiranih tleh, ki so posledica premočnega poseganja v sestoje in steljarjenja v preteklosti.

6. Borovi gozdovi (delež bora večji od 75 %) (89 ha):

To so sestoji, kjer v drevesni sestavi prevladuje rdeči bor. Boru so posamično primešani smreka, bukev, graden, kostanj in breza. Ti gozdovi so najpogosteje na dolomitiziranem apnencu.

7. Drugi pretežno iglasti gozdovi (delež iglavcev večji od 75 %) (111 ha):

V sestojih se dopolnjujeta smreka in rdeči bor in na boljših rastiščih jelka. V večini sestojev je prisotna tudi bukev, ter na termofilnih rastiščih graden in kostanj.

8. Drugi gozdovi iglavcev in listavcev (vsi sestoji, kjer niso izpolnjeni pogoji ostalih navedenih sestojnih tipov) (1.989 ha):

Opis stanja gozdov

Graditeljici sestojata sta v večini sestojev smreka in bukev, njun skupni delež je okrog 50 %, primešani pa so jima bor, jelka na boljših rastiščih, graden, kostanj in javor.

V GGE je bilo s terenskim ogledom na osnovi razvojne faze, drevesne sestave, gozdnogojitvenih ukrepov in poudarjenosti funkcij izločenih 1.795 sestojev. Povprečna velikost posameznega sestaja znaša 3,2 ha.

Pregledna karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 2)

3.6 Ohranjenost gozdov

Preglednica 31/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	2.659,19	54,1	2.203,99	44,9	49,73	1,0	0,00	0,0	4.912,91	84,9
Varovalni gozdovi	472,90	54,0	402,11	46,0	0,00	0,0	0,00	0,0	875,01	15,1
Skupaj vsi gozdovi	3.132,09	54,1	2.606,10	45,0	49,73	0,9	0,00	0,0	5.787,92	100,0

Ohranjenost gozdov je določena glede na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdnih združb tuje ali v njej redko prisotne. Nekaj več kot polovica vseh gozdov v GGE je ohranjenih. Spremenjenih je 45 % gozdov (v njih je od 31 do 70 % tujih drevesnih vrst). Vzrok je predvsem v prevelikem deležu iglavcev, še zlasti smreke. Glede na prevladujoči delež bukovih rastišč primanjkuje predvsem bukve. Močno spremenjenih je 0,9 % gozdov (delež tujih drevesnih vrst je 71 do 90 %). Gozdov z izmenjano drevesno sestavo v GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT ni.

3.7 Kakovost drevja

Preglednica 32/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	677	3,0	30,4	56,2	9,7	0,7
Jelka	25	4,0	20,0	68,0	8,0	0,0
Bor	153	9,8	32,0	46,4	10,5	1,3
Macesen	7	42,9	57,1	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	1.197	5,3	20,2	47,3	20,9	6,3
Bukev	164	7,3	22,0	46,9	18,3	5,5
Hrast	242	1,7	19,0	49,6	23,1	6,6
Pl. lst.	150	0,7	2,0	32,7	41,3	23,3
Dr. tr. lst.	35	0,0	11,4	68,6	17,1	2,9
Meh. lst.	862	4,5	30,6	54,4	9,7	0,8
Skupaj iglavci	1.788	4,5	18,5	47,5	21,9	7,6
Skupaj listavci	2.650	4,5	22,5	49,6	18,0	5,4
Skupaj	2.714	6,2	26,6	46,4	15,8	5,0

Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah pri drevesih s prsnim premerom nad 30 cm. Slaba polovica ocenjenih dreves ima dobro kakovost. Pri teh je v spodnjem delu debla prevladujoča kakovost lesa L (luščenc) in ŽII (žagovec II. kakovosti), v zgornjem delu pa ŽIII (žagovec III. kakovosti) ali P (prostorninski les).

3.8 Poškodovanost drevja

Preglednica 33/PSD: Poškodovanost drevja

ZGS, GGN ČEMŠENIK-KOLOVRAT 2021-2030

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
DEBLO IN KORENIČNIK	10,8
VEJE	3,6
OSUTOST	0,6
Skupaj	15,0

Poškodovanost drevja se ugotavlja na stalnih vzorčnih ploskvah ter je določena z deležem dreves s hujšo poškodbo.

Pri deblu in koreničniku se šteje za hujšo poškodbo, če je lubje odstranjeno na več kot 3 dm², pri poškodovanosti vej pa, če odlomljen vrh ali veja po debelini presežata petino premera drevesa na prsni višini. Pri osutosti krošnje se šteje za hujšo poškodbo, če je osute več kot 60% krošnje in je drevo še živo.

Poškodovanih dreves s hudo poškodbo je le 15 % vseh ocenjenih dreves. Največ vseh poškodb dreves s hudo poškodbo predstavljajo poškodbe debla in koreničnika – 72 % hudo poškodovanih dreves.

Poškodbe vej (odlomljeni vrhovi iglavcev in posamezne veje listavcev) predstavljajo 24 % hudo poškodovanih dreves. Osutost je ugotovljena pri 4 % vseh ocenjenih dreves.

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letih 2010, 2014, 2017 in 2020 je ZGS opravil štiri popise poškodovanosti (objedenosti) gozdnega mladja po prenovljeni sistematični in enotni metodologiji za območje celotne Slovenije. Metoda popisa poškodovanosti gozdnega mladja od rastlinojede parkljaste divjadi sloni na razdelitvi Slovenije na 35 popisnih enot (v nadaljevanju: PE), ki predstavljajo osnovne celice spremljanja objedenosti in drugih kazalnikov stanja mladja. PE so bile oblikovane upoštevaje zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi, geološki podlagi, klimi ipd., upoštevaje meje gozdnogospodarskih enot, meje populacijskih območij rastlinojede parkljaste divjadi (predvsem navadne jelenjadi) in težko prehodne ovire, kot so večje reke in avtoceste. Velikost PE je praviloma med 30.000 in 100.000 ha.

V vsaki PE je bilo popisanih 51 oz. 52 ploskev, na katerih je bil ugotavljan vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na poškodovanost gozdnega mladja. Na ploskvah površine 20 m², so bila evidentirana vsa drevesca višine od 15 do 150 cm, ter ugotavljana poškodovanost terminalnega poganjka. Podatki so bili v nadaljevanju analizirani, statistično obdelani ter primerjani z rezultati do sedaj izvedenih popisov po prenovljeni metodi (2010, 2014 in 2017) s poudarkom na popisu izvedenem v letu 2020.

Stopnje objedenosti so odvisne od številnih dejavnikov, o čemer pričajo praktično vse znane raziskave s tega področja. Ne glede na to, pa so gostote rastlinojedih parkljarjev tiste, ki najpomembneje vplivajo na stopnje poškodovanosti, zato nam ta podatek nudi dodano vrednost pri razumevanju dogajanj v populacijah divjadi, predvsem glede gibanja njene številčnosti oz. gostot.

Pri interpretaciji rezultatov moramo upoštevati lastnosti posameznega kazalnika. Objedenost v prehrani priljubljenih drevesnih vrst (mehki listavci, plemeniti listavci) je visoka že pri nizkih gostotah divjadi. Na drugi strani je objedenost v prehrani manj priljubljenih vrst (smreka) tudi pri visokih gostotah divjadi lahko nizka. Bukev je srednje priljubljena vrsta in se na spreminjane gostoto divjadi odziva pri nizkih in visokih gostotah.

Površino GGE Čemšenik-Kolovrat v celoti pokriva PE Zasavje, zato v nadaljevanju prikazujemo analizo rezultatov popisa za to PE.

Preglednica 34/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
do 15 cm	40.428	Se ne ugotavlja
1. 16-30 cm	37.878	18,4

Opis stanja gozdov

2. 31-60 cm	24.265	26,5
3. 61-100 cm	11.534	18,2
4. 101-150 cm	4.112	3,1
Skupaj 1-4	77.789	20,1

Po rezultatih podrobnega popisa je bila skupna objedenost mladja v letu 2020 za višinske razrede 1 – 4 v tej PE 20 %. Višinski razredi 1 - 4 zajamejo mladje visoko od 16 do 150 cm.

Preglednica 35/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Skupina drevesnih vrst	št. vz.	< 15 cm		R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			Skupaj R1-R4		
		DV %	št./ha	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	31	12	4.989	3	1.260	6,3	11	2.726	4,0	19	2.143	5,9	18	725	2,2	9	6.854	4,8
Jelka	11	4	1.767	2	914	17,2	2	378	33,3	2	236		1	47	33,3	2	1.576	19,0
Bori	3		104		32						16						47	
Bukev	44	19	7.483	33	12.353	6,1	42	10.179	12,4	47	5.420	8,7	51	2.111	0,7	39	30.063	8,3
Hrasti	18	12	4.989	8	3.199	15,3	1	189	41,7							4	3.388	16,7
Plemeniti listavci	46	41	16.525	31	11.565	31,2	15	3.671	58,4	4	504	59,4	2	79	40,0	20	15.819	38,4
Drugi trdi listavci	45	11	4.365	21	7.910	22,9	26	6.271	38,4	24	2.820	38,0	24	977	4,8	23	17.978	29,7
Mehki listavci	12	1	208	2	646	9,8	4	851	35,2	3	394	32,0	4	173		3	2.064	23,7
Iglavci	34	17	6.859	6	2.206	10,7	13	3.104	7,6	21	2.395	5,3	19	772	4,1	11	8.477	7,4
Listavci	51	83	33.569	94	35.672	18,9	87	21.161	29,3	79	9.139	21,6	81	3.340	2,8	89	69.312	21,6
Skupaj	85	100	40.428	100	37.878	18,4	100	24.265	26,5	100	11.534	18,2	100	4.112	3,1	100	77.788	20,1

Na ploskvah so bili med vrstami najbolj objedeni plemeniti, trdi in mehki listavci. Na visoko skupno objedenost najbolj vpliva visoka objedenost gorskega javorja. Najmanj je objedena smreka.

Najpomembnejša ugotovitev popisa 2020 je, da se je stopnja objedanja statistično značilno zmanjšala, tako v skupnem, primarno pri listavcih, katerih je v GGE 90 %, pri iglavcih pa neznatno skače, saj je delež iglavcev nizek. Pri bukvi, kot nepreferenčni drevesni vrsti za objedanje, je delež objedenosti nekoliko (statistično neznatno) višji od prejšnjega popisa, a še vedno precej nižji od prvih dveh. Zmanjšanje objedenosti je posledica tudi povečanja površin z bujnejšim zeliščnim in grmovnim slojem v vrzelih, nastalih po žledolomu, vetrolomu in lubadarju v letih 2014-2017. Podrobneje so primerjave analize popisov prikazane v nadaljevanju.

Preglednica 36/OM3: Primerjava skupne poškodovanosti in poškodovanosti bukve v PE po popisih 2010 - 2020

Popisna enota	Delež skupne objedenosti (%)				Delež objedenosti bukve (%)			
	2010	2014	2017	2020	2010	2014	2017	2020
Zasavje	27,3	27,9	23,3	20,1	15,8	15,6	5,8	8,3

Preglednica 37/OM4: Primerjava poškodovanosti iglavcev in listavcev v PE po popisih 2010-2020

Popisna enota	Delež objedenosti iglavcev (%)				Delež objedenosti listavcev (%)			
	2010	2014	2017	2020	2010	2014	2017	2020
Zasavje	4,3	8,9	6,2	7,4	33,3	33,3	27,3	21,6

3.10 Odmrlo drevje

Preglednica 38/OD: Odmrlo drevje

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	4,28	7,44	11,72	6,55	14,39	20,94	10,83	21,83	32,66
	m ³ /ha	1,36	2,50	3,86	2,07	4,85	6,92	3,43	7,35	10,78
30 - 49 cm	št./ha	0,36	0,80	1,16	0,76	2,76	3,52	1,12	3,56	4,68
	m ³ /ha	0,54	1,25	1,79	1,12	4,29	5,41	1,66	5,54	7,20
50 in več cm	št./ha	0,00	0,04	0,04	0,00	0,09	0,09	0,00	0,13	0,13
	m ³ /ha	0,00	0,14	0,14	0,00	0,27	0,27	0,00	0,41	0,41
Skupaj	št./ha	4,64	8,28	12,92	7,31	17,24	24,55	11,95	25,52	37,47
	m³/ha	1,90	3,89	5,79	3,19	9,41	12,60	5,09	13,30	18,39

Odmrta lesna masa je ocenjena na SVP in izračunana po vmesnih tarifah (Gozdarski in lesnoindustrijski priročnik, Ljubljana 1980). Skupaj znaša 18,39 m³/ha, pri čemer je v to vrednost všteta tudi panjevina. Skupna količina odmrle lesne mase predstavlja 6,6 % lesne zaloge, kar presega minimalna določila Pravilnika o varstvu gozdov (vsaj 3% lesne zaloge) (Ur.l. RS, št. 92/2000 in 56/2006). To je v veliki meri še posledica ujma, ki so te gozdove prizadele v preteklosti (žledolom v začetku leta 2014).

Večina odmrlih dreves je v razširjenem debelinskem razredu 10 – 30 cm (33 dreves/ha). Število dreves v naslednjih dveh razširjenih debelinskih razredih se močno zmanjša. Skupno število odmrlih dreves/ha pri iglavcih (12 dreves/ha) je manjše kot pri listavcih (25 dreves/ha).

V GGE primanjkuje odmrlih nad 50 cm debelih stoječih in ležečih dreves.

4 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Skozi zgodovino zadnjih dvesto let so na stanje in razvoj gozdov v GGE Čemšenik-Kolovrat v največji meri vplivale socio-ekonomske razmere prevladujočega kmečkega prebivalstva, ki je bilo vseskozi bolj kot ne močno odvisno od gozda. Ta moment je z zemljiško odvezo leta 1848 postal še izrazitejši. Počasen razvoj meščanske družbe je imel za posledico, da so na kmetijah praviloma ostajali vsi potomci, zato so se te pri dedovanju delile in nastala je malo do srednjepovršinska zasebna posest. Iz preživetvene nuje so bile obdelane tudi za kmetijstvo neprimerne površine (te se danes povečini zaraščajo), gozd, ki je na skrajnih legah le še ostal, pa je bil močno prizadet s sečnjami.

Tudi rudarstvo, kot donedavno osrednja zasavska gospodarska panoga, je s svojimi potrebami po jamskem lesu (iglavci) v veliki meri krojilo podobo zasavskih gozdov. V GGE Čemšenik-Kolovrat je bil ta vpliv najmočnejši v njenem vzhodnem delu (okolica Kisovca), kjer je tudi največ izmenjanih gozdov (umetne smrekove monokulture).

Za obdobje po drugi svetovni vojni je značilen proces revitalizacije gozdov. Od leta 1948 velja prepoved golosekov, začelo se je zaraščanje kmetijsko neprimernih rastišč, lesne zaloge in prirastki lesa (in celotne biomase) v gozdovih pa so vztrajno naraščali. Vendar so bile tudi v tem času storjene napake. »Kmečko prebiranje«, pri katerem se iz gozda jemlje le najlepše drevje, ter posamezne premene, so dolgotrajno zaznamovali gozdove. Glede na relativno majhen obseg premen je ravno stalna težnja po poseku najlepših dreves v največji meri vplivala na stanje gozdov. V GGE Čemšenik-Kolovrat (in celotnem Zasavju) tako skorajda nimamo kapitalnih gozdov oziroma so ti prisotni praviloma zgolj tam, kjer lastniki že dalj časa nimajo interesa za gospodarjenje z njimi.

Po ustanovitvi v letu 1994 Zavod za gozdove Slovenije strokovno usmerja, načrtuje in nadzira delo v gozdovih, izobražuje lastnike gozdov o gozdu in gozdarstvu. Za izvajanje del v gozdovih je odgovoren lastnik gozda.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote ČEMŠENIK-KOLOVRAT z veljavnostjo za obdobje 2021-2030 je šesta obnova osnovnega gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

Analiza preteklega gospodarjenja je narejena za GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT za obdobje 2011 – 2020 po rastiščnogojitvenih razredih preteklega ureditvenega obdobja. Upoštevanih je 6 rastiščnogojitvenih razredov, ki so prikazani v preglednici »D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih«.

Največji vpliv na gospodarjenje z gozdovi v preteklem desetletju (2011-2020) sta imela žledolom iz leta 2014 in prenamnožitev podlubnikov v letih 2015, 2016 in 2017.

Žledolom je v času od 30. 1. do 10. 2. 2014 povzročil poškodbe tudi v GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT. Sledila je prenamnožitev podlubnikov v letu 2015, ki je bila posledica v žledu nesaniranih poškodovanih dreves in toplih poletij.

4.2.1 Posek

Preglednica 39/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

2011 - 2020	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
	m ³	m ³	%	točkovno m ³	interval +- m ³	%
Iglavci	123.604	90.676	73,4	152.204	36.348	123,1
Listavci	230.781	75.154	32,6	137.216	35.660	59,5
Skupaj	354.385	165.830	46,8	289.425	49.186	81,7

Preglednica 40: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco

Stratum	Površina(ha)	Evidenca (m ³ /ha/leto)	Ocena poseka na SVP					
			Število SVP	Povprečni letni posek (m ³ /ha/leto)	Standardni odklon	Interval zaupanja (+- m ³ /ha/leto)	Relativni odklon zaupanja (e%)	
GGE	Iglavci	4.915,59	1,56	358	2,863	7,132	0,739	25,8
	Listavci	4.915,59	1,29	358	2,728	6,995	0,725	26,6
	Skupaj	4.915,59	2,84	358	5,591	10,279	1,065	19,0

Podatke o poseku iz evidenc smo primerjali s posekom ugotovljenim na SVP. Letni posek na SVP znaša 5,59 m³/ha/leto z intervalom zaupanja (ob 5% tveganju) 1,065 m³/ha/leto (19,1 %). Posek po evidencah pa znaša 2,84 m³/ha/leto in odstopa od poseka iz SVP za 59 % ter je tako izven intervala zaupanja. Zato v vseh naslednjih preglednicah prikazujemo posek iz SVP, razen pri tisti, ki prikazuje posek po vrstah poseka.

Posek na stalnih vzorčnih ploskvah (SVP) je bil izračunan iz ploskev, na katerih je bila izvedena ponovljena meritev (n = 358). Ploskve, kjer je bila opravljena le prva meritev, smo iz analize izločili.

V preteklem ureditvenem obdobju (2011-2020) je bilo po podatkih iz SVP na območju GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT posekanega 289.425 m³ lesa in sicer 152.205 m³ iglavcev ter 137.216 m³ listavcev. Delež iglavcev v poseku je bil 52,6 % in listavcev 47,4 %. V nadaljevanju pri prikazu in analizah poseka upoštevamo tudi neizkoriščeno drevje.

Skupna izvedba načrtovanega poseka je bila 81,7 %. Pri iglavcih je bila višja (123,1 %) kot pri listavcih, kjer je znašala 59,5 %. Višja izvedba načrtovanega poseka iglavcev je posledica večjega obsega sanitarnega poseka in obsega poseka oslabelega drevja (evidenca poseka) pri iglavcih (36,5 % načrtovanega poseka iglavcev) kot pri listavcih (11,4 % načrtovanega poseka listavcev).

Rezultate analize poseka na SVP po lastništvu so obremenjeni s preveliko statistično napako, zato jih prikazujemo v preglednici »Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP« zgolj informativno.

Preglednica 41/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah in SVP

Posek	Ostali gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	114.414	216.803	331.217	9.190	13.978	23.168	123.604	230.781	354.385
Izveden SVP - m ³	135.600	130.731	266.331	16.607	6.487	23.094	152.205	137.216	289.425
Realizacija - SVP	118,5	60,3	80,4	180,7	46,4	99,7	123,10	59,5	81,70
Povp. drevo - m ³	1,32	0,87	1,06	1,09	0,79	1,00	1,29	0,87	1,05

Preglednica 42/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih

Ureditveno obdobje od 2011 do 2020 leta

Gospodarski razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
		m ³	m ³	%	%
11012-Podgorsko bukovje	Iglavci	47.444	70.732	149,1	20,0
	Listavci	96.385	66.511	69,0	18,8
	Skupaj	143.829	137.265	95,4	38,7
12112-Kisloljubno bukovje	Iglavci	42.133	39.427	93,6	11,1
	Listavci	41.648	25.814	62,0	7,3
	Skupaj	83.781	65.221	78,2	18,5
14112-Toploljubno bukovje	Iglavci	17.420	17.134	98,4	4,8
	Listavci	38.282	20.745	54,2	5,9
	Skupaj	55.702	37.773	67,8	10,7
15512-Gorsko bukovje	Iglavci	2.834	7.488	264,2	2,1
	Listavci	12.394	5.983	48,3	1,7
	Skupaj	15.228	13.498	88,6	3,8
16012-Bukovje na rendzinah	Iglavci	4.315	6.030	139,7	1,7
	Listavci	28.812	15.149	52,6	4,3
	Skupaj	33.127	20.956	63,3	5,9
40000-Varovalni gozdovi	Iglavci	9.458	11.394	120,5	3,2
	Listavci	13.260	3.017	22,8	0,9
	Skupaj	22.718	14.412	63,4	4,1
skupaj	Iglavci	123.604	152.204	123,1	42,9
	Listavci	230.781	137.217	59,5	38,7
	Skupaj	354.385	289.425	81,7	81,7

Absolutno je bilo največ lesa posekanega v RGR Podgorsko bukovje in sicer 137.265 m³ – 47,4 % celotnega poseka. Površina tega RGR predstavlja 37 % površine gozdov v GGE.

Izvedba načrtovanega poseka je najvišja v RGR 11012-Podgorsko bukovje (95,4%). Glavni vzrok za visoko presežanje realizacije v RGR je velik obseg sanitarnih sečenj in obseg pomladitvenih sečenj.

Preglednica 43/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah**Zasebni gozdovi**

		Vrste poseka									Posek skupaj	% od LZ	% od P	
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve				Nedov. posek
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m ³													
	%	6,6	41,2	0,0	0,0	0,0	11,9	36,4	0,7	2,8	0,4	100,0		
Listavci	m ³													
	%	8,8	48,3	0,0	0,0	0,0	13,7	21,4	0,8	6,7	0,3	100,0		
Skupaj	m ³													
	%	7,7	44,3	0,0	0,0	0,0	12,8	29,3	0,8	4,7	0,4	100,0		

Državni gozdovi

		Vrste poseka									Posek skupaj	% od LZ	% od P	
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve				Nedov. posek
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m ³													
	%	7,7	34,3	0,0	0,0	0,0	2,8	53,1	1,0	1,0	0,1	100,0		
Listavci	m ³													

Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

	%	4,2	55,3	0,0	0,0	0,0	3,0	28,6	3,8	3,0	2,1	100,0		
Skupaj	m ³													
	%	6,9	39,4	0,0	0,0	0,0	2,9	47,0	1,7	1,5	0,6	100,0		

Gozdovi lokalnih skupnost

		Vrste poseka									Posek skupaj	% od LZ	% od P	
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabel. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve				Nedov. posek
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m ³													
	%	1,7	3,5	0,0	0,0	0,0	1,0	92,2	0,0	0,2	1,4	100,0		
Listavci	m ³													
	%	10,3	42,6	0,0	0,0	0,0	7,9	27,0	0,0	6,4	5,8	100,0		
Skupaj	m ³													
	%	2,9	8,8	0,0	0,0	0,0	1,9	83,3	0,0	1,1	2,0	100,0		

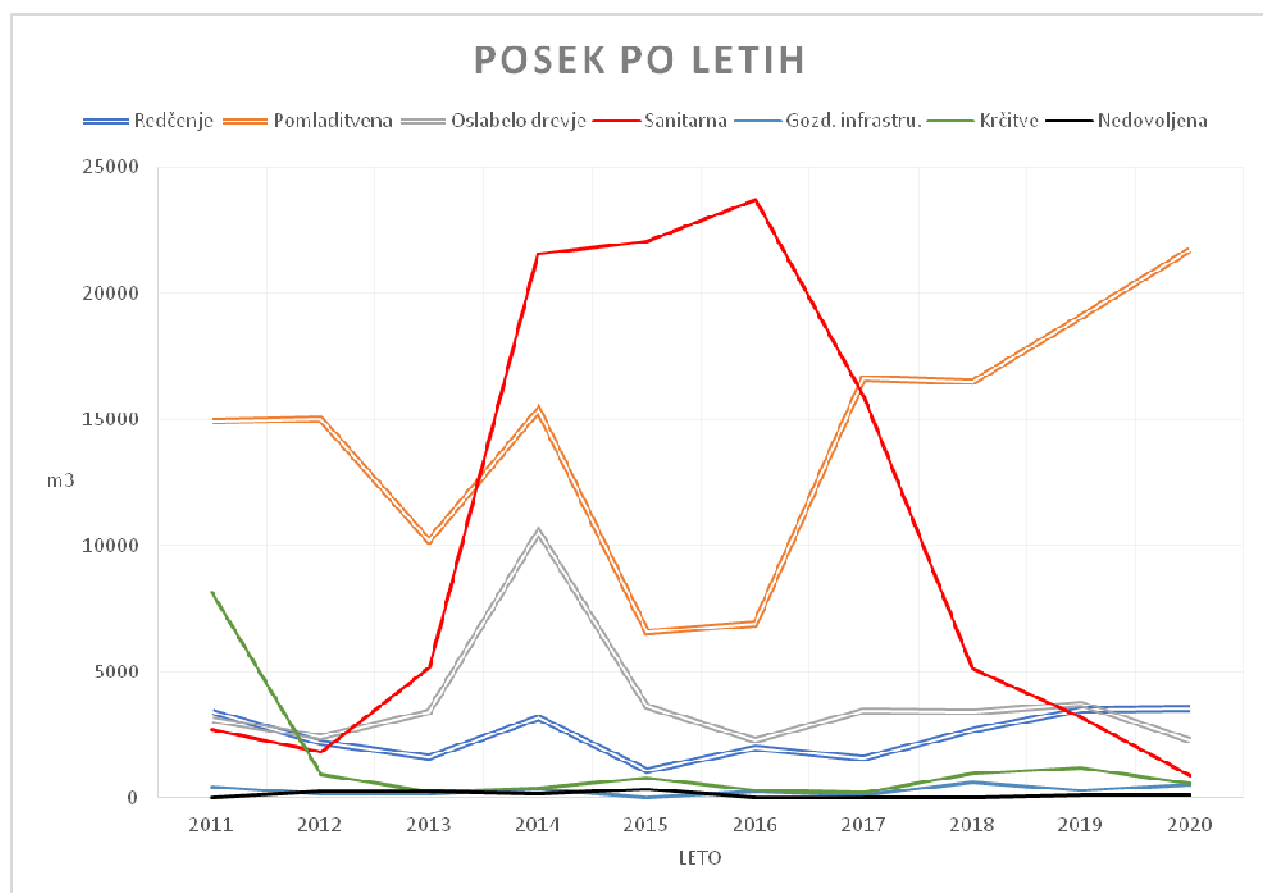
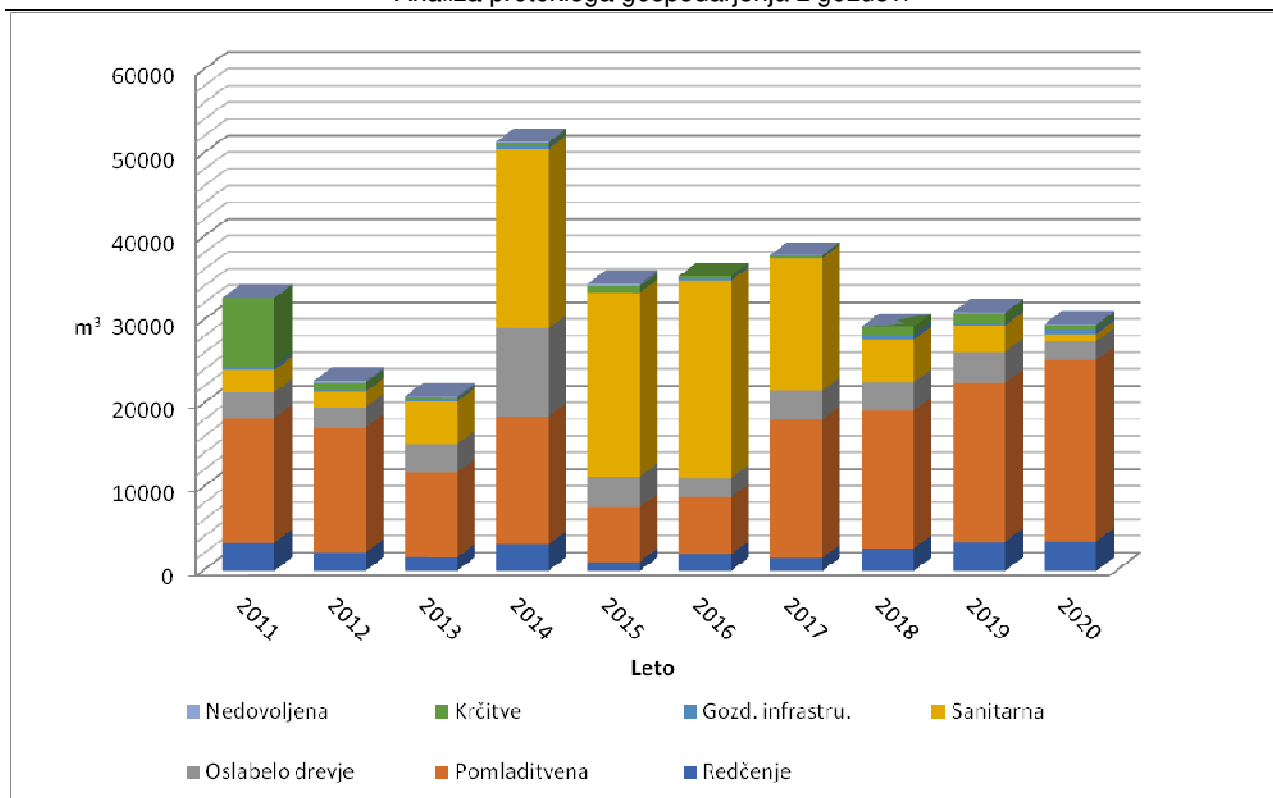
Skupaj GGE

		Vrste poseka									Posek skupaj	% od LZ	% od P	
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabel. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve				Nedov. posek
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m ³													
	%	6,7	39,8	0,0	0,0	0,0	10,6	39,2	0,7	2,6	0,4	100,0		
Listavci	m ³													
	%	8,6	48,6	0,0	0,0	0,0	13,1	21,8	1,0	6,5	0,4	100,0		
Skupaj	m ³													
	%	7,6	43,7	0,0	0,0	0,0	11,7	31,3	0,9	4,4	0,4	100,0		

V zasebnih in državnih gozdovih izvršeni skupni posek iglavcev in listavcev ne dosega načrtovanega (izvedba zasebni 80,4 %, državni 99,7 %). Realizacija poseka iglavcev je v zasebnih gozdovih 118,3 %, realizacija poseka listavcev 60,4 %. Podobno velja tudi za državne gozdove, kjer je realizacija poseka iglavcev (180,7 %) presegla realizacijo poseka listavcev (46,4 %).

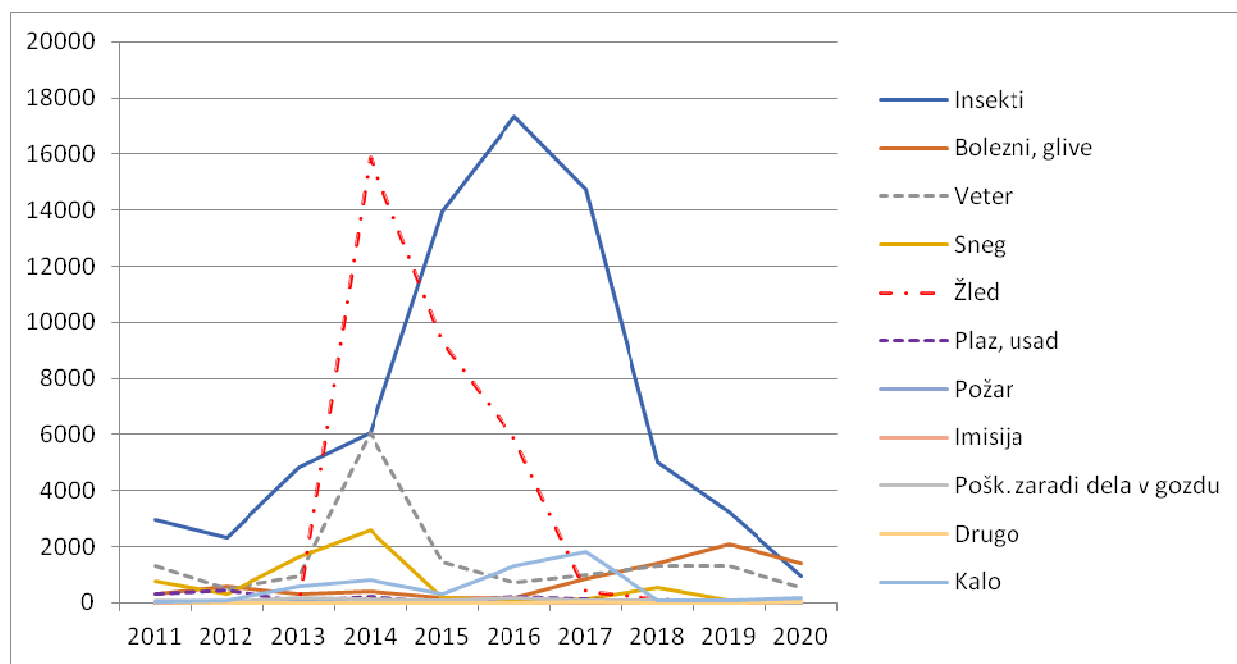
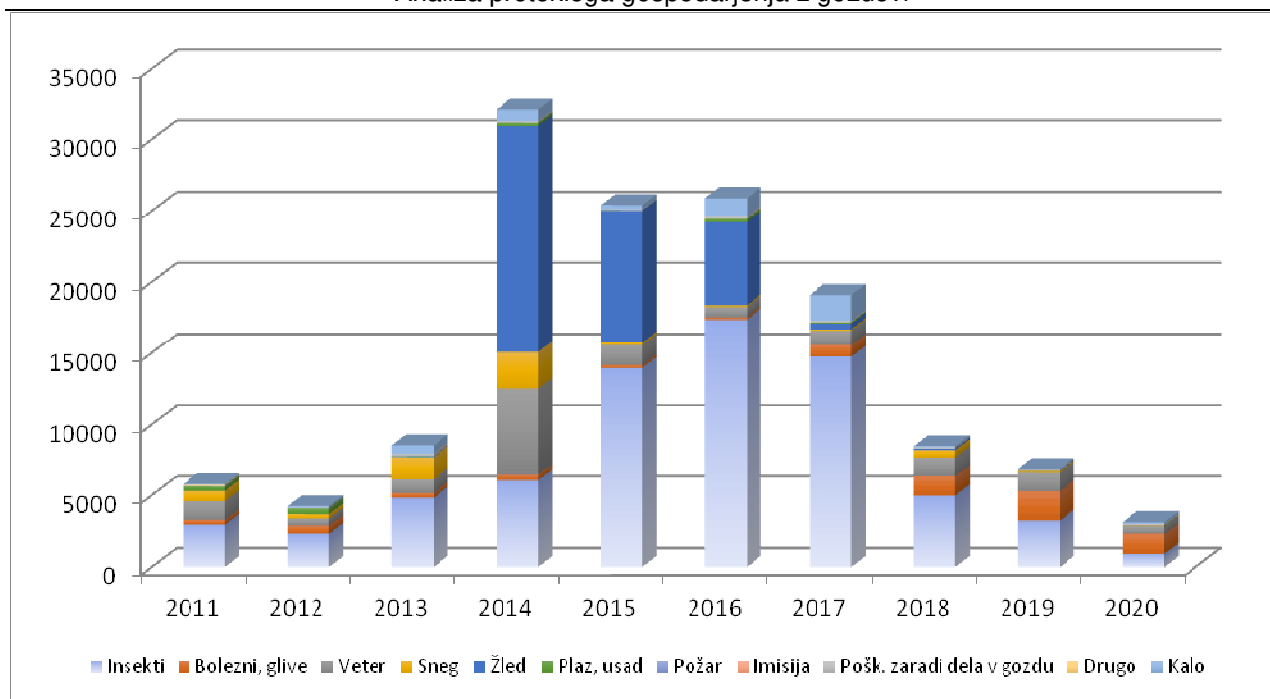
Vzrok za višjo izvedbo poseka skupaj v zasebnih gozdovih je posledica višjega obsega sanitarnih sečenj (42,1 % načrtovanega poseka). V državnih gozdovih znaša delež sanitarnih sečenj 49,9 % načrtovanega poseka. Obseg negovalnih sečenj v zasebnih gozdovih (52,0 %) je višji od obsega v državnih gozdovih, kjer dosega 46,3 % načrtovanega poseka.

Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

Grafikon 1: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja

Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

Grafikon 2: Pregled sanitarnega poseka po letih ureditvenega obdobja

Prva leta od leta 2011 do leta 2013 ima posek nižje vrednosti. Skokovito se dvigne leta 2014 zaradi žledoloma. Nato v letih 2015, 2016 in 2017 beležimo visok delež varstveno-sanacijskih sečenj. Leta 2018 je vido nižji delež varstveno-sanacijskih sečenj. Vzrok za dvig poseka v letih 2014, 2015, 2016 in 2017 je žledolom, ki je leta 2014 prizadel gozdove in njegova sanacija v letih 2015, 2016 in 2017. V letih 2015, 2016 in 2017 se je poseku zaradi žledoloma pridružil še posek zaradi namnožitve smrekovih podlubnikov.

Obseg redčenj je bil stalno nizek, najnižji je v letu 2015.

Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

Obseg pomladitvenih sečenj je večji od obsega redčenj. V letih 2015 in 2016 je močno padel in dosegel naslednje najnižjo vrednost. Nato se je dvignil v letu 2017 in ostal na višjem nivoju do konca načrtovalnega razdobja. Tedaj je dosegel najvišjo vrednost.

Analiza sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja skupaj je pokazala, da je bilo največ lesa posekanega zaradi žledoloma., ki je prizadel gozdove v letu 2014. Nato še precej ob nadaljevanju sanacije v letih 2015, 2016 in 2017.

Žledolom, ki je od 2.2. do 10.2.2014 prizadel območje GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT, je v kombinaciji s snegom in predhodnimi obilnimi padavinami povzročil največ poškodb v nižjih predelih, do višine 850 m.n.v.. Posebej veliko škode je naredil žled na strmih terenih.

Večji obseg sanitarnega poseka je bil še zaradi smrekovih podlubnikov. V letu 2015 je prišlo do namnožitve smrekovih podlubnikov, ki se v letu 2016 ni umirila. Nastopila je zaradi žledoloma v letu 2014, ko posledic ni bilo mogoče v celoti sanirati v istem letu. Šele v letu 2017 se je začela gradacija umirjati, tako da v letu 2018 ni bilo več večjih žarišč. Od smrekovih podlubnikov sta največ poškodb povzročila osmerozobi smrekov lubadar (*Ips typographus*) ter šesterozobi ali mali smrekov lubadar (*Pityogenes chalcographus*).

Vetrolomi so imeli večji obseg v letu 2014.

Preglednica 44/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	52,6	31,1	8,9
Jelka	0,5	17,4	0
Bor	1,6	5,1	0,4
Macesen	0,1	13,7	0
Ostali igl.	0	65,7	0
Bukev	29,8	12,5	5,2
Hrast	5,0	14,3	0,9
Pl. lst.	5,4	11,0	0,9
Dr. tr. lst.	4,2	9,1	0,7
Meh. lst.	0,8	28,6	0,2
Skupaj iglavci	54,8	26,8	9,2
Skupaj listavci	45,2	12,1	8,0
Skupaj	100	17,2	17,2

Med drevesnimi vrstami ima največji delež v poseku smreka (52,6 %), sledi ji bukev (29,8 %), plemeniti listavci (5,4 %), hrast (5 %), drugi trdi listavci (4,2 %), bor (1,6 %) in mehki listavci (0,8 %).

Glede na lesno zalogo posamezne drevesne vrste predstavlja posek smreke 31,1 %, posek bukve pa 12,5 %. Glede na lesno zalogo posamezne drevesne vrste izstopajo ostali iglavci (65,7 %). Skupaj je bilo posekano 9,2 % od celotne lesne zaloge iglavcev in 8,0 % listavcev. Večji delež poseka iglavcev je predvsem zaradi kalamitete podlubnikov in posledično povečanega deleža sanitarnih sečenj.

Preglednica 45/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	8,1	16,7	29,3	29,5	47,8	26,8	26,1
Listavci	5,5	9,0	13,8	13,8	17,5	12,1	23,5
Skupaj	6,1	11,4	19,3	19,9	27,5	17,2	49,6

Intenziteta poseka je pri iglavcih in pri listavcih najvišja v V. debelinskem razredu, najnižja pa v I. debelinskem razredu. Vzrok za to je v velikem deležu pomladitvenega poseka in sanitarnega poseka, pri katerih je potekala sečnja v višjih debelinskih razredih

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Obnovitvenih del je bilo skupno izvedeno 1,35 ha, kar pomeni 29,3 % realizacijo. Nižji je zvedeni obseg priprave sestoja (0,05 ha) v primerjavi z načrtovanim (4,60 ha). Posajena je bila površina 1,05 ha. Uporabljeno je bilo skupaj 2.750 sadik, s povprečno gostoto sadnje 2.619 sadik/ha.

V skupnem številu sadik predstavljajo smrekove sadike 11 %, sadike macesna 5 %, bukove sadike 58 %, sadike hrastov 24 % in sadike češnje 2 %.

Preglednica 46/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	4,19	0,05	1,2	0,00	0,00	0,0
Priprava sestoja	ha	0,00	0,25	0,0	0,00	0,00	0,0
Sadnja	ha	0,20	1,05	525,0	0,00	0,00	0,0
Obnova gozdov	ha	4,39	1,35	30,7	0,00	0,00	0,0
Obžetev	ha	11,44	6,41	56,0	0,00	0,00	0,0
Nega mladja	ha	40,78	6,90	16,9	5,87	3,60	61,3
Nega gošče	ha	73,27	6,65	9,1	16,14	5,35	33,1
Nega letvenjaka	ha	109,38	20,67	18,9	22,01	7,75	35,2
Nega ml. drogovnjaka	ha	30,23	0,00	0,0	3,70	1,30	35,1
Nega gozdov	ha	265,10	40,63	15,3	47,72	18,00	37,7
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	49,26	0,0	0,00	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	0,10	0,0	0,00	0,00	0,0
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	0,00	250,00	0,0	0,00	0,00	0,0
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	0,00	100,00	0,0	0,00	0,00	0,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0,00	4,00	0,0	0,00	0,00	0,0
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,00	9,00	0,0	0,00	0,00	0,0

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	0,00	0,00	0,0	4,19	0,05	1,2
Priprava sestoja	ha	0,00	0,00	0,0	0,00	0,25	0,0
Sadnja	ha	0,21	0,00	0,0	0,41	1,05	256,1
Obnova gozdov	ha	0,21	0,00	0,0	4,60	1,35	29,3
Obžetev	ha	0,63	0,00	0,0	12,07	6,41	53,1
Nega mladja	ha	0,83	0,00	0,0	47,48	10,50	22,1
Nega gošče	ha	1,96	0,00	0,0	91,37	12,00	13,1
Nega letvenjaka	ha	1,28	0,00	0,0	132,67	28,42	21,4
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,00	0,00	0,0	33,93	1,30	3,8
Nega gozdov	ha	4,70	0,00	0,0	318,15	58,63	18,4
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,00	0,0	0,00	49,26	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	0,00	0,0	0,00	0,10	0,0
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	0,00	0,00	0,0	0,00	250,00	0,0
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	0,00	0,00	0,0	0,00	100,00	0,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0,00	0,00	0,0	0,00	4,00	0,0
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,00	0,00	0,0	0,00	9,00	0,0

Negovalna dela skupaj dosegajo 18,4 % realizacijo. Obseg izvedenih negovalnih del je povsod nižji od načrtovanega. Najnižja je realizacija nege drogovnjaka (3,8 %) in nege gošče (13,1 %). Težave pri realizaciji nege so v večji meri posledica velikih nihanj v višini subvencij za vlaganja v gozdove. Problem je, da lastniki sami niso zainteresirani za izvedbo negovalnih del. Izvajalcev praktično ni bilo, ker so bili polno zaposleni s sanacijo žledoloma in nato lubadarja na ravni cele Slovenije (tako kot revirni gozdarji).

V državnih gozdovih je skupna realizacija negovalnih del 37,7 %. Izvedba vseh negovalnih del je nižja od načrtovanega obsega. Realizacija nege mladja je bila 61,3 %, nege gošče 33,1 %, nege letvenjakov 35,2 % in nege drogovnjaka 35,1 %. Vzrok za nižjo realizacijo negovalnih del v državnih gozdovih je bil v pomanjkanju izvajalcev, ki so bili zasedeni zaradi sanacije velikega obsega poškodb po žledu v državnih gozdovih.

Skupno je bilo za izvedbo varstvenih del porabljeno 426 dnin, predvsem za varstvo pred žuželkami in varstvo pred divjadjo.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Gozdne ceste

V preteklem desetletju (2011–2020) ni bilo zgrajenih novih gozdnih cest.

Gozdne vlake

V desetletnem obdobju (2011-2020) je bilo zgrajenih 7.392 m gozdnih vlak, od tega 6.427 m novogradenj in 965 m rekonstrukcij.

Večina gozdnih vlak je bilo zgrajenih izven prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak.

Po letu 2014 so lastniki gozdov gradili gozdne vlake predvsem zaradi sanacije posledic žledoloma in prenamnožitve smrekovih podlubnikov v letih 2014, 2016 ter 2017. V teh letih je bilo zgrajeno 87 % vseh novih vlak in rekonstrukcij.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

Na podlagi načrtov upravljanja z divjadjo so lovske družine v GGE Čemšenik-Kolovrat opravile naslednja dela:

- ročna košnja travnikov 0,9 ha/leto,
- strojna košnja travnikov 1 ha/leto,
- čiščenje in vzdrževanje grmišč 0,3 ha/leto,
- vzdrževanje gozdnega roba 0,5 ha/leto,
- postavitve in vzdrževanje gnezdilnic 5 kosov/leto,
- vzdrževanje mokrišč in/ali kaluž 10 objektov/leto.

Prikazani merljivi kazalniki so ocena, ker se meje lovišč ne ujemajo z mejami GGE.

Trajnost funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti se je zagotavljala z upoštevanjem zahtev za varovanje habitatov redkih živalskih in rastlinskih vrst. Pri delih v gozdu so se upoštevali čas parjenja, poleganja mladičev in prezimovanja. V sestojih so se ohranjale in pospeševale plodonosne ter manjšinske drevesne in grmovne vrste.

Za zagotavljanje trajnosti rekreacijske funkcije so se obnavljale markacije na markiranih planinskih in pohodnih poteh.

Pregledan in dopolnjen je bil seznam varovalnih gozdov, ki so bili nato z Uredbo MKGP določeni za varovalne gozdove.

Leta 2001 je bil izdelan »Načrt varstva gozdov pred požarom za občine Zagorje, Trbovlje in Hrastnik. Izdelava načrta spada med posebna dela za krepitev varovalne funkcije na območjih z večjo požarno ogroženostjo gozdov.

Pri gospodarjenju z gozdovi so se upoštevali predpisani varstveni režimi za posamezne naravne vrednote in objekte kulturne dediščine ter drugih vrednot okolja.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2011–2020

Analiza temelji na metodi grafične primerjave stare in nove sestojne maske. Za določitev vrste namena krčitve smo izkrčene površine primerjali z opredeljeno namensko rabo (prostorski načrt občine Zagorje ob Savi) in dejansko rabo, ki jo določa MKGP. Izkrčene površine smo še detajlno pregledali s podloženim DOF-om. Ob tem smo si pomagali tudi s primerjavo starih in novih DOF-ov.

Primerjava je pokazala, da se je gozdna površina na eni strani zmanjšala za 504,17 ha in na drugi strani povečala za 462,33 ha kot zarast. Večina sprememb med staro in novo sestojno masko izvira iz veliko manjše natančnosti določanja gozdnega roba pred desetimi leti (vključevanje gozdnih robov, jas, tras daljnovodov, cestne infrastrukture, vodnih teles ipd.) in izločevanja površin iz gozdne maske ob obnovi načrta. Gre predvsem za površine, ki so bile izločene iz gozdne maske kot zaraščajoče površine, površine porasle s posamičnim gozdnim drevjem in grmovjem, neobdelana kmetijska zemljišča ali kmetijska zemljišča porasla z gozdnim drevjem. Navedene površine v nadaljevanju postopka niso bile upoštevane kot krčitve.

Preglednica 47/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2011 do 2020 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
2,6	1,7	15,9	1,8	-	0,4	22,4

Rezultati analize kažejo, da je bilo največ krčitev gozda (71% površine krčitev oz. 15,93 ha) izvedenih zaradi urejanja oziroma zaokroževanja kmetijskih zemljišč. Največ krčitev v kmetijske namene se je izvedlo v k. o. Šentlambert, Kolovrat, Ržiše in Kandrše. Za odobritev krčitev v kmetijske namene je ZGS v letu 2008 uvedel odločbo o krčitvi gozda v kmetijske namene (K-odločba), na podlagi katere je bilo v preteklem desetletju v GGE Čemšenik Kolovrat izdanih 30 dovoljenj za izvedbo krčitev, ki so skupno obsegale 8,54 ha gozda.

Urbanizacija je razlog za krčitev 2,60 ha gozda oz. pribl. 12% površine krčitev. Širitev obstoječih peskopopov in kamnolomov v k.o. Kandrše in Loke pri Zagorju je posegala na 1,78 ha gozda kar predstavlja 8% krčitev.

Zaradi infrastrukture se je izkrčilo le 1,73 ha površine gozda (8% krčitev), zaradi drugih vzrokov, kamor smo uvrstili urejanje rekreacijskih površin, pa še 0,36 ha gozda.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2011–2020

Na doseganje ciljev pri gospodarjenju je v veliki meri vplival žledolom v letu 2014 in namnožitve smrekovih podlubnikov letih 2015, 2016 in 2017. Skupna lesna zaloga se je znižala za 21,4 m³/ha (iz 300,1 m³/ha na 278,7 m³/ha). Delež iglavcev in listavcev se je v lesni zalogi spremenil le malo; delež iglavcev se je v lesni zalogi zmanjšal za 1,4 % - na 32,9 %, listavcev pa povečal za 1,4 % na 67,1 %.

Glede doseganja cilja uravnoveženosti razmerja razvojnih faz je bil dosežen napredek. Povečal se je delež sestojev v obnovi za 10,4 % od skupne površine gozdov (iz 9,6 % na 20,0 %, kar je potrebno za kasnejše povečanje deleža razvojne faze mladovja.

Skupna izvedba načrtovanega poseka je bila 81,7 %. Višja je bila pri iglavcih 123,1 % kot pri listavcih, kjer je znašala 59,6 %. Višja izvedba načrtovanega poseka iglavcev je posledica večjega obsega sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja (evidenca poseka) pri iglavcih (49,8 % poseka iglavcev) kot pri listavcih (34,9 % poseka listavcev). Listavci imajo v primerjavi z iglavci večji obseg redčenj (iglavci 6,7 % in listavci 8,6 %)

Obnovitvenih del je bilo skupno izvedeno 1,35 ha, kar pomeni 29,3 % realizacijo. Je posledica nižjega izvedenega obsega priprave tal, v primerjavi z višjim načrtovanim obsegom. Realizacija negovanih del je nizka – 18,4 %. Vsa dela so bila izvedena v manjšem obsegu, kot je bilo načrtovano (načrtovanop 318,15 ha, izvedeno 58,63 ha).

Izvedeni obseg varstvenih del varstva pred žuželkami in divjadjo znaša 426 dnin.

V desetletnem obdobju (2011-2020) je bilo zgrajenih m gozdnih vlak, od tega m novogradenj in m rekonstrukcij.

5 Oris zakonitosti razvoja gozdov

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Od začetka veljavnosti načrta GGE Čemšenik-Kolovrat (veljavnost 2001-2010) se je površina gozdov zmanjšala iz 5.980,02 ha na 5.787,92 ha (za 192,1 ha). Zmanjšanje je posledica izvedbe krčevitev površin z gozdom (evidentiranih krčitev gozdov je bilo ha) in natančnejšega zajemanja gozdnega roba na podlagi novih digitalnih ortofoto načrtov ter izločevanja površin iz gozdne maske ob obnovi načrta (izločevanje zaraščajočih površin, površin poraslih s posamičnim gozdnim drevjem in grmovjem, neobdelanih kmetijskih zemljišč oziroma kmetijskih zemljišč poraslih z gozdnim drevjem). Iz preglednice «D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021» je razviden obseg in spreminjanje površine gozdov na območju GGE od leta 2001 do 2021.

Pri analizi lastništva gozdov smo upoštevali podatke o stanju lastništva prvega leta veljavnosti GGN, to je leto 2001. Tedaj je bilo državnih gozdov 451,60 ha (7,6 %), zasebnih gozdov 5.526,90 ha (92,4 %) ter Občinskih gozdov je bilo 1,52 ha (manj kot 0,1 %).

5.1.2 Lesna zaloga , prirastek in možni posek

Preglednica 48/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	5.980,02	99,2	173,0	272,2	2,01	3,83	5,84	0,86	0,77	1,63
2011	5.829,60	102,9	197,2	300,1	2,62	6,00	8,62	2,87	2,73	5,58
2021	5.787,92	91,8	186,9	278,7	2,36	3,91	6,27	2,04	4,02	6,06

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Preglednica 49/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list
2001	29,5	0,3	6,4	0,2	0,0	41,7	5,3	7,3	8,8	0,5
2011	28,4	0,4	5,3	0,1	0,0	42,2	6,2	8,7	8,2	0,5
2021	26,8	0,6	5,4	0,1	0,0	42,9	5,8	8,7	9,1	0,6

Preglednica 50/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	70,0	84,5	84,6	83,8	111,8	89,3	71,8	82,1	80,6	94,9	162,5	90,1	96,5
Listavci	70,0	80,7	92,0	101,2	114,8	94,8	68,2	60,8	61,9	64,9	80,0	65,2	101,5
Skupaj	70,0	81,9	89,4	94,4	113,8	92,9	69,2	67,0	68,0	75,1	102,2	72,7	99,8

Na območju GGE Čemšenik-Kolovrat se je v zadnjem desetletju skupna lesna zaloga zmanjšala (za 21,4 m³/ha) in sicer zmanjšanje lesne zaloge listavcev (za 10,3 m³/ha) in zmanjšanje lesne zaloge iglavcev (za 11,1 m³/ha). Indeksi razvoja lesne zaloge v zadnjih desetih letih kažejo rast lesnih zalog drevja iz petega debelinskega razreda (indeks 113,8 %). Pri listavcih se je povečal delež lesne zaloge za 1,2 % tudi v IV. debelinskem razredu. Bistveno zmanjšanje lesne zaloge je opazno tako pri iglavcih in pri listavcih. Pri iglavcih je zaznaven znaten upad lesne zaloge v prvih štirih debelinskih razredih, pri listavcih pa v prvih treh debelinskih razredih.

Oris zakonitosti razvoja gozdov

V primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem se je skupni prirastek zmanjšal za 2,35 m³/ha na 6,27 m³/ha. Zmanjšanje prirastka je večje pri listavcih, in sicer na račun zmanjšanja prirastka v vseh debelinskih razredih. Pri iglavcih se je prirastek povečal v V. debelinskem razredu, zmanjšal pa v prvih štirih debelinskih razredih. Med vzroki za zmanjšanje prirastka iglavcev in listavcev so sečnje zaradi ujm, ki so prizadeli tudi najlepše sestoje.

Drevesna sestava lesne zaloge se v primerjavi z letom 2011 ni bistveno spremenila. Največja razlika je opazna pri smreki, katere delež v lesni zalogi se je zmanjšal za 1,6 % od celotne lesne zaloge. Zmanjšal se je tudi delež hrastov za 0,4 % od celotne lesne zaloge. Deleži drugih drevesnih vrst so se rahlo povečali, največ delež drugih trdih listavcev za 0,9 % in bukve za 0,7 % od celotne lesne zaloge.

Sedanji načrtovan možni posek se je povečal glede na realizacijo poseka v preteklem ureditvenem obdobju za 0,48 m³/ha, najbolj pri listavcih za 1,29 m³/ha.

Preglednica 51/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge

Skupaj GGE

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	599.695	1.149.869	1.749.564
Vrast	5.383	12.791	18.232
Prirastek (letni*10)	152.601	349.643	502.244
Sečnje po SVP	152.204	137.216	289.425
Pričakovana zaloga	605.475	1.375.087	1.980.615
Ugotovljena zaloga	531.587	1.081.782	1.613.369
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	87,8,0	78,7	81,5

Pri kontrolnem izračunu lesne zaloge smo upoštevali posek po podatkih iz stalnih vzorčnih ploskev (SVP). Ugotovljena lesna zaloga v enoti je za 18,5 % manjša od pričakovane.

Podatkov za državne in občinske ne navajamo zaradi njihovega majhnega deleža ter s tem povezano nezanesljivostjo izračuna (državni gozdovi 7,6 % površine, občinski gozdovi 0,4 %).

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

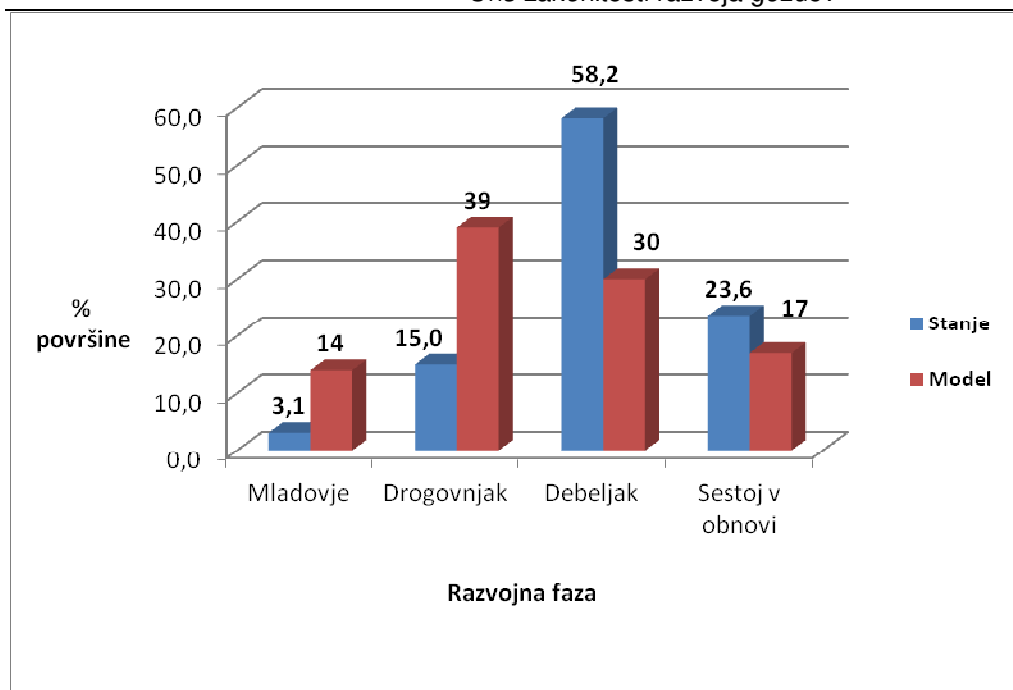
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika razmerja razvojnih faz je bila opravljena za sistem skupinsko postopnega gospodarjenja (brez varovalnih gozdov).

Preglednica 52/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	152,55	3,1	3,1	16	14	687,81	-78
Drogovnjak	781,99	15,9	15,1	46	39	1.916,03	-59
Debeljak	2.859,77	58,2	58,2	35	30	1.473,87	94
Sestoj v obnovi	1.118,60	22,8	23,6	20	17	835,19	34
Skupaj:	4.912,91	100,0	100,0	117	100	4.912,91	

Oris zakonitosti razvoja gozdov

Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Pri presoji stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oziroma razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev smo podatke za določitev modelov uporabili iz naslednjih virov:

- Veselič: Izhodiščni optimalni modeli gozdov (interno gradivo ZGS, Ljubljana, 2000) – za pripravo območnih gozdnogospodarskih načrtov (2001-2010)
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Ljubljana (2011 – 2020).

Primerjava dejanskega stanja in modelnega razmerja razvojnih faz kaže na neusklajenosti. Pri debeljakih dejansko stanje kaže na presežek, ki je delno opravičljiv s poudarjeno večnamensko vlogo gozdov, kjer je v splošnem zaželjena višja lesna zaloga in večji delež debeljakov. Drogovnjaki dosegajo 41 % modelne vrednosti, sestoji v obnovi presega modelno vrednost za 34 %, mladovje dosega 22 % modelne vrednosti. Površina mladovij je dejansko večja od prikazane, ker gre za manjše površine mladovij, ki so premajhne, da bi jih izločili kot samostojen sestoj. Obravnavamo jih kot pomladek sestojih v obnovi, delno pa tudi v presvetljenih debeljakih in drogovnjakih. Sestoji v obnovi predstavljajo osnovo za doseganje večjega deleža mladovja. Ta se bo povečal s pomladitvenimi sečnjami v sestojih v obnovi, kratkoročno že s končnimi poseki.

Razmerje razvojnih faz je bilo neuravnoteženo že pred desetletjem. Delež mladovja se praktično ni spremenil (prej 3,2 %, zdaj 3,1 %). Delež drogovnjakov, ki je bil pred desetletjem (17,7 %) malenkostno bliže modelnemu stanju, se je zmanjšal na 15,1 %. Pozitivno je, da je padel delež debeljakov (prej 68 %, zdaj 58,2 %). Presežek debeljakov z vidika trajnosti donosov lesa ni problematičen, zaradi velikega deleža presvetljenih debeljakov z rahlim ali vrzelastim sklepom (42,4 % vseh debeljakov), od katerih bo 20,0 % v prvem desetletju zaradi pomladitve prešlo v sestoj v obnovi. To je del debeljakov v katerih že poteka proces naravnega pomlajevanja ter del močno presvetljenih debeljakov. Ti so bili poškodovani po žledolomu in prenamnožitvi podlubnikov. Delež sestojev v obnovi se je povečal iz 11,1 % na 23,6 %.

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

V prejšnjem načrtu so bile opredeljene smernice za ravnanje z naslednjimi funkcijami gozdov: varovanje gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka, klimatska, ohranjanje biotske raznovrstnosti, zaščitna, higiensko-zdravstvena, rekreacijska, turistična, varovanje naravnih vrednot, varovanje kulturne dediščine, poučna, raziskovalna in estetska.

Za zagotavljanje trajnosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev so bili izločeni odseki, ki so določeni kot varovalni gozdovi z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020). Trajnost ekoloških in socialnih funkcij je ogrožena na območjih z ogroženo biološko stabilnostjo. Konflikt med funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev in lesno proizvodno funkcijo se pojavlja predvsem na večjih strminah s kakovostnejšimi sestoji, ki niso izločeni kot varovalni gozdovi.

Revirna gozdarja sta bila seznanjeni z varstvenim režimom v okolici objektov kulturne dediščine in naravnih vrednot in sta na teh področjih gospodarila skladno z njimi.

Za zagotavljanje trajnosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti so se varovali habitati redkih živalskih in rastlinskih vrst. Pri delih v gozdu so se upoštevali čas parjenja, poleganja mladičev in prezimovanja. V sestojih so se pospeševale plodonosne ter manjšinjske drevesne in grmovne vrste.

6 Cilji, usmeritve in ukrepi

6.1 Splošni cilji

Sistem gozdnogospodarskih ciljev v GGE je v veliki meri odvisen od specifičnih naravnih, demografskih in družbeno-ekonomskih oziroma socialnih razmer in značilnosti območja. Navedene značilnosti in posebnosti območja pa se odražajo tako v pomenu lesnoproizvodne vloge gozdov kot tudi njihove ekološke in socialne vloge. Ob upoštevanju značilnosti območja, gozdnogospodarskih značilnosti in valoriziranih funkcij gozdov na območju GGE ter na podlagi ciljev iz Resolucije o nacionalnem gozdnem programu, smo določili temeljne cilje gospodarjenja z gozdovi, ki smo jih razdelili v tri skupine, ki so vezane na temeljne vloge gozda.

Temeljni dolgoročni cilj gospodarjenja z gozdovi na območju GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT je naraven in statično stabilen večnamenski gozd, ki optimalno in trajno opravlja vse vloge, in hkrati zadovoljuje tudi druge potrebe souporabnikov gozdnega prostora in širše skupnosti.

Za uresničevanje postavljenih ciljev so potrebni strokovno usposobljeni kadri, sodelovanje z drugimi uporabniki prostora ter za kakovostno delo z gozdom usposobljeni in motivirani lastniki gozdov.

Lesnoproizvodni cilji

V gospodarskem gozdu predstavlja cilj gozd z uravnoteženim razmerjem razvojnih faz, optimalno negovanostjo in kakovostjo sestojev ter optimalno višino lesne zaloge. Ta gozd bo trajno zagotavljal visoke vrednostne donose lesa ob optimalni odprtosti gozdov z gozdnimi prometnicami in uporabi optimalne tehnologije sečnje, spravila in gradnje gozdnih prometnic, prilagojene gozdu in funkcijam gozdov.

Glavni cilj med proizvodnimi cilji je trajna proizvodnja kvalitetnega lesa za trg in domačo porabo. Ob tem naj se krepí stabilnost gozdov ter sestojni in rastiščni potencial gozdov, s čimer se bo okrepila tudi večnamenska vloga gozdov in s tem vloga posameznih ekoloških in socialnih funkcij.

Višja realizacija gojitvenih del, zlasti negovalnih redčenj v kvalitetnih sestojih ter v sestojih, kjer je ogrožena njihova stabilnost. Dolgoročni cilj je povečana kvaliteta lesnih sortimentov z izvajanjem negovalnih del in s tem dobiček od prodaje lesa.

Trajno koriščenje lesnih potencialov v mejah načrtovanega.

Glede na vse večji obseg prodaje lesa listavcev kot energetskega vira je pomemben cilj spodbujati lastnike k proizvodnji in prodaji kakovostnih sortimentov listavcev na trgu.

Z realizacijo načrtovanega poseka, drugih ukrepov in usmeritev prispevati k izboljšani socialni varnosti lastnikov gozdov in tudi širše družbe (zaposlitve v gozdni proizvodnji in lesarstvu).

Navedeni cilji so tesno povezani tudi z interesi lastnikov gozdov, zato so med pomembnimi cilji tudi izobraževanje in obveščanje lastnikov gozdov o možnostih pridobitve raznih vzpodbud v obliki nepovratnih sredstev, razvoja dopolnilnih dejavnosti kmetij povezanih z gozdarstvo dejavnostjo in drugimi možnostmi dodatnih zaposlitev na tem področju .

Cilj je tudi povezovanje lastnikov gozdov zaradi lažje organizacije skupne izvedbe, nižanja stroškov del ter ugodnejše prodaje lesa. Pomemben cilj so informirani, na področju gozda in gozdarstva izobraženi ter aktivni lastniki gozdov, ki se bodo v čim večji meri vključevali v vse faze gospodarjenja z gozdovi (od gozdnogospodarskega načrtovanja do izvedbe ukrepov in prodaje). Za lastnike, ki se bodo aktivno vključevali v delo v gozdu, je pomemben cilj tudi njihova varnost pri delu.

Cilji, za doseganje za uspešnega gospodarjenja z gozdovi je tudi ohranitev poseljenosti ter izboljševanje kakovosti življenja na podeželju.

Ekološki cilji

Ekološko stabilen gozd, z rastišču primernimi drevesnimi vrstami in z malopovršinsko razgibano zgradbo sestojev, odporen na biotske in abiotske dejavnike, ki ob čim večjem zagotavljanju lesnoproizvodne funkcije, hkrati opravlja tudi ekološke in socialne funkcije, zlasti varovalno in hidrološko funkcijo ter funkcijo ohranjanja biotske razbovrstnosti.

Na območjih s poudarjeno funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je cilj ohraniti in pospeševati razvoj gozdov, ki bodo zagotavljali trajno varovalno vlogo, z ohranjanjem oziroma pospeševanjem razvoja stabilnih, raznodobnih in raznomernih sestojev in ohranjanjem stalne pokrovnost tal z vegetacijo.

Varovanje in ohranjanje virov pitne vode z varovanjem gozdnih zemljišč oziroma gozdov v okolici in na vplivnih območjih vodovarstvenih območji in črpališč oziroma virov pitne vode.

Preprečevati poslabšanje ekološkega in kemijskega stanja voda oziroma ohraniti dobro stanje voda. V ta namen se ohranja oziroma pospešuje razvoj gozdov, ki bodo zmožni trajno opravljati svojo čistilno in vodozadrževalno vlogo.

Cilj je zagotoviti ugodno stanje vseh rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih rastišč oziroma habitatov, zlasti pa zavarovanih in ogroženih vrst ter redkih in ranljivih habitatov, vključno s kvalifikacijskimi vrstami in habitatnimi tipi na območjih Natura 2000. Cilj je ohranitev ugodnega stanja vseh varovanih oziroma zavarovanih območij varstva narave.

V pogledu zagotavljanja biotske pestrosti se zagotavlja ohranitev redkih ekosistemov (npr. izvirov, močvirnih površin, območij z geomorfološkimi posebnostmi, travniških jas v gozdu, grmišč, ipd.), ohranja se zadosten delež debelega odmrlega drevja, drevesa z dupli, brloge, gnezdišča, kali, obrežno vegetacijo, razgiban gozdni rob, plodonosne in manjšinske drevesne in grmovne vrste, ipd.

Cilj so vitalne populacije posameznih vrst prosto živečih živali, naravne spolne in starostne strukture v številčnosti, ki lahko zagotavlja ohranitev vrst in ravnotežje med njimi in njihovim okoljem.

Cilji v pogledu usklajenosti odnosov med gozdom in rastlinojedo divjadjo je oblikovati oziroma vzdrževati okolje, ki bo zagotovilo nemoten razvoj posameznih vrst prosto živečih živali, in ki bo prispevalo svoj delež k vzpostavitvi ravnovesja med živalsko in rastlinsko komponento gozdnega ekosistema.

Ohranitev vseh medonosnih drevesnih in grmovnih vrst (pravega kostanja, jelke, ipd.) oziroma povečanje njihovega deleža na zanje primernih rastiščih.

Socialni cilji

Ohraniti in krepiti zaščitno vlogo gozdov, ki varujejo npr. želžniško progo, lokalne oziroma javne ceste, naselja pred naravnimi pojavi, kot so padanje kamenja, plazovi ter usadi. Cilj je zagotavljanje varnosti prometa in tudi bivanja pod strmimi gozdnimi pobočji z izjemno poudarjeno zaščitno funkcijo.

Zagotoviti trajno vlogo gozda kot zračnega filtra, ki blaži škodljive in nezaželene vplive emisij in hrupa ter s tem vpliva na večjo kakovost življenja kot npr. v zaselkih na širšem vplivnem območju avtoceste.

Ohranitev naravnih vrednot in objektov kulturne dediščine v gozdu oziroma gozdnem prostoru. Cilj so ohranjeni naravni gozdovi na območjih oziroma v neposredni bližini naravnih vrednot in objektov kulturne dediščine, kjer gozd predstavlja estetsko kuliso objektom. Na navedenih območjih je cilj, da se ohrani vrstno pester in strukturiran gozdni rob, estetsko zanimiva in markantnejša drevesa.

Omogočati kakovostno rekreacijsko rabo gozdov oziroma gozdnega prostora, ki ne bo imela za posledico preobremenjenosti ali celo poškodovanosti gozdov. Cilj je ohraniti oziroma zagotoviti usklajen odnos med rekreacijsko in turistično rabo gozdnega prostora zlasti z ekološkimi cilji, tudi z

ozaveščanjem in izobraževanju ter zlasti z usmerjanjem rekreacije in turizma v predele, kjer ne bo prihajalo do konfliktov z ostalimi rabami gozdov oziroma le teh ni pričakovati.

Aktivno sodelovanje javne gozdarske službe pri vzpostavitvi in urejanju morebitnih učnih poti (gozdnih, naravoslovnih, ipd.).

Označitev gozdnih cest, ki se oziroma bi se lahko uporabljale tudi za kolesarjenje in določitev režima njihove uporabe z opozorilnimi tablamami oziroma drugimi znaki, v sodelovanju z lokalno skupnostjo.

Določitev in označitev gozdnih vlak in drugih poti v GGE, ki se oziroma bi se lahko uporabljale za ježo in kolesarjenje. Slednje se določijo na podlagi pobud zainteresirane javnosti, v sodelovanju z lastniki in lokalno skupnostjo. Cilj je tudi določitev pogojev rabe navedenih poti.

Seznanitev in vzgoja širše javnosti o vlogi gozdov in javne gozdarske službe.

Osveščanje in informiranje javnosti in obiskovalcev gozda o pomenu pravilnega nabiranja gozdnih plodov (gob, borovnic, ipd.). Cilj je usmerjati rekreativno nabiranje gozdnih plodov v skladu z zakonskimi predpisi in omejitvami. S tem bi preprečili oziroma zmanjšali morebitni negativni vpliv tovrstne rabe na gozdni ekosistem in vrsto, ki je predmet nabiranja. Prav tako je cilj preprečiti morebitne konflikte med rekreativnimi nabiralci in lastniki gozdov.

Cilji v pogledu usklajenosti odnosov med gozdom in rastlinojedo divjadjo

Cilj so zdrave in vitalne populacije posameznih vrst rastlinojede parkljaste divjadi, naravne spolne in starostne strukture ter v številčnosti, ki bo zagotovila ohranitev vrst samih, njihovo trajnostno rabo in ravnovesje med njimi in njihovim okoljem.

Cilj je oblikovati oziroma vzdrževati čim bolj naravno okolje, ki bo zagotovilo nemoten razvoj posameznih vrst rastlinojede parkljaste divjadi, in ki bo prav tako zagotavljajo ravnovesje med temi živalskimi vrstami in njihovim okoljem.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Za doseg postavljenih splošnih ciljev mora gospodarjenje z gozdom potekati na podlagi sproščene tehnike gojenja gozdov, ki se prilagaja rastiščni in sestojni pestrosti ter upošteva večnamensko vlogo gozda.

Razvoj gozdov se usmerja k razmerju razvojnih faz, ki zagotavlja trajnostni razvoj in k približevanju naravni drevesni sestavi gozdnih združb. Za zagotavljanje dolgoročne statične in biološke stabilnosti gozdov je potrebno zagotoviti nemoteno pomlajevanje vseh ciljnih drevesnih vrst. Pogoji za zagotavljanje biološke stabilnosti pa je tudi ohranjanje biotske pestrosti gozdov.

Cilj naravne drevesne sestave se postopno dosega z naravno obnovo.

Z nego naj se krepita mehanska in ekološka stabilnost sestojev ter njihova vsestranska odpornost. Glede na pomembnost ekoloških funkcij (poudarek zlasti na varovalni funkciji) in socialnih funkcij v GGE naj se ohranja, krepi ter in usklajuje vse tri sklope funkcij.

Kjer prihaja do naravnih motenj (ujme) naj se pri načrtovanju razvoja gozdov upošteva naraven sukcesijski razvoj gozdne vegetacije.

Usmeritve za zagotavljanje ekoloških ciljev

V čim večji meri je treba ohraniti raznodobno zgradbo sestojev na vseh rastiščih ter prostorsko in strukturno raznolikost gozdov.

Ohraniti je treba manjše gozdne površine v kmetijski in primestni krajini ter negozdne površine v gozdni krajini in skrbeti za obstoječe gozdne robove, po potrebi pa jih je treba na novo oblikovati in negovati.

Vodovarstvena območja so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen Zakona o vodah). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena Zakona o vodah oz. občinski odlok, sprejet na podlagi 60. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20).

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je predpisana izdelava elaborata »Analiza tveganja za onesnaženje«, mora biti strokovna podlaga izdelana in revidirana ob smiselni uporabi Pravidnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na podlagi vseh razpoložljivih podatkov.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami pridobiti vodno soglasje.

Na ogroženih območjih, kot so erozijska, plazljiva, plazovita in poplavna območja, naj se v skladu z veljavnimi predpisi s področja upravljanja z vodami upošteva sledeče:

Na **erozijskih območjih** oziroma območjih, kjer obstaja nevarnost razvoja površinske, globinske in bočne erozije, je prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,

- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Na **plazljivih območjih**, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev, je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oziroma zadrževali povečan odtok padavin oziroma vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematično upravljanja in urejanja voda.

Na **plazovitem območju**, kjer zaradi klimatskih in topografskih razlogov redno prihaja do pojava snežnih plazov ali pa obstoja velika verjetnost da se pojavijo, je prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov iz ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča.

Na **poplavnem območju**, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča, so skladu s 86. členom Zakona o vodah prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Ohraniti je potrebno obstoječe retenzijske površine (območja zadrževanja visokih voda), vse ureditve pa načrtovati tako, da se poplavna varnost ne bo poslabšala. Načrtovani posegi morajo biti usklajeni s prepovedmi in omejitvami tega odstavka ter pogoji in omejitvami iz veljavne Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja.

Varstvo pred erozijo mora biti vgrajeno v celostni sistem gospodarjenja z gozdovi od načrtovanja do izvedbe odpiranja gozdnega prostora s prometnicami, preko oblike, jakosti in izvedbe sečenj do izvedbe posebnih protierozijskih ukrepov. Usmeritev velja za vse gozdove, poudarjena pa je v varovalnih gozdovih, v hudourniških gozdovih, v gozdovih s poudarjeno zaščitno funkcijo, v strmih ZGS, GGN ČEMŠENIK-KOLOVRAT 2021-2030

grapah ter ob vodotokih. V ožjih območjih erozijskih žarišč naj se izvajajo tehnični in biotehnični ukrepi za sanacijo žarišča, v širšem območju pa predvsem točkovne oziroma malopovršinske poseke za vzdrževanje oziroma ustvarjanje ustrezne strukture gozda.

Usmeritve za ohranjanje oziroma vzpostavitev naravne sestave gozdnih življenjskih združb ter razmerja med prosto živečimi živalmi in njihovim okoljem:

Z ohranitvijo oziroma vzpostavitvijo naravnega gozdnega ekosistema in časovno opredeljenih mirnih predelov v njem (zimovališča, gnezdišča, ipd.) se zagotovi nemoten razvoj posameznih prostoživečih vrst živali. To velja še posebej za redke, ogrožene in ranljive vrste.

S posegi v populacije rastlinojedih vrst divjadi se glede na kazalnike v samih populacijah in njihovem okolju zagotovi naravno spolno in starostno strukturo, v številčnosti, ki bo tudi v bodoče zagotovila ohranitev samih populacij in uskladitev odnosov med njimi in okoljem. Gostota populacij rastlinojede divjadi naj se ne povečuje nad mejo, ki še omogoča naravno obnovo sestojev z vsemi rastišču primernimi drevesnimi vrstami. Ta usmeritev je še zlasti pomembna za območja Natura 2000.

Z namenom zagotavljanja dnevnih in sezonskih potreb po kritju in ustrezni hrani naj bo gospodarjenje z gozdovi trajnostno in naj se zagotovi, da bo dejansko razmerje razvojnih faz čim bližje modelnemu, torej predvsem z večjim deležem mladovij kot je sedanje dejansko stanje. Pomlajevanje gozda naj bo naravno v večjih jedrih, ki so manj občutljiva na vpliv rastlinojede divjadi.

Usmeritve za zagotavljanje socialnih ciljev

Pri vseh delih naj se dosledno upošteva podrobne usmeritve za posamezne socialne funkcije gozda.

Ohranja naj se gozdne otoke, omejke, posamezna drevesa in skupine dreves izven gozda in po možnosti skrbi za kakovostno kuliso v podobi gozda tudi tam, kjer ni poudarjena estetska funkcija.

Pri načrtovanju gospodarjenja in izvajanju ukrepov je potrebno sodelovati z mnogimi deležniki, tudi nelastniki gozdov (zavodi, občine, društva, ...), ki imajo tudi svoje zahteve, potrebe in mnenja glede rabe gozda.

Z javnostjo je treba vseskozi aktivno komunicirati, kar še posebej velja za obveščanje o nameranih delih sečnje in spravila. Izobraževati in informirati jo je treba o gozdu in gozdarstvu, med drugim tudi o vseh vidikih t. i. rabe gozda.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Usmeritve za krepitev funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Zagotavlja naj se neprekinjeno zastrtost gozdnih tal in stabilno, razgibano ter strnjeno zgradbo sestojev. Načrtuje naj se dolge proizvodne in pomladitvene dobe. Ciljna in končna lesna zaloga naj bi bili čim višji. Le na strmih pobočjih, kjer je nevarnost plazjenja, naj se zaradi razbremenitve tal vzdržuje nižje lesne zaloge.

Uravnava naj se zmes rastišču primernih drevesnih vrst. Na ekstremnih legah imajo prednost vrste z močnim koreninskim sistemom.

Pri 1. stopnji poudarjenosti funkcije sta dopustni sanitarna sečnja in sečnja tako imenovanih nevarnih dreves, ki ogrožajo obiskovalce gozda. Dopustne so tudi malopovršinske negovalne sečnje nizkih jakosti in pomladitvene sečnje okoli pomladitvenih jeder. Sestoje naj se obnavlja pravočasno, odstranjuje naj se nestabilna in fiziološko prestara in pretežka drevesa, ki lahko povzročijo erozijske procese.

Poskrbi naj se za pravočasno izvedbo vseh gozdnogojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda.

Poškodovana tla naj se zaradi preprečevanja erozije sanira. Pregleduje naj se hudourniške struge in se iz njih odstranjuje drevje in njihove dele. V območju neposredno ob hudourniški strugi naj se odstranjuje le stara, nestabilna drevesa.

Pogosto obiskane poti in vstopne točke na delovišča na erodibilnih terenih naj se utrjuje s kamenjem, debli in vejami. Ob nastanku erozijskega žarišča naj se opravi samo nujna preventivna dela, rastišče se prepusti naravni obnovi.

Posegi, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi in ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd, se lahko izvajajo na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja, ki ga izda Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Pri 2. stopnji poudarjenosti funkcije so dopustne malo do srednje površinske sečnje nizke do srednje jakosti. Opravlja naj se jih tudi z namenom dolgoročnega povečanja stabilnosti teh sestojev.

Sestoje naj se obnavlja naravno, pri čemer je treba zagotoviti stalno pokritost tal z naravnim gozdnim rastjem. Pomladitvena jedra se oblikujejo v velikosti ene drevesne višine, poševno na vpadnico pod optimalnim naklonom 30°. Z umetno obnovo naj se pomaga le v primeru kalamitet, ujm in drugih katastrof in še posebej na območjih, kjer je nevarnost proženja snežnih plazov. Pri tem se izbira rastišču primerne drevesne vrste in sadike ustrezne provenience.

Pri naklonih od 30° do 40° je zaželena prisotnost velikega števila dreves na hektar ter puščanje ležečih dreves in mrtvega lesa v vrzelih. Zagotovljeno naj bo trajno naravno pomlajevanje.

Sečnjo in spravilo naj se opravlja v suhem vremenu. Če je le mogoče, se spravilo opravlja v zimskem času, po zmrznjenih tleh (to velja v primerih, ko zmrzal sploh nastopi), z lahko mehanizacijo.

Izogibati se je treba vsem posegom v gozdove, ki bi lahko prispevali k nevarnosti površinske in globinske erozije, kot so: gradnja infrastrukturnih in drugih objektov, paša, steljarjenje in vsakršna druga oblika razgalitve tal. Na območjih varovalne funkcije 1. stopnje naj se ne gradi gozdnih cest, vlake pa le izjemoma, da ne bodo zaradi gradnje sproženi erozijski procesi in ne bo ogrožena bioekološka stabilnost gozdov.

Gozdne prometnice je treba načrtovati in graditi po načelih gradnje na najzahtevnejših terenih.

Pri delu s stroji in napravami naj se uporablja biološko razgradljiva olja.

Usmeritve za krepitev hidrološke funkcije

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom Zakona o vodah tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave. Strokovne podlage s področja upravljanja z vodami so dostopne na spletnem portalu MOP eVode na naslovu <http://www.evode.gov.si/>, ki omogoča brezplačen pregled in prenos podatkov.

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Vode 1. reda so navedene v Prilogi, ki je sestavni del Zakona o vodah, preostale vode pa so vode 2. reda.

V 11. členu Zakona o vodah je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, **vodno zemljišče** celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom,

do izrazite geomorfološke spremembe. Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavlila voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda (Uradni list RS, št. 58/18).

Po 14. členu Zakona o vodah je določeno, da je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, **priobalno zemljišče** celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrti odstavek 14. člena Zakona o vodah določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena Zakona o vodah določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge Zakona o vodah (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki bi lahko imeli škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča, ogrozili stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja, onemogoči obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov. Več o tem je zapisano v poglavju 6.2.7 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.

Prepovedano je odlaganje oziroma odmetavanje vsakršnih odpadkov.

Na območju gozdov, kjer je hidrološka funkcija poudarjena na 1. stopnji, je potrebno upoštevati omejitve in pogoje iz Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na območju 1. in 2. vodovarstvene cone. Na vodovarstvenih območjih je treba dosledno upoštevati vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja vodovarstveno območje.

Na območju gozdov, kjer je hidrološka funkcija poudarjena na 2. stopnji, pa je potrebno upoštevati omejitve in pogoje iz Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na območju 3. vodovarstvene cone.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom Zakonom o vodah pridobiti vodno soglasje, ki ga izda naslovni organ. Vodno soglasje je med drugim potrebno pridobiti za gozdarsko delo, hidromelioracije in druge kmetijske operacije, ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim. Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del mora investitor oziroma izvajalec del pridobiti ustrezne načrte in elaborate skladno z zakonodajo s področja upravljanja z vodami.

Na celotnem vodozbirnem območju naj se zagotavlja stalno pokrovnost vegetacije. Posebna pozornost velja predelom, kjer je bilo drevje poškodovano zaradi ujm ali/in prenamnožitve smrekovega lubadarja.

V obrežnih pasovih imajo prednost drevesne vrste z globokim in močnim koreninskim sistemom kot so jelša, beli gaber, plemeniti listavci in bukev. Na območjih, kjer želimo zmanjšati površinski odtok vode, se pospešuje pomlajevanje plemenitih listavcev.

Pri 1. stopnji poudarjenosti funkcije sta dovoljeni sanitarna sečnja in obnova poškodovanega ter uničenega gozda. Negovalne in pomlajevalne sečnje so izjemne. V ostalih gozdovih so dopustne malopovršinske negovalne sečnje.

Ob hudourniških strugah je treba odstranjevati nestabilna/nevitalna drevesa, v primeru, da le-ta ogrožajo dolvodna območja.

Ob sečnji naj drevesa padajo proč od struge. Podrto drevje ter ostanke (veje, vrhače) je treba iz struge odstraniti. Pri intenzivnejših sečnjah obrežne vegetacije naj si ukrepi na nasprotnih bregovih vodotoka sledijo izmenično v pasovih po 50–100 m.

Na območju vhoda v jamo oziroma brezna naj se ne posega v vegetacijsko združbo, ohranja naj se naravno vrstno sestavo. Načeloma se drevje prepusti naravnemu razkroju. V bližini jam in brezen se ne skladišči lesa ali odlaga drugega materiala. Upošteva naj se varstveni režim v jami, naveden v Zakonu o varstvu podzemnih jam.

Stabilnost sestojev se povečuje s pravočasno izvedbo načrtovane nege.

Prednost se daje naravni obnovi. Le tam, kjer nastanejo večje odprte površine in hitra naravna obnova ni mogoča, je treba stanje takoj sanirati. Takrat se poslužujemo obnove s sadnjo, pri čemer izbiramo rastišču primerne drevesne vrste in pazimo na provenienco semen in sadik. Sečnja, izdelava in spravilo se opravljajo v suhem vremenu, po možnosti v zimskem času, po zmrznjenih tleh. Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest.

Pri delu naj se uporabljajo le biološko razgradljiva olja. Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in drugih vodnih teles. Prepovedano je odlaganje vseh ekološko oporečnih odpadkov (topnih in netopnih), še zlasti v okolici izvirov, vodnih kotanj in mokrišč.

V primeru, da pride do izliva nafte in naftnih derivatov v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme pobrati v ustrezne posode.

Potrebno je sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, erozijska, plazljiva, plazovita, poplavna območja, vodovarstvena območja).

Usmeritve za krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti

Gospodarjenje z gozdom naj zagotavlja ohranitev ali vzpostavitev čimbolj naravne sestave gozdnih življenjskih združb in krepitev vsestranske odpornosti gozdov.

Gozdove naj se (če ni višje sile – ujm, oziroma podlubnikov) pomlajuje naravno in malopovršinsko.

Prepreči se vnos novih neavtohtonih rastlinskih in živalskih vrst ter novo oblikovanje nasadov monokultur, dopustno pa je doseljevanje osebkov obstoječim živalskim vrstam, ki že živijo na tem območju (muflon).

V sestojih se izbira posamezna drevesa ali majhne skupine drevja, ki se jih pušča do pozne starosti oziroma do starosti dveh proizvodnih dob, t. i. prihranjence in semenjake.

Zagotavlja se ohranitev in razvoj manjšinskih ekosistemov in življenjskih okolij ter vseh zaščiteneh in ogroženih drevesnih, grmovnih in drugih rastlinskih vrst. Posebna skrb naj velja vsem plodonosnim vrstam.

Naravnemu razvoju in razkroju se prepusti v vsakem oddelku vsaj eno drevo debeline nad 50 cm. V sestojih naj ostanejo vsaj 3 % odmrle lesne mase.

Ohranja se votla drevesa in posamezne sušice kot življenjski prostor duplarjev.

Po potrebi se namesti in redno vzdržuje gnezdilnice za ptice.

Pušča se vsa drevesa z gnezdi premera nad 40 cm.

Del sečnje z bršljanom obraslih dreves in jelke se pušča za sečnjo v zimskem času, za prehrano divjadi.

Skrbi se za neokrnjen gozdni rob. Pri sečnji in spravilu lesa preko gozdnega roba se hkrati izvede ukrep vzdrževanje gozdnega roba. Ukrep pomeni tudi, da se del naravnega gozdnega roba obvaruje pred uničenjem.

Mravljišča se ohranja v naravnem stanju

Preprečuje se zaraščanje in pogozdovanje obstoječih gozdnih jas ter skrbi za redno vzdrževanje teh površin s košnjo.

Ohranja naj se vodne ekosisteme (gozdne mlake, kali, izviri, studenci) ter gozdove in gozdne koridorje ob stoječih vodah in vodotokih. Odmrta drevesa, ki ne povzročajo poplavljanja, se pušča v strugah vodotokov v GGE.

Travniške mokrotne ekosisteme se vzdržuje s košnjo. Prepovedana je uporaba gnojil, pesticidov in drugih vodnemu okolju škodljivih snovi.

V ravninskem - pretežno kmetijskem delu GGE se ohranja gozdne otoke, omejke, posamezna drevesa in skupine dreves izven gozda kot koridorje za prehod živali (ptičev, malih sesalcev in glodalcev).

V predelih s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije se ne gradi gozdnih prometnic, oziroma le izjemoma.

V marcu, aprilu, maju in juniju se čas del v gozdu (gozdnogojitvena dela, sečnja, spravilo, prevoz lesa, gradbena dela) - v mladju, gošči in pomlajencih izvaja le izjemoma oziroma se zaradi reprodukcijske dobe živali prilagodi tako, da to ne moti ptic pri gnezdenju (rastitev divjega petelina in ruševca), drugih živali pa pri paritvi in vzreji mladičev, t. j. zlasti v času od 1. marca do 30. junija. Prav tako niso dopustna dela v zimovališčih rastlinojede parkljaste divjadi od 1. decembra do 31. marca. Pri izvedbi del v gozdu je treba posebej paziti, da gnezda ptic ostanejo nedotaknjena in nepoškodovana. Pri izvajanju gozdnogospodarskih del naj se izogiba aktivnim gnezdiščem, brlogom ali zavetiščem, neaktivna pa naj se ohranjajo.

Izvaja naj se neposredni nadzor glede na vsebino Zakona o ohranjanju narave (Ur. l. RS 96/04, 46/14, 31/18).

Usmeritve za 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti

Splošne usmeritve za območja Natura 2000

Posege in dejavnosti se načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravno razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst,
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo,
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze, kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali,
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvede vse možne tehnične in druge ukrepe, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti v čim manjši možni meri sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja naj se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretne usmeritve za območja Natura 2000

SI3000121 Čemšeniška planina (SAC)

Vrsta: črtasti medvedek (*Callimorpha Quadripunctaria*)

Habitatni tip: ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion))

Konkretne usmeritve so vezane na celoten gozdni prostor. To so:

- Ohranja oziroma izoblikuje naj se vrstno pester in strukturiran gozdni rob (črtasti medvedek).
- Ohranja naj se rastišču primerno sestavo drevesnih vrst gozdnih združb, v spremenjenih ali izmenjenih sestojih pa naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primerne sestave gozdnih združb. Vzpostavi naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz.
- Obnove gozdov naj se ne izvajajo s sadnjo tujerodnih in rastišču neprimernih vrst.
- Spodbuja naj se naravno pomlajevanje, s sadnjo naj se kvečjemu vzpostavlja naravno sestavo gozdnih združb.
- Ohranja naj se površino varovalnih gozdov.
- Novih gozdnih vlak naj se ne načrtuje preko travnišč.

SI3000164 Reber – borovja (SAC) in SI3000165 Medija – borovja (SAC)

Habitatni tip: dinarski gozdovi rdečega bora na dolomitni podlagi (*Genisto januensis-Pinetum*)

Konkretne usmeritve so vezane na celoten gozdni prostor. To so:

- Ohranja naj se naravno sukcesijo habitatnega tipa.
- Izvaja naj se le ukrepe za krepitev varovalne funkcije gozda (sečnja posameznih dreves ali izjemoma malopovršinski ukrepi za preprečevanje erozije).
- Ohranja naj se površino varovalnih gozdov.

SI3000205Kandrše – Drtjščica (SAC)

Vrste: mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*) Habitatni tip: ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion))

Konkretne usmeritve so vezane na celoten gozdni prostor. To so:

- V gozdu in na gozdnem robu naj se ohranja majhne vodne in močvirne biotope kot so mlake, luže in kaluže. V radiju vsaj 50 m od njih naj se ne postavlja solnic (mali podkovnjak).
- Ohranja naj se mokrotne habitate, zamočvirjene površine v gozdu ter v vsaj 10-metrskem pasu ob vodotokih sestojijo s strnjenim sklepom krošenj (brez večjih prekinitiv).
- Ohranja naj se naravno hidrologijo vodotokov, njihovo prodnato in skalno dno ter obrežno vegetacijo ob njih.
- Ohranja naj se rastišču primerno sestavo drevesnih vrst gozdnih združb, v spremenjenih ali izmenjenih sestojih pa naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primerne sestave gozdnih združb.
- Ohranja naj se vsaj 3 % od celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic listavcev nad 30 cm prsnega premera.

- Ob vodotokih (vsaj 10 m pas) naj se ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti). Gradnjo, rekonstrukcijo in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotoka naj se izvaja tako, da ne pride do njegovega zasipavanja in v zimskem obdobju.
- Morebitna prečenja vodotokov naj se z namenom čim manjšega posega izvaja čim bolj pravokotno na strugo. V skladu s 7. in 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Ur. l. RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13) naj se spravila lesa ne izvaja po vodotoku, sečnih ostankov pa naj se ne odlaga v strugo potoka. Vodotoka naj se ne onesnažuje.
- V 10 m pasu brežine vodotokov naj se sečnjo izvaja tako, da se zagotavlja stalna zastrtost vodotoka (razen pri sečnji iglavcev). Izvaja naj se le sečnjo posameznih dreves. Pospešuje naj se jelše, hraste, jesene, vrbe, topole. Uporablja naj se biološko razgradljiva olja.
- Ohranja naj se rastišču primerno sestavo drevesnih vrst gozdnih združb, v spremenjenih ali izmenjenih sestojih pa naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primerne sestave gozdnih združb. Vzpostavi naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz.
- Ohranja naj se vsaj 3 % od celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic, predvsem hrastov, velikih jesenov in pravih kostanjev nad 30 cm prsnega premera.
- Obnove gozdov naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih in rastišču neprimernih vrst.
- Spodbuja naj se naravno pomlajevanje, s sadnjo naj se kvečjemu vzpostavlja naravno sestavo gozdnih združb.

SI3000328 Trojane (SAC)

Vrste: mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*), močvirski krešič (*Carabus variolosus*)

Konkretne usmeritve so vezane na celoten gozdni prostor. To so:

- V gozdu in gozdnem robu naj se ohranja majhne vodne in močvirne biotope kot so mlake, luže in kaluže. V radiju vsaj 50 m od njih naj se ne postavlja solnic (mali podkovnjak).
- Ohranja naj se mokrotne habitate, zamočvirjene površine v gozdu ter v vsaj 10-metrskem pasu ob vodotokih sestaje s strnjenim sklepom krošenj (brez večjih prekinitev).
- Ohranja naj se naravno hidrologijo vodotokov, njihovo prodnato in skalno dno ter obrežno vegetacijo ob njih.
- Ohranja naj se rastišču primerno sestavo drevesnih vrst gozdnih združb, v spremenjenih ali izmenjenih sestojih pa naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primerne sestave gozdnih združb.
- Ohranja naj se vsaj 3 % od celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic listavcev nad 30 cm prsnega premera.
- Ob vodotokih (vsaj 10 m pas) naj se ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti). Gradnjo, rekonstrukcijo in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotoka naj se izvaja tako, da ne pride do njegovega zasipavanja in v zimskem obdobju.
- Morebitna prečenja vodotokov naj se z namenom čim manjšega posega izvaja čim bolj pravokotno na strugo. V skladu s 7. in 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Ur. l. RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13) naj se spravila lesa ne izvaja po vodotoku, sečnih ostankov pa naj se ne odlaga v strugo potoka. Vodotoka naj se ne onesnažuje.

- V 10 m pasu brežine vodotokov naj se sečnjo izvaja tako, da se zagotavlja stalno zastrtost vodotoka (razen pri sečnji iglavcev). Izvaja naj se le sečnjo posameznih dreves. Pospešuje naj se jelše, hraste, jesene, vrbe, topole. Uporablja naj se biološko razgradljiva olja.

SI5000026 Posavsko hribovje (SPA)

Vrste: planinski orel (*Aquila chrysaetos*), sokol selec (*Falco peregrinus*), belovrati muhar (*Ficedula albicollis*), črna štorcklja (*Ciconia nigra*), velika uharica (*Bubo bubo*)

Konkretne usmeritve so vezane na celoten gozdni prostor. To so:

- Ohranja naj se vsaj 3 % od celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic nad 30 cm prsnega premera. Prednostno se ohranja listavce.
- Ohranja naj se vsaj 3 odmrle drevesa/ha, ki so debelejša od 30 cm. Prednostno se ohranja listavce.
- Ohranja naj se najmanj 30 % sestojev z odraslim drevjem v razširjenih debelinskih razredih B in C. Prednostno se ohranja listavce.
- Ohranja naj se vsa drevesa, v katerih ali na katerih so opažena dupla ali gnezda ptic. O gnezdiščih črne štorcklje, belovratega muharja, planinskega orla, sokola selca in velike uharice naj se obvesti ZRSVN, okrog gnezda (v razdalji, ki ustreza posamezni vrsti) pa naj se vzpostavi mirno cono ali ekocelico z ukrepanjem.
- Lokacije novih plezališč ali na novo povečanega obiska plezalcev naj se sporoči ZRSVN. Prav tako naj se ZRSVN sporoči nastanek novih pohodniških poti.
- Dodatno naj se za črno štorckljo zagotovi mir v razdalji vsaj 300 m od gnezda črne štorcklje od 15. marca do 15. avgusta.
- Dodatno naj se za planinskega orla zagotovi mir v razdalji vsa 500 m od gnezda od 1. januarja do 30. julija.
- Dodatno naj se za sokola selca zagotovi mir v razdalji vsaj 300 m od gnezda od 1. marca do 30. junija.
- Dodatno naj se za veliko uharico zagotovi mir v razdalji vsaj 300 m od gnezda od 1. februarja do 30. junija.
- Načrtovanje novih grajenih ali pripravljenih gozdnih prometnic ter njihova rekonstrukcija ali vzpostavitev prevoznosti naj se izvede v sodelovanju z ZRSVN.
- Ohranja naj se površino varovalnih gozdov.
- V odsekih 89H89, 89H88, 89H91 naj se določi mirne cone ter 1. stopnjo funkcije biotske raznovrstnosti. Odsek 89G59 je izven območja Natura 2000, zato se priporoča, da se v njem določi 1. stopnjo funkcijo biotske raznovrstnosti*.

*Priporočilo je navedeno po viru Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Čemšenik-Kolovrat (2021-2030), Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana. Ljubljana, 2020

Splošne usmeritve za ekološko pomembna območja (EPO)

Na EPO, ki niso tudi posebna varstvena območja Natura 2000, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa naj se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravno razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihovo kvaliteto ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, naj se izvede vse možne tehnične in druge ukrepe, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Konkretne usmeritve za ekološko pomembna območja (EPO)

12100 Zasavsko hribovje:

Upošteva naj se usmeritve, ki so navedene za območje Natura 2000 SI5000026 Posavsko hribovje.

Dodatno naj se upošteva usmeritve za varstvo obrežnih gozdov (mehkolesnih lok) neposredno ob Savi:

- Obrežno grmovno in drevesno vegetacijo naj se ohranja v največji možni meri.
- Ohranja naj se rastišču primerno sestavo drevesnih vrst in gozdnih združb, v spremenjenih in izmenjanih sestojih naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primerne sestave gozdnih združb.
- Spodbuja naj se naravno pomlajevanje.
- Odstranjuje naj se invazivke.
- Ob vodotoku naj bo sečnja usmerjena v posek posamičnih dreves oziroma naj se izbere predele (skupine dreves), ki se jih prepusti naravnemu razvoju. Gozdna opravila naj se izvaja izven rastne in gnezdilne sezone (pozimi).
- Struge in brežine vodotoka naj se ne nasipa, utrjuje ali zasipa.
- V neposredni bližini vodotoka naj se ne skladišči lesa ali odlaga drugega materiala.
- Vodotoka naj se ne onesnažuje. Pri sečnji na območju vodotoka naj se uporablja biološko razgradljiva olja.

24700 Kandrše:

Upošteva naj se usmeritve, ki so navedene za območje Natura 2000 SI3000205 Kandrše – Drtijiščica.

33500 Sava od Mavčič do Save:

- Obrežno grmovno in drevesno vegetacijo naj se ohranja v največji možni meri.
- Ohranja naj se rastišču primerno sestavo drevesnih vrst in gozdnih združb, v spremenjenih in izmenjanih sestojih naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primerne sestave gozdnih združb.
- Spodbuja naj se naravno pomlajevanje.
- Odstranjuje naj se invazivke.
- Ob vodotoku naj bo sečnja usmerjena v posek posamičnih dreves oziroma naj se izbere predele (skupine dreves), ki se jih prepusti naravnemu razvoju. Gozdna opravila naj se izvaja izven rastne in gnezdilne sezone (pozimi).
- Strugo in brežine vodotoka naj se ne nasipa, utrjuje ali zasipa.
- V neposredni bližini vodotoka naj se ne skladišči lesa ali odlaga drugega materiala.
- Vodotoka naj se ne onesnažuje. Pri sečnji na območju vodotoka naj se uporablja biološko razgradljiva olja.

35200 Čemšeniška planina:

Upošteva naj se usmeritve, ki so navedene za območje Natura 2000 SI3000121 Čemšeniška planina.

37200 Medija:

Upošteva naj se usmeritve, ki so navedene za območje Natura 2000 SI3000165 Medija – borovja.

97500 Trojane:

Upošteva naj se usmeritve, ki so navedene za območje Natura 2000 SI3000328 Trojane.

Usmeritve za krepitev klimatske funkcije

Pospešuje naj se stabilno, razgibano in strnjeno sestojno zgradbo. Ohranja naj se gozdne otoke, omejke, posamezna drevesa in skupine dreves izven gozda. Skrbi se za neokrnjen, razgiban in stabilen gozdni rob.

Pri obnovi sestojev ima prednost naravna obnova. Pri obnovi s sadnjo naj se sadi rastišču ustrezne drevesne vrste ter upošteva provenienčno sadik.

Usmeritve za krepitev zaščitne funkcije

Zagotavlja in vzdržuje naj se stabilno zgradbo gozda. Skrbeti je treba, da ne pride do razgalitve tal. V primerih razgalitve površin (ujme in kalamitete) naj se gozd takoj obnovi oziroma sanira s pionirskimi drevesnimi vrstami in drugimi vrstami, ki s koreninami dobro vežejo tla.

Usmeritve za krepitev higiensko-zdravstvene funkcije

Pospešuje naj se stabilno, razgibano in strnjeno sestojno zgradbo. Na račun imisijsko občutljive smreke naj se pospešuje rastišču ustrezne drevesne vrste, s čim večjim deležem imisijsko odpornejših in rastiščem primernejših listavcev.

Usmeritve za krepitev obrambne funkcije

Na območjih gozdov, ki imajo poudarjeno obrambno funkcijo zato, ker varujejo črpališča pitne vode, je potrebno vsa dela načrtovati in opravljati v skladu z omejitvami in zahtevami, vsebovanih v odlokih o varstvenih pasovih vodnih virov ter v drugih pravnih aktih, ki varujejo vodne vire ter njihove varstvene pasove. Pri gospodarjenju z gozdovi na teh območjih je treba upoštevati tudi usmeritve za krepitev hidrološke funkcije.

Usmeritve za krepitev rekreacijske funkcije

Zaželena je raznodobna in malopovršinska zgradba sestojev, popestrena s kombinacijo različnih zgradb, z nekoliko večjim deležem starejših razvojnih faz, z visokimi lesnimi zalogami, s čim pestrejšo strukturo rastišču primernih drevesnih in grmovnih vrst. Posebna pozornost velja gozdnemu robu. Ta naj bo horizontalno in vertikalno razgiban, z naravno oziroma pronaravno zgradbo.

Predvsem ob poteh in stezah ter drugih rekreacijskih objektih pa tudi drugje, naj se kot nosilce izbira estetsko zanimiva drevesa, drevesa, primerna za plezanje, drevesa plodonosnih vrst, lepo cvetoča drevesa.

Ob poteh na poudarjenih točkah oziroma na vrhovih naj se oblikuje in vzdržuje razgledišča. Gozdne prometnice se po možnosti načrtuje tako, da lahko služijo tudi rekreaciji.

Pri načrtovanju in izvajanju vseh del naj se upošteva povečano prisotnost ljudi v gozdu.

Pri izvajanju del, še posebej pri podiranju drevja, naj se z izvedbo popolnega gozdnega reda tik ob poteh oziroma gozdnih prometnicah olajša prehodnost gozdov, večja pozornost velja tudi zložitvi gozdnih lesnih sortimentov ob poteh.

V primerih, ko gre za večje sanacije po ujmah in drugih posegih, ki bi utegnili zanimati javnost, naj se na teren za obdobje dela postavi informativne table (vsebina: vzrok posega, postopek, načrtovalec in izvajalec del). Dosledno naj se izvaja gozdni red.

O stanju gozdov, večjih posegih in urejanju rekreacijske infrastrukture ter drugem pomembnejšem dogajanju naj se preko medijev obvešča javnost.

Z inšpektorsko službo naj se intenzivno sodeluje glede nadzora prepovedanega odlaganja odpadkov.

Usmeritve za krepitev turistične funkcije

Upošteva naj se usmeritve za krepitev rekreacijske funkcije.

Spremlja se obseg turističnega obiska naravnih vrednot ter kulturnih spomenikov v gozdnem prostoru in se ocenjuje vpliv obiska na vrednote oziroma spomenike. V primeru negativnega vpliva se ukrepa pri pristojni inšpekcijski službi.

Usmeritve za krepitev funkcije varovanja naravnih vrednot

(vir: Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Čemšenik-Kolovrat (2021-2030), Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana. Ljubljana, 2020)

Splošne varstvene usmeritve

Posegi in dejavnosti naj se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote,
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču,
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje,
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto, se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja,

- za podzemno geomorfološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto površje nad podzemno jamo ter, če je naravna vrednota vodna podzemna jama, porečje voda, ki tečejo v podzemno jamo,
- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem lahko vplivi posegov in dejavnosti človeka lahko ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali,
- naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

Podrobnejše varstvene usmeritve:

Površinske geomorfološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.

Podzemeljske geomorfološke naravne vrednote

Na površju nad znanimi rovi jame:

- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.
- Ne slabša se kvalitete vod, ki tečejo v jamo. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Posege in gradnje na vodotokih se izvaja tako, da se ohranja čim bolj naraven vodni režim.

Geološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.
- Vibracije zaradi eksplozij ali drugih virov na naravni vrednoti smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.

Hidrološke naravne vrednote

- Ne slabša se kvalitete vode. Uporablja naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

Botanične naravne vrednote

- Združbo rastišča se spreminja z izkrčenjem gozda oziroma posameznih dreves, s pogozditvijo, oranjem in podobno, le toliko, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču.
- Rastlin se ne nabira, izkoreninja, lomi ali drugače poškoduje ali uničuje, razen za znanstveno-raziskovalno delo v obsegu, ki ne vpliva negativno na stanje populacije in na rastišče.
- Rastlin se ne požiga.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z vnašanjem rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.

Ekosistemske naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se populacije rastlinskih in živalskih vrst pretežno ohranijo. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.

- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali in rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.

Drevesne naravne vrednote

- Vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debela ali rastišča oz. površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.
- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritrjuje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

KONKRETNE VARSTENE USMERITVE

Preglednica 53/ KHT: Konkretna varstvena usmeritve za naravne vrednote

Ident. št.	Naravna vrednota	Konkretna varstvena usmeritve
944	Mošjak	Z namenom ohranjanja naravnih značilnosti struge, obrežne strukture brežin, poteka struge in obrežne vegetacije, naj se v neposredni bližini vodotoka (25 m pas) ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti). Gradnjo, rekonstrukcijo in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotokov naj se izvaja tako, da ne pride do njihovega zasipavanja in v zimskem obdobju. Morebitna prečenja vodotoka naj se z namenom čim manjšega posega izvaja čim bolj pravokotno na strugo. Na območjih z večjimi nakloni naj se ob morebitni gradnji gozdarske infrastrukture prepreči valjenje odkopanega materiala v strugo Mošnjaka in njegovih pritokov potokov. V skladu s 7. in 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13) naj se spravi lesa ne izvaja po vodotokih, sečnih ostankov pa naj se ne odlaga v strugo potokov. Vodotokov naj se ne onesnažuje. Zaželeno je uporaba biološko razgradljivih olj. V 5 m pasu od vrha brežine vodotoka naj se sečnja izvaja tako, da se zagotavlja stalno zastrtost vodotokov. Izvaja naj se le sečnja posameznih dreves.
1079	Medija - skalni samotarji	Na območju naravne vrednote naj se ne gradi in pripravlja novih gozdnih prometnic.
1086	Lahki kamen	Preko naravne vrednote in v njeni neposredni okolici (plato nad slapiščem in izvir) naj se ne izvaja spravi lesa. Na tem območju naj se tudi ne gradi in pripravlja novih gozdnih prometnic.
4302	Briše - nahajališče fosilov	Brez usmeritev.
5489	Drtiščica - zgornji tok do Drtije	Z namenom ohranjanja naravnih značilnosti struge, obrežne strukture brežin, poteka struge in obrežne vegetacije, naj se v neposredni bližini vodotoka (25 m pas) ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti). Gradnjo, rekonstrukcijo in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotokov naj se izvaja tako, da ne pride do njihovega zasipavanja V skladu s 7. in 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94, 95/04,

Cilji, usmeritve in ukrepi

		110/08 in 83/13) naj se spravila lesa ne izvaja po vodotokih, sečnih ostankov pa naj se ne odlaga v strugo potokov. Vodotokov naj se ne onesnažuje. Zaželeno je uporaba biološko razgradljivih olj.
5945	Čemšeniška planina	Zadoščajo podrobnejše varstvene usmeritve, ki veljajo za površinske geomorfološke naravne vrednote.
7891	Čemšeniška planina - skalni samotarji	Gradnja gozdarske infrastrukture se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se ohranijo morfološke lastnosti skalnih samotarjev. Kakršnokoli odkopavanje, miniranje ali drugačno spreminjanje morfologije skalnih samotarjev naj se ne izvaja.
7901	Izlake - skalni samotar	Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) naj se v neposredni bližini naravne vrednote (radij cca 15 m okrog), izvaja na način, da se ohranijo tako morfološke lastnosti skalnega samotarja kot tudi njegova vidna podoba.
7905	Rovišče - bukev	Drevo in rastišče drevesa naj se ohranja. V razdalji ene sestojne višine od drevesa naj se ne gradi in pripravlja novih gozdnih prometnic. Pri sečnji sosednjih dreves naj se z usmerjenim podiranjem prepreči poškodovanje drevesa. Spravila naj se ne izvaja preko rastišča drevesa.
7920	Gamberk	Upošteva naj se varstveni režim iz akta o zavarovanju. Rekonstrukcija obstoječih vlak ali vzpostavitev prevoznosti na obstoječih vlakih naj se izvaja po predhodnem posvetovanju z ZRSVN. Pripravljenih vlak naj se ne umešča na zelo strma vzhodna pobočja, drugod pa je potrebno ob njihovi izvedbi preprečiti valjenje materiala po pobočju.
8071	Mošenik Potok je življenjski prostor raka koščaka.	Z namenom ohranjanja naravnih značilnosti struge, obrežne strukture brežin, poteka struge in obrežne vegetacije, naj se v neposredni bližini vodotoka (25 m pas) ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti). Gradnjo, rekonstrukcijo in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotokov naj se izvaja tako, da ne pride do njihovega zasipavanja in v zimskem obdobju. Morebitna prečenja vodotoka naj se z namenom čim manjšega posega izvaja čim bolj pravokotno na strugo. Na območjih z večjimi nakloni naj se ob morebitni gradnji gozdarske infrastrukture prepreči valjenje odkopanega materiala v strugo Mošenika in njegovih pritokov potokov. V skladu s 7. in 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13) naj se spravila lesa ne izvaja po vodotokih, sečnih ostankov pa naj se ne odlaga v strugo potokov. Vodotokov naj se ne onesnažuje. Zaželeno je uporaba biološko razgradljivih olj. V 5 m pasu od vrha brežine vodotoka naj se sečnjo izvaja tako, da se zagotavlja stalno zastrtost vodotokov. Izvaja naj se le sečnjo posameznih dreves.

Konkretne varstvene usmeritve za jame

Upošteva naj se varstveni režim v jami, naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam.

Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) naj se upošteva naslednje usmeritve:

- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.

V zadnjih letih se pojavlja nelegalni odlov jamskih živali, predvsem hroščev. V kolikor se v okolici jam opazi pojavljanje sumljivih oseb ali avtomobilov ali se najde ostanke pasti, naj se opažanja nemudoma sporoči pristojnim inštitucijam – ZRSVN ali policiji. (vir navodila: Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Čemšenik-Kolovrat (2021-2030), Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana. Ljubljana, 2020)

Usmeritve za krepitev funkcije varovanja kulturne dediščine

V osnovi za vse enote kulturne dediščine velja, da naj se območje obdelave umakne izven enote dediščine. Za vse posege v gozd, ki so hkrati posegi v območje kulturne dediščine, velja, da je za poseg treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje. Za posege v spomenike naj se upoštevajo določila aktov o razglasitvi, ki so objavljena v Uradnem listu RS ali drugih uradnih objavah.

Prvi odstavek 28. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine-1 določa, da je kulturnovarstveno soglasje treba pridobiti za poseg v spomenik, za poseg v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za poseg v registrirano nepremično dediščino, če to določa prostorski akt. Po 29. členu Zakona o varstvu kulturne dediščine-1 je treba pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja pridobiti kulturnovarstvene pogoje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Kulturnovarstveno soglasje za posege, za katere je predpisano gradbeno dovoljenje, se izda v skladu s predpisi, ki urejajo graditev.

Več o usmeritvah za posege v vplivno območje dediščine je zapisano v poglavju 6.2.7 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.

Splošne kulturnovarstvene usmeritve

Splošne kulturnovarstvene usmeritve so dostopne na spletni strani ZVKDS <https://www.zvkds.si/sl/clanek/nasveti-za-lastnike> in na spletni strani Ministrstva za kulturo <https://www.gov.si/zbirke/storitve/vkljucevanje-varstva-kulturne-dediscine-v-gozdnogospodarske-nacrte-ggn/>.

Register kulturne dediščine je dostopen na povezavi <https://www.gov.si teme/register-kulturne-dediscine/>.

Pravni režimi, ki veljajo za posamezne objekte kulturne dediščine, so dostopni na pregledovalniku eVRD, na linku:

<https://gisportal.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=403a54629867466e940983d70a16ad9e>.

Podrobne kulturnovarstvene usmeritve

Preglednica 54/ KHT: Podrobne kulturnovarstvene usmeritve

EŠD*	Ime enote	Podrobne kulturnovarstvene usmeritve
138	Gamberk - Grad Gamberk	Ohranja se obstoječe stanje ob upoštevanju veljavnega varstvenega režima. Gradnja novih vlak ni dopustna.
796	Vače - Prazgodovinsko gradišče z grobišči	Ohranja se obstoječe stanje ob upoštevanju veljavnega varstvenega režima. Gradnja novih vlak ni dopustna.
1115	Kolovrat - Grad Kolovrat	Ohranja se obstoječe stanje ob upoštevanju veljavnega varstvenega režima. Gradnja novih vlak ni dopustna.
1723	Zabreznik - Cerkev sv. Nikolaja	Poleg upoštevanja varstvenega režima enote je potrebno vzdrževanje gozdnega roba in ohranjanje vedut na cerkev.
2465	Čolnišče - Cerkev sv. Nikolaja	Poleg upoštevanja varstvenega režima enote je potrebno vzdrževanje gozdnega roba in ohranjanje vedut na cerkev.
2628	Kandrše - Cerkev sv. Lenarta	Poleg upoštevanja varstvenega režima enote je potrebno ohranjanje vedut na cerkev.
6025	Čemšeniška planina –	Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije

Cilji, usmeritve in ukrepi

	Spomenik Revirski četi	poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika. Upoštevanje varstvenega režima enote.
8659	Medija pri Izlakah - Območje gradu Medija	Ohranja se obstoječe stanje ob upoštevanju veljavnega varstvenega režima. Gradnja novih vlak ni dopustna.
8764	Gamberk - Grič Gamberk Območje gradu Gamberk	Upoštevanje varstvenega režima enote. Ohranja naj se strnjen gozd na severnih pobočjih pod ostalinami gradu. Priporoča se prebiralno sečnjo v okolici gradu in preveritev možnosti odpiranja pogledov na grad. Gradnja novih vlak ni dopustna.
9354	Zasavska gora - Arheološko najdišče	Ohranja se obstoječe stanje ob upoštevanju veljavnega varstvenega režima. Gradnja novih vlak ni dopustna.
14195	Kolovrat - Toplar na domačiji Kolovrat 18	Upoštevanje varstvenega režima enote.
14598	Borje - Antični vodovod	Ohranja se obstoječe stanje ob upoštevanju veljavnega varstvenega režima. Gradnja novih vlak ni dopustna.
14600	Dobrljevo - Arheološko najdišče Pleša	Upošteva se veljavni varstveni režim.
14601	Hrastnik pri Trojanah - Arheološko najdišče Remerca	Upošteva se veljavni varstveni režim.
14602	Jablana - Gradišče Vrhek	Ohranja se obstoječe stanje ob upoštevanju veljavnega varstvenega režima. Gradnja novih vlak ni dopustna.
14604	Kolk - Arheološko območje Gradišče	Upošteva se veljavni varstveni režim.
14606	Mošenik ob Savi - Arheološko območje	Upošteva se veljavni varstveni režim.
14610	Razbor pri Čemšeniku - Arheološko območje sv. Primož	Upošteva se veljavni varstveni režim.
14611	Rovišče - Arheološko najdišče Gradišče	Ohranja se obstoječe stanje ob upoštevanju veljavnega varstvenega režima. Gradnja novih vlak ni dopustna.
14612	Strahovlje - Arheološko najdišče	Upošteva se veljavni varstveni režim.
14613	Suhi Potok - Arheološko najdišče	Upošteva se veljavni varstveni režim.
14615	Šentgotard - Arheološko najdišče	Ohranja se obstoječe stanje ob upoštevanju veljavnega varstvenega režima. Gradnja novih vlak ni dopustna
14616	Tirna - Arheološko območje Kapla	Upošteva se veljavni varstveni režim.
14617	Tirna - Arheološko območje Čelišek	Upošteva se veljavni varstveni režim.
14618	Tirna - Arheološko območje Podvrhek	Upošteva se veljavni varstveni režim.
14619	Tirna - Arheološko območje V Vrheh	Upošteva se veljavni varstveni režim.
14624	Zabreznik - Arheološko območje sv. Miklavž	Upošteva se veljavni varstveni režim.
21897	Kolovrat - Kulturna krajina	Upoštevanje varstvenega režima enote.
21898	Golče - Kulturna krajina	Upoštevanje varstvenega režima enote.
21899	Šentgotard - Kulturna krajina	Upoštevanje varstvenega režima enote. Vzdrževanje kvalitetnega gozdnega roba.
21991	Čolnišče - Kulturna krajina	Upoštevanje varstvenega režima enote. Vzdrževanje kvalitetnega gozdnega roba.
22171	Šentlambert - Kapelica Marije Pomagaj	Vzdrževanje neposredne okolice kapelice. Upoštevanje varstvenega režima enote.
22877	Sava - Arheološko območje	Upošteva se veljavni varstveni režim.
29682	Požarje - Gradišče Špital	Ohranja se obstoječe stanje ob upoštevanju veljavnega varstvenega režima. Gradnja novih vlak ni dopustna.

Cilji, usmeritve in ukrepi

29685	Požarje - Gradišče Vrh nad Kalom	Ohranja se obstoječe stanje ob upoštevanju veljavnega varstvenega režima. Gradnja novih vlak ni dopustna.

**Opomba: kratica EŠD pomeni evidenčno številko dediščine iz Registra kulturne dediščine*

Usmeritve za krepitev estetske funkcije

Zaželena je raznodobna in malopovršinska zgradba sestojev s čim pestrejšo strukturo rastišču primernih vrst. Zaželen je večji delež starejših razvojnih faz, z visokimi lesnimi zalogami.

Pospešuje, ohranja in varuje se minoritetne in še posebej lepo cvetoče drevesne in grmovne vrste. Ohranja in po možnosti vzdržuje se estetsko zanimiva drevesa in grme oziroma skupine le-teh. Merila so izredne dimenzije drevja, izjemen habitus. Ta drevesa se ohranja do zrelosti za sanitarno sečnjo. Ohranja se vse do sedaj že vnesene tuje, vendar rastišču vsaj delno primerne drevesne vrste.

Posebna skrb velja negi mladovij in ohranjanju naravnih oziroma oblikovanju pronaravnih gozdnih robov.

Zaželena je vedutna sečnja, zaradi ohranjanja ali izboljšave razgleda na objekte kulturne dediščine.

Posebna pozornost velja gozdnim otokom, omejkom in posameznemu drevju ter skupinam drevja v gozdnem prostoru in izven gozda.

Informativne, opozorilne in usmerjevalne table ter druge oznake ter počivališča morajo biti zasnovane tako, da niso estetsko moteče.

Usmeritve za krepitev lesnoproizvodne funkcije

Glej usmeritve za posamezne rastiščnogojitvene razrede

Usmeritve za krepitev funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Ohranja in pospešuje se rastlinske vrste, katerih dele oziroma rastline same se izkorišča kot druge gozdne dobrine. V območjih, kjer se nabira kostanj, se ohranja vsaj obstoječi delež pravega kostanja.

Javnost se usmerja, izobražuje in informira o omejitvah pri pridobivanju drugih gozdnih dobrin (vsebine iz Pravidnika o varstvu gozdov, aktov o zavarovanju naravnih vrednot in drugih pravnih aktov) s pomočjo informativnih, opozorilnih in usmerjevalnih tabel in markacij, zloženek, vodnikov in s pomočjo medijev.

Na območju čebelnjakov se funkcijo krepitve z nego in varstvom zdravih in vitalnih dreves medonosnih vrst (smreka, kostanj, ...).

Usmeritve za krepitev lovnogospodarske funkcije

Pri načrtovanju in izvedbi del za lovnogospodarsko funkcijo naj se upošteva usmeritve za funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti in usmeritve za funkcijo ohranjanja naravnih vrednot.

Izjava naj se vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu ter gozdnem prostoru, pridelavo sena, vzdrževanje grmišč, vzdrževanje zaraščujočih pasišč in vzdrževanje gozdnega roba.

Ohranja in pospešuje naj se grmovne vrste in vse plodonosne rastlinske vrste.

Sestoje naj se uvaja v pomlajevanje z oblikovanjem večjih jeder s premerom vsaj dveh drevesnih višin.

Številčnost populacij naj se usmerja tako, da je usklajena s prehransko nosilnostjo okolja. Višino in strukturo odvzema se uravnava glede na številčnost, starostno in spolno strukturo ter zdravstveno stanje populacij in glede na stanje prehranskega in bivalnega okolja divjadi.

Usmeritve za usklajevanje funkcij gozdov in preprečevanje konfliktov pri gospodarjenju z gozdovi

Na območjih, kjer se konflikti pojavljajo zaradi istočasne poudarjenosti ekoloških in socialnih funkcij, se gospodarjenje za socialne funkcije prilagodi gospodarjenju za ekološke funkcije. Prav tako se na območjih, kjer se konflikti pojavljajo zaradi istočasne poudarjenosti ekoloških in proizvodnih funkcij, daje prednost ekološkim funkcijam. Gospodarjenje na območjih, kjer so močno poudarjene le ekološke funkcije, načeloma ni konfliktno, ker se usmeritve med seboj prekrivajo in dopolnjujejo.

Na območjih, kjer se konflikti pojavljajo zaradi istočasne poudarjenosti socialnih in proizvodnih funkcij, je v primeru rekreacijske in turistične funkcije potrebno obojestransko prilagajanje, pri zaščitni funkciji, obrambni funkciji, funkciji varovanja naravnih vrednot in funkciji varovanja kulturne dediščine se njim prilagodi aktivnosti za proizvodne funkcije, higiensko-zdravstvena in estetska funkcija pa v glavnem s proizvodnimi nista v konfliktu.

Na območjih, kjer se konflikti pojavljajo med socialnimi funkcijami, se daje prednost zaščitni funkciji, obrambni funkciji, funkciji varovanja naravnih vrednot in funkciji varovanja kulturne dediščine. Rekreacijsko in turistično funkcijo se prilagodi glede na usmeritve ostalih socialnih funkcij oziroma se jih omeji. Higiensko-zdravstvena in estetska funkcija ponavadi nista konfliktni.

Na območjih, kjer se konflikti pojavljajo med proizvodnimi funkcijami, se načeloma daje prednost lesnoproizvodni funkciji, pri gospodarjenju zanjo pa se upošteva predvsem usmeritve za funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin, medtem ko se lovnogospodarsko funkcijo delno podredi, saj je možna njena krepitev le tam, kjer to dovoljuje stanje prehranskega in bivalnega okolja divjadi. Če bo lesnoproizvodna funkcija delovala optimalno, bo to v prid tudi lovnogospodarski funkciji.

Splošna usmeritev za preprečevanje konfliktov je izobraževanje in informiranje lastnikov gozdov in javnosti.

V nadaljevanju navajamo usmeritve za preprečevanje najbolj pogostih konfliktov pri gospodarjenju.

Usmeritve za uskladitev rekreacijske in turistične funkcije s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

- Ob meje predelov s prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev se postavi table z opozorili glede nevarnosti požara in valjenja kamenja ter s prepovedmi hoje po brezpotju in gorskega kolesarjenja.
- Povsod drugod je priporočljivo postaviti table z izobraževalno vsebino (npr. da gre za varovalni gozd, poudarki iz gozdnega bontona ipd.)
- Na področjih, kjer zaradi prevelikega obiska na poteh in ob njih prihaja do poškodb gozdnih tal, je treba le-ta protierozijsko sanirati (preusmerjanje obiskovalcev na druge poti - s kupi vejevja na poteh, kjer so poškodovana tla, sanacija s podlaganjem stopnic-okroglic ipd.)
- Dosledno se izvaja gozdni red.

Usmeritev za uskladitev rekreacijske in turistične funkcije s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

- Rekreacijo in turizem se preusmeri izven rastišč ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter izven ekocelic, mokrotnih in drugih ekosistemov, prepuščenih naravnemu razvoju. Na poti, ki vodijo na te kraje, se postavi kupe vejevja, oziroma zasadi grmovje s trni, tako da se obiskovalce preusmeri vsaj na meje območij.

- Po potrebi se postavi table z opozorili in prepovedmi. Glede zaščite predelov s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti se opozori turistična in rekreativna društva in druge, ki se ukvarjajo z organizacijo turizma in rekreacije v teh predelih.

Usmeritev za uskladitev rekreacijske in turistične funkcije s funkcijo varovanja naravnih vrednot in funkcijo varovanja kulturne dediščine

- Rekreacijo in turizem se preusmeri izven oziroma na rob zavarovanih območij. Na poti, ki vodijo na ta območja, se postavi kupe vejevja, oziroma se zasadi grmovje s trni, tako da se obiskovalce preusmeri vsaj na meje območij.
- Rekreacijo in turizem se poskuša usmerjati v izobraževalno smer.
- Omeji se vrste rekreacije, pospešuje se tiste, ki se v sožitju z režimom varovanja naravnih vrednot in kulturne dediščine. Prepove oziroma omeji se npr. gorsko kolesarjenje, lokostrelstvo idr., pospešuje pa se npr. opazovanje ptic, foto lov, sprehajanje, ipd. vse ob robu zavarovanih predelov.
- Preprečuje oziroma omejuje se množično rekreacijo in turizem, obiskovalce se usmerja na druga, manj obremenjena območja.
- Na rob zavarovanih območij se postavi table z informacijami, opozorili in s prepovedmi oziroma s povzetkom varstvenega režima.
- Sodeluje se s turističnimi društvi in z drugimi, ki se ukvarjajo z organizacijo turizma in rekreacije v teh predelih, z namenom, da se rekreacijo in turizem usmeri izven oziroma na rob zavarovanih območij.

Usmeritev za uskladitev rekreacijske in turistične funkcije s proizvodno funkcijo

- Sečnjo in spravilo se, če je le mogoče, opravlja izven sezone, v kateri je obisk gozdov največji (to je izven koncev tedna in praznikov ter časa počitnic in dopustov). Če to ni mogoče, se rekreacijo in turizem začasno preusmeri izven območij sečnje in spravila (obhod po drugih poteh).
- V primerih, ko gre za večje sanacije po ujmah in za druge posege, ki bi utegnili zanimati javnost, se na teren za obdobje dela postavi informativne table (vsebina: vzrok posega, postopek, načrtovalec in izvajalec del).
- O večjih posegih v gozdove se preko medijev obvešča javnost.

Usmeritev za uskladitev rekreacijske in turistične funkcije z lovno-gospodarsko funkcijo

- V območjih s prekrivajočimi funkcijami, kot sta rekreacijska in turistična z lovno-gospodarsko funkcijo, je gospodarjenje že iz varstvenih razlogov izredno problematično.
- Rekreacijo in turizem se vsaj v obdobjih, ko divjad potrebuje največ miru (gnezdenje, paritev, vzreja mladičev, zadrževanje v zimovališčih...), začasno ali stalno preusmeri na predele izven območij s poudarjeno funkcijo prve stopnje.
- Na poti, ki vodijo na te kraje, se postavi kupe vejevja, oziroma se zasadi grmovje s trni, tako da se obiskovalce preusmeri vsaj na meje krajev. Po potrebi se postavi table z opozorili in prepovedmi. Predvsem se na obzirnost opozarja obiskovalce s psi. K preprečevanju oziroma reševanju konfliktov lahko pomembno vpliva tudi obveščanje v medijih.

6.2.3 Usmeritve za razvoj živiljenjskih razmer prosto živečih živali

Podane so splošne usmeritve, ki naj se konkretizirajo v gozdnogojitvenih načrtih.

Zaradi vzpostavljanja primernih habitatov živalskih vrst se v sestojih izbira posamezna drevesa ali majhne skupinice drevja, ki se jih pušča do pozne starosti oziroma do starosti dveh proizvodnih dob. Pušča se prihranjence in semenjake.

Votla drevesa in posamezne sušice se ohrani kot živiljenjski prostor duplarjev. Pušča se vsa drevesa z gnezdi, ki imajo premer večji od 40 cm.

Ohranja se gozdne otoke, omejke, posamezna drevesa in skupine dreves izven gozda kot koridorje za prehod živali (ptičev, malih sesalcev in glodavcev). Posebno skrb je potrebno posvetiti vodnim in mokrotnim ekosistemom.

Za usklajenost med rastlinsko in živalsko komponento gozda je posebej pomembno, da preprečimo zaraščanje in pogozdovanje pašnikov ter travnikov v gozdu in gozdnem prostoru ter zagotovimo njihovo redno vzdrževanje. Izvajanje teh ukrepov zmanjšuje prekomerno objedanje mladja in s tem negativne vplive na naravno pomlajevanje.

Ohranja in pospešuje naj se grmovne vrste in vse plodnosne rastlinske vrste (npr. maklen, jerebika, češnja, mokovec, beli gaber), ki v zimskem času predstavljajo prehransko osnovo rastlinojedim vrstam divjadi. Ohranjanje grmovnih vrst pri negi mladja, ki ne ovirajo razvoja mladja, zlasti v zimskem času povečuje prehransko osnovo rastlinojedih živalskih vrst in zagotovimo racionalno izvajanje nege. Grmovne vrste moramo ohranjati tako v gozdu kot na gozdnem robu. Grmovje je potrebno tudi za gnezdenje in prehrano ptic. Skrbeti je potrebno za neokrnjen gozdni rob. Pri negi naj se pospešuje njegovo vertikalno in horizontalno razgibano zgradbo ter plodnosne drevesne in grmovne vrste.

Če je le mogoče, naj se vzpostavijo naravni gozdni ekosistemi in časovno opredeljeni mirni predeli v njem (zimovališča, gnezdišča, ipd.). Zagotovi naj se nemoten razvoj posameznih prostoživečih vrst živali. To velja še posebej za redke, ogrožene in ranljive vrste.

S posegi v populacije rastlinojedih vrst divjadi se naj glede na biološke kazalnike v populacijah in njihovem okolju zagotovi naravna spolna in starostna struktura v številčnosti, ki bo tudi v bodoče zagotovila ohranitev populacij posameznih vrst in usklajitev odnosov med njimi in okoljem. Gostota populacij rastlinojede divjadi naj se ne povečuje nad mejo, ki še omogoča naravno obnovo sestojev z vsemi rastišču primernimi drevesnimi vrstami. Ta usmeritev je še zlasti pomembna za območja Natura 2000.

Z namenom zagotavljanja dnevnih in sezonskih potreb po kritju in ustrezni hrani naj bo gospodarjenje z gozdovi trajnostno in naj se zagotovi, da bo dejansko razmerje razvojnih faz čim bližje modelnemu, torej predvsem z večjim deležem mladovij kot je sedanje dejansko stanje. Pomlajevanje gozda naj bo naravno v večjih jedrih, ki so manj občutljiva na vpliv rastlinojede divjadi.

Zaradi pestrosti ekosistemov je potrebno varovati in ohranjati negozdne ekosisteme in nekatera grmišča. Preprečevati je potrebno zaraščanje negozdnih otokov v gozdni krajini (jase) in preprečiti njihovo pogozdovanje. Lastnike gozdov je potrebno k temu spodbujati s svetovanjem in z denarnimi sredstvi iz proračuna, ki so namenjena za izboljševanje prehranskih in bivalnih pogojev za prosto živeče živali.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih

VAROVALNI GOZDOVI

V varovalnih gozdovih je treba zagotoviti:

- pravočasno obnovo oziroma posek prestarelega drevja,
- malopovršinsko izvajanje sečenj,
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazovitih območjih in območjih, kjer je nevarnost snežnih plazov,
- ročno spravilo oziroma spravilo z žičnimi napravami,
- sanacijo poškodovanih tal zaradi preprečevanja erozije,
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug,
- pravočasno izvedbo vseh gozdnogojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda,
- rabo biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami.

Pri delu v varovalnih gozdovih je treba še posebej paziti, da se zagotavlja neprekinjeno zastrtost tal, naravno obnavljanje sestojev in stabilno, razgibano ter strnjeno sestojno zgradbo. Intenziteta pomladitvenih sečenj naj bo prilagojena nosilni kapaciteti tal ter razvijajočemu se pomladku. Na strmih pobočjih, kjer je nevarnost plazenja, se zaradi razbremenitve tal vzdržuje nižje lesne zaloge.

V teh gozdovih je nujna redna spremljava stanja.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

V skladu s Pravilnikom o varstvu gozdov so izdelani načrti varstva gozdov pred požari z zelo veliko in veliko požarno ogroženostjo za območja po Krajevnih enotah ZGS, v načrte pa so dodani tudi gozdovi s srednjo požarno ogroženostjo.

Preventivni ukrepi in usmeritve za varstvo požarno ogroženih gozdov

V izpostavljenih predelih gozdov srednje požarne ogroženosti, se ohranja in pospešuje naravna obnova gozdov z rastišču prilagojenimi vrstami. Te so odporne na požare zaradi debelega lubja (hrasti, bori) ali velike sposobnosti odganjanja iz panjev. Pospešuje naj se mešane sestoje glede drevesne sestave.

Kurjenje oziroma sežiganje rastlinskih ostankov v bližini gozda se lahko izvaja le na način in v obdobju ko to ne ogroža gozda. Kurjenje sečnih ostankov v okviru zatiranja podlubnikov se mora izvajati v skladu s predpisi, potreben je nadzor.

V požarno ogroženih gozdovih naj se sečni ostanki ne kopičijo ob zelo obiskanih pohodnih poteh.

Na ogroženih področjih je priporočljiva postavitve obvestilnih oziroma opozorilnih protipožarnih tabel, še posebno na območjih zadrževanja ljudi (počivališča, obiskane pešpoti, večja parkirišča, ipd.).

Širšo javnost (obiskovalce, lokalno prebivalstvo) je potrebno vseskozi ozaveščati in obveščati o nevarnosti požarov in njihovih posledicah v gozdnem okolju, tudi preko lokalnih medijev.

Sanacije požarišč na področjih s srednjo požarno ogroženostjo

Pri obnovi požarišč s sadnjo, naj prevladujejo sadike listavcev. Obnovo Na večjih površinah se sanacija lahko izvede tudi s setvijo ali s sadnjo pionirskih in hitrorastočih drevesnih vrst.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V GGE Čemšenik-Kolovrat se nahajajo semenski sestoji za veliki jesen (*Fraxinus excelsior*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), gorski brest (*Ulmus glabra*), lipo (*Tilia platyphyllos*), češnjo (*Prunus avium*), dob (*Quercus robur*) in beli gaber (*Carpinus betulus*). Vsi so locirani na isti površini v oddelku 89K35A,B; parc. št. 780, 781/1, 781/2, 781/3, 781/4, k.o. Kolovrat. V register semenskih sestojev so vneseni pod številkami 4.0234 - 4.02340, provenienca Kropivnica in kategorija 'izbran'. Od leta 2008 na našem območju prisotna okužba z glivo *Chalara fraxinea*, ki povzroča jesenov ožig in masovno sušenje velikih jesenov ne glede na starost in velikost. Ker obstaja možnost individualne odpornosti posameznih dreves velikega jesena na jesenov ožig, ni priporočljivo odpisati semenskega sestoja oz. kakršnegakoli prehitrega ukrepanja (v smislu poseka vseh dreves velikega jesena), saj bi s tem izgubili morebitni zelo pomemben genetski fond (odpornejša drevesa). Torej za semenski sestoj velikega jesena naj velja, da se semena zaenkrat ne nabira, veliki jesen se opazuje, ukrepa (sanitarna sečnja posameznih dreves) se le takrat, ko bo na posameznem drevesu večina poganjkov in vej že odmrlih in suhih.

Nega semenskih sestojev vključuje poleg nege, ki upošteva značilnosti izbiralnih redčenj v debeljakih, tudi ukrepe, s katerimi izvajamo žlahtnenje določene vrste gozdnega drevja, in ukrepe, ki povečujejo obrod semena.

Pri pridobivanju semenskega materiala iz sestojev ter pri negi sestoja je treba upoštevati strokovne usmeritve Gozdarskega inštituta Slovenije (Zakon o gozdnem reprodukcijskem materialu, Ur.l. RS, št. 58/02, čl. 38).

Splošne usmeritve

Sečnja se mora izvajati na tak način in v primernem času, da bo v sestoji čim manj poškodovanih dreves zaradi sečnje in spravila.

Pri žlahtnenju gozdnega drevja se izvaja negativno selekcijo. Iz sestoja se izloča osebke z nezaželenimi lastnostmi, ki so pod močno genetsko kontrolo in niso odvisni od okolja. Kriteriji selekcije so različni pri različnih drevesnih vrstah, zato je potrebno dobro poznavanje lastnosti drevesne vrste. Iz sestoja se odstrani tudi vsa obolela in poškodovana drevesa ter drevesa z deformiranimi krošnjami.

Jakost negativne selekcije mora biti taka, da se po poseku vseh osebkov, ki v semenski sestoj ne sodijo, ne prekine sklepa krošenj oz. da se sestoj ne začne pomlajevati. Pri izbiri drevja za posek v okolici je treba paziti, da se sestoj ne presvetli s strani.

Ukrepe nege se mora izvajati tako, da bo sklep krošenj normalen do rahel. V sestojih s takim sklepom pričakujemo rednejše in obilnejše semenenje posameznih osebkov. V primerih, ko je del semenskega sestoja že zelo presvetljen in zaradi tega pomlajen, se odstranjuje nad jedri pomladka posamezna nadrasla drevesa ter se ustrezno neguje mladovje. Po močnih posegih v semenski sestoj se pusti sestoj v mirovanju 20 do 30 let. V vmesnem času se vrši le sanitarne sečnje.

Zavod za gozdove mora v okviru javne gozdarske službe v semenskih sestojih vsako leto preveriti in poročati o zdravstvenem stanju, obrodu semena ter kakovosti semena. Pri dobi se jeseni nabere po 100 listov na drevo in se jih analizira (izvaja Gozdarski inštitut Slovenije).

Potrebno odstraniti večji delež smreke, ki ga je, glede na vlogo iz leta 2004, do 30%.

Hkrati se v okolici semenskih sestojev pri izbiralnih redčenjih daje večji poudarek izločanju osebkov z nezaželenimi lastnostmi, da se omeji dotok 'slabih' genov v semenski sestoj.

Meje semenskih sestojev je treba sproti obnavljati oziroma označiti meje novih semenskih sestojev.

Smernice za določanje predlogov za nove semenske sestoje:

- sestoj naj bo velik vsaj 5 ha,
- sestoj mora biti v fazi debeljaka, starosti 70 – 90 let,

- sklep krošenj naj bo normalen do tesen,
- osebki naj bodo čim bolj zdravi, brez zavivosti, krivosti in brez razsohlosti debla, pri iglavcih naj bodo veje tanke, debla naj se dobro čistijo vej,
- število osebkov z nezaželenimi osebki v sestoji mora biti takšno, da je po negativni selekciji sklep sestoja še vedno normalen do rahel, zato je zaželen polnilni sloj,
- sestoj mora ustrezati tudi nabiralcem semena glede dostopnosti in možnosti nabiranja semena.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Poleg tradicionalno uveljavljene sortimentne metode, se lahko uporabljajo tudi poldebelna, debelna in drevesna metoda. Pri tem je treba upoštevati določila Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov, zlasti, da ne pride do poškodb v večji meri kot je neizogibno. Podrobnosti naj bodo opredeljene v gojitvenih načrtih.

Drevesa je treba podirati in iz njih izdelovati gozdne lesne sortimente tako, da se ne poškodujejo sosednja drevesa in pomladek v večji meri, kot je to neizogibno, da se ne poškodujejo gozdne prometnice, obrežja vodotokov in režim odvodnjavanja ter da posekana drevesa ali sortimenti ne ovirajo ali ogrožajo hoje po gozdnih poteh ter prometa na cestah in železnicah oziroma delovanja drugih infrastrukturnih objektov.

Omejitve za gradnjo gozdnih prometnic in dodatne usmeritve

Na območjih **funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev 1. stopnje** poudarjenosti naj se ne gradi gozdnih cest, vlake pa le izjemoma, da ne bodo zaradi gradnje sproženi erozijski procesi in ne bo ogrožena bioekološka stabilnost gozdov.

Gozdne ceste in vlake je treba načrtovati in graditi po načelih gradnje na najzahtevnejših terenih.

V gozdovih, ki so za varovalne določeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom, se morajo gozdne vlake, ki se gradijo ali pripravljajo na novo, opredeliti v gozdnogojitvenem načrtu. Tehnološki del gozdnogojitvenega načrta je osnova za izdelavo elaborata vlak, v katerem Zavod za gozdove Slovenije opredeli pogoje za tehnologijo gradnje ali priprave gozdnih vlak in njihove tehnične elemente, ter določi ukrepe za preprečevanje erozijskih procesov, zagotavljanje stabilnosti pobočij in urejanje odvoda površinskih in meteornih voda. ZGS k elaboratu za gradnjo gozdne vlake izda soglasje za poseg v gozd in gozdni prostor. Zavodu za gozdove Slovenije je naložena zavrnitev izdelave elaborata vlak in z odločbo zavrnitev izdaje soglasja, če bi predvidena gradnja gozdne vlake bistveno ogrozila funkcijo gozdov. Dovoljenje MKGP je potrebno le za posege, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi in ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd.

Na **območju hidrološke funkcije 1. stopnje** poudarjenosti je prepovedana gradnja gozdnih cest in vlak v prvem varstvenem pasu v neposredni bližini vodnih virov.

Pri načrtovanju gozdnih prometnic na območju hidrološke funkcije 2. stopnje poudarjenosti se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven priobalnih zemljišč, kot določa Zakon o vodah v 14. in 37. členu. Pri načrtovanju poteka trase je potrebno predvideti čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih, kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom, naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene, vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov. Na takih območjih so posegi dovoljeni le v kolikor bodo zagotovljeni zaščitni ukrepi, s katerimi se prepreči negativne vplive na stanje površinskih in podzemnih voda.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom Zakona o vodah pridobiti vodno soglasje, ki ga izda Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija RS za vode. Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del mora investitor oziroma izvajalec del pridobiti ustrezne načrte in elaborate skladno z zakonodajo s področja upravljanja z vodami.

Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).

Morebitno **prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov** (mulda, prepust,...) **je treba projektno obdelati.** Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih muld.

Gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da **ne posega v pretočni profil,** zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino.

Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (Ur. l. RS, št. 4/09) - gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij), se je potrebno **v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč,** kot določa Zakon o vodah v 14. in 37. členu.

Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1 in 2 Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, (Ur. l. RS, št. 89/08), pri tem pa zagotoviti, **da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega.** V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

Na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.

Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah.

Na območjih funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti 1. stopnje poudarjenosti, se upošteva vse potrebne omejitve, tako da gradnja ne povzroči negativnih vplivov na ekosisteme.

Glede na konkretne usmeritve za območja Natura 2000 velja še posebej:

- SI3000121 Čemšeniška planina (SAC): Novih gozdnih vlak naj se ne načrtuje preko travišč.
- SI3000205 Kandrše – Drtjščica (SAC) in SI3000328 Trojane (SAC): Ob vodotokih (vsaj 10 m pas) naj se ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti). Gradnjo, rekonstrukcijo in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotoka naj se izvaja tako, da ne pride do njegovega zasipavanja in v zimskem obdobju.

- S15000026 Posavsko hribovje (SPA): Načrtovanje novih grajenih ali pripravljenih gozdnih prometnic ter njihovo rekonstrukcijo ali vzpostavitev prevoznosti naj se izvede v sodelovanju z ZRSVN.

Na območjih, kjer sta poudarjeni **rekreacijska in turistična funkcija**, naj se gozdne prometnice po možnosti načrtuje tako, da lahko služijo tudi rekreaciji oziroma turizmu.

Na območjih, kjer je poudarjena **funkcija varovanja naravnih vrednot**, se gradnji gozdnih prometnic načeloma izogibamo. Na nekaterih v tem poglavju navedenih izjemah gradnja ni dovoljena, na nekaterih drugih pa je gradnja dovoljena pod posebnimi pogoji. V primeru gradnje se izkoristi vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravne vrednote ne poškoduje.

Gradnja gozdnih prometnic ni dovoljena na območju naslednjih naravnih vrednot:

- 1079 Medija - skalni samotarji (89E41),
- 1086 Lahki kamen (89H76),
- 7905 Rovišče - bukev: v razdalji ene sestojne višine od drevesa (89H99).

Naravne vrednote, kjer je gradnja gozdnih prometnic dovoljena pod posebnimi pogoji, so:

- 944 Mošnjak, 5489 Drtiščica - zgornji tok do Drtije in 8071 Mošenik: Z namenom ohranjanja naravnih značilnosti struge, obrežne strukture brežin, poteka struge in obrežne vegetacije, naj se v neposredni bližini vodotokov (25 m pas) ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti). Gradnjo, rekonstrukcijo in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotokov naj se izvaja tako, da ne pride do njihovega zasipavanja in v zimskem obdobju. Za 8071 Mošenik obenem velja, da naj se na območjih z večjimi nakloni ob morebitni gradnji gozdarske infrastrukture prepreči valjenje odkopanega materiala v strugo Mošenika in njegovih pritokov potokov.
- 7891 Čemšeniška planina - skalni samotarji: Gradnjo gozdarske infrastrukture se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se ohranijo morfološke lastnosti skalnih samotarjev.
- 7920 Gamberk: Rekonstrukcijo obstoječih vlak ali vzpostavitev prevoznosti na obstoječih vlakih naj se izvaja po predhodnem posvetovanju z ZRSVN. Pripravljene vlake naj se ne umešča na zelo strma vzhodna pobočja, drugod pa je potrebno ob njihovi izvedbi preprečiti valjenje materiala po pobočju.

Na vplivnem območju jam (na površju nad znanimi rovi jame) naj se izvaja le takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote. Če je to potrebno, naj se gradnje načrtuje v sodelovanju z ZRSVN.

Na območjih, kjer je poudarjena **funkcija varovanja kulturne dediščine**:

V kolikor se predvidi posege na varovanih območjih ali v bližini varovanih objektov, je glede na določila Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS št. 16/08, 123/08, 8/11, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18) za načrtovanje potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje ter k načrtom kulturnovarstveno soglasje k izvedbenim projektom.

138 Gamberk - Grad Gamberk,

796 Vače - Prazgodovinsko gradišče z grobišči,

1115 Kolovrat - Grad Kolovrat,

8659 Medija pri Izlakah - Območje gradu Medija,

8764 Gamberk - Grič Gamberk,

9354 Zasavska gora - Arheološko najdišče,

14598 Borje - Antični vodovod,

14602 Jablana - Gradišče Vrhek,
14611 Rovišče - Arheološko najdišče Gradišče,
14615 Šentgotard - Arheološko najdišče,
29682 Požarje - Gradišče Špital,
29685 Požarje - Gradišče Vrh nad Kalom.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor je potrebno upoštevati usmeritve za zagotavljanje trajnosti vseh funkcij gozda. Namen presoje načrtovanega posega v gozd in gozdni prostor je izdaja soglasja, mnenja ali dovoljenja. Zakonska osnova za izdajo soglasja je 21. člen Zakona o gozdovih, kjer je navedeno, da je za graditev objektov in posege v gozd in gozdni prostor potrebno pridobiti soglasje ZGS. S 1. junijem 2018 sta začela veljati nova področna zakona, in sicer Gradbeni zakon (GZ; Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17 – popr.) in Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2; Uradni list RS, št. 61/17). Ob tem je potrebno poudariti, da se z dnem začetka uporabe Gradbenega zakona soglasja, izdana za potrebe postopka izdaje gradbenega dovoljenja, štejejo za mnenja.

ZGS s strokovnimi podlagami sodeluje pri izdelavi občinskih prostorskih načrtov občine Zagorje ob Savi, pri čemer naj se dosledno upošteva evidentirane funkcije gozdov. Vsi načrtovani posegi v gozdu in gozdnem prostoru naj bodo usklajeni z veljavnimi gozdnogospodarskimi načrti in z zakonskimi in podzakonskimi akti ter z ostalimi predpisi s področja gozdarstva ter z drugih področij, ki zadevajo splošne ali posamezne vidike prostorske problematike.

V gozdovih, ki opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških in socialnih funkcij, so posegi dovoljeni le v izjemnih primerih, ko so nujni in zanje ni druge rešitve. V takih primerih naj se ravna v smislu najmanjšega možnega vpliva na gozdno okolje. Posebej je potrebno ohraniti ravninske gozdove, gozdne otoke v kmetijski krajini in območja strnjjenih gozdnih kompleksov.

V primeru širitve naselij naj se gozd izkrči le za potrebe pridobitve stavbnih zemljišč. Med objekti ali skupinami objektov naj ostanejo skupine vitalnega in stabilnega gozdnega drevja. Objekti ob gozdu naj bodo od gozdnega roba oddaljeni vsaj eno drevesno višino odraslega gozdnega sestoja. Po posegih je potrebna sanacija novo nastalega gozdnega roba, razgaljenih tal, novo nastalih brežin z utrditvijo in zasaditvijo z ustreznimi avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami. Gospodarjenje z gozdom v okolici novih pozidav oziroma naselij mora ostati nespremenjeno. Potrebno je zagotoviti neoviran dostop z gozdarsko mehanizacijo, zato je potrebno ohraniti stare ali pa zgraditi nove vlake, gozdne ceste in prostore za skladiščenje lesa. Krčitev gozda se lahko izvede po izdaji gradbenega dovoljenja ob predhodni označitvi in evidentiranju gozdnega drevja, ki ga izvede ZGS. ZGS izda na podlagi dokončnega gradbenega dovoljenja ugotovitveno odločbo, v kateri se določita količina in struktura dreves za posek.

Krčitev gozda v kmetijske namene se lahko izvede na podlagi dovoljenja, ki ga izda ZGS. Dovoljenje se izda z odločbo, če načrtovana krčitev ni v nasprotju z občinskimi prostorskimi akti. ZGS lahko izda dovoljenje tudi za krčitev gozda oziroma gozdnega zemljišča, čeprav taka krčitev ni predvidena s prostorskim aktom, vendar samo, če površina gozda oziroma gozdnega zemljišča, na katerem naj bi se izvedla krčitev, ne presega 0,5 hektarja in če taka krčitev ni v gozdu, ki je v skladu s tem zakonom opredeljen kot varovalni gozd ali gozd s posebnim namenom. Smiselno je, da se v največji možni meri upošteva zahteve po ureditvi kmetijskih zemljišč na območju opustošenih gozdov (žled, lubadar), ki ležijo ob kmetijskih zemljiščih in nimajo evidentiranih izjemno poudarjenih funkcij.

V skladu s prostorsko zakonodajo in občinskimi prostorskimi načrti je v gozdovih lahko dovoljeno postavljanje določenih enostavnih in manj zahtevnih objektov (čebelnjaki, priključki na obstoječo infrastrukturo in podobno). ZGS mora ohraniti aktivno vlogo tako pri pripravi občinskih prostorskih

aktov kot pri presoji takih posegov. Po končani gradnji naj se preveri, ali objekt ustreza namenu, za katerega je bilo izdano soglasje oziroma mnenje. V kolikor je postavljen za druge namene (počitniške hišice,..), naj se obvesti pristojne inšpekcijske službe, objekt pa naj se odstrani.

Načrtovanje novih posegov oziroma objektov na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedba pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor na območjih, kjer je poudarjena hidrološka funkcija

Načrtovanje novih posegov oziroma objektov na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedba pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

Posegi na vodno in priobalno zemljišče v skladu s 37. členom Zakona o vodah niso dovoljeni, izjeme veljajo za:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije,
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode),
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po Zakonu o vodah ali drugih zakonih,
- gradnjo objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase,
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja (Ur. l. RS, št. 61/11, 49/12 in 67/16).

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16).

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom Zakona o vodah pridobiti vodno soglasje, ki ga izda naslovni organ. Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po Zakonu o vodah;
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;

- poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik.

Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu Zakona o vodah na območju gozdnogospodarskega načrta.

Pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:

- ni predvidena kakršnakoli gradnja v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže;
- ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda;
- se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače;
- bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje;
- je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže.

Načrtovanje novih posegov oziroma objektov na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1 in 2 Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedba pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

Pri izdelavi projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja za gradnjo zahtevnih in manj zahtevnih objektov in pri vlogi za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo enostavnih in nezahtevnih objektov, če gre za gradnjo, za katero je treba pridobiti vodno soglasje po Zakonu o vodah, je potrebno dosledno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (Ur. l. RS, št. 25/09).

Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno s 37. členom Zakona o vodah, skleniti ustrezno stvarno pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Zakonu o graditvi objektov.

Za poseg na vodnem ali priobalnem zemljišču v lasti Republike Slovenije in ki je v upravljanju Direkcije RS za vode, je treba po 153. a členu Zakona o vodah pridobiti služnostno ali stavbno pravico. Podlaga za sklenitev pogodbe o ustanovitvi stavbne pravice je dokončno vodno soglasje.

Navedene pogodbe ni potrebno skleniti v primeru, če je investitor Republika Slovenija kot pravna oseba javnega prava oziroma v njenem imenu upravni organi in organi v sestavi le-teh.

Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor na območjih, kjer je poudarjena funkcija varovanja kulturne dediščine:

Zakon o varstvu kulturne dediščine predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen),
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitve arheološke ostaline ali dediščine (31. člen).

Za poseg v objekt ali območje kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo dediščine ali ki dediščino uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za

vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu Zakona o varstvu kulturne dediščine, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih

Druga gozdna zemljišča so zemljišča porasla z gozdnim drevjem ali drugim gozdnim rastjem, na površini najmanj 0,25 hektarja. To so zemljišča, ki niso gozd in se zadnjih 20 let niso uporabljala v kmetijske namene. V GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT so to zemljišča pod daljnovodi s skupno površino 10,19 ha.

Pod daljnovodi naj se zaradi omejitve rasti drevja v višino drevje predčasno seka, možno pa je tudi gojenje okrasnih dreves. Vsi posegi in potrebna dela se morajo izvajati skladno z Navodili za izvajanje del pri urejanju površin pod daljnovodi v gozdu in gozdnem prostoru. (ZGS, ELES, Ljubljana, 2000).

6.2.10 Usmeritve za območja gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna

V GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT ni gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna.

Zato v kartnem delu načrta ne prikazujemo karte št. 10 v merilu 1 : 25.000, ki je namenjena prikazu območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Preglednica 55/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³)

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	55.906	59.335	0	0	0	3.110	118.351	22,3	86,6
	%	47,2	50,2	0,0	0,0	0,0	2,6	100,0		
Listavci	m ³	96.583	129.008	0	0	0	7.057	232.648	21,5	102,8
	%	41,5	55,5	0,0	0,0	0,0	3,0	100,0		
Skupaj	m³	152.489	188.343	0	0	0	10.167	350.999	21,8	96,7
	%	43,4	53,7	0,0	0,0	0,0	2,9	100,0		

Zasebni gozdovi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	54.077	56.301	0	0	0	2.295	112.673	22,4	87,3
	%	48,0	50,0	0,0	0,0	0,0	2,0	100,0		
Listavci	m ³	93.144	123.174	0	0	0	5.123	221.441	22,0	105,7
	%	42,1	55,6	0,0	0,0	0,0	2,3	100,0		
Skupaj	m³	147.221	179.475	0	0	0	7.418	334.114	22,1	98,7
	%	44,1	53,7	0,0	0,0	0,0	2,2	100,0		

Državni gozdovi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	1.472	3.015	0	0	0	815	5.302	20,3	76,1
	%	27,8	56,8	0,0	0,0	0,0	15,4	100,0		
Listavci	m ³	3.199	5.760	0	0	0	1.918	10.877	15,0	67,2
	%	29,4	53,0	0,0	0,0	0,0	17,6	100,0		
Skupaj	m³	4.671	8.775	0	0	0	2.733	16.179	16,4	69,9
	%	28,9	54,2	0,0	0,0	0,0	16,9	100,0		

Občinski gozdovi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	357	19	0	0	0	0	376	17,1	56,7
	%	94,9	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	240	74	0	0	0	16	330	16,1	57,6
	%	72,8	22,4	0,0	0,0	0,0	4,8	100,0		
Skupaj	m³	597	93	0	0	0	16	706	16,6	57,1
	%	84,5	13,2	0,0	0,0	0,0	2,3	100,0		

V naslednjem desetletju je načrtovan možni posek v višini 355.999 m³, kar je 21,8 % lesne zaloge ali 96,7 % prirastka. Zadevni podatek se nanaša na posek v vseh gozdovih. V načrtovanem skupnem poseku prevladujejo listavci (66,3 %), kar je pogojeno z drevesno sestavo.

53,7 % poseka predstavljajo pomladitvene sečnje, izbiralna redčenja pa 43,4 % vseh sečenj. Načrtovanih je 2 % sanitarnih sečenj, vendar se bo na podlagi preteklih izkušenj najverjetneje sanitarnega poseka realiziralo o več od prikazanega, ker so podatki pridobljeni na podlagi prevladujoče vrste poseka po sestojih in ne vključujejo dogodkov, ki jih ni mogoče načrtovati (naravne ujme, gradacije podlubnikov).

V primerjavi z načrtovanim posekom pred desetimi leti se je sedanji načrtovani možni posek malenkostno povečal. V prejšnjem ureditvenem obdobju je bil določen možni posek v višini 354.385 m³.

V drogovnjakih znaša skupni možni posek 36.270 m³, oz. 10,3 % od skupnega možnega poseka v gozdnogospodarski enoti.

Redčenja so načrtovana na 54 % površine drogovnjakov (715 ha), njihova povprečna jakost pa znaša 18 % od lesne zaloge (lesna zaloga 166.796 m³, možni posek 30.153 m³). Možni posek iz redčenj v drogovnjakih predstavlja 8,6 % možnega poseka v GGE.

Na 40 % drogovnjakov (536 ha) naj bi se izvajale večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 74.559 m³, možni posek 6.117 m³).

Redčenja v debeljakih predstavljajo 33,8 % možnega poseka v GGE. Izvajala naj bi se na 74 % površine debeljakov (2.311 ha), njihova jakost pa znaša 15 % od lesne zaloge (lesna zaloga 549.767 m³, možni posek 118.777 m³).

Večinoma sanitarne sečnje naj bi se izvajale na 6 % debeljakov oz. 199 ha (lesna zaloga 44.234 m³, možni posek 4.220 m³).

V obnovo se bo uvajalo 20 % površine debeljakov (621 ha). Jakost pomladitvenih sečenj v teh debeljakih je 28 % od lesne zaloge (lesna zaloga 222.431 m³, možni posek 61.362 m³). Poleg teh sestojev, ki bodo z uvajanjem v obnovo prešli v sestoj v obnovi, bo dodatno prešlo v sestoj v obnovi s pomladitvijo še 135 ha poškodovanih presvetljenih debeljakov (4,3 % vseh debeljakov).

Nadaljevanje obnove s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) načrtujemo na 60 % sestojev v obnovi (692 ha), s povprečno jakostjo 31 % od lesne zaloge (lesna zaloga 205.438 m³, možni posek 64.417 m³).

Pospešena obnova z zmernimi do močnimi jakostmi pomladitvenih sečenj bo potekala na 30 % površine sestojev v obnovi (343 ha), s povprečno jakostjo 54 % od lesne zaloge (lesna zaloga 88.420 m³, možni posek 47.498 m³).

Končni poseki v sestojih v obnovi bodo izvedeni na 9 % površine sestojev v obnovi (103 ha), možni posek pa bo znašal 17.987 m³. Poleg teh sestojev v obnovi, ki bodo v celoti prešli v mladovje, bodo s končnimi poseki prešli v mladovje še dodatni sestoji v obnovi, kjer je načrtovana pospešena obnova. V mladovje bo prešel tudi del debeljakov, kjer se bo poleg redčenja izvajalo še širjenje obstoječih pomladitvenih jeder.

Karta ukrepov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 8)

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Preglednica 56/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	0,52	0,00	0,00	0,52
Sadnja	ha	0,53	0,00	0,00	0,53

Cilji, usmeritve in ukrepi

Obžetev	ha	10,50	5,27	0,00	15,77
Nega mladja	ha	108,09	15,29	1,12	124,50
Nega gošče	ha	52,79	16,82	0,21	69,82
Nega letvenjaka	ha	78,07	14,27	0,67	93,01
Nega ml. drogovnjaka	ha	21,70	0,78	0,00	22,48

Prikazana so potrebna gojitvena dela, ki omogočajo obnovo gozda, preprečujejo ogroženost sestojev, krepijo biološko pestrost in dolgoročno stabilnost sestojev ter prispevajo k izboljšanju kakovosti sestojev.

Pripravo sestojev načrtujemo na relativno majhni površini 0,52 ha, ki naj bi bila realizirana v zasebnem gozdu.

Gozdovi v GGE se brez večjih težav obnavljajo po naravni poti, zato je obnova s sajenjem predvidena le na površini 0,53 ha v zasebnem gozdu.

Pri načrtovanih gojitvenih delih prevladuje nega.

Obžetev načrtujemo kot ukrep nege posajenih sadik pa tudi naravnega mladja. Skupaj s ponovitvami naj bi se izvajala na 15,77 ha, od tega na 5,27 ha v državnem gozdu.

Pri negi mladja in gošče naj se uravnava zmes v smeri naravnega razmerja drevesnih vrst. Ohranja naj se minoritetne in plodonosne drevesne vrste. Negovalna dela v mladovju naj se izvaja 1-2x, odvisno od vrste dela, intenzivnosti preraščanja nezaželenih vrst ter drevesne sestave in dinamike razvoja pospeševanega mladja. Nega gošče je velikokrat prva nega. Po večini zadošča ena izvedba. Nego mladja načrtujemo na 124,50 ha, od tega naj bi bilo 15,29 ha v državnem gozdu. Nega gošče načrtujemo na 69,82 ha (52,79 ha v zasebnem, 16,82 ha v državnem gozdu).

Pri redčenju naj se teži k naravni drevesni sestavi. Pri jakosti redčenj naj se upošteva stabilnost sestojev. Že v letvenjaku naj se izvajajo sečnje rakavega kostanja, ohranjajo naj se osebk s hipovirulentno obliko bolezni. Načrtovan obseg nege letvenjaka je na 93,01 ha (78,07 ha v zasebnem, 14,27 ha v državnem gozdu).

Poleg navedenih del naj se izvaja varstvo pred žuželkami s postavitvijo in vzdrževanjem kontrolnih pasti in kontrolno - lovni nastav (dreves). Ukrepiti je treba tudi v smislu stalne spremljave poškodbe gozdov in poročanja o njih.

Opozoriti je potrebno še na težave z velikim jesenom, ki je v zadnjih letih množično okužen z glivo *Chalara fraxinea*, ki povzroča jesenov ožig in množično sušenje jesena. Zato so navodila poročevalsko prognostično diagnostične službe naj se velikega jesena ne sadi v gozd, da se okužba ne bi širila iz drevesnic. Pri negovalnih sečnjah veliki in ostrolistni jesen, ki ga zaradi sanitarnih razlogov ni treba posekati, v sestojih ohranjamo, vendar ga praviloma ne pospešujemo na račun drugih rastišču primernih vrst. Sanitarno sečnjo izvajamo, ko bo večina poganjkov in vej že odmrlih in suhih. Sanitarno sečnjo izvajamo tudi, če je gliva prodrla v deblo, zaradi česar se zmanjšuje vrednost lesa, sicer pa odraslo drevo propada počasi 7-15 let. Poleg tega je potrebno spremljati zdravstveno stanje velikih jesenov in če se ugotovi, da določene skupine jesenov ali celo določeni sestoji niso napadeni, se o tem poroča na odsek III oz. PDP službi za varstvo gozdov na CE ZGS.

Čeprav v GGE Čemšenik-Kolovrat ni prednostnih območij za izvajanje posebnih nadzorov nad škodljivimi organizmi, je kljub temu potrebno vsaj enkrat letno pregledati gozdove. Javna gozdarska služba stalno spremlja poškodbe gozdov in o njih poroča. V kolikor je povzročitelj poškodb neznan, se o vrsti, obsegu ter lokaciji poškodbe obvesti poročevalsko, prognostično-diagnostično službo. Od škodljivih organizmov, po nalogu FURS nadziramo kostanjevo šiškarico, saj so jo opazili na območju. Zatiralnih ukrepov ni, morebitne najdbe pa je potrebno takoj sporočiti na odsek III oz. PDP službi za varstvo gozdov na CE. Med vsemi ostalimi škodljivimi organizmi, ki so potencialno nevarni za vnos v državo, slovenske gozdove najbolj ogroža borova ogorčica (*Bursaphelenchus xylophilus*), ki so jo prestregli že na več mestih v Evropi, vendar GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT ne spada v območje velike nevarnosti vnosa.

Na območju OE imamo iz preteklosti prisotne tujerodne drevesne, grmovne in zeliščne vrste (duglazija, zeleni bor, robinija, rdeči hrast...). Danes je sadnja tujerodnih drevesnih vrst v gozdne sestoje nedopustna, kljub temu pa lahko vstopajo v gozd preko mreže gojenih grmišč in parkov, to še toliko bolj velja za zelišča in grmovnice. Nekatero od teh so trenutno povsem neškodljive in v sozvočju z domačimi vrstami, le približno 1 % vseh tujerodnih vrst pa se je do sedaj izkazal za t.i. invazivne vrste (Jogan, 2011), ki ogrožajo obstoj domačih vrst. Med najhujšimi invazivkami je žal na našem območju med drevesnimi vrstami v naravi prisotna robinija (*Robinia pseudacacia*). Ameriški javor (*Acer negundo*) in visoki pajesen (*Ailanthus altissima*) sta zaenkrat v večji meri le v naseljih in na obrežjih, kjer ni gozda. Vse tri vrste spadajo med hujše invazivke, zato se teh vrst v sestojih ne pospešuje, imajo prednost pri izbiri za sečnjo, v mladovju pa se jih obravnava kot nezaželene in se jih skozi ukrepe nege odstranjuje. Enako ukrepanje velja za novo odkrite invazivne vrste. Pri negi je potrebno upoštevati tudi morebitne nove odredbe o ukrepih proti invazivnim vrstam, ki bi jih v naslednjem desetletju še izdala Fitosanitarna uprava RS.

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Ukrepe za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali načrtujemo predvsem v okoljih kjer želimo izboljšati ali ohraniti življenjske razmere ogroženim, zavarovanim in ranljivim živalskim vrstam. Izvaja naj se jih tam, kjer bo prihajalo do morebitnih neuskkljenosti med rastlinsko in živalsko komponento. Preventivno naj se v skladu z možnostmi izvaja sledeče ukrepe izboljševanja življenjskih razmer divjadi, kot so: vzdrževanje zaraščujočih pašnikov in travnikov v gozdu in gozdnem prostoru, vzdrževanje grmišč, vzdrževanje gozdnega roba, sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja, ohranjanje in nega dela biotopa pomembnega za ohranjanje in razvoj ogroženih vrst ter načrtno puščanje biomase v gozdu.

Izvajanje teh ukrepov zmanjšuje prekomerno objedanje mladja in s tem negativne vplive na naravno pomlajevanje. Ohranja in pospešuje naj se grmovne vrste in vse plodonosne rastlinske vrste (npr. maklen, jerebika, češnja, mokovec, beli gaber), ki v zimskem času predstavljajo prehransko osnovo rastlinojedim vrstam divjadi. Ohranjanje grmovnih vrst pri negi mladja, ki ne ovirajo razvoja mladja, zlasti v zimskem času povečuje prehransko osnovo rastlinojedih živalskih vrst in zagotovimo racionalno izvajanje nege. Grmovne vrste moramo ohranjati tako v gozdu kot na gozdnem robu. Grmovje je potrebno tudi za gnezdenje in prehrano ptic.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov niso načrtovani.

Pri načrtovanju in izvedbi del za izboljšanje ostalih funkcij gozdov naj se upošteva tudi usmeritve za krepitev funkcij gozdov, ki so navedene v poglavju 6.2.2. Usmeritve za uskladitev in krepitev funkcij gozdov.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Vzdrževanje in graditev gozdnih cest

Pri določevanju območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami smo kot osnovo upoštevali odseke, kjer so izpolnjeni naslednji kriteriji: pravilna razdalja večja od 600 m, možni posek večji od 5 m³/ha/letno in intenzivnost gospodarjenja vsaj srednja (Priročnik za izdelavo Gozdnogospodarskih načrtov Gozdnogospodarskih enot). Omenjene kriterije smo preverili z

omejitvami, ki jih določajo varovalni gozdovi ter z omejitvami, ki jih določajo poudarjene ekološke in socialne funkcije ter erozijska območja in plazljiva območja. Nato smo ta območja smiselno zaokrožili, upoštevaje tudi ostale dejavnike (naravne danosti, ekonomiko, socioekonomske razmere,...).

Upoštevaje zgornje kriterije, smo določili naslednja območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami, kjer bi bilo smiselno zgraditi gozdne ceste. Pri trasiranju ničelnice je potrebno biti zelo pazljiv glede omejitev iz naslova funkcij gozdov in erozijske ogroženosti.

Izoblikovali smo naslednje zaokroženo območje:

- 89I10 in 89I11 skupna načrtovana dolžina približno 1,2 km

Vzdrževanje in graditev gozdnih vlak

Na podoben način kot območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami, smo določili območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami. Po odsekih smo upoštevali naslednje kriterije:

Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami so po kriterijih:

naklon manjši od 35 stopinj,

delež odprtosti odseka manjši od 75 % in

možni posek večji od 4 m³/ha letno.

Izoblikovali smo naslednja zaokrožena območja:

- 89H63, 89H69, 89H70A, 89H71, 89H72, 89H73;
- 89H60A, 89H60B, 89H82, 89H96, 89H97, 89H98;
- 89I10, 89I11;
- 89K36, 89K37.

Pri trasiranju je potrebno biti zelo pazljiv glede omejitev iz naslova funkcij gozdov in erozijske ter plazljive ogroženosti.

Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 11)

7 Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij

V GGE smo evidentirali tri tipa krajine. Močno prevladuje gozdnata krajina (63,3 % celotne površine). Sledi kmetijska in primestna ((23,2 % celotne površine). Na območju strnjenih gozdov je opredeljena gozdna krajina (15,7 % celotne površine).

Posamično gozdno drevje in skupine gozdnega drevja zunaj naselij imajo pomembno ekološko in estetsko vlogo in dajejo krajini poseben pečat.

Splošne usmeritve:

Z upoštevanjem lege in razporeditve se navedena gozdna vegetacija razvrsti v naslednje skupine:

- obvodna drevnina,
- omejki in skupine dreves, ki povezujejo večje gozdne komplekse,
- drevje ob cestah,
- stara drevesa in osamelci sredi polj,
- vse posamične prvine gozdne vegetacije v gozdnati krajini.

Naštete skupine drevja opravljajo pomembno higiensko-zdravstveno, biotopsko in estetsko funkcijo, posamezne skupine tudi varovalno in zaščitno funkcijo. Določeno drevje pa predstavlja naravno dediščino.

Obvodno vegetacijo imamo ob Savi, ob Medijii, Kandrščici in vseh njihovih pritokih. Kot naravna vrednota so opredeljeni vodotoki: potok Drtiščica – zgornji tok do Drtije, Mošenik, ki deloma poteka izven gozdnega prostora. Pri obvodnem drevju in grmovni vegetaciji naj se skrbi za stopničasto zgradbo s pestro drevesno in grmovno sestavo, ki naj se obnavlja postopno s posekom po desetinah. Pri vodotokih naj se pomlajuje enkrat ena, drugič druga stran struge. Neposredno ob strugi naj bo intenziteta poseka večja, izseka naj se večja drevesa, da bo omogočen neoviran pretok vode. Ohranja naj se stalna zastrtost vodotokov. Panjev naj se ne odstranjuje. Prednost naj se daje drevesnim vrstam z globokim koreninskim pletežem, ki utrjuje brežino. To so črna jelša, veliki jesen, gorski javor, graden, bukev. Pri obvodni vegetaciji, ki je del naravne vrednote, se naj upošteva varstveni režim in druge usmeritve, ki so navedeni v viru: Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Čemšenik-Kolovrat (2021-2030), ZRSVN, 2020.

Na poplavnih površinah je potrebno puščati večja vitalna drevesa in med njimi grmovni sloj. Vse sečne ostanke je treba odstraniti. Grmovje, ki sili na kmetijske površine, naj se redno obsekuje.

V drugo in četrto skupino sodijo ostanki drevja med kmetijskimi površinami v neposredni okolici vasi in naselij. Posek naj bo omejen samo na sanitarne sečnje. V omejkah in skupinah dreves, ki povezujejo večje gozdne komplekse, je treba skrbeti za ohranjanje biološke ter vrstne pestrosti drevesnih in grmovnih vrst. Gozdni rob naj bo oblikovan estetsko ter horizontalno in vertikalno razgibano. Posamezna stara drevesa in osamelce sredi kmetijskih površin naj se ohranja do sanitarne sečnje. Za ta drevesa je potrebno pravočasno poskrbeti za obnovo iste drevesne vrste. Pri drevesih ob znamenjih, križpotjih ipd., ki so ponavadi del naravne dediščine ali varujejo objekte kulturne dediščine, so v dogovoru z ZRSVN možni tudi nekateri drevesno-kirurški posegi. Poseben pomen velja tudi drevesom, ki so naravne vrednote in med njimi še posebej tistim, ki so zavarovana kot naravni spomenik. V GGE je kot naravna vrednota razglašeno drevje: lipa na sveti Gori, pušpan pri hiši v Strmih njivah, lipa pri cerkvi v Strmih njivah, sedem lip pri cerkvi sv. Gotarda v Šentgotardu, bodika v Kolku, štirje pušpani pri domačiji v Borjah pri Mlinšah. Zanje veljajo varstveni režimi in druge usmeritve, ki so prav tako podani v naravovarstvenih smernicah ZRSVN.

Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij

Ob cestah naj bo pas drevja čim bolj strnjen, s čimer bo nudil protihrupno zaščito. Ukrepa naj se podobno kot pri obvodni vegetaciji. Posebna skrb naj bo namenjena estetskemu videzu takšnih drevoredov. Pri prestarih, nestabilnih in drugače nevarnih drevesih je potrebno poskrbeti za obnovo oz. pomladitev.

Gozdni otoki imajo biotopsko vlogo, saj predstavljajo življenjski prostor številnim rastlinskim in živalskim vrstam ter predstavljajo koridorje za selitve živali. Varujejo tudi kmetijska zemljišča. Imajo estetsko vlogo, saj so pomemben sestavni element kmetijske krajine. Vse gozdne otoke naj se ohranja. Povečuje naj se jim vrstna pestrost tako drevesnih kot tudi grmovnih vrst. Prevladujejo naj listavci, pospešujejo naj se plodonosne drevesne vrste. Oblikuje naj se razgibano vertikalno in horizontalno strukturo. Izvaja naj se le sanitarne sečnje. Na območjih, kjer je premalo prasto rastočega drevja, naj se skupaj z lastniki zemljišč načrtuje sadnja na mestih, ki bi najmanj ovirala strojno obdelavo. Oblikuje naj se čim bolj vrstno pestre gozdne otoke

Pri vseh ostalih posamičnih prvinah gozdne vegetacije naj se skrbi za njihovo ohranitev. Izsekuje naj se le najbolj nevitarna drevesa, redči naj se mlajše razvojne faze. Posamično gozdno drevje lahko predstavlja naravno dediščino. Drevesa je potrebno ohranjati do sanitarne sečnje. Po poseku je priporočljivo, da se tam vsadi novo drevo iste drevesne vrste.

Drevesa, ki soustvarjajo okolje naravnim spomenikom, je potrebno negovati (odstranjevanje nalomljenih vej), da ne poškodujejo spomenikov in njihovih obiskovalcev. Ob kulturnih spomenikih (znamenja) je mogoče zasaditi drevo avtohtone vrste (lipa, oreh, divji kostanj).

ZGS naj poskrbi, da bodo lastniki posamičnega gozdnega drevja izven gozdnega prostora seznanjeni in motivirani za delo s tem drevjem v skladu z danimi usmeritvami. Sečnjo in nego naj vodi revirni gozdar, pri tem pa naj sodeluje z ZRSVN, vodarji, uporabniki vodotokov ter lokalnimi skupnostmi. Dela (sadnja, nega, košenje mokrišč in okolice kulturnih spomenikov) se lahko tudi sofinancirajo.

Prav tako je naloga ZGS osveščanje širše javnosti o pomembnosti posamičnega gozdnega drevja in skupin gozdnega drevja ter življenjskih okolij, ki so s tem drevjem povezane.

V primeru napada gospodarsko pomembnih škodljivcev, npr. smrekovega lubadarja, se je pri zatiranju potrebno držati enakih predpisov kot veljajo za drevje v gozdu.

8 Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote

Preglednica 57/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi lokalnih skupnosti	
	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	15.473.857	53,16	725.338	51,52	32.887	53,91
Strošek poseka in sprav.	7.416.538	25,52	359.769	25,55	16.488	27,03
Razlika	8.057.319	27,72	365.569	25,97	16.399	26,88

Preglednica 58/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	16.232.082	53,16	100,0
Stroški sečnje in spravila	7.792.795	25,52	48,0
Stroški gojenja, varstva gozdov in del za funk. gozdov	180.609	0,59	1,1
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic	203.955	0,67	1,3
vzdrževanje gozdnih cest	186.075	0,61	1,1
vzdrževanje vlak	17.880	0,06	0,1
Stroški skupaj	8.177.359	26,78	50,4
Dohodek	8.054.723	26,38	49,6
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	67.614	0,22	0,4
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prometnic	58.061	0,19	0,4
Skupaj predvidene spodbude	126.227	0,41	0,8
Stroški - spodbude	8.051.132	26,37	49,6
Dohodek - (stroški+spodbude)	8.180.950	26,79	50,4

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana skupaj za celo GGE, ker zasebni gozdovi v GGE Čemšenik-Kolovrat predstavljajo 92 % vseh gozdov. Pregled vrednosti lesa na kamionski cesti ter stroškov poseka in spravila lesa pa je prikazan tudi po lastništvu. Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega najvišjega poseka, ki temelji na strukturi lesne zaloge in drevesne sestave, ter glede na pričakovano sortimentacijo. Uporabljene so povprečne cene gozdnih lesnih sortimentov (Vir: ZGS, 2012).

Stroški gospodarjenja z gozdovi so stroški sečnje, spravila in manipulacije na kamionski cesti, stroški gozdnogojitvenih del, varstvenih del, del za krepitev funkcij gozdov in za nego habitatov prosto živečih živali ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in gozdnih vlak.

Stroški sečnje in spravila temeljijo na normativih, ki so izračunani na osnovi naslednjih parametrov: gozdna združba, pravilno sredstvo, pravilna razdalja, nagib, skalnatost in povprečna tarifa (ločeno na iglavce in listavce). Stroški dela (strošek delovne ure) za sečnjo in spravilo so določeni za vse gozdove na podlagi podatkov ZGS (Območni načrt 2011-2020). Strošek sečnje znaša 17,78 €/h, strošek spravila pa 32,09 €/h in sta enaka za vsa lastništva.

Stroški gozdnogojitvenih in varstvenih del, del za krepitev funkcij gozdov ter del za nego habitatov prosto živečih živali so izračunani na podlagi načrtovanih del, vrednosti dnine in vrednosti materiala. Načrtovane delovne ure so izračunane iz načrtovanega obsega posameznih del ter povprečnega normativa za to delo, ločeno po sektorjih lastništva.

Za vsa lastništva je uporabljena dnina 134,03 €/delovni dan. Strošek delovne ure teh del je tako 16,75 € /h. To je 50 % stroška delovne ure gozdnega delavca z ročnim orodjem (15,72 €/h) in 50 % stroška delovne ure sekača oziroma delavca z motorno žago (17,78 €/h) po kalkulacijskih osnovah ZGS (Območni načrt 2011-2020) za ceno gozdarskega dela za leto 2010.

Vse količine so preračunane na neto m³ gozdnih lesnih sortimentov. Pri izračunu neto količine (m³) gozdnih lesnih sortimentov sta bila uporabljena povprečna faktorja za preračun iz bruto m³, in sicer 0,85 za iglavce in 0,88 za listavce.

Stroški varstvenih del vsebujejo tudi stroške varstva pred žuželkami. Pri teh smo upoštevali vse načrtovane ure za delo s kontrolnimi pastmi, kljub temu da pasti večinoma postavljajo in vzdržujejo strokovni delavci ZGS. Pri tem je bil uporabljen normativ 26 ur za 10 enojnih pasti na leto (upoštevajoč 6 čiščenj na past). Upoštevani so tudi stroški za feromone.

Stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak so določeni na osnovi sedanjih kalkulativnih stroškov za te namene. Pri ekonomski presoji niso bile upoštevane novogradnje gozdnih prometnic. Za izračun stroškov vzdrževanja gozdnih cest se je upoštevala dolžina gozdnih cest in dejanski stroški vzdrževanja, ki so 750 €/km/leto (GGN GGO LJUBLJANA 2011-2020). Stroški za vzdrževanje gozdnih vlak so izračunani na osnovi cene 0,5 €/ha/leto in površine gozdov odprtih za traktorsko spravilo.

Predvidena proračunska sredstva po sedaj veljavnih predpisih delno pokrivajo stroške gojenja in varstvenih del v zasebnih gozdovih ter vzdrževanja gozdnih cest v vseh gozdovih.

K prihodkom je prištet tudi prispevek za vzdrževanje gozdnih cest in sicer je upoštevano 31,5 % sofinanciranje.

Vrednost lesa na kamionski cesti (na neto m³) je 53,16 €/m³. Vsi stroški skupaj znašajo 25,52 €/neto m³ in predstavljajo 48,0 % vrednosti lesa na kamionski cesti. Potrebe po sofinanciranju vlaganj v gozdove - predvidena proračunska sredstva, znašajo 0,41 €/neto m³ in predstavljajo 0,8 % vrednosti lesa na kamionski cesti. Skupni dohodek (dohodek in proračunska sredstva) pri gospodarjenju z gozdovi skupaj znaša 26,79 €/neto m³, kar predstavlja 50,4 % vrednosti lesa na kamionski cesti.

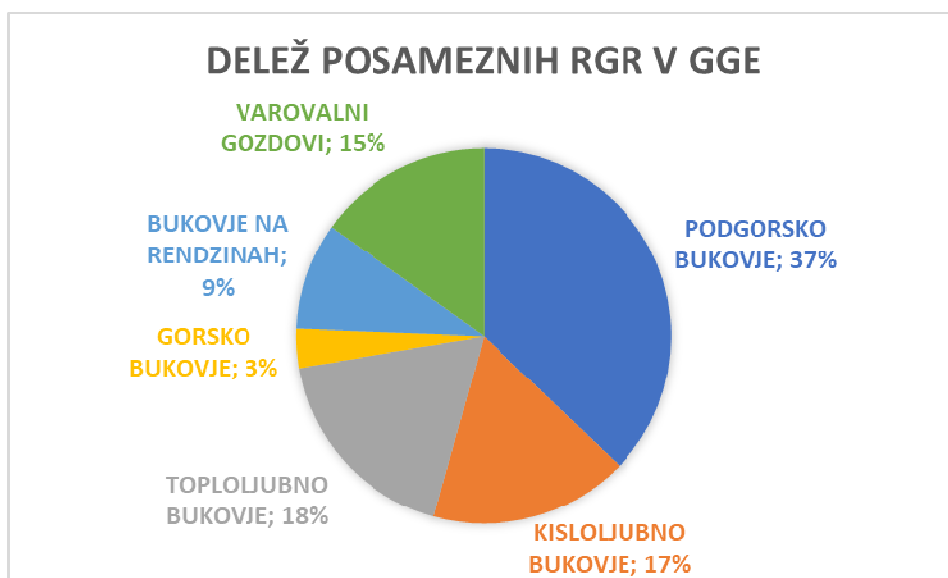
9 Rastiščnogojitveni razredi

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

V posamezne rastiščnogojitvene razrede so združeni gozdovi odsekov glede na prevladujočo gozdno združbo v odseku ter enotnimi razvojnimi težnjami v pogledu drevesne sestave in zgradbe, pri čemer je upoštevana tudi poudarjenost funkcij gozdov. Z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020) so za varovalne gozdove razglašeni odseki, ki predstavljajo RGR varovalni gozdovi. Površina tega RGR se je glede na prejšnje ureditveno obdobje zmanjšala zaradi zamenjave oddelka 89K35A iz RGR 40000 v RGR11012, oddelek 89K35B pa v obratno smer.

V GGE Čemšenik-Kolovrat imamo šest rastiščnogojitvenih razredov.

Območja Natura 2000 in EPO so navedena po posameznih RGR.

Grafikon 4: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Podgorsko bukovje - 11012

Rastiščnogojitveni razred predgorsko bukovje obsega 2.150 ha gozdov ali 37 % površine GGE. Po oblikah lastništva prevladujejo zasebni gozdovi, ki se razprostirajo na 97,2 % površine RGR, državnih gozdov je 2,2 %, gozdov lokalnih skupnosti (občinski) je manj kot 1 %.

Na večjem delu površine RGR je poudarjena funkcija varovanja gozdnih zemljišč funkcija prve stopnje poudarjenosti. Na manjših površinah je na prvi stopnji poudarjena funkcija varovanja naravnih vrednot in sicer v k.o. Šentlambert, k.o. Kolovrat, k.o. Kandrše in k.o. Čemšeničnik. V RGR se prisotna območja Natura 2000 in območja EPO prekrivajo: SI3000121 – Čemšeniška planina in Čemšeniška planina – 35200 v 89B11 in 89C16A; SI3000205 – Kandrše in Kandrše – 24700 v 89I01, 89I04, 89I05, 89I09 in 89I20.

Zaradi dobrih rastišč opravljajo gozdovi lesnoproizvodno funkcijo prve in druge stopnje poudarjenosti.

Preglednica 59: Natura 2000, evropsko pomembne vrste in habitatni tipi, ki se nahajajo znotraj RGR

KODA in IME	status	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE ČEMŠENIK - KOLOVRAT
SI3000121 Čemšeniška planina	SAC	črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*
SI3000205 Kandrše - Drtjščica	SAC	mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*

Opomba: * prednostni habitatni tip ali vrsta

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

RGR srečamo na karbonatni matični podlagi, na kateri so se razvila rjava pokarbonatna tla. Večina gozdov tega RGR je fitocenoško opredeljena kot gozdna združba Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatnih kamninah (*Hacquetio-Fagetum*), ki zavzema 71 % teh gozdov. Večji delež zavzema še združba Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (*Carici albae-Fagetum*), Osojno bukovje s kresničevjem (*Arunco-Fagetum*) in Kisloljubno bukovje z rebrenjačo (*Blechno-Fagetum*).

Povprečna proizvodna sposobnost teh rastišč glede na naravno drevesno sestavo znaša 8,45 m³/ha/leto.

Preglednica 60/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR

	slovensko ime pripadajoče gozdne združbe	Površina ha	Delež %
	latinsko ime pripadajoče gozdne združbe		
01	Rastišča logov	2,94	0,1
600	Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje		
26100	<i>TILIO-ACERETUM</i>	2,94	0,1
02	Rastišča gabrovij in dobrav	61,34	2,8
542	Predalpsko gradnovo belogabrovje		
04100	<i>QUERCO-CARPINETUM TYPICUM</i>	48,14	2,2
542	Predalpsko gradnovo belogabrovje		

Rastiščnogojitveni razredi

04200	<i>QUERCO-CARPINETUM V. LUZULA</i>	13,20	0,6
03	Rastišča bukovij na nekarbonatnih kamninah	96,90	4,5
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo		
15100	<i>BLECHNO-FAGETUM</i>	96,90	4,5
04	Gričevnata in podgorska rastišča bukovij na karbonatnih kamninah	1.517,46	70,7
552	Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih		
07200	<i>HACQUETIO-FAGETUM</i>	1.517,46	70,7
05	Rastišča gorskih (in visokogorskih) bukovij na karbonatnih kamninah	59,99	2,8
632	Predalpsko gorsko bukovje		
08100	<i>ENNEAPHYLLO-FAGETUM</i>	59,99	2,8
07	Rastišča jelke in smreke	14,09	0,6
771	Jelovje s praprotni		
20200	<i>DRYOPTERIDO-ABIETETUM</i>	11,35	0,5
672	Predalpsko smrekovje na morenah in pobočnih gruščih		
21200	<i>CARICI ALBAE-PICEETUM</i>	2,74	0,1
08	Toploljubna rastišča bukovij in bukovja na rendzinah	391,23	18,2
592	Predalpsko-alpsko toplotoljubno bukovje		
11200	<i>CARICI ALBE-FAGETUM (CEPHALANTERO-FAGETUM)</i>	268,86	12,5
581	Osojno bukovje s kresničevjem		
12100	<i>ARUNCO-FAGETUM</i>	122,37	5,7
11	Rastišča bazofilnih borovij	6,56	0,3
621	Bazoljubno rdečeborovje		
24100	<i>GENISTO-PINETUM</i>	6,56	0,3
	Skupaj:	2.150,53	100,0

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

skupinsko raznodobni sestoji

Lesna zaloga in prirastek**Preglednica 61/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek**

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,1	13,1	24,7	28,7	28,4	88,3	31,5	2,28	36,2
Listavci	4,6	15,9	23,6	26,1	29,8	192,0	68,5	4,01	63,8
Skupaj	4,7	15,0	23,9	26,9	29,5	280,3	100,0	6,29	100,0

Lesna zaloga je 280,3 m³/ha. V lesni zalogi zavzemajo listavci 68,5 %. Največji delež lesne zaloge je pri iglavcih v četrtem in listavcih v petem debelinskem razredu. Letni prirastek je 6,29 m³/ha, od tega je 63,8 % listavcev.

Razmerje drevesnih vrst

V drevesni sestavi prevladujeta bukev (46,4 %) in smreka (31,0 %). Sledijo plemeniti listavci (11,1 %), drugi trdi listavci (5,7 %) in hrast (4,8 %). Bukkev nastopa sestojno ali skupinsko, smreka skupinsko in gnezdasto, redkeje šopasto in posamično, gorski javor in veliki jesen ob jarkih pogosto nastopata v gnezdih, drugod pa tako kot ostale drevesne vrste posamično. Glede na modelno stanje je preveč smreke za 22 %, prav tako je prevelik delež gradna, bora in mehkih listavcev; na njihov račun bi se moral povečati delež bukve, ki jo je v RGR glede na naravno stanje premalo.

Rastiščnogojitveni razredi

Preglednica 62/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrs

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	80,4	1,9	5,3	0,6	129,8	13,5	31,2	16	1,5
	%	31,0	0,5	1,8	0,2	46,4	4,8	11,1	5,7	0,5
Naravno stanje	m ³ /ha	25,2	0,8	3,1	0	199,6	3,1	14,6	33,1	0,6
	%	9,0	0,3	1,1		71,2	1,1	5,2	11,8	0,2

Ohranjenost gozdov**Preglednica 63/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR**

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	1.324,09	61,6	776,71	36,1	49,73	2,3	0,00	0,0	2.150,53	100,0
Skupaj vsi gozdovi	1.324,09	61,6	776,71	36,1	49,73	2,3	0,00	0,0	2.150,53	100,0

V GGE Čemšenik-Kolovrat ima RGR Predgorsko bukovje 61,6 % ohranjenih gozdov, spremenjenih je 36,1 % in 2,3 % močno spremenjenih gozdov. Večji delež spremenjenih gozdov je predvsem zaradi prevelikega deleža smreke, zlasti na račun bukve.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev**Preglednica 64/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah**

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	83,20	15,8	42,3	40,4	1,5	5,6	36,7	54,5	3,2	48,7	29,2	13,9	8,2
Drogovnjak	310,26	6,3	34,5	55,8	3,4	3,0	33,6	62,7	0,7	31,1	38,9	28,4	1,6
Debeljak	1.222,69					2,8	54,6	42,6	0,0	1,8	58,3	38,8	1,1
Sestoj v obnovi	534,38					2,9	60,4	35,6	1,1				
Skupaj:	2.150,53												

Prevladujejo debeljaki (56,9 %). Debeljaki so v večini pomanjkljivo negovani. Prevladuje normalen sklep. Na 15,3 % površine debeljakov se pojavlja pomladek v večini dobre do pomanjkljive sestojne zasnove. V pomladku prevladujejo bukev, smreka in gorski javor

Sestojev v obnovi je 24,8 %. V njih se na 51,2 % pojavlja pomladek, v katerih prevladuje dobra sestojna zasnova. Pomlajevanje je dobro. V pomladku prevladujejo bukev, smreka in gorski javor.

Sledi razvojna faza drogovnjak (14,4 %). V njih prevladuje normalen sklep, sestojne zasnove so pomanjkljive do dobre. Prevladujejo nenegovani sestoji. Pomladek se pojavlja na 3,4 % in ima pomanjkljivo sestojno zasnovo.

Mladovij (3,9 %) je v RGR premalo. Pri njih prevladuje dobra do pomanjkljiva zasnova. Sestoji so večinoma nenegovani s tesnim sklepom. V naravnih mladovjih so bukvi in smreki primešani plemeniti listavci. V smrekovih mladovjih, ki so bili osnovani s sadnjo, se pojavljajo tudi listavci, ki so se sami nasemenili.

Kakovost drevja

Podatki o kakovosti so pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Kakovost je bila ocenjena pri drevju debeline nad 30 cm.

49,2 % drevja sodi po kakovosti v dober kakovostni razred, 23,8 % v prav dober kakovostni razred. Iglavci so kakovostnejši, saj je v prav dobrem in dobrem kakovostnem razredu več drevja, medtem ko je pri listavcih večji delež v razredih zadovoljiva in slaba kakovost.

Preglednica 65/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	295	3,1	28,8	56,6	11,2	0,3
Jelka	13	7,7	30,8	61,5	0,0	0,0
Bor	15	20,0	53,3	20,0	6,7	0,0
Macesen	5	40,0	60,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	505	5,0	22,4	47,5	19,6	5,5
Hrast	53	5,7	18,9	47,1	22,6	5,7
Pl. lst.	113	0,9	23,9	46,0	23,0	6,2
Dr. tr. lst.	45	0,0	2,2	22,2	28,9	46,7
Meh. lst.	11	0,0	9,1	63,6	27,3	0,0
Skupaj iglavci	328	4,6	30,2	54,5	10,4	0,3
Skupaj listavci	727	4,0	20,9	46,8	21,0	7,3
Skupaj	1.055	4,2	23,8	49,2	17,7	5,1

Poškodovanost sestojev

Podatki o poškodovanosti drevja so ugotovljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Poškodovanost drevja je določena z deležem dreves s hujšo poškodbo.

Pri deblu in koreničniku se šteje za hujšo poškodbo, če je lubje odstranjeno na več kot 3 dm², pri poškodovanosti vej, če odlomljen vrh ali veja po debelini presežata petino premera drevesa na prsni višini, in pri osutosti krošnje, če je osute več kot 60 % krošnje in je drevo še živo.

Delež poškodovanosti drevja je 16,1 % za vse oblike poškodovanosti skupaj. Največji je delež poškodb na deblu in koreničniku - 12,4 %. Poškodb vej/krošenj je 3,4 %, osutost je opaziti pri 0,4 % dreves.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skupna realizacija poseka v RGR je bila v preteklem ureditvenem obdobju – po SVP 95,4 % (evidence: 52,5 %). Posekano je bilo 19,7 % od lesne zaloge RGR (evidence: 10,8 %). Realizacija poseka iglavcev je bila za 49,1 % višja od obsega načrtovanega poseka. V skupnem poseku RGR je bilo največ smreke (51,4 % izvedenega poseka) in bukve (30,9 % izvedenega poseka).

Na visoko realizacijo poseka je vplival velik obseg varstveno-sanacijskega poseka. Del gozdov RGR je bil namreč močnejše poškodovan zaradi žleda leta 2014. Temu je kasneje sledila še prenamnožitev smrekovih podlubnikov.

Delež varstveno-sanacijskih sečenj znaša 44 % celotnega poseka. Pomladitvene sečnje predstavljajo 40,3 % celotnega poseka, redčenja 8,2 %.

Realizacija redčenj je 13,9 % in pomladitvenih sečenj 97 %. Obseg sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja je načrtovane vrednosti presežal za več kot 89-krat.

Večina načrtovanih gojitvenih in varstvenih del ni bila izvedena v obsegu načrtovanem z GGN GGE Čemšenik-Kolovrat (2011-2020). Izvedeni obseg del je bil vezan na obnovo sestojev (sadjna, setev in obžetev). Del izvedenih ukrepov pri obnovi sestojev je bil izveden tudi z namenom sanacije sestojev, ki so bili poškodovani v žledu in zaradi posledic prenamnožitve smrekovih podlubnikov. Realizacija obnovitvenih del je bila 68 %. Obseg vseh izvedenih negovalnih del je bil bistveno nižji od načrtovanega obsega. Načrtovanih je bilo 167,02 ha del, opravljenih pa 32,67 ha. Skupna realizacija negovalnih del je le 19,6 %.

Opravljen so bila varstvena dela za varstvo pred žuželkami, ki vključujejo tudi postavitev in vzdrževanje pasti za smrekove podlubnike ter dela za varstvo pred erozijo. S sorazmernim deležem izvedenih del obnove sestojev je tudi delež izvedenih del namenjenih varstvu pred

Rastiščnogojitveni razredi

divjadjo. Sajene sadike so se pred divjadjo zaščitile individualno s tulci ali s količenjem. Vzdrževalo se je tudi 100 m zaščitnih ograj in vodne površine.

Preglednica 66/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	0,91	0,00	0,0
Sadnja	ha	0,41	0,90	219,5
Obžetev	ha	10,03	4,20	41,9
Nega mladja	ha	18,98	4,75	25,0
Nega gošče	ha	45,37	7,75	17,1
Nega letvenjaka	ha	70,10	14,67	20,9
Nega ml. drogovnjaka	ha	22,54	1,30	5,8
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	39,83	0,0
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	0,00	250,00	0,0
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	0,00	100,00	0,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0,00	4,00	0,0
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,00	1,50	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 67/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	2.250,85	104,3	201,5	305,7	2,21	4,73	6,94	1,28	1,04	2,31
2011	2.166,68	107,2	218,1	325,2	2,53	6,93	9,46	3,30	3,07	6,37
2021	2.150,53	88,3	192,0	280,3	2,28	4,01	6,29	2,22	4,52	6,74

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Površina gozdov je manjša kot pred desetletjem, kar je posledica krčitev (10,64 ha) in natančnejšega zajema gozdnega roba. Lesna zaloga in prirastek sta višja kot v preteklem ureditvenem obdobju. V preteklih 10 letih je bilo letno posekano 6,4 m³/ha (po evidencah 3,5 m³/ha) drevja, sedaj pa se za naslednjih 10 let načrtuje možni posek v višini 6,7 m³/ha/leto.

Drevesna sestava

Drevesna sestava se glede na prejšnje ureditveno obdobje nekoliko spremenila, znižal se je delež smreke(1,9 %) in bukke ter zvišal delež drugih drevesnih vrst.

Preglednica 68/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	31,7	0,2	2,0	0,2	0,0	47,3	4,3	6,7	7,2	0,4
2011	30,6	0,4	1,7	0,1	0,0	46,7	4,5	10,4	5,2	0,4
2021	28,7	0,7	1,9	0,2	0,0	46,4	4,8	11,1	5,7	0,5

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Razmerje razvojnih faz je precej neusklajeno z modelnim stanjem. Razmerje razvojnih faz odstopa od normalnega v mladovju in sicer dosega le 28 % modelne vrednosti. Drogovnjaki dosegajo 47 %

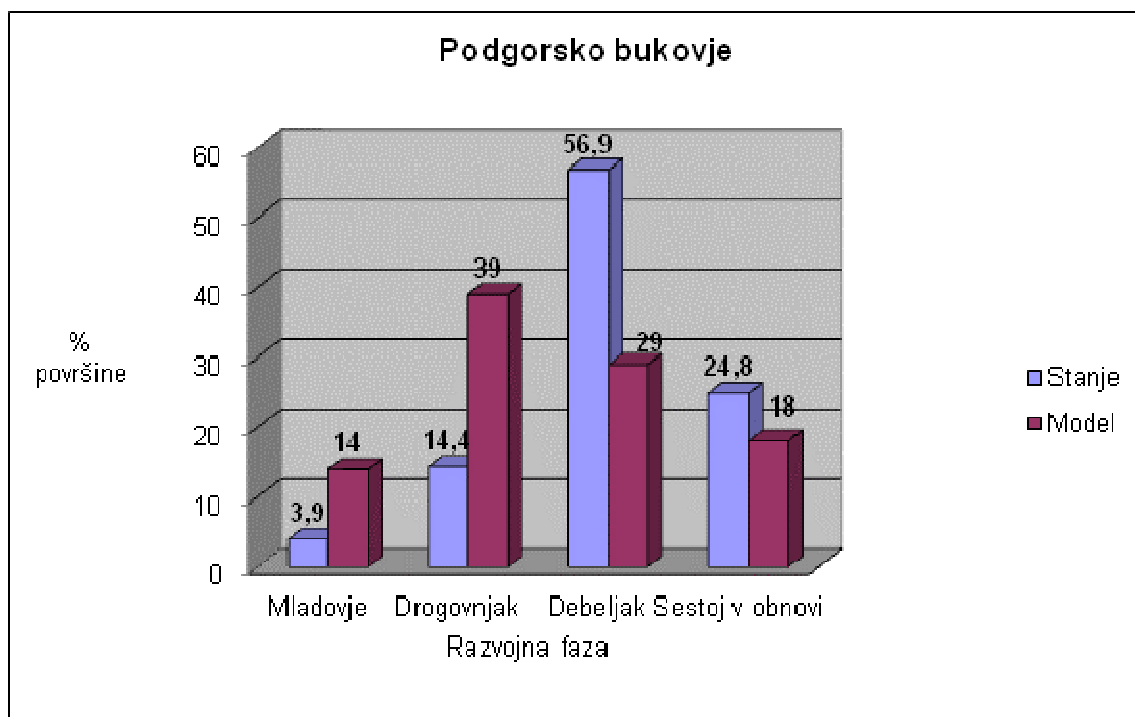
Rastiščnogojitveni razredi

modelne vrednosti, debeljaki pa presegajo modelno vrednost za 96 %. Sestoji v obnovi presegajo modelne vrednosti za 38 %.

Biološka stabilnost sestojev v RGR je oslABLJENA zaradi spremenjene drevesne sestave v sestojih, v katerih je delež iglavcev večji od 30 %. Statična stabilnost je oslABLJENA v nenegovanih drogovnjakih, ki predstavljajo 63 % površine drogovnjakov.

Preglednica 69/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	83,20	3,9	15	14	301,07	-72
Drogovnjak	310,26	14,4	43	39	838,71	-63
Debeljak	1.222,69	56,9	32	29	623,65	96
Sestoj v obnovi	534,38	24,8	20	18	387,10	38
Skupaj:	2.150,53	100,0	110	100	2.150,53	

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Malopovršinsko raznodobni sestoji bukve (47 %, sestojno) s primesjo smreke (30 %, skupinsko, šopasto), hrasta (5 %), plemenitih listavcev (11 %), bora (2 %), jelke in macesna (do 1 %) ter drugih listavcev (do 5 %) posamične primesi.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 7 %, drogovnjak 16 %, debeljak 46 % in sestoj v obnovi 31 %;

Ciljna lesna zaloga: 278 m³/ha, iglavci 90 m³/ha, listavci 188 m³/ha

Končna lesna zaloga (modelna): 565 m³/ha

Ciljna kvaliteta: za iglavce prav dobra, za listavce dobra do prav dobra;

Obdobje za doseganje ciljnega stanja: 10 let

Proizvodno razdobje je 110 let, pomladitveno razdobje 20 let.

Skupinsko postopni gozdnogojitveni sistem.

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve so prikazane za naslednje desetletno ureditveno obdobje.

Usmeritve za obnovo

Debeljake naj se uvaja v obnovo v sestojih, kjer ni motenj v naravnem pomlajevanju in so sestoji delno že pomlajeni. Izvajajo naj se pomladitvene sečnje zmerne jakosti. Uvajanje v obnovo s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj naj se izvaja v debeljakih, kjer je zastrtost s pomladkom majhna ter je proces naravnega pomlajevanja v začetni fazi.

V obnovo naj se uvaja debeljake poškodovane po ujmah. Izvajajo naj se pomladitvene sečnje šibke jakosti, z odpiranjem posameznih pomlajenih pomladitvenih jeder.

V debeljakih, ki so močno poškodovani zaradi smrekovih lubadarjev, je potrebno izvajati le sanitarne sečnje.

V debeljakih z dobro kvalitetno zasnovo, ki so dobro pomlajeni in imajo dobro zasnovano pomladka, naj se izvaja odpiranje pomlajenih pomladitvenih jeder. Poleg tega naj potekajo v gostejših delih redčenja šibke do zmerne jakosti in sanitarne sečnje.

Proizvodne dobe naj bodo krajše v debeljakih s spremenjeno drevesno sestavo v korist smreke, kjer lahko pričakujemo namnožitve smrekovih podlubnikov.

Šibkejše jakosti pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) naj se izvajajo v sestojih v obnovi, v katerih je drevesna sestava pomladka spremenjena v korist smreke (zasmrečeni sestoji). Drevesno sestavo pomladka je potrebno uravnavati z indirektno nego odraslega sestoja, v smeri naravnejše drevesne sestave (večji delež bukve in drugih listavcev). Za kvalitetno bukovo mladje se priporoča zastrtost mladja od 5 do 7 let, za večji delež javorja in hrasta, pa je treba sestoje v obnovi bolj odpreti.

Pospešeno nadaljevanje obnove in zaključevanje obnove naj bi se izvajalo v sestojih v obnovi z bogato in dobro zasnovano pomladka, kjer to potrebno za razvoj pomladka. Prednost pri tem imajo tisti sestoji v obnovi, kjer ni izrazite akumulacije vrednostnega prirastka, sestoji z rdečo trohnobo pri smreki.

Pri obnovi sestojev je potrebno upoštevati semenska leta, predvsem v tistih sestojih, kjer je naravno pomlajevanje moteno.

Pospešeno dinamiko obnove načrtujemo v sestojih v obnovi, v katerih je to potrebno zaradi razvojne stopnje pomladka (razvojna stopnja gošče in letvenjaka).

Usmeritve za nego

Usmeritve za nego mladovja in pomladka

Potrebno je zagotoviti pravočasnost prvih redčenj v letvenjakih in povečati njihovo intenzivnost. V pomanjkljivo negovanih letvenjakih s tesnim sklepom naj se izvaja redčenje zmerne jakosti. V letvenjakih smreke, gorskega javorja in bukve naj se pospešujeta bukev in gorski javor v skupinah.

Čiščenje mladja in gošč ter po potrebi obžetev naravnega mladja naj se izvaja v sestojih v obnovi, v katerih se je močneje razrasla zeliščna in grmovna plast zaradi žleda in podlubnikov.

Vrsto, stopnjo in obliko zmesi drevesne sestave naj se usmerja k naravni drevesni sestavi. Kjer rastiščne razmere to dopuščajo je lahko delež iglavcev nekoliko višji. Pri tem morajo biti iglavci primešani malopovršinsko.

V mladovju, kjer v drevesni sestavi prevladujejo iglavci (predvsem smreka), naj se ta uravnava v korist listavcev, predvsem bukve in gorskega javorja. V pretežno čistem mladovju iglavcev naj se ohranja kvalitetne listavce.

V pretežno čistih mladovjih bukve naj se pospešuje plemenite listavce (gorski javor, češnja, gorski brest), graden in maklen.

Z zgodnjim začetkom redčenj v letvenjaki se bo izboljšala njihova statična stabilnost. V slabo negovanih in nenegovanih letvenjaki, kjer so prva redčenja zamujena, mora biti njihova jakost prav tako šibkejša in pogostnost večja. V takšnih letvenjaki upoštevamo kot nosilce funkcij tudi manj kvalitetna drevesa z lepo razvitimi širokimi in simetričnimi krošnjami, ki imajo vlogo stabilizatorjev sestoja.

Usmeritve za nego drogovnjakov in debeljakov

Z intenzivno nego drogovnjakov bomo izboljšali njihovo kakovostno zasnovo. Prav tako bomo z intenzivnejšo nego izboljšali statično stabilnost slabo negovanih drogovnjakov.

Z vidika ekonomike nege in kakovosti sortimentov je v bukovih gozdovih bolj ugodno:

- zgodnje zmerno pospeševanje manjšega števila izbrancev;
- manj pogosto ukrepanje v prvi polovici proizvodne dobe in predvsem ob njenem koncu;
- pravočasno oblikovanje in ohranjanje krošenj od debelejšega drogovnjaka ali mlajšega debeljaka naprej.

V bukovih sestojih manjša intenzivnost dela v starejših razvojnih fazah in hitra rast izbranih dreves v času intenzivnih redčenj, omogoča pridelavo visokokakovostnega lesa in zmanjšuje tveganje za nastanek rdečega srca.

V slabo negovanih drogovnjaki z dobro sestojno zasnovo, naj se izvaja redčenje bolj intenzivno. V nenegovanih drogovnjaki, še posebej v tistih, v katerih je ogrožena statična stabilnost, mora biti jakost redčenj šibkejša in pogostnost večja, da izbrana drevesa razvijejo dovolj široke in globoke krošnje.

V pretežno čistih drogovnjaki iglavcev naj se pospešuje in ohranja vse kvalitetne listavce.

V poškodovanih drogovnjaki z rahlim sklepom naj se izvaja sanitarne sečnje, v gostejših šopih pa tudi šibko redčenje.

V močno poškodovanih drogovnjaki z vrzelastim sklepom naj se izvaja večinoma sanitarne sečnje.

V debeljaki z nižjo lesno zalogo, ki so poškodovani zaradi poškodb po spravi, napadov smrekovih podlubnikov ter ujm, naj se izvaja šibke jakosti redčenj in sanitarne sečnje.

V močno poškodovanih debeljaki z vrzelastim sklepom in brez ali z zelo malo pomladka, so potrebne le sanitarne sečnje.

V presvetljenih debeljaki s pomanjkljivimi kvalitetnimi zasnovami in pomanjkljivo zasnovo pomladka, naj se širi pomladitvena jedra v delih s kvalitetnim pomladkom. V drugih delih naj se izvajajo večinoma sanitarne sečnje.

V pretežno čistih debeljaki iglavcev, v katerih je ogrožena biološka stabilnost, je potrebno ohranjati listavce za semenjake.

Zmerna jakost redčenj naj se izvaja v pomanjkljivo negovanih debeljaki z dobro sestojno zasnovo.

Rastiščnogojitveni razredi

Usmeritve za evidentirane funkcije v RGR so navedene v poglavju 6.2.2 in v opisih gozda za posamezni odsek.

Usmeritve za varstvo

V predelih, kjer je primes smreke močnejša, redno izvajati sanitarne sečnje ter preventivne in profilaktične ukrepe za varstvo pred smrekovimi podlubniki (pasti).

Preglednica 70/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	31,5	68,5	100,0
- ciljno %	32,5	67,5	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	88,3	192,0	280,3
- ciljna (m ³ /ha)	90,5	187,7	278,1
Prirastek (m ³ /ha)	2,28	4,01	6,29
Možni posek (m ³ /ha)	20,6	44,4	65,1
Možni posek (m ³ /ha/leto)	2,07	4,45	6,51
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	23,4	23,2	23,2
Intenziteta m. p. prirastek (%)	90,7	110,8	103,5
Izravnalna doba (let)			10

Ukrepi

Možni posek za naslednje ureditveno obdobje 2021-2030 znaša 140.029 m³. To je 23,2 % skupne lesne zaloge ali 103,5 % prirastka. Iglavci bodo predstavljali 32 % možnega poseka, listavci pa 68 %.

Največji delež načrtovanega možnega poseka v RGR bodo predstavljale pomladitvene sečnje (57,7 %), načrtovana redčenja 41,9 %. Predviden delež sanitarnih sečenj pa manj kot 1 %.

Povprečna lesna zaloga v debeljkih (327 m³/ha) dosega 58 % končne lesne zaloge. Nižje lesne zaloge v debeljkih so posledica poškodb sestojev zaradi smrekovih podlubnikov v biološko oslabiljenih sestojih kjer je delež smreke večji od 50 %.

Redčenja in sanitarne sečnje v drogovnjakih predstavljajo 8,3 % možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu. Redčenja so načrtovana na 92 % površine drogovnjakov (285,3 ha), njihova povprečna jakost znaša 19 % od lesne zaloge drogovnjakov (lesna zaloga 61.589 m³, možni posek 11.397 m³). Na 7 % drogovnjakov (22,90 ha) so načrtovane sanitarne sečnje (lesna zaloga 3.953 m³, možni posek 269 m³).

Redčenja v debeljkih predstavljajo 32,6 % možnega poseka v RGR. Načrtovana so na 78 % površine debeljakov (957,72 ha), povprečna jakost redčenj znaša 15 % od lesne zaloge (lesna zaloga 307.224 m³, možni posek 45.646 m³). V obnovo se bo uvajalo 21 % površine debeljakov (251,77 ha). Povprečna jakost pomladitvenih sečenj v teh debeljkih je 29 % od lesne zaloge (lesna zaloga 89.016 m³, možni posek 25.441 m³). Sanitarne sečnje so načrtovane na 1 % površine debeljakov oz. 12,47 ha (lesna zaloga 3.124 m³, možni posek 258 m³).

Nadaljevanje obnove s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) načrtujemo na 61 % sestojev v obnovi (325,08 ha), s povprečno jakostjo 32 % od lesne zaloge (lesna zaloga 91.475 m³, možni posek 28.902 m³). Pospešena obnova z zmernimi do močnimi jakostmi pomladitvenih sečenj bo potekala na 28 % površine sestojev v obnovi (151,20 ha), s povprečno jakostjo 53 % od lesne zaloge (lesna zaloga 36.539 m³, možni posek 19.443 m³). Končni poseki v sestojih v obnovi so načrtovani na 11 % površine sestojev v obnovi (56,79 ha) z lesno zalogo 9.371 m³ in možnim posekom 8.668 m³ – 8 % je prihranjencev za nasemenitev in indirektno nego. Dodatnih 56 ha sestojev z nizko lesno zalogo, pretrganim sklepom in deležem mladovja nad 50 % površine, bo tudi prešlo v mladovje.

Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	20.810	23.555	0	0	0	81	44.446	23,4	90,8
	%	46,8	53,0	0,0	0,0	0,0	0,2	100,0		
Listavci	m ³	37.867	57.265	0	0	0	451	95.583	23,1	110,7
	%	39,6	59,9	0,0	0,0	0,0	0,5	100,0		
Skupaj	m³	58.677	80.820	0	0	0	532	140.029	23,2	103,5
	%	41,9	57,7	0,0	0,0	0,0	0,4	100,0		

Sadnja se bo izvajala na 0,38 ha z gostoto sadnje 2000 sadik/ha. Skupaj bo posajeno 820 sadik, od tega 565 sadik smreke in 255 sadik gorskega javorja. Sadnja je načrtovana v naslednjih odsekih: 89G05A, 89I10.

Preglednica 72/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,52	0,52
Sadnja	ha	0,38	0,38
Obžetev	ha	3,16	8,51
Nega mladja	ha	51,74	60,48
Nega gošče	ha	32,79	36,29
Nega letvenjaka	ha	42,30	43,66
Nega ml. Drogovnjaka	ha	6,81	6,81

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Acidofilno bukovje - 12112

RGR Acidofilno bukovje obsega 995,68 ha gozdov, kar predstavlja 17,2 % površine GGE. Po oblikah lastništva prevladujejo zasebni gozdovi, ki se razprostirajo na 97,4 % površine RGR, državnih gozdov je 2,6 %.

Pojavlja se v k.o. Hrastnik pri Trojanah, Brezje, Čemšenik, Jesenovo, Ržiše in Šentlambert. Vsi gozdovi RGR Acidofilno bukovje spadajo v kategorijo večnamenskih gozdov.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Zaradi dobrih rastišč opravljajo gozdovi tega RGR prvo stopnjo poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije. Izjeme so površine, ki so v degradacijskem stanju in če se prekrivajo z območji, kjer je poudarjena katera od ekoloških ali socialnih funkcij prve stopnje.

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč opravljajo gozdovi v odsekih 89B13, 89B14, 89D25, 89D26, 89E30 in 89E38. V RGR je evidentirana prva stopnja poudarjenosti funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin, lovnogospodarska funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. Na manjših površinah je poudarjena zaščitna funkcija, obrambna in higiensko-zdravstvena funkcija.

Območje EPO Trojane (ID 97500) in Natura 2000 območje Trojane (SI3000328) se prekrivata v RGR v odseku 89A03. Na obravnavanih varovanih območjih imajo gozdovi 2. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Del teh gozdov je razglašen tudi za naravno vrednoto s poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot na 2. stopnji - NV oziroma ZO območje Gamberk v odseku 89E36.

Preglednica 73: Natura 2000, evropsko pomembne vrste in habitatni tipi, ki se nahajajo znotraj RGR

KODA in IME	status	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE ČEMŠENIK - KOLOVRAT
SI3000328 Trojane	SAC	mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Prevladujoča gozdna združba v tem RGR je kisloljubno bukovje z rebrenjačo (*Blechno-Fagetum*), ki se nahaja na 68 % površine RGR. Delež ostalih gozdnih združb je bistveno manjši. Na 7,2 % površine je gozdna združba predalpsko gradnovo belogabrovje (*Quercus-Carpinetum*), sledi gozdna združba jelovje s trikripim bičnikom (*Bazzanio-Abietetum*), ki porašča 6,9 % površine.

Za gozdove RGR je značilna raznolikost. Prevladujejo mešani sestoji bukve in smreke, v katerih lahko smreka bodisi prevladuje ali pa je primešana v manjšem deležu. Pogosti so tudi smrekovi, borovi in kostanjevi sestoji. Na lažje dostopnih predelih v bližini naselij so prisotni tudi različni degradacijski stadiji tega rastišča, od resav, borovih in hrastovih sestojev, do sestojev s povečanim deležem gradna, rdečega bora, pravega kostanja ali smreke v lesni zalogi.

Rastiščnogojitveni razredi

Tla so kislja, rjava, srednje globoka do globoka in rodovitna. Povprečna proizvodna sposobnost gozdnih rastišč glede na naravno drevesno sestavo je 9,66 m³/ha/leto.

Preglednica 74/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR

	Skupina gozdnih rastišč / gozdna združba (<i>staro latinsko ime</i>)	Površina (ha)	Delež %
01	Rastišča logov	5,63	0,5
521	Nižinsko črnojelševje		
02400	<i>ALNETUM GLUTINOSO-INCANAE</i>	4,16	0,4
651	Gorsko-zgornjegorska javorovje z brestom		
26200	<i>ULMO-ACERETUM</i>	1,47	0,1
02	Rastišča gabrovij in dobrav	71,43	7,2
542	Predalpsko gradnovo belogabrovje		
04100	<i>QUERCO-CARPINETUM TYPICUM</i>	71,43	7,2
03	Rastišča bukovij na nekarbonatnih kamninah	675,30	68,0
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo		
15100	<i>BLECHNO-FAGETUM</i>	675,30	68,0
04	Gričevnata in podgorska rastišča bukovij na karbonatnih kamninah	45,43	4,6
552	Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatnih kamninah		
07200	<i>HACQUETIO-FAGETUM</i>	45,43	4,6
05	Rastišča gorskih (in visokogorskih) bukovij na karbonatnih kamninah		1,8
632	Predalpsko gorsko bukovje		
08100	<i>ENNEAPHYLLO-FAGETUM</i>	18,26	1,8
07	Rastišča jelke in smreke	110,95	11,1
771	Jelovje s praprotni		
20200	<i>DRYOPTERIDO-ABIETETUM</i>	42,31	4,2
772	Jelovje s trikrpim bičnikom		
20400	<i>BAZZANIO-ABIETETUM</i>	68,64	6,9
08	Toploljubna rastišča bukovij in bukovja na rendzinah	60,23	6,0
592	Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje		
11200	<i>CARICI ALBE-FAGETUM (CEPHALANTERO-FAGETUM)</i>	33,16	3,3
581	Osojno bukovje s kresničevjem		
12100	<i>ARUNCO-FAGETUM</i>	27,07	2,7
10	Rastišča kisloljubnih borovij	8,45	0,8
741	Kisloljubno rdečeborovje		
25200	<i>MYRTILLO-PINETUM</i>	8,45	0,8
	Skupaj:	995,68	100,0

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

skupinsko raznodobni mešani sestoji

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 75/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	3,3	13,8	21,1	30,8	31,0	173,4	49,8	4,49	52,2
Listavci	6,5	14,2	24,3	28,1	26,9	174,5	50,2	4,10	47,8
Skupaj	4,9	14,0	22,7	29,5	28,9	347,9	100,0	8,59	100,0

Rastiščnogojitveni razredi

Lesna zaloga je 347,9 m³/ha. V lesni zalogi zavzemajo listavci in iglavci približno 50 %. Največji delež lesne zaloge je pri iglavcih v petem in četrtem debelinskem razredu, pri listavcih v četrtem debelinskem razredu.

Letni prirastek je 8,59 m³/ha, od tega je 52 % iglavcev.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 76/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	140,0	5,0	28,1	0,3	80,7	33,8	19,0	39,3	1,7
	%	40,2	1,4	8,1	0,1	23,2	9,7	5,5	11,3	0,5
Naravno stanje	m ³ /ha	29,6	15,7	13,2		225,1	15,3	14,6	25,7	8,3
	%	8,5	4,5	3,8		64,7	4,4	4,2	7,4	2,4

V drevesni sestavi prevladujeta smreka (40,2 %) in bukev (23,2 %). Sledijo drugi trdi listavci (11,3 %), med katerimi imata največji delež kostanj in beli gaber, hrast (9,7 %), r.bor (8,07 %) in plemeniti listavci (5,5 %). Bukve nastopa sestojno ali skupinsko, smreka skupinsko in gnezdasto, redkeje šopasto in posamično, graden nastopa skupinsko in posamično, gorski javor in veliki jesen ob jarkih pogosto nastopata v gnezdih, drugod pa tako kot ostale drevesne vrste posamično.

Glede na modelno stanje je močno prevelik delež smreke, preveč je še drugih trdih listavcev, prav tako je prevelik delež bora in hrasta, na njihov račun bi se moral povečati delež bukve, ki jo je v RGR glede na naravno stanje premalo ter delež jelke in mehkih listavcev.

Ohranjenost gozdov

Preglednica 77/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	35,46	3,6	960,22	96,4	0,00	0,0	0,00	0,0	995,68	100,0
Skupaj vsi gozdovi	35,46	3,6	960,22	96,4	0,00	0,0	0,00	0,0	995,68	100,0

RGR Acidofilno bukovje ima 3,6 % ohranjenih gozdov, spremenjenih je 96,4 % gozdov. Velik delež spremenjenih gozdov je predvsem zaradi prevelikega deleža smreke, hrasta, trdih listavcev in bora, zlasti na račun bukve.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 78/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	12,80	6,8	21,1	69,3	2,8	0,0	23,0	74,2	2,8	44,6	37,8	4,5	13,1
Drogovnjak	118,83	0,0	35,3	64,7	0,0	4,2	41,8	54,0	0,0	40,9	37,3	21,8	0,0
Debeljak	590,34					0,1	72,9	27,0	0,0	0,5	38,1	55,6	5,8
Sestoj v obnovi	273,71					7,9	65,9	26,2	0,0				
Skupaj:	995,68												

Prevladujejo debeljaki (59,3 %). Debeljaki so v večini pomanjkljivo negovani. Prevladuje rahel sklep. Na 18,7 % površine debeljakov se pojavlja pomladek v večini pomanjkljive zasnove.

Sestojev v obnovi je 27,5 %. V njih se na 48 % pojavlja pomladek, v katerih prevladuje pomanjkljiva sestojna zasnova. Pomlajevanje je dobro. V pomladku prevladujejo smreka, bukev, jelka, plemeniti listavci in drugi trdi listavci.

Sledi razvojna faza drogovnjak (11,9 %). V njih prevladuje normalen do tesen sklep, sestojne zasnove so pomanjkljive do dobre. Prevladujejo nenegovani in pomanjkljivo negovani sestoji. Pomladek se pojavlja na 6 % in ima pomanjkljivo zasnovo.

Rastiščnogojitveni razredi

Mladovij (1,3 %) je v RGR premalo. Pri njih prevladuje pomanjkljiva zasnova, so pretežno nenegovani ter imajo tesen do normalen sklep. V naravnih mladovjih so smreki in bukvi primešani gorski javor, kostanj, beli gaber ter drugi trdi listavci in plemeniti listavci. V smrekovih mladovjih, ki so bili osnovani s sadnjo, se pojavljajo tudi listavci, ki so se sami nasemenili.

Kakovost drevja

Podatki o kakovosti so pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Kakovost je bila ocenjena pri drevju debeline nad 30 cm.

53,4 % drevja sodi po kakovosti v dober kakovostni razred, 23,6 % v prav dober kakovostni razred. Iglavci so po kakovosti pred listavci, saj je v prav dobrem in odličnem kakovostnem razredu skupaj 37,3 % drevja, pri listavcih je delež v teh dveh razredih manjši (20,4 %).

Preglednica 79/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	200	2,0	33,5	58,0	5,5	1,0
Jelka	8	0,0	0,0	87,5	12,5	0,0
Bor	70	11,4	34,3	47,2	5,7	1,4
Macesen	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	132	3,8	12,9	50,0	28,8	4,5
Hrast	64	12,5	28,1	46,9	10,9	1,6
Pl. lst.	51	3,9	19,6	56,9	17,6	2,0
Dr. tr. lst.	49	2,0	4,1	44,9	34,7	14,3
Meh. lst.	14	0,0	0,0	85,7	14,3	0,0
Skupaj iglavci	279	4,3	33,0	55,9	5,7	1,1
Skupaj listavci	310	5,2	15,2	51,3	23,5	4,8
Skupaj	589	4,8	23,6	53,4	15,1	3,1

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanosti drevja je 11,3 % za vse oblike poškodovanosti skupaj. Največji je delež poškodb debla in korenničnika, ki znašajo 8,2 %, sledijo poškodbe na vejah oz. krošnjah z 2,4 %. Osutost je opaziti pri 0,7 % dreves.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skupna realizacija poseka v RGR je bila v preteklem ureditvenem obdobju – po SVP 78,2 % (evidence: 43,1 %). Posekano je bilo 17,5 % od lesne zaloge RGR (evidence: 9,7 %). Realizacija poseka iglavcev in listavcev je bila nižja od obsega načrtovanega poseka. V skupnem poseku RGR je bilo največ smreke (58,4 % celotnega poseka) in bukve (17,0 % celotnega poseka).

Na realizacijo poseka je vplival velik obseg varstveno-sanacijskega poseka. Del gozdov RGR je bil namreč močnejše poškodovan zaradi žleda leta 2014. Temu je kasneje sledila še prenamnožitve smrekovih podlubnikov.

Delež varstveno-sanacijskih sečenj znaša 28,6 % celotnega poseka. Pomladitvene sečnje predstavljajo 60,3 % celotnega poseka, redčenja 8,2 %.

Realizacija redčenj je 13,6 %, realizacija pomladitvenih sečenj 88,5 %. Obseg sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja je načrtovane vrednosti presegel za več kot 43-krat.

Rastiščnogojitveni razredi

Večina načrtovanih gojitvenih in varstvenih del ni bila izvedena v obsegu načrtovanem z GGN GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT (2011-2020). Obseg vseh izvedenih negovalnih del je bil bistveno nižji od načrtovanega obsega. Načrtovanih je bilo 37,14 ha del, opravljenih pa 7,85 ha. Skupna realizacija negovalnih del je le 21,1 %.

Opravljen je bila sadnja na površini 0,1 ha.

Preglednica 80/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Sadnja	ha	0,00	0,10	0,0
Nega mladja	ha	6,42	0,40	6,2
Nega gošče	ha	14,50	0,45	3,1
Nega letvenjaka	ha	11,88	7,00	58,9
Nega ml. drogovnjaka	ha	4,34	0,00	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov je nekoliko večja kot pred desetletjem, kar je posledica priraščanja in natančnejšega zajema gozdnega roba. Prirastek in lesna zaloga sta se zmanjšala. V preteklih 10 letih je bilo letno posekano 6,5 m³/ha (po evidencah 3,60 m³/ha) drevja, sedaj pa se za naslednjih 10 let načrtuje možni posek v višini 8,64 m³/ha m³/ha/leto.

Preglednica 81/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	1.011,94	168,1	148,4	316,5	3,40	3,27	6,66	1,04	0,91	1,95
2011	979,52	183,8	186,5	370,3	5,71	6,24	11,95	3,96	2,55	6,53
2021	995,68	173,4	174,5	347,9	4,49	4,10	8,59	4,25	4,39	8,64

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Drevesna sestava se glede na prejšnje ureditveno obdobje bistveno ni spremenila, nekoliko se je znižal delež bora, macesna, hrasta, plemenitih listavcev in delež trdih ter mehkih listavcev, povečal se je delež smreke, jelke in bukve (za 2,5 %).

Preglednica 82/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	41,5	0,8	10,6	0,2	0,0	17,2	9,1	7,4	12,6	0,6
2011	39,9	1,1	8,4	0,2	0,0	20,7	11,1	5,8	12,1	0,7
2021	40,2	1,4	8,1	0,1	0,0	23,2	9,7	5,5	11,3	0,5

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Razmerje razvojnih faz je precej neusklajeno z modelnim stanjem. Razmerje razvojnih faz odstopa od normalnega v mladovju in sicer dosega le 9 % modelne vrednosti. Drogovnjaki dosega 32 %

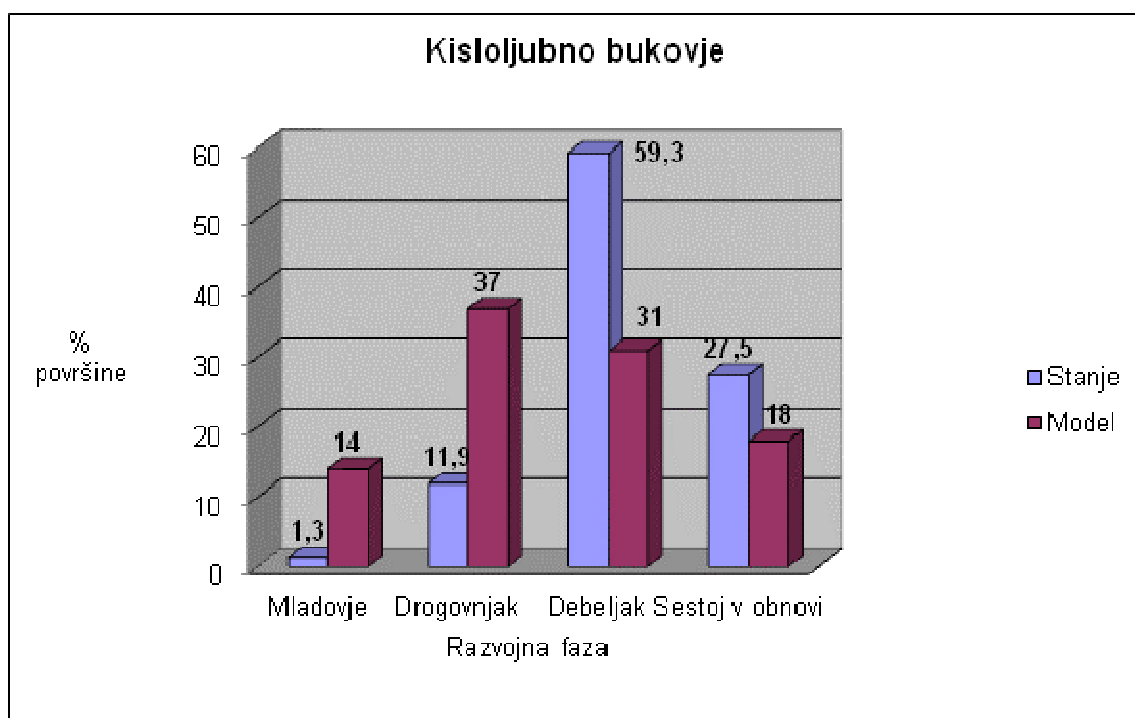
Rastiščnogojitveni razredi

modelne vrednosti, debeljaki pa presegajo modelno vrednost za 91 %. Sestoji v obnovi presegajo modelno vrednost za 53 %.

Statična stabilnost je oslABLJENA v nenegovanih drogovnjakih, ki predstavljajo 54 % površine drogovnjakov.

Preglednica 83/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	12,80	1,3	15	14	139,40	-91
Drogovnjak	118,83	11,93	41	37	368,40	-68
Debeljak	590,34	59,3	34	31	308,66	91
Sestoj v obnovi	273,71	27,5	20	18	179,22	53
Skupaj:	995,68	100,0	110	100	995,68	

Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozd smreke 41 % (šopasto do sestojno) s posamično do sestojno primesjo bukve 24 %, s posamično do skupinsko primesjo rdečega bora 8 %, gradna 9 %, drugih trdih listavcev 10 %, mehkih listavcev 1 % in s posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev 6 %, ter posamično primesjo jelke in macesna (skupaj 1 %).

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 6 %, drogovnjak 11 %, debeljak 41 %, sestoj v obnovi 42 %;

Ciljna lesna zaloga: 347 m³/ha; iglavci 176 m³/ha, listavci 171 m³/ha;

Končna lesna zaloga (modelna): 595 m³/ha;

Ciljna kvaliteta: za iglavce dobra do odlična, za listavce dobra do prav dobra;

Obdobje za doseganje ciljnega stanja: 10 let

Proizvodno obdobje: 110 let

Pomladitveno obdobje: 20 let

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve so prikazane za naslednje desetletno ureditveno obdobje.

Usmeritve za obnovo

Že osnovana pomladitvena jedra v vrzelih naj se robno širijo in združujejo tako, da se bodo pomladile cilju ustrezne drevesne vrste. Zaradi konkurenčne sposobnosti na kislih tleh je na teh rastiščih zelo agresivna smreka in drugi trdi listavci. Zato naj se v sestojih s prevladujočim deležem smreke v lesni zalogi širi pomladitvena jedra na širino ene sestojne višine, da se ustvarijo primerni pogoji za pomladitev bukve. Pomladitvena jedra je potrebno širiti zmerno in počasi, da se površine, zaradi prevelike osvetljenosti, ne zarastejo z zelišči, praprotni in grmovnicami. V čim večji meri naj se izkoristi posredno nego matičnega sestoja pri osnovanju in negi mladovja.

V obnovo naj se uvede debeljake z rahlim sklepom in dobro zasnovano podmladka. Prav tako naj se uvede v obnovo neperspektivne presvetljene debeljake slabih zasnov, z nižjo lesno zalogo, ki ne izkoriščajo proizvodne sposobnosti rastišča. Prav tako naj se uvede v obnovo drogovnjake slabih zasnov z dobro zasnovano podmladka. Kakovostni debeljaki, ki še vrednostno priraščajo, naj se ne uvajajo v obnovo.

V sestojih v obnovi z bogato in dobro zasnovano podmladka, naj se pospešeno nadaljuje z obnovo. Izvaja naj se širjenje pomladitvenih jeder z robno sečnjo, ker je na območju RGR treba zagotoviti večji delež mladovij. Pri nadaljevanju obnove naj se v čim večji meri izkoristi odrasli sestoj za uravnavanje drevesne sestave ter kakovosti podmladka.

Zaradi konkurenčne sposobnosti na kislih tleh je na teh rastiščih zelo agresivna smreka in drugi trdi listavci. Zato naj se v sestojih s prevladujočim deležem smreke v lesni zalogi širi vrzeli na širino ene sestojne višine, da se ustvarijo primerni pogoji za pomladitev bukve.

Če pride do uničenih – ogolelih gozdnih površin (npr. ujme) brez drevja oz. je prisotno le mladovje s slabo sestojno zasnov, se sanacija izvede s sadnjo smreke, gorskega javorja in bukve ter s setvijo. Pri setvi se bo uporabljala mešanica semen s prevladujočim deležem gorskega javorja in primesjo bukve, smreke, lipe, maklena, jerebike ter trepetlike.

Usmeritve za nego

Vsa na novo nastajajoča mladovja naj se v čim večji meri negujejo posredno, s pomočjo odraslega sestoja. Taka mladovja so redkejša, bolj kakovostna ter bolj stojna. V njih je potrebno izvajati direktno nego manj pogosto, z manjšo jakostjo. Pomemben ukrep je uravnavanje zmesi, kjer naj se na ohranjenih rastiščnih razmerah pospešuje bukev. Na sušnejših mestih se ji pridruži graden, proti grebenom in prisojnim legam pa rdeči bor. Smreka naj se razvija na bolj svežih tleh, ob jarkih in na osojnih pobočjih.

V drogovnjakih naj se z redčenji povečuje njihova stojnost in kakovost ter manjšinske drevesne vrste. Zmes drevesnih vrst naj se uravnava v smeri modelne drevesne sestave kisloljubnih bukovij. V zasmrečenih drogovnjakih imajo listavci prednost pri izbiri nosilcev funkcij. Redčenja naj si sledijo pravočasno, da se ne poslabša stojnost sestojev zaradi nevarnosti vetrolomov, snegolomov in žledolomov. V večini drogovnjakov, ki imajo normalen sklep, naj se izvajajo redčenja zmerne jakosti.

Rastiščnogojitveni razredi

V debeljakih naj se z redčenji izboljša njihova negovanost. Na ta način se bo izboljšala njihova stojnost, povišal se bo tudi vrednostni prirastek. V debeljakih, ki se jih ne uvaja v obnovo, naj se izvajajo izbiralna redčenja do 15 % lesne zaloge. Redčenja naj bodo bolj intenzivna v sestojih z dobro in bogato kvalitetno zasnovo. Kakovostne debeljake, ki še polno priraščajo, ne uvajati v obnovo. Prav tako naj se v sestojih puščajo drevesa pravega kostanja s hipovirulentno obliko kostanjevega raka. V poškodovanih presvetljenih sestojih naj se izvajajo večinoma sanitarne sečnje.

Usmeritve za varstvo

V predelih, kjer je delež smreke velik, naj se redno izvaja sanitarne sečnje ter preventivne ukrepe za varstvo pred smrekovimi podlubniki.

Usmeritve za evidentirane funkcije

Usmeritve za evidentirane funkcije v RGR so navedene v poglavju 6.2.2 in v opisih gozda za posamezni odsek.

Ukrepi

Preglednica 84/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	49,8	50,2	100,0
- ciljno %	50,6	49,4	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	173,4	174,5	347,9
- ciljna (m ³ /ha)	175,8	171,6	347,9
Prirastek (m ³ /ha)	4,49	4,10	8,59
Možni posek (m ³ /ha)	42,5	43,9	86,4
Možni posek (m ³ /ha/leto)	4,25	4,39	8,64
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	24,5	25,2	24,8
Intenziteta m. p. prirastek (%)	94,7	107,2	100,6
Izravnalna doba (let)			10

Preglednica 85/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	19.675	22.589	0	0	0	49	42.313	24,5	94,7
	%	46,5	53,4	0,0	0,0	0,0	0,1	100,0		
Listavci	m ³	15.413	28.183	0	0	0	150	43.746	25,2	107,2
	%	35,2	64,5	0,0	0,0	0,0	0,3	100,0		
Skupaj	m³	35.088	50.772	0	0	0	199	86.059	24,8	100,7
	%	40,8	59,0	0,0	0,0	0,0	0,2	100,0		

Možni posek za naslednje ureditveno obdobje 2021-2030 znaša 86.059 m³. To je 24,8 % skupne lesne zaloge ali 100,7 % prirastka. Iglavci bodo predstavljali dobrih 49 % možnega poseka, listavci

pa slabih 51 %. Največji delež načrtovanega možnega poseka v RGR predstavljajo pomladitvene sečenj (59 %). Delež redčenj je 40,8 %, delež načrtovanih sanitarnih sečenj bo nižji od 1 %.

Na nekaj nižjo lesno zalogo sestojev so vplivale varstveno-sanacijske sečnje. Povprečna lesna zaloga v debeljakih (382 m³/ha) dosega 64 % končne lesne zaloge. Lesne zaloge v debeljakih so nižje tudi zaradi poškodb sestojev, ki so jih povzročili smrekovi podlubniki v biološko oslabiljenih sestojih z deležem smreke večjim od 75 %.

V drogovnjakih znaša skupni možni posek dobrih 8 % od skupnega možnega poseka v RGR.

Redčenja so načrtovana na 96 % površine drogovnjakov (113 ha). Jakost redčenj znaša v teh sestojih povprečno 20 % od lesne zaloge (lesna zaloga 12.296 m³, možni posek 1.593 m³).

Zmerne jakosti redčenj v drogovnjakih so načrtovane na 47 % površine drogovnjakov (53 ha), s povprečno jakostjo 22 % od lesne zaloge (lesna zaloga 35.236 m³, možni posek 7.207 m³). Na 4 % drogovnjakov (5 ha) naj bi se izvajale večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 1.309 m³, možni posek 184 m³).

Na 66 % površine debeljakov (390 ha) so načrtovana redčenja. Načrtovana povprečna jakost redčenj znaša 16 % od lesne zaloge (lesna zaloga 154.193 m³, možni posek 25.164 m³).

Obseg uvajanja sestojev v obnovo je 200 ha (34 % vseh debeljakov), čeprav je delež presvetljenih debeljakov z rahlim in vrzelastim sklepom večji. Jakost pomladitvenih sečenj naj bi v teh debeljakih znašala 28 % od lesne zaloge (lesna zaloga 71.641 m³, možni posek 20.145 m³).

Nadaljevanje obnove s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) načrtujemo na 59 % sestojev v obnovi (163 ha), s povprečno jakostjo 29 % od lesne zaloge (lesna zaloga 55.263 m³, možni posek 16.296 m³).

Pospešena obnova z zmernimi do močnimi jakostmi pomladitvenih sečenj je načrtovana na 31 % površine sestojev v obnovi (86 ha), s povprečno jakostjo 53 % od lesne zaloge (lesna zaloga 24.347 m³, možni posek 12.905 m³). Končni poseki v sestojih v obnovi so načrtovani na 9 % površine sestojev v obnovi (23 ha), možni posek pa bo znašal 4.143 m³. V mladovje bo poleg sestojev s končnim posekom prešlo še 33 ha sestojev v obnovi, ki so dobro pomlajeni (nad 60 % površine in imajo načrtovan posek višji od 60 % lesne zaloge sestoja).

Preglednica 86/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Sadnja	ha	0,15	0,15
Obžetev	ha	0,88	3,13
Nega mladja	ha	2,81	2,81
Nega gošče	ha	6,20	6,20
Nega letvenjaka	ha	6,52	6,52
Nega ml. Drogovnjaka	ha	11,76	11,76

Na 0,15 ha je načrtovana sadnja. Za umetno osnovana jedra mladovij je načrtovana ustrezna redna obžetev in nega mladja. Načrtovana je tudi nega gošče, 1. in 2. redčenja v že obstoječih jedrih mladovij.

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Toploljubno bukovje - 14112

RGR Toploljubno bukovje obsega 1.036,84 ha gozdov. Po oblikah lastništva prevladujejo zasebni gozdovi, ki se razprostirajo na 95,5 % površine RGR, državnih gozdov je 4,3 %, gozdov lokalnih skupnosti (občinski) je manj kot 1 %.

Pojavlja se v večjem delu k.o. Šentlambert in Kandrše ter na manjšem delu k.o. Čemšenik, Jesenovo, Ržiše, Kolovrat, Loke pri Zagorju, Šemnik in Zabava. Vsi gozdovi RGR Toploljubno bukovje spadajo v kategorijo večnamenskih gozdov.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev opravljajo gozdovi v odsekih 89C17, 89C19, 89D22A, 89D23, 89D24, 89E41, 89F42, 89F47, 89G51, 89G56A, 89H68, 89H70B, 89H76, 89H77, 89H93A, 89H99, 89I06, 89I15, 89I16, 89I19, 89I21, 89J31, 89K40, 89K47 in 89K48. V RGR je evidentirana še prva stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti – naravne vrednote Čemšeniška planina, Medija – skalni samotarji, Mošenik (89C17, 89C19, 89D22A, 89D23, 89H70B, 89H76, 89H86, 89H87, 89J24B), zaščitne funkcije (89C17, 89C19, 89E41, 89G51, 89I15, 89I16, 89I19, 89K40), obrambne funkcije okoli vodnih virov (89C19, 89D24, 89F47, 89G51, 89H76, 89H77, 89H87), lovnogospodarske funkcije – zimovališča, krmišča, gnezdišča (89F47, 89H76, 89H85, 89H93A, 89H97, 89H99, 89J24B, 89K40). Na manjših površinah je poudarjena funkcija varovanja naravnih vrednot, higiensko-zdravstvena funkcija, hidrološka funkcija, klimatska funkcija in funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin. Večina gozdov RGR opravlja funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev in/ali hidrološko funkcijo druge stopnje.

Območji EPO Kandrše 24700 in Natura 2000 Kandrše - Drtjščica SI3000205 se v RGR-ju prekrivata in se nahajata v zahodnem delu RGR-ja v odsekih 89I06 in 89I21. V odsekih 89C17, 89C19, 89D22A, 89D23 in 89D24 se prekrivata natura območje Čemšeniška planina SI3000121 in EPO Čemšeniška planina 35200. Del odseka 89G56A prekriva EPO območje Zasavsko hribovje 12100.

Preglednica 87: Natura 2000, evropsko pomembne vrste in habitatni tipi, ki se nahajajo znotraj RGR

KODA in IME	status	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE ČEMŠENIK - KOLOVRAT
SI3000121 Čemšeniška planina	SAC	črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))
SI3000205 Kandrše - Drtjščica	SAC	mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 88/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR

	Skupina gozdnih rastišč / gozdna združba (<i>staro latinsko ime</i>)	Površina (ha)	Delež (%)
02	Rastišča gabrovij in dobnav	2,41	0,2
542	Predalpsko gradnovno belogabrovje		
04100	<i>QUERCO-CARPINETUM TYPICUM</i>	1,34	0,1
542	Predalpsko gradnovno belogabrovje		
04200	<i>QUERCO-CARPINETUM V.LUZULA</i>	1,07	0,1
03	Rastišča bukovij na nekarbonatnih kamninah	23,01	2,2
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo		
15100	<i>BLECHNO-FAGETUM</i>	23,01	2,2
04	Gričevnata in podgorska rastišča bukovij na karbonatnih kamninah	104,11	10,0
552	Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatnih kamninah		
07200	<i>HACQUETIO-FAGETUM</i>	104,11	10,0
05	Rastišča gorskih (in visokogorskih) bukovij na karbonatnih kamninah	2,12	0,2
632	Predalpsko gorsko bukovje		
08100	<i>ENNEAPHYLLO-FAGETUM</i>	2,12	0,2
08	Toploljubna rastišča bukovij in bukovja na rendzinah	786,96	76,0
592	Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje		
11200	<i>CARICI ALBE-FAGETUM (CEPHALANTERO-FAGETUM)</i>	709,83	68,6
581	Osojno bukovje s kresničevjem		
12100	<i>ARUNCO-FAGETUM</i>	77,13	7,4
11	Rastišča bazofilnih borovij	7,18	7,2
621	Bazoljubno rdečeborovje		
24100	<i>GENISTO-PINETUM</i>	7,18	7,2
12	Rastišča toploljubnih grmičavih gozdov	44,05	4,2
562	Preddinarsko-dinarski gozd toploljubnih listavcev		
27100	<i>QUERCO-OSTRYETUM</i>	44,05	4,2
	Skupaj:	1.036,84	100,0

Prevladujoča gozdna združba je predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (*Carici albae-Fagetum*), ki predstavlja 68,6 % gozdov tega RGR.

Povprečna proizvodna sposobnost teh rastišč glede na naravno drevesno sestavo znaša 5,21 m³/ha/leto, sedanja izkoriščenost rastiščnega potenciala je višja (za 16 %). Vzrok višje izkoriščenosti rastiščnega potenciala je delno v visokem prirastku na katerega vpliva velik delež smreke, ki jo je preveč glede na naravno stanje.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

skupinsko raznodobni sestoji

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 89/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga					Letni prirastek		Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,4	19,1	27,6	25,4	22,5	80,2	29,5	2,05	33,7
Listavci	7,3	17,3	25,5	22,9	27,0	191,4	70,5	4,02	66,3
Skupaj	6,7	17,9	26,1	23,6	25,7	271,6	100,0	6,07	100,0

Rastiščnogojitveni razredi

Lesna zaloga je 271 m³/ha. V lesni zalogi zavzemajo listavci 70,5 %. Največji delež lesne zaloge je pri iglavcih v tretjem debelinskem razredu oz. pri listavcih v petem debelinskem razredu. Letni prirastek je 6,1 m³/ha, od tega je 66,3 % listavcev.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 90/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	59,2	0,0	20,8	0,1	126,8	17,9	18,4	27,2	1,2
	%	21,8	0,0	7,7	0,0	46,7	6,6	6,8	10,0	0,4
Naravno stanje	m ³ /ha	13,0		26,3		164,6	9,8	2,4	55,1	0,3
	%	4,8		9,7		60,6	3,6	0,9	20,3	0,1

V drevesni sestavi prevladujeta bukev (46,7 %) in smreka (21,8 %). Glede na naravno stanje je smreke preveč za 17 %, na njen račun bi se moral povečati delež bukve, ki jo je v RGR glede na naravno stanje premalo. Za približevanje naravnejši obliki bi se moral povečati še delež drugih trdih listavcev in delež rdečega bora.

Ohranjenost gozdov

RGR Toploljubno bukovje ima 57 % ohranjenih gozdov, spremenjenih je 43 % gozdov. Visok delež spremenjenih gozdov je predvsem zaradi prevelikega deleža smreke, zlasti na račun bukve in drugih trdih listavcev.

Preglednica 91/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	591,48	57,0	445,36	43,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1.036,84	100,0
Skupaj vsi gozdovi	591,48	57,0	445,36	43,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1.036,84	100,0

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo debeljaki (57,2 %). Debeljaki so v večini nenegovani. Prevladuje normalen sklep. Na 11 % površine debeljakov se pojavlja pomladek v večini pomanjkljive zasnove.

Sledi razvojna faza drogovnjaki (25,6 %). Prevladujejo sestoji s pomanjkljivo zasnovo in nenegovani sestoji. V njih prevladuje normalen sklep. Pomladek se pojavlja na 4 % in ima pomanjkljivo zasnovo.

Sestojev v obnovi je 14,9 %. V njih se na 49 % pojavlja pomladek, v katerih prevladuje dobra sestojna zasnova. V pomladku prevladujejo bukev, smreka, gorski javor in drugi trdi listavci.

Mladovij (2,3 %) je v RGR premalo. Pri njih prevladuje dobra do pomanjkljiva sestojna zasnova in tesen sklep. Sestoji so najpogosteje nenegovani. V naravnih mladovjih so mešani bukev, smreka, gorski javor, beli gaber, črni gaber, ostali plemeniti listavci ter ostali drugi trdi listavci.

Preglednica 92/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	23,40	3,2	47,6	45,9	3,3	0,0	39,9	56,9	3,2	40,3	23,4	26,7	9,6
Drogovnjak	265,89	3,5	15,2	80,1	1,2	0,0	26,2	73,8	0,0	14,9	31,7	52,4	1,0
Debeljak	592,69					0,7	46,7	52,6	0,0	1,4	62,3	30,0	6,3
Sestoj v obnovi	154,86					0,0	61,9	36,0	2,1				
Skupaj:	1.036,84												

Kakovost drevja

Podatki o kakovosti so pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Kakovost je bila ocenjena pri drevju debeline nad 30 cm.

Večina drevja sodi po kakovosti v dober kakovostni razred (51,8 %) in v prav dober kakovostni razred (20,3 %). Pri iglavcih ni dreves s slabo kakovostjo. Največ je iglavcev z dobro kakovostjo. Pri listavcih so drevesa zastopana v vseh kakovostnih razredih. Največ je takih z dobro kakovostjo, potem zadovoljivo in za njo s prav dobro kakovostjo. Manjši je še delež listavcev z odlično in na drugi strani slabo kakovostjo.

Preglednica 93/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	124	1,6	29,0	58,1	11,3	0,0
Bor	59	6,8	28,8	47,5	16,9	0,0
Bukev	292	3,8	19,5	51,4	18,5	6,8
Hrast	35	2,9	11,4	54,3	20,0	11,4
Pl. lst.	42	2,4	11,9	52,4	23,8	9,5
Dr. tr. lst.	33	0,0	0,0	33,3	39,4	27,3
Meh. lst.	6	0,0	16,7	49,9	16,7	16,7
Skupaj iglavci	183	3,3	29,0	54,6	13,1	0,0
Skupaj listavci	408	3,2	16,4	50,5	20,6	9,3
Skupaj	591	3,2	20,3	51,8	18,3	6,4

Poškodovanost sestojev

Podatki o poškodovanosti drevja so ugotovljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Poškodovanost drevja je določena z deležem dreves s hujšo poškodbo.

Pri deblu in koreničniku se šteje za hujšo poškodbo, če je lubje odstranjeno na več kot 3 dm², pri poškodovanosti vej, če odlomljen vrh ali veja po debelini presežata petino premera drevesa na prsni višini, in pri osutosti krošnje, če je osute več kot 60 % krošnje in je drevo še živo.

Delež poškodovanosti drevja je 13,1 % za vse oblike poškodovanosti skupaj. Največji je delež poškodb debla in koreničnika z 8,1 %, sledijo poškodbe vej 4,4 % in osutost 0,5 %.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

RGR Toploljubno bukovje ima razmeroma nizko skupno realizacijo poseka, ki je bila 67,8 %. (po evidencah 37,3 %). Realizacija poseka iglavcev je bila 98,4 %, listavcev 54,2 % (evidence: iglavci 55,4 %, listavci 29,1 %). V povprečju je bil izveden posek 3,61 m³/ha/leto oz. 13,7 % od lesne zaloge evidence: 1,99 m³/ha/leto, oz. 7,6 % od lesne zaloge).

Prevladujejo pomladitvene sečnje z 45,2 % deležem in sanitarni posek, ki predstavlja 44,3 % možnega poseka in redčenj je bilo le 7 %.

Realizacija redčenj je 11,5 % in pomladitvenih sečenj 56,3 %. Obseg sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja je načrtovane vrednosti presežal za več kot 10-krat.

V RGR ni bilo načrtovano, a je bilo izvedeno 0,35 ha del za obnovo gozda. Zadovoljiva je realizacija nege v mladju in manj nega gošče, letvenjakov in drogovnjakov. Skupna realizacija nege je 28 %.

Za varstvo pred podlubniki se je porabilo 0,44 dneve.

Preglednica 94/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	0,00	0,05	0,0
Priprava sestoja	ha	0,00	0,25	0,0
Sadnja	ha	0,00	0,05	0,0
Nega mladja	ha	0,99	1,75	176,8
Nega gošče	ha	4,45	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	10,21	2,95	28,9
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,90	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,44	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Površina gozdov se je glede na preteklo obobje spremenila za 1,61 ha. Razlog za razliko je v spremembah gozdnega roba.

Prirastek se je v tem RGR zmanjšal za 2,77 m³/ha, lesna zaloga se je dvignila za 9,6 m³/ha. V preteklih 10 letih je bilo letno posekano 3,6 m³/ha (evidence:1,99 m³/ha) drevja, sedaj pa se za naslednjih 10 let načrtuje možni posek v višini 5,45 m³/ha/leto.

Preglednica 95/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	1.058,35	82,7	153,4	236,1	1,60	3,10	4,70	0,36	0,48	0,84
2011	1.035,23	84,3	177,7	262,0	2,36	6,47	8,84	1,63	1,997	3,61
2021	1.036,84	80,2	191,4	271,6	2,05	4,02	6,07	1,61	3,84	5,45

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Glede na prejšnje ureditveno obdobje se je nekoliko zmanjšal delež smreke, bora in hrasta ter povečal delež bukve, drugih trdih listavcev in malenkostno še delež mehkih listavcev ter plemenitih listavcev.

Preglednica 96/ D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	24,6	0,0	10,0	0,3	0,1	42,6	6,3	6,4	9,4	0,3
2011	23,8	0,0	8,3	0,0	0,0	45,3	7,2	6,7	8,5	0,2
2021	21,8	0,0	7,7	0,0	0,0	46,7	6,6	6,8	10,0	0,4

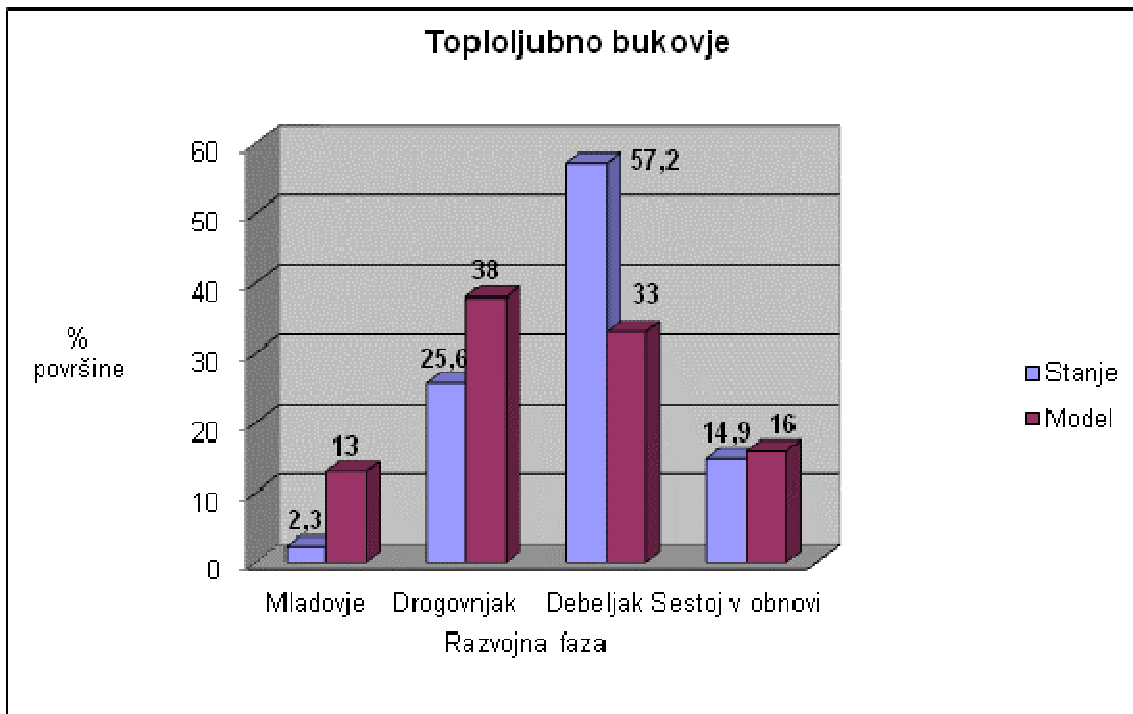
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Razmerje razvojnih faz odstopa od normalnega v mladovju in sicer dosega le 18 % modelne vrednosti. Drogovnjaki dosega 67 % modelne vrednosti, debeljaki pa presegajo modelno vrednost za 73 %. Sestoji v obnovi dosega za 93 % modelne vrednosti.

Preglednica 97/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Rastiščnogojitveni razredi

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	23,40	2,3	16	13	134,79	-82
Drogovnjak	265,89	25,6	47	38	394,00	-33
Debeljak	592,69	57,2	41	33	342,16	73
Sestoj v obnovi	154,861	14,9	20	16	165,89	-7
Skupaj:	1.036,84	100,0	124	100	1.036,84	

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Malopovršinsko raznodobni sestoji bukve (49 %, sestojno) s šopasto do skupinsko primesjo smreke (23 %), ter posamično do šopasto primesjo bora (7 %), drugih trdih listavcev (8 %), hrasta (5 %) in plemenitih listavcev (8 %).

Ciljno stanje v pogledu razvojnih faz je: mladovja 3 %, drogovnjaki 23 %, debeljaki 50 %, sestoji v obnovi 23 %.

Ciljna lesna zaloga je 278 m³/ha (iglavci 85 m³/ha, listavci 193 m³/ha), končna lesna zaloga je 432 m³/ha.

Ciljna kakovost sestojev je pri iglavcih in pri listavcih dobra do prav dobra.

Obdobje, v katerem je mogoče doseči ciljno stanje, je 10 let.

Proizvodno razdobje je 124 let, pomladitveno razdobje 20 let

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopni gozdnogojitveni sistem.

Usmeritve za obnovo

Ker gre za strma pobočja, kjer je tudi poudarjena funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, naj bodo pomladitvena jedra premera največ do ene sestojne višine. Zaradi počasnega razvoja gozdov na teh revnih rastiščih in zaradi ekološke občutljivosti, kljub močno porušenemu razmerju razvojnih faz, se ne načrtuje uvajanje debeljakov v obnovo.

Šibke jakosti pomladitvenih sečenj so potrebne v sestojih v obnovi, kjer je pomlajen manjši delež površine sestoja ter je za razvoj pomladka še potrebna zastrtost z odraslim sestojem. Naravno pomlajevanje poteka v termofilnih gozdovih daljše časovno obdobje, zato so pomladitvene dobe daljše.

Močne jakosti pomladitvenih sečenj naj se izvajajo v sestojih v obnovi, kjer je večji del sestoja pomlajen ter je pomladek v fazi gošč in letvenjakov.

Usmeritve za nego

Proizvodna sposobnost teh rastišč je nizka, zato naj se izvaja vse ukrepe nege z majhno intenzivnostjo. Poudarek naj bo na pospeševanju stojnosti sestojev, tudi zaradi poudarjenosti ekoloških in socialnih funkcij, šele potem na kakovosti.

V sestojih v obnovi kjer je v pomladku prevladujoči delež smreke, je potrebno pospeševati bukev. Pri negi mladja in gošče naj se odstranjuje le tiste osebke, ki ovirajo razvoj dobro zasnovanega pomladka. Vse drugo naj ostane v sestoji kot spremljevalni osebki. Zadovoljiti se je treba tudi z grmičastim in panjevsko raslim drevjem, če to pripomore k boljšemu varovanju tal.

V drogovnjakih ima stojnost prednost pred kakovostjo, ki jo tudi z nego na teh rastiščih ni mogoče zelo povečati. Šibko redčenje naj se izvaja v drogovnjakih s pomanjkljivimi sestojnimi zasnovami (v bukovih drogovnjakih in drogovnjakih smreke in bukve). Zmerne jakosti redčenj so načrtovane v pomanjkljivo negovanih drogovnjakih z dobrimi sestojnimi zasnovami in v pomanjkljivo negovanih smrekovih drogovnjakih s pomanjkljivimi sestojnimi zasnovami. V drogovnjakih z rahlim in pretrganim sklepom naj se izvajajo le sanitarne sečnje.

Debeljakov je glede na modelno razmerje razvojnih faz preveč, vendar velja, da so to predvsem gozdovi, ki varujejo tla pred erozijo, opravljajo hidrološko funkcijo, itd. V debeljakah naj se gospodari malopovršinsko, s šibkim izbiralnim redčenjem naj se tam, kjer je to še mogoče, pomaga nosilec, pri izbiri le teh ima stojnost in vitalnost prednost pred kvaliteto. V debeljakah s pomanjkljivimi sestojnimi zasnovami in nižjimi lesnimi zalogami izvajamo šibko redčenje.

V smrekovih sestojih z rahlim sklepom in slabimi kvalitetnimi zasnovami izvajati večinoma sanitarne sečnje.

Zmerne jakosti redčenj v pomanjkljivo negovanih debeljakah bukve in smreke z višjo lesno zalogo, ki je blizu optimalni.

Usmeritve za varstvo

V predelih, kjer je primes smreke močnejša, redno izvajati sanitarne sečnje ter preventivne in profilaktične ukrepe za varstvo pred smrekovimi podlubniki (kontrolne pasti).

Ukrepi

Preglednica 98/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	29,5	70,5	100,0
- ciljno %	30,5	69,5	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	80,2	191,4	271,6
- ciljna (m ³ /ha)	84,6	193,2	277,8
Prirastek (m ³ /ha)	2,05	4,02	6,07
Možni posek (m ³ /ha)	16,1	38,4	54,5
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,61	3,84	5,45
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	20,1	20,1	20,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	78,6	95,6	89,8
Izravnalna doba (let)			10

Preglednica 99/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	8.305	7.551	0	0	0	853	16.709	20,1	78,7
	%	49,7	45,2	0,0	0,0	0,0	5,1	100,0		
Listavci	m ³	18.386	19.535	0	0	0	1.914	39.835	20,1	95,5
	%	46,2	49,0	0,0	0,0	0,0	4,8	100,0		
Skupaj	m³	26.691	27.086	0	0	0	2.767	56.544	20,1	89,8
	%	47,2	47,9	0,0	0,0	0,0	4,9	100,0		

Možni posek za naslednje ureditveno obdobje 2021-2030 znaša 56.544 m³. To je 20,1 % skupne lesne zaloge ali 89,8 % prirastka. Iglavci bodo predstavljali 30 % možnega poseka, listavci pa 70 %.

Največji delež načrtovanega možnega poseka v RGR predstavljajo pomladitvene sečnje (47,9 %) in redčenja (47,2 %). Delež načrtovanih sanitarnih sečenj je 4,9 %.

V drogovnjakih znaša skupni možni posek 15,1 % (8.550 m³) od skupnega možnega poseka v RGR.

Redčenja so načrtovana na 73 % površine drogovnjakov (195 ha). Jakost redčenj znaša v teh sestojih povprečno 16 % od lesne zaloge (lesna zaloga 45.681 m³, možni posek 7.349 m³).

Na 27 % drogovnjakov (70 ha) so načrtovane večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 11.822 m³, možni posek 1.201 m³).

Na 71 % površine debeljakov (420 ha) so načrtovana redčenja. Načrtovana povprečna jakost redčenj znaša 15 % od lesne zaloge (lesna zaloga 131.212 m³, možni posek 19.294 m³).

Obseg uvajanja sestojev v obnovo je 99 ha (17 % vseh debeljakov), čeprav je delež presvetljenih debeljakov z rahlim in vrzelastim sklepom večji. Jakost pomladitvenih sečenj naj bi v teh debeljakih znašala 27 % od lesne zaloge (lesna zaloga 35.601 m³, možni posek 9.776 m³).

Na 12 % debeljakov (73 ha) so načrtovana večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 17.204 m³, možni posek 1.805 m³).

Nadaljevanje obnove s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) načrtujemo na 53 % sestojev v obnovi (83 ha), s povprečno jakostjo 31 % od lesne zaloge (lesna zaloga 21.783 m³, možni posek 6.696 m³).

Rastiščnogojitveni razredi

Pospešena obnova z zmernimi do močnimi jakostmi pomladitvenih sečenj je načrtovana na 41 % površine sestojev v obnovi (63 ha), s povprečno jakostjo 55 % od lesne zaloge (lesna zaloga 16.301 m³, možni posek 8.893 m³). Končni poseki v sestojih v obnovi so načrtovani na 5 % površine sestojev v obnovi (8 ha), možni posek pa bo znašal 1.802 m³. V mladovje bo poleg sestojev s končnim posekom prešlo še 10 ha sestojev v obnovi, ki so dobro pomlajeni (nad 60 % površine in imajo načrtovan posek višji od 70 % lesne zaloge sestoja).

V že obstoječih jedrih mladovij je načrtovana obžetev, nega mladja, nega gošče, nega letvenjaka in nega drogovnjaka v skupnem obsegu 47,79 ha.

Preglednica 100/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Obžetev	ha	2,12	3,12
Nega mladja	ha	13,54	21,31
Nega gošče	ha	10,93	10,93
Nega letvenjaka	ha	9,63	9,63
Nega ml. Drogovnjaka	ha	2,80	2,80

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Gorsko bukovje - 15512

RGR Gorsko bukovje s skupno površino 195,9 ha predstavlja 3,4 % vseh gozdov v GGE. Je najmanjši RGR v GGE Čemšenik – Kolovrat.

Ti gozdovi se nahajajo v k.o. Loke pri Zagorju, k.o. Šentlambert, v dveh kompleksih, na hladnejših legah, srednje strmih pobočjih, na humusno bogatih rjavih pokarbonatnih tleh.

Gozdovi opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti naslednjih funkcij: varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (89G55, 89G57, 89H60A, 89H60B, 89H62), ter na manjših površinah je poudarjena higiensko-zdravstvena funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, funkcija ohranjanja naravnih vrednot, klimatska funkcija, rekreacijska funkcija in lovnogospodarska funkcija. Gozdovi tega RGR opravljajo tudi drugo stopnjo hidrološke funkcije, funkcijo varovanja gozdnih zemljišč, higiensko-zdravstveno funkcijo in funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 101/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR

	Skupina gozdnih rastišč / gozdna združba (<i>staro latinsko ime</i>)	Površina (ha)	Delež (%)
04	Gričevnata in podgorska rastišča bukovij na karbonatnih kamninah	6,63	3,5
552	Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatnih kamninah		
07200	<i>HACQUETIO-FAGETUM</i>	6,63	3,5
05	Rastišča gorskih (in visokogorskih) bukovij na karbonatnih kamninah	139,35	74,1
632	Predalpsko gorsko bukovje		
08100	<i>ENNEAPHYLLO-FAGETUM</i>	139,35	74,1
08	Toploljubna rastišča bukovij in bukovja na rendzinah	50,61	22,4
592	Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje		
11200	<i>CARICI ALBE-FAGETUM (CEPHALANTERO-FAGETUM)</i>	34,89	15,2
581	Osojno bukovje s kresničevjem		
12100	<i>ARUNCO-FAGETUM</i>	12,93	6,9
636	Bukovje s polžarko		
12201	<i>ISOPYRO-FAGETUM TYPICUM</i>	2,79	0,3
	Skupaj:	195,90	100,0

Velika večina gozdov tega RGR fitocenoško pripada rastiščem gorskih bukovij na karbonatni podlagi (*Enneaphylo-Fagetum*), ki prestavlja dobrih 74 % teh gozdov. Proizvodna sposobnost teh rastišč znaša 8,1 m³/ha/leto.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

skupinsko raznodobni sestoji

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 102/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	6,9	15,6	16,5	20,3	40,7	67,2	21,5	1,38	29,4
Listavci	3,4	14,0	16,0	28,9	37,7	245,4	78,5	3,32	70,6
Skupaj	4,2	14,3	16,1	27,1	38,3	312,6	100,0	4,70	100,0

Lesna zaloga je 312,6 m³/ha. V lesni zalogi zavzemajo listavci 78,5 %. Največji delež lesne zaloge je pri iglavcih in listavcih v petem debelinskem razredu. Letni prirastek je 4,7 m³/ha, od tega je 70,6 % listavcev.

Razmerje drevesnih vrst

V drevesni sestavi prevladujeta bukev (62,4 %) in smreka (19 %). Glede na naravno stanje je smreke preveč za dobrih 10 %, na njen račun bi se povečal za nekaj odstotkov delež bukve, jelke in drugih trdih listavcev, katerih je v RGR glede na naravno stanje premalo.

Preglednica 103/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	59,3	0,2	7,3	0,4	195,1	3,0	25,6	20,4	1,3
	%	19,0	0,1	2,3	0,1	62,4	1,0	8,2	6,5	0,4
Naravno stanje	m ³ /ha	27,2	6,6	3,1		217,9	2,8	24,1	30,9	0,3
	%	8,7	2,1	1,0		69,7	0,9	7,7	9,9	0,1

Ohranjenost gozdov

Preglednica 104/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	195,90	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	195,90	100,0
Skupaj vsi gozdovi	195,90	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	195,90	100,0

Glede na majhno odstopanje deležev drevesnih vrst od naravnega stanja je razumljivo, da je v RGR 100 % delež ohranjenih gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 105/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	15,15	14,9	43,6	41,5	0,0	0,0	54,4	43,1	2,5	48,1	22,7	20,9	8,3
Drogovnjak	31,15	0,0	34,4	65,6	0,0	0,0	7,9	92,1	0,0	22,6	46,0	29,0	2,4
Debeljak	95,16					10,8	33,8	55,4	0,0	1,2	65,1	33,7	0,0
Sestoj v obnovi	54,44					0,0	32,2	67,8	0,0				
Skupaj:	195,90												

Prevladujejo debeljaki (48,6 %). Debeljaki so v večini nenegovani. Prevladuje normalen sklep. Na 13 % površine debeljakov se pojavlja pomladek dobre ali pomanjkljive sestojne zasnove.

Rastiščnogojitveni razredi

Sledi razvojna faza sestojev v obnovi, ki zavzemajo 27,8 % površine RGR. V njih se na 51 % pojavlja pomladek, v katerih prevladuje pomanjkljiva sestojna zasnova. V pomladku prevladujejo, bukev, smreka in gorski javor. Med sestoji v obnovi so tudi sestoji, ki so bili poškodovani (po lubadarju) in kjer je delež pomladka majhen.

Drogovnjakov je 15,9 %. Večinoma imajo pomanjkljivo sestojno zasnovo. V njih prevladuje normalen sklep. Najpogosteje so sestoji nenegovani. Pomladek se pojavlja na 1 % in ima pomanjkljivo zasnovo.

Mladovij (7,7 %) je v RGR malo. Pri njih prevladuje dobra in pomanjkljiva sestojna zasnova in tesen sklep. So večinoma pomanjkljivo negovani. V naravnih mladovjih je smreki in bukvi najpogosteje primešan gorski javor (plemeniti listavci).

Kakovost drevja

Preglednica 106/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	19	21,1	31,6	42,0	0,0	5,3
Macesen	1	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	71	8,5	21,1	45,1	18,3	7,0
Hrast	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Pl. lst.	6	0,0	0,0	16,7	16,7	66,6
Dr. tr. lst.	5	0,0	0,0	20,0	60,0	20,0
Skupaj iglavci	20	25,0	30,0	40,0	0,0	5,0
Skupaj listavci	83	7,2	18,1	43,4	20,5	10,8
Skupaj	103	10,7	20,4	42,7	16,5	9,7

Podatki o kakovosti so pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Kakovost je bila ocenjena pri drevju debeline nad 30 cm.

V dober kakovostni razred sodi 42,7 % drevja, 20,4 % v prav dober kakovostni razred. Iglavci so po kakovosti pred listavci, saj je v prav dobrem in odličnem kakovostnem razredu večina drevja, medtem ko je pri listavcih delež v teh dveh razredih manjši.

Poškodovanost sestojev

Podatki o poškodovanosti drevja so ugotovljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Poškodovanost drevja je določena z deležem dreves s hujšo poškodbo.

Pri deblu in koreničniku se šteje za hujšo poškodbo, če je lubje odstranjeno na več kot 3 dm², pri poškodovanosti vej, če odlomljen vrh ali veja po debelini presežata petino premera drevesa na prsni višini, in pri osutosti krošnje, če je osute več kot 60 % krošnje in je drevo še živo.

Delež poškodovanosti drevja je 17,7 % za vse oblike poškodovanosti skupaj. Največji je delež poškodb debla in koreničnika z 12,7 %, sledijo poškodbe vej 4,2 % in osutost manj kot 1 %.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skupna realizacija poseka v RGR je bila v preteklem ureditvenem obdobju – po SVP 88,6 % (evidence: 48,8 %). Posekano je bilo 21 % od lesne zaloge RGR (evidence: 11,6 %). Realizacija poseka iglavcev je bila precej višja od obsega načrtovanega poseka (realizacija po evidencah 264 %, po evidencah 148,8 %). V poseku RGR je bilo največ smreke (56,5 % celotnega poseka) in bukve (36,7 % celotnega poseka).

Na realizacijo poseka je vplival velik obseg varstveno-sanacijskega poseka. Del gozdov RGR je bil namreč močnejše poškodovan zaradi žleda leta 2014. Temu je kasneje sledila še prenamnožitve smrekovih podlubnikov.

Rastiščnogojitveni razredi

Delež varstveno-sanacijskih sečenj znaša 30,6 % celotnega poseka. Pomladitvene sečnje predstavljajo 48,6 % celotnega poseka, redčenja 4,7 %.

Realizacija redčenj je 9,5 %, realizacija pomladitvenih sečenj 78,4 %. Obseg sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja je načrtovane vrednosti presejel za več kot 105-krat.

Večina načrtovanih gojitvenih in varstvenih del ni bila izvedena v obsegu načrtovanem z GGN GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT (2011-2020). Obseg vseh izvedenih negovalnih del je bil bistveno nižji od načrtovanega obsega. Načrtovanih je bilo 49,16 ha del, opravljenih pa 8,3 ha. Skupna realizacija negovalnih del je le 16,9 %.

Preglednica 107/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	3,12	0,00	0,0
Obžetev	ha	2,04	0,00	0,0
Nega mladja	ha	13,84	0,00	0,0
Nega gošče	ha	12,12	1,00	8,3
Nega letvenjaka	ha	17,39	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,65	0,00	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 108/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	201,98	56,2	231,4	287,6	1,25	5,41	6,66	1,06	1,04	2,10
2011	196,59	65,5	260,8	326,3	0,99	5,58	6,57	3,80	3,05	6,85
2021	195,90	67,2	245,4	312,6	1,38	3,32	4,70	1,66	5,75	7,42

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Površina gozdov se bistveno ni spremenila, znižala se je lesna zaloga in prirastek. Vzrok je v velikem deležu sanitarnih sečenj zaradi napada podlubnikov in ujm, kar je posledično pripeljalo do znižanja deleža iglavcev in listavcev. V preteklih 10 letih je bilo v povprečju letno posekano 6,85 m³/ha (po evidencah 3,78 m³/ha) drevja, sedaj se za naslednjih 10 let načrtuje možni posek v višini 7,42 m³/ha/leto.

Drevesna sestava

Glede na prejšnje ureditveno obdobje se je znižal delež bukve za 3,2 %, delež ostalih drevesnih vrst se bistveno ni spremenil.

Preglednica 109/ D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	17,9	0,0	1,5	0,1	0,0	69,7	1,1	5,7	4,0	0,0
2011	18,2	0,0	1,8	0,1	0,0	65,6	0,9	7,7	5,6	0,1
2021	19,0	0,1	2,3	0,1	0,0	62,4	1,0	8,2	6,5	0,4

Razvojne faze in zgradbe sestojev

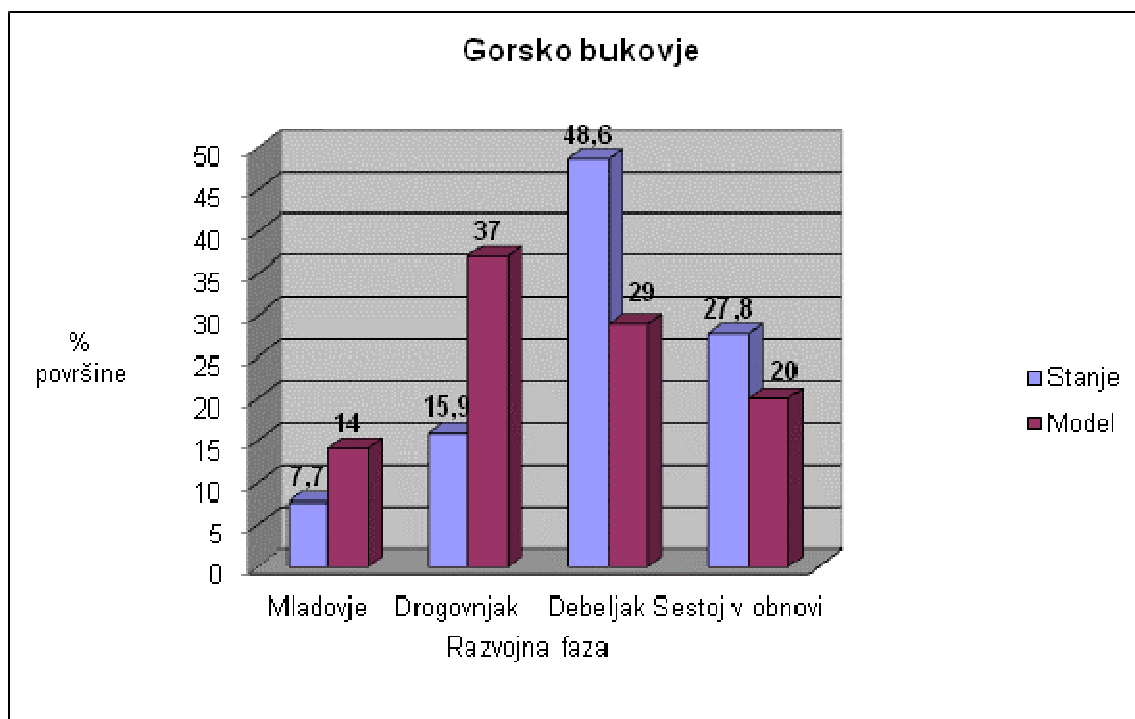
Rastiščnogojitveni razredi

Razmerje razvojnih faz odstopa od normalnega v mladovju, ki dosegajo 65 % modelne vrednosti. Drogovnjaki dosegajo za 43 % modelne vrednosti, debeljaki presegajo za 68 % modelne vrednosti. Sestoji v obnovi presegajo le za 39 % modelne vrednosti.

V tako majhnem RGR (197 ha) je težko zagotavljati trajnost donosov, zato je tudi primerjava razvojnih faz z modelnim stanjem zgolj informativna.

Preglednica 110/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	15,15	7,7	18	14	27,43	-45
Drogovnjak	31,15	15,9	46	37	72,48	-57
Debeljak	95,16	48,6	36	29	56,81	68
Sestoj v obnovi	54,44	27,8	25	20	39,18	39
Skupaj:	195,90	100,0	125	100	195,90	

Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodoben gozd bukve 63 % s posamično do skupinsko primesjo smreke 20 %, s posamično primesjo bora 1 %, plemenitih listavcev 8 %, hrasta in mehkih listavcev (skupaj) do 1 % ter drugih trdih listavcev 6 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 9 %, drogovnjak 17 %, debeljak 41 %, sestoj v obnovi 33 %;

Ciljna lesna zaloga: 285 m³/ha ; iglavci 64 m³/ha; listavci 221 m³/ha

Končna lesna zaloga (modelna): 465 m³/ha

Ciljna kakovost: iglavci zadovoljiva do dobra, listavci dobra do prav dobra;

Obdobje za doseganje ciljnega stanja: 10 let

Skupinsko postopni gozdnogojitveni sistem

Proizvodno obdobje: 125 let

Pomladitveno obdobje: 25 let

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo

V obnovo naj se uvede neperspektivne presvetljene debeljake, ki ne izkoriščajo proizvodne sposobnosti rastišča. To so debeljaki slabih zasnov, z nižjo lesno zalogo, v katerih se pojavlja podmladek dobre ali bogate zasnove. V teh debeljakih naj se postopoma odpira manjša pomladitvena jedra. Obstoječa pomladitvena jedra naj se širi in združuje z robno sečnjo. Kakovostnih debeljakov, ki še polno priraščajo, naj se ne uvaja v obnovo.

V sestojih v obnovi z bogato in dobro zasnovo podmladka naj se z obnovo zaključi. V preostalih sestojih v obnovi naj se nadaljuje s širjenjem pomladitvenih jeder in robno sečnjo. Pri nadaljevanju obnove naj se v čim večji meri izkoristi matični sestoj za uravnavanje drevesne sestave ter kakovosti podmladka.

Šibke jakosti pomladitvenih sečenj so potrebne v sestojih v obnovi, kjer je pomlajen manjši delež površine sestoja ter je za razvoj pomladka še potrebna zastrtost z odraslim sestojem. Naravno pomlajevanje poteka v gorskih gozdovih daljše časovno obdobje, zato so pomladitvene dobe daljše. Močnejše jakosti pomladitvenih sečenj naj se izvajajo v sestojih v obnovi, kjer je večji del sestoja pomlajen ter je pomladek v fazi gošč in letvenjakov.

Usmeritve za nego

Pri negi mladja je treba v čim večji meri izkoristiti posredno nego matičnega sestoja. Pri negi naravnih mladovij naj se pospešuje listavce. Primes smreke naj ne presega 30 %.

Z redčenji v letvenjakih je potrebno pričeti pravočasno. Poudarek je na redčenjih za stabilnost sestojev.

Z nego je potrebno v drogovnjakih krepiti njihovo stojnost in kvalitetno zasnov. V drogovnjakih z normalnim sklepom naj se redči s zmerno jakostjo. V nenegovanih drogovnjakih so primernejša šibkejša in bolj pogosta redčenja. Le v negovanih in stojno stabilnih sestojih so lahko posegi močnejši in manj pogosti.

V pomanjkljivo negovanih debeljakih z normalnim sklepom, naj se izvajajo izbiralna redčenja jakosti 10 % do 15 % lesne zaloge. Cilj je izboljšati negovanost debeljakov in izkoristiti njihov vrednostni prirastek.

Usmeritve za varstvo

V predelih RGR z večjim deležem smreke, naj se redno izvaja sanitarne sečnje ter preventivne ukrepe za varstvo pred smrekovimi podlubniki.

Usmeritve za evidentirane funkcije v RGR so navedene v poglavju 6.2.2 in v opisih gozda za odsek.

Ukrepi

Možni posek v RGR za ureditveno obdobje 2021-2030 znaša 14.526 m³. Predstavlja 23,7 % skupne lesne zaloge ali 157,8 % prirastka. V možnem poseku je 22,4 % iglavcev in 77,6 % listavcev.

Največji delež poseka glede na vrsto poseka imajo pomladitvene sečnje (64 %). Delež redčenj je 35,2 %. Sanitarne sečenj naj bi predstavljale 0,8 % možnega poseka.

V drogovnjakih znaša skupni možni posek 6,6 % od skupnega možnega poseka v RGR. Redčenja so načrtovana na 61 % površine drogovnjakov (19 ha), povprečna jakost redčenj znaša 18 % od lesne zaloge (lesna zaloga 4.781 m³, možni posek 840 m³). Možni posek iz redčenj v drogovnjakih predstavlja 5,8 % možnega poseka v RGR. Na preostalih 39 % površine drogovnjakov (12 ha) so načrtovane sanitarne sečnje (lesna zaloga 1.631 m³, možni posek 116 m³).

Redčenja v debeljakih predstavljajo 32,5 % možnega poseka v RGR. Načrtovana so na 78 % površine debeljakov (74 ha). Njihova povprečna jakost znaša 16 % od lesne zaloge (lesna zaloga 30.214 m³, možni posek 4.716 m³). Uvajanje debeljakov v obnovo je načrtovano na 22 % površine debeljakov v RGR (21 ha), s povprečno jakostjo 27 % od lesne zaloge (lesna zaloga 8.364 m³, možni posek 2.226 m³). Večinoma sanitarne sečnje naj bi se izvajale na manj kot 1 % debeljakov (0,3 ha) - lesna zaloga 73 m³, možni posek 4 m³).

Zadržana obnova s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj je načrtovana na 63 % površine sestojev v obnovi (34 ha), s povprečno jakostjo 33 % od lesne zaloge (lesna zaloga 10.484 m³, možni posek 3.461 m³). Pospešena obnova je načrtovana na 36 % površine sestojev v obnovi (21 ha), s povprečno jakostjo 55 % od lesne zaloge (lesna zaloga 5.627 m³, možni posek 3.093 m³). Končni poseki so načrtovani na 1 % površine sestojev v obnovi (1 ha) z možnim posekom 70 m³. V mladovje bo poleg sestojev s končnim posekom prešlo še 10 ha sestojev v obnovi, ki so dobro pomlajeni (nad 80 % površine in imajo načrtovan visok posek).

V že obstoječih jedrih mladovij je načrtovana obžetev, nega mladja, nega gošče, nega letvenjaka in nega drogovnjaka v skupnem obsegu 19,06 ha.

Preglednica 111/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	21,5	78,5	100,0
- ciljno %	22,6	77,4	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	67,2	245,4	312,6
- ciljna (m ³ /ha)	64,4	221,1	285,5
Prirastek (m ³ /ha)	1,38	3,32	4,70
Možni posek (m ³ /ha)	16,6	57,5	74,1
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,66	5,76	7,42
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	24,7	23,5	23,7
Intenziteta m. p. prirastek (%)	120,3	173,3	157,8
Izravnalna doba (let)			10

Rastiščnogojitveni razredi

Preglednica 112/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	1.134	2.050	0	0	0	68	3.252	24,7	120,3
	%	34,9	63,0	0,0	0,0	0,0	2,1	100,0		
Listavci	m ³	3.981	7.241	0	0	0	52	11.274	23,5	173,5
	%	35,3	64,2	0,0	0,0	0,0	0,5	100,0		
Skupaj	m³	5.115	9.291	0	0	0	120	14.526	23,7	157,8
	%	35,2	64,0	0,0	0,0	0,0	0,8	100,0		

Preglednica 113/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Obžetev	ha	0,83	1,01
Nega mladja	ha	6,41	6,41
Nega gošče	ha	2,10	2,37
Nega letvenjaka	ha	8,88	8,88
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,39	0,39

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Bukovje na rendzinah - 16012

Rastiščnogojitveni razred Bukovje na rendzinah z 533,96 ha predstavlja 9,2 % površine gozdov v GGE. Po oblikah lastništva prevladujejo zasebni gozdovi, ki se razprostirajo na 97,8 % površine RGR, državnih gozdov je 2,2 %.

Bukovja na rendzinah najdemo na strmih osojnih pobočjih na karbonatni, dolomitni podlagi. Zaradi plitvih do srednje globokih tal so to slabše rodovitna rastišča. Gozdovi tega RGR so v k.o. Šemnik in k.o. Zabava ter na manjšem delu k.o. Hrastnik pri Trojanah, Čemšenik, Loke pri Zagorju in Kandrše.

Vsi gozdovi RGR Bukovje na rendzinah spadajo v kategorijo večnamenskih gozdov. Zaradi velikih naklonov pomembno vpliva na gospodarjenje varovalna funkcija gozda.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev opravljajo gozdovi v odsekih 89A01, 89C18, 89F43, 89F44, 89F45, 89F46A, 89F46B, 89F48, 89F49, 89F50, 89G52, 89J26, 89J27, 89J28, 89J29 in 89J30B. V RGR je evidentirana še prva stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti (89A01, 89C18, 89D28, 89F45, 89F48), zaščitne funkcije (89F43, 89F48, 89F49, 89F50, 89G52). Na manjših površinah je poudarjena hidrološka funkcija in obrambna funkcija (okoli dveh vodnih virov), lovnogospodarska funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot in funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin. Večina gozdov RGR opravlja funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev in/ali (zaradi karbonatne podlage) hidrološko funkcijo druge stopnje. Območji EPO (Kandrše 24700) in Natura 2000 (Kandrše – Drtiščica S13000205) se v RGR-ju prekrivata in se nahajata v manjšem delu odsekov 89I02 in 89I03. Del naravne vrednote Čemšeniška planina (5945) je v odseku 89C18, majhen del naravne vrednote in tudi zavarovano območje Gamberk je v odseku 89D28.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 114/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR

	Skupina gozdnih rastišč / gozdna združba (<i>staro latinsko ime</i>)	Površina (ha)	Delež (%)
02	Rastišča gabrovij in dobnav	2,74	0,5
542	Predalpsko gradnovo belogabrovje		
04100	<i>QUERCO-CARPINETUM TYPICUM</i>	2,74	0,5
03	Rastišča bukovij na nekarbonatnih kamninah	29,57	5,5
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo		
15100	<i>BLECHNO-FAGETUM</i>	29,57	5,5
04	Gričevnata in podgorska rastišča bukovij na karbonatnih kamninah	106,31	19,9
552	Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatnih kamninah		
07200	<i>HACQUETIO-FAGETUM</i>	106,31	19,9
05	Rastišča gorskih (in visokogorskih) bukovij na karbonatnih kamninah	40,58	7,6
632	Predalpsko gorsko bukovje		
08100	<i>ENNEAPHYLLO-FAGETUM</i>	31,46	5,9
681	Preddinarsko zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico		
09100	<i>SAVENSI-FAGETUM</i>	9,12	1,7
08	Toploljubna rastišča bukovij in bukovja na rendzinah	346,17	64,9
592	Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje		
11200	<i>CARICI ALBE-FAGETUM (CEPHALANTERO-FAGETUM)</i>	42,18	7,9
581	Osojno bukovje s kresničevjem		

Rastiščnogojitveni razredi

12100	ARUNCO-FAGETUM	303,99	57,0
11	Rastišča bazofilnih borovij	2,17	0,4
621	Bazoljubno rdečeborovje		
24100	GENISTO-PINETUM	2,17	0,4
12	Rastišča toploljubnih grmičavih gozdov	6,42	1,2
562	Preddinarsko-dinarski gozd toploljubnih listavcev		
27100	QUERCO-OSTRYETUM	6,42	1,2
	Skupaj:	533,96	100,0

Med gozdnimi združbami ima največji delež osojno bukovje s kresničevjem (*Arunco-Fagetum*) z 57 %. Ta združba je vezana na dolomitno podlago, rendzine in plitvo do srednje globoka tla z majhno do srednjo rodovitnostjo ter strme in hladne lege. Osojno bukovje s kresničevjem je edafsko in mezoklimatsko pogojena združba. Pri normalnem gospodarjenju ves razvoj poteka preko bukve. Pri močnejših presvetlitvah se poveča erozijska dejavnost in na pokrovnosti pridobi črni gaber (*Ostrya carpinifolia*). Po površini ji sledi združba predalpsko podgorsko bukovje na karbonatnih kamninah (*Hacquetio-Fagetum*) s skoraj 20 % deležem (na bolj globokih tleh) in predalpko-alpsko toploljubno bukovje (*Carici albae-Fagetum*) z 7 %. Proizvodna sposobnost teh rastišč glede na naravno drevesno sestavo znaša 7,39 m³/ha/leto.

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

skupinsko raznodobni sestoji

Lesna zaloga in prirastek

Lesna zaloga je 319,4 m³/ha. V lesni zalogi zavzemajo listavci z 81,6 %. Največji delež lesne zaloge je pri iglavcih in pri listavcih v petem razredu. Letni prirastek je 5,36 m³/ha, od tega je 78,6 % listavcev.

Preglednica 115/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	4,5	13,1	18,4	22,1	41,9	58,9	18,4	1,15	21,4
Listavci	3,0	13,6	16,6	29,3	37,5	260,5	81,6	4,21	78,6
Skupaj	3,3	13,5	16,9	28,0	38,3	319,4	100,0	5,36	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Primerjava dejanske drevesne sestave z naravnim nam pokaže dokaj ugodno stanje V drevesni sestavi prevladujejo bukev z 61,4 %, plemeniti listavci z 12,6 %, smreka z 15,4 % in drugi trdi listavci z 5,4 % deležem. Delež smreke je glede na naravno stanje prevelik, saj je bila smreka umetno vnešena na različna bukova rastišča, predvsem v osojnih legah.

Preglednica 116/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	49,2	0,3	9,1	0,2	196,1	6,2	40,1	17,3	0,9
	%	15,4	0,1	2,8	0,1	61,4	1,9	12,6	5,4	0,3
Naravno stanje	m ³ /ha	16,9	0,6	5,1		232,8	2,2	15,3	46,0	0,3
	%	5,3	0,2	1,6		72,9	0,7	4,8	14,4	0,1

Ohranjenost gozdov**Preglednica 117/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR**

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	512,26	95,9	21,70	4,1	0,00	0,0	0,00	0,0	533,96	100,0
Skupaj vsi gozdovi	512,26	95,9	21,70	4,1	0,00	0,0	0,00	0,0	533,96	100,0

V GGE Čemšenik-Kolovrat ima RGR Bukovje na rendzinah 95,9 % ohranjenih gozdov, spremenjenih je 4,1 % gozdov. Spremenjeni gozdovi so predvsem zaradi prevelikega deleža smreke ter plemenitih listavcev, zlasti na račun bukve in drugih trdih listavcev.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev**Preglednica 118/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah**

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	18,00	18,5	47,8	25,3	8,4	11,6	33,4	55,0	0,0	29,9	51,8	12,7	5,6
Drogovnjak	55,86	0,0	31,5	68,5	0,0	0,0	7,9	92,1	0,0	11,0	34,0	45,9	9,1
Debeljak	358,89					2,3	34,9	62,8	0,0	1,7	65,8	29,8	2,7
Sestoj v obnovi	101,21					0,0	43,7	56,3	0,0				
Skupaj:	536,68												

Kar 67,1 % gozdov tega RGR se nahaja v razvojni fazi debeljak. Debeljaki so v večini nenegovani, pomanjkljivo negovanih je kar 35 %. Prevladuje normalen sklep, 30 % debeljakov ima rahel sklep. Na 9 % površine debeljakov se pojavlja pomladek večinoma dobre sestojne zasnove.

Sledi razvojna faza sestojev v obnovi, ki zavzemajo 9 % površine RGR. V njih se na 52 % pojavlja pomladek, v katerih prevladuje dobra sestojna zasnova. V pomladku prevladujejo bukev, gorski javor, smreka, črni gaber, mali jesen in drugi listavci.

Drogovnjakov je 10,5 %, ki imajo v večini pomanjkljive zasnove, so nenegovani in z rahlim sklepom. Pomladek se pojavlja na 2 % in ima v veliki večini pomanjkljivo zasnovo.

Mladovij (3,4 %) je premalo. Prevladujejo mladovja dobre zasnove, ki pa so v večini nenegovana. Njihov sklep je normalen, tudi tesen. V pomladku so smreki in bukvi najpogosteje primešani črni gaber, gorski javor in mali jesen.

Kakovost drevja**Preglednica 119/K: Kakovost drevja**

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	39	2,6	30,8	43,5	20,5	2,6
Jelka	4	0,0	25,0	50,0	25,0	0,0
Bor	9	0,0	11,1	66,7	11,1	11,1
Bukev	197	8,1	20,3	40,1	23,4	8,1
Hrast	11	0,0	45,4	18,2	27,3	9,1
Pl. lst.	30	0,0	13,3	50,1	33,3	3,3
Dr. tr. lst.	18	0,0	0,0	50,0	33,3	16,7
Meh. lst.	4	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	52	1,9	26,9	48,2	19,2	3,8
Skupaj listavci	260	6,2	19,2	41,5	25,0	8,1
Skupaj	312	5,4	20,5	42,7	24,0	7,4

Podatki o kakovosti so pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Kakovost je bila ocenjena pri drevju debeline nad 30 cm.

V dober kakovostni razred sodi 42,7 % drevja, 20,5 % v prav dober kakovostni razred in v zadovoljivem 24,0 %. Iglavci so po kakovosti pred listavci, saj je v dobrem, prav dobrem in odličnem kakovostnem razredu več drevja, kot pri listavcih.

Poškodovanost sestojev

Podatki o poškodovanosti drevja so ugotovljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Poškodovanost drevja je določena z deležem dreves s hujšo poškodbo.

Pri deblu in koreničniku se šteje za hujšo poškodbo, če je lubje odstranjeno na več kot 3 dm², pri poškodovanosti vej, če odlomljen vrh ali veja po debelini presežata petino premera drevesa na prsni višini, in pri osutosti krošnje, če je osute več kot 60 % krošnje in je drevo še živo.

Delež poškodovanosti drevja je 15,4 % za vse oblike poškodovanosti skupaj. Največji je delež poškodb debla in koreničnika z 11,9 %, poškodb vej je 3,0 %, osutost je opažena pri 0,5 % dreves.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skupna realizacija poseka v RGR je bila v preteklem ureditvenem obdobju – po SVP 63,3 % (evidence: 34,8 %). Posekano je bilo 11,6 % od lesne zaloge RGR (evidence: 6,4 %). Realizacija poseka iglavcev je bila precej višja od obsega načrtovanega poseka (realizacija po evidencah 139,7 %, po evidencah 78,7 %). Skupno je realizacija poseka listavcev 52,6 % (po evidencah 28,3 %). V poseku RGR je bilo največ smreke (54,3 % celotnega poseka) in bukve (28,5 % celotnega poseka).

Na realizacijo poseka je vplival velik obseg varstveno-sanacijskega poseka. Del gozdov RGR je bil namreč močnejše poškodovan zaradi žleda leta 2014. Temu je kasneje sledila še prenamnožitev smrekovih podlubnikov.

Delež varstveno-sanacijskih sečenj znaša 58,6 % celotnega poseka. Pomladitvene sečnje predstavljajo 31,3 % celotnega poseka, redčenja 9,6 %.

Realizacija redčenj je bila 9,2 %, realizacija pomladitvenih sečenj 64 %. Obseg sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja je načrtovane vrednosti presežal za več kot 20-krat.

Načrtovana negovalna dela niso bila izvedena v obsegu načrtovanem z GGN GGE ČEMŠENIK-KOLOVRAT (2011-2020). Opravljeno je bilo varstvo pred žuželkami – postavitve in oprema ter vzdrževanje pasti za podlubnike ter vzdrževanje vodnih površin.

Preglednica 120/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Nega mladja	ha	1,96	0,00	0,0
Nega gošče	ha	8,89	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	9,76	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,37	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	8,52	0,0
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,00	7,50	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek****Preglednica 121/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021**

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	544,62	39,4	263,3	302,7	0,85	6,00	6,85	0,31	0,82	1,13
2011	536,68	46,1	290,5	336,6	0,90	7,94	8,84	1,12	2,83	3,90
2021	533,96	58,9	260,5	319,4	1,15	4,21	5,36	1,14	5,53	6,68

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Površina gozdov se je glede na preteklo obdobje nekoliko spremenila – zmanjšala za 2,72 ha; predvsem zaradi krčitev (1,91 ha) in sprememb gozdnega roba. Nižja je skupna lesna zaloga – lesna zaloga iglavcev se je povečala, lesna zaloga listavcev pa znižala. Pri prirastku je tudi skupni prirastek nižji kot pred desetletjem, prirastek iglavcev je večji, prirastek listavcev pa manjši, kot pred desetimi leti. V preteklih 10 letih je bilo letno posekano 3,9 m³/ha (evidenca 2,15 m³/ha) drevja letno, sedaj pa se za naslednjih 10 let načrtuje možni posek v višini 6,68 m³/ha/leto.

Drevesna sestava

Glede na prejšnje ureditveno obdobje se je povečal delež smreke (3,8 %), malenkostno še bora, hrasta drugih trdih listavcev in mehkih listavcev (skupaj za 1,3 %) ter zmanjšal delež bukve (za 2,8 %) in plemenitih listavcev (2,3 %).

Preglednica 122/ D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

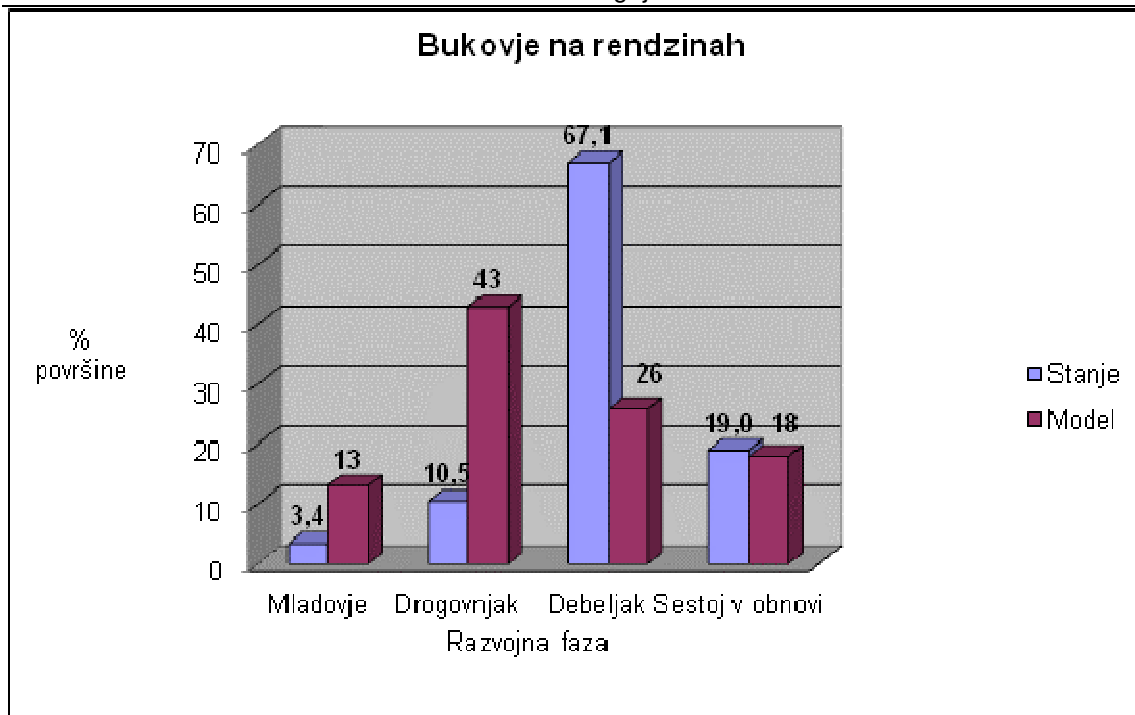
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	10,6	0,3	2,1	0,0	0,0	67,0	1,7	13,4	4,6	0,3
2011	11,6	0,1	2,0	0,0	0,0	64,2	1,8	14,9	5,2	0,2
2021	15,4	0,1	2,8	0,1	0,0	61,4	1,9	12,6	5,4	0,3

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Razmerje razvojnih faz odstopa od normalnega v mladovju in sicer dosega 26 % modelne vrednosti. Drogovnjaki dosegajo 24 % modelne vrednosti, debeljaki močno presegajo modelno vrednost - za kar 158 %. V sestojih v obnovi je površina zelo blizu modelni vrednosti, katero presega za 6 % površine.

Preglednica 123/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	18,00	3,4	18	13	69,41	-74
Drogovnjak	55,86	10,5	60	43	229,60	-76
Debeljak	358,89	67,1	37	26	138,830	158
Sestoj v obnovi	101,21	19,0	25	18	96,11	6
Skupaj:	533,96	100,0	140	100	533,96	

Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Gre za večinoma ohranjene sestoje in v cilju so malopovršinsko raznodobni sestoji bukve (62 %, sestojno) s šopasto do skupinsko primesjo smreke (16 %) in plemenitih listavcev (12 %), ter posamično do šopasto primesjo bora in jelke (skupaj 3 %), drugih trdih listavcev (5 %) in hrasta z mehкими listavci (2 %).

Ciljno stanje v pogledu razvojnih faz je: mladovja 5 %, drogovnjaki 11 %, debeljaki 59 %, sestoji v obnovi 25 %.

Ciljna lesna zaloga je 306 m³/ha (iglavci 59 m³/ha, listavci 247 m³/ha), končna lesna zaloga je 460 m³/ha.

Ciljna kakovost sestojev je pri iglavcih in pri listavcih dobra do prav dobra.

Obdobje, v katerem je mogoče doseči ciljno stanje, je 10 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopni gozdnogojitveni sistem.

Proizvodno razdobje je 140 let, pomladitveno razdobje 25 let

Usmeritve za obnovo

Zaradi značaja teh gozdov (strmina, funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, plitva tla) in ker so sestoji močneje poškodovani po žledolomu leta 2014 in so v RGR ostali poškodovani sestoji z vrzelastim sklepom in pomanjkljivim pomlajevanjem, je potrebna večja pazljivost, postopnost in manjše površine pri vseh sečnjah, še posebno pa pri pomladitvenih sečnjah. Pomladitvena jedra naj bodo premera največ do dveh sestojnih višin. Zaradi počasnega razvoja gozdov na teh revnih

rastiščih in zaradi ekološke občutljivosti, kljub močno porušenemu razmerju razvojnih faz, se načrtuje uvajanje v obnovo 14 % površine debeljakov.

Šibke jakosti pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) so potrebne v sestojih v obnovi, kjer je pomlajen manjši delež površine sestoja ter je za razvoj pomladka še potrebna zastrtost z odraslim sestojem. Naravno pomlajevanje poteka daljše časovno obdobje, zato so pomladitvene dobe daljše.

Močne jakosti pomladitvenih sečenj (pospešeno nadaljevanje obnove) naj se izvajajo v sestojih v obnovi, kjer je večji del sestoja pomlajen ter je pomladek v fazi gošč in letvenjakov.

V sestojih z bogato zasnovo pomladka in kjer je podmladek že v razvojni fazi gošče ali letvenjaka, naj se v jedrih mladovij izvedejo končni poseki, ob robu pomladitvenih jeder, pa naj se s širjenjem le teh z robno sečnjo, pospešeno nadaljuje z obnovo

Pri nadaljevanju obnove naj se v čim večji meri izkoristi matični sestoj za uravnavanje drevesne sestave ter kakovosti pomladka.

Da se bo uspešno pomladila bukev, morajo biti pomladitvena jedra široka ene do dve sestojni višini.

Zaradi velikih naklonov terena je potrebno posebej paziti na prostorski red sečnje.

Usmeritve za nego

Proizvodna sposobnost teh rastišč je nizka, zato naj se izvaja vse ukrepe nege z majhno intenzivnostjo. Poudarek naj bo na pospeševanju stojnosti sestojev, tudi zaradi poudarjenosti ekoloških in socialnih funkcij, šele potem na kakovosti.

Z nego je potrebno pričeti že v sestojih v obnovi. Pri negi mladja je treba v čim večji meri izkoristiti posredno nego matičnega sestoja. Z nego je potrebno krepiti stojnost ter pestrost drevesne sestave. V mladju in gošči naj se oblikuje zmes v korist bukve, manjšinskih drevesnih vrst in plemenitih listavcev. V sestojih v obnovi, kjer je v pomladku prevladujoči delež smreke, je potrebno pospeševati bukev. Pri negi mladja in gošče naj se odstranjuje le tiste osebke, ki ovirajo razvoj dobro zasnovanega pomladka. Vse drugo naj ostane v sestoju kot spremljevalni osebki. Zadovoljiti se je treba tudi z grmičastim in panjevsko raslim drevjem, če to pripomore k boljšemu varovanju tal.

Pravočasno naj se prične s prvimi redčenji v letvenjakih pri katerih je poudarek na krepitvi stojnosti zaradi nevarnosti žledoloma. V smrekovih letvenjakih naj se ohranjajo vsi listavci ne glede na kakovost.

V drogovnjakih ima stojnost prednost pred kakovostjo, ki jo tudi z nego na teh rastiščih ni mogoče zelo povečati. Šibko redčenje naj se izvaja v drogovnjakih s pomanjkljivimi sestojnimi zasnovami (v bukovih drogovnjaki in drogovnjaki smreke in bukve). Zmerne jakosti redčenj se izvajajo v pomanjkljivo negovanih drogovnjaki z dobrimi sestojnimi zasnovami in v pomanjkljivo negovanih smrekovih drogovnjaki s pomanjkljivimi sestojnimi zasnovami. V drogovnjaki z rahlim in pretrganim sklepom naj se izvajajo le sanitarne sečnje.

Debeljakov je glede na modelno razmerje razvojnih faz preveč, vendar velja, da so to predvsem gozdovi, ki varujejo tla pred erozijo, opravljajo hidrološko funkcijo, itd. V debeljaki naj se gospodari malopovršinsko, s šibkim izbiralnim redčenjem naj se tam, kjer je to še mogoče, pomaga nosilec, pri izbiri le teh ima stojnost in vitalnost prednost pred kvaliteto. V debeljaki s pomanjkljivimi sestojnimi zasnovami in nižjimi lesnimi zalogami izvajamo šibko redčenje.

V smrekovih sestojih z rahlim sklepom in slabimi kvalitetnimi zasnovami izvajati večinoma sanitarne sečnje.

Zmerne jakosti redčenj v pomanjkljivo negovanih debeljaki bukve in smreke z višjo lesno zalogo, ki je blizu optimalni.

Usmeritve za varstvo

Rastiščnogojitveni razredi

V predelih, kjer je primes smreke močnejša, redno izvajati sanitarne sečnje ter preventivne in profilaktične ukrepe za varstvo pred smrekovimi podlubniki (lovne pasti).

Ukrepi

Preglednica 124/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	18,4	81,6	100,0
- ciljno %	19,3	80,7	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	58,9	260,5	319,4
- ciljna (m ³ /ha)	59,0	247,3	306,3
Prirastek (m ³ /ha)	1,15	4,21	5,36
Možni posek (m ³ /ha)	11,4	55,3	66,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,14	5,53	6,68
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	19,4	21,2	20,9
Intenziteta m. p. prirastek (%)	99,5	131,4	124,6
Izravnalna doba (let)			10

Preglednica 125/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	4.303	1.736	0	0	0	71	6.110	19,4	99,8
	%	70,4	28,4	0,0	0,0	0,0	1,2	100,0		
Listavci	m ³	16.544	12.916	0	0	0	84	29.544	21,2	131,3
	%	56,0	43,7	0,0	0,0	0,0	0,3	100,0		
Skupaj	m³	20.847	14.652	0	0	0	155	35.654	20,9	124,6
	%	58,5	41,1	0,0	0,0	0,0	0,4	100,0		

Možni posek za naslednje ureditveno obdobje 2021 - 2030 znaša 35.654 m³. To je 20,9 % skupne lesne zaloge ali 124,6 % prirastka. Iglavci predstavljajo 17 % načrtovanega možnega poseka, listavci pa 83 %.

Največji delež načrtovanega možnega poseka v RGR predstavljajo redčenja (58 %). Delež načrtovanih pomladitvenih sečenj je 41 %, delež sanitarnih sečenj pa manj kot 1 %.

V drogovnjakih znaša skupni možni posek 5,6 % od načrtovanega skupnega možnega poseka v RGR (1.980 m³).

Redčenja so načrtovana na 84 % površine drogovnjakov (47 ha), povprečna jakost redčenj naj bi znašala v teh sestojih 19 % od lesne zaloge (lesna zaloga 9.746 m³, možni posek 1.845 m³).

Na 16 % površine drogovnjakov (8 ha) so načrtovane večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 8.275 m³, možni posek 2.398 m³).

Redčenja v debeljakih so načrtovana na 95 % površine debeljakov (339 ha), povprečna jakost redčenj znaša v teh sestojih 15 % od lesne zaloge (lesna zaloga 122.338 m³, možni posek 18.582 m³).

Rastiščnogojitveni razredi

Uvajanje v obnovo je načrtovano na 5 % površine debeljakov (19 ha). Povprečna jakost pomladitvenih sečenj naj bi v teh debeljakih znašala 29 % od lesne zaloge (lesna zaloga 8.275 m³, možni posek 2.398 m³).

Nadaljevanje obnove s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) načrtujemo na 70 % sestojev v obnovi (70 ha), s povprečno jakostjo 35 % od lesne zaloge (lesna zaloga 20.864 m³, možni posek 7.362 m³).

Pospešena obnova z zmernimi do močnimi jakostmi pomladitvenih sečenj je načrtovana na 17 % površine sestojev v obnovi (17 ha), s povprečno jakostjo 57 % od lesne zaloge (lesna zaloga 4.418 m³, možni posek 2.497 m³). Končni poseki v sestojih v obnovi so načrtovani na 12 % površine sestojev v obnovi (12 ha), možni posek pa bo znašal 2.815 m³. V mladovje bo, poleg sestojev s končnim posekom, prešlo še z robnimi sečnjami 7 ha delov sestojev v obnovi, ki so dobro pomlajeni in imajo načrtovano visoko jakost sečnje.

Na 1 % sestojev v obnovi (1 ha) so predvidene večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 200 m³, možni posek 20 m³).

Preglednica 126/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Nega mladja	ha	12,59	23,74
Nega gošče	ha	1,03	1,73
Nega letvenjaka	ha	15,41	15,41

9.2.6 Rastiščnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 40000

RGR Varovalni gozdovi obsega 875,01 ha gozdov in predstavlja slabih 16 % površine gozdov v GGE. Po oblikah lastništva prevladujejo zasebni gozdovi, ki se razprostirajo na 65,7 % površine RGR, državnih gozdov je 33,6 %, gozdov lokalnih skupnosti (občinski) je manj kot 1 %.

Pojavljajo se v večjem kompleksu k.o. Šentlambert, Loke pri Zagorju in Kolovrat ter na manjšem delu k.o. Čemšenik in Jesenovo. Vsi gozdovi RGR Varovalni gozdovi spadajo v kategorijo varovalnih gozdov.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

V vseh gozdovih tega RGR je funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev poudarjena na prvi stopnji in so zavarovani z uredbo - Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020). V RGR je evidentirana še prva stopnja poudarjenosti higiensko-zdravstvene funkcije in klimatske funkcije (89G01, 89G04, 89G05B, 89G54, 89G56B) ter zaščitne funkcije (89C16B, 89G53, 89K35A). Na manjših površinah je poudarjena funkcija varovanja naravnih vrednot :Čemšeniška planina in Čemšeniška planina – skalni samotarji, Mošnjak (89H78A, 89H78B, 89H90), Mošenik (89H89, 89H90), estetska funkcija, hidrološka funkcija (7 izvirov, VVO območja, erozijska območja) in obrambna funkcija (okoli vodnih virov), lovnogospodarska funkcija, raziskovalna funkcija, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin in rekreacijska funkcija. Območji EPO (Zasavsko hribovje 12100) in Natura 2000 (Posavsko hribovje SI 5000026 in Reber – borovja SI3000164) se v RGR-ju deloma prekrivata in se nahajata v južnem delu enote v odsekih (89G59, 89H88, 89H89, 89H90 in 89H91) ter EPO (Medija – 37200) in Natura 2000 (Medija – borovja SI3000165) v odsekih 89K53, 89K54A in 89K54B, kot tudi območji EPO (Čemšeniška planina 35200) in Natura 2000 (Čemšeniška planina SI3000121) v odsekih 89C16B in 89D22B.

Preglednica 127: Natura 2000, evropsko pomembne vrste in habitatni tipi, ki se nahajajo znotraj RGR

KODA in IME	status	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE ČEMŠENIK - KOLOVRAT
SI3000164 Reber - borovja	SAC	dinarski gozdovi rdečega bora na dolomitni podlagi (<i>Genisto januensis-Pinetum</i>)
SI3000165 Medija - borovja	SAC	dinarski gozdovi rdečega bora na dolomitni podlagi (<i>Genisto januensis-Pinetum</i>)
SI5000026 Posavsko hribovje	SPA	planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>) belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>) črna štorčija (<i>Ciconia nigra</i>) velika uharica (<i>Bubo bubo</i>)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 128/D-GZ1: Gozdne združbe v RGR

Rastiščnogojitveni razredi

Skupina gozdnih rastišč / gozdna združba (<i>staro latinsko ime</i>)			
02	Rastišča gabrovij in dobrav	17,90	2,0
542	Predalpsko gradnovo belogabrovje		
04100	<i>QUERCO-CARPINETUM TYPICUM</i>	17,90	2,0
04	Gričevnata in podgorska rastišča bukovij na karbonatnih kamninah	79,54	9,1
552	Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatnih kamninah		
07200	<i>HACQUETIO-FAGETUM</i>	79,54	9,1
05	Rastišča gorskih (in visokogorskih) bukovij na karbonatnih kamninah	8,15	0,9
632	Predalpsko gorsko bukovje		
08100	<i>ENNEAPHYLLO-FAGETUM</i>	8,15	0,9
08	Toploljubna rastišča bukovij in bukovja na rendzinah	436,66	50,0
592	Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje		
11200	<i>CARICI ALBE-FAGETUM (CEPHALANTERO-FAGETUM)</i>	359,83	41,2
581	Osojno bukovje s kresničevjem		
12100	<i>ARUNCO-FAGETUM</i>	76,83	8,8
11	Rastišča bazofilnih borovij	147,40	16,8
621	Bazoljubno rdečeborovje		
24100	<i>GENISTO-PINETUM</i>	147,40	16,8
12	Rastišča toploljubnih grmičavih gozdov	185,36	21,2
562	Preddinarsko-dinarski gozd toploljubnih listavcev		
27100	<i>QUERCO-OSTRYETUM</i>	185,36	21,2
	Skupaj:	875,01	100,0

Med gozdnimi združbami ima največji delež Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (*Carici albae-Fagetum*) z 41,2 %, sledi ji združba Preddinarsko-dinarski gozd toploljubnih listavcev (*Quercus-Ostryetum*) z 21,2 % in Bazoljubno rdečeborovje (*Genisto-Pinetum*) z 16,8 %. Povprečna proizvodna sposobnost rastišč RGR je 4,2 m³/ha/leto.

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Glede na zgradbo gozdo so skupinsko raznodobni sestoji

Lesna zaloga in prirastek

Lesna zaloga je 172,4 m³/ha. V lesni zalogi zavzemajo listavci 72,5 %. Največji delež lesne zaloge je pri iglavcih in pri listavcih v drugem debelinskem razredu. Letni prirastek je 4,7 m³/ha, od tega je 68,7 % listavcev.

Preglednica 129/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	17,0	39,8	21,5	17,1	4,6	47,4	27,5	1,48	31,3
Listavci	20,9	33,3	25,1	15,5	5,2	125,0	72,5	3,25	68,7
Skupaj	19,9	35,0	24,1	16,0	5,0	172,4	100,0	4,73	100,0

Razmerje drevesnih vrst**Preglednica 130/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst**

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	23,0	0,3	23,6	0,5	66,5	8,9	10,0	35,8	3,8
	%	13,3	0,2	13,7	0,3	38,6	5,2	5,8	20,7	2,2
Naravno stanje	m ³ /ha	6,2		27,6		81,0	3,8	3,1	50,3	0,2
	%	3,6		16,0		47,0	2,2	1,8	29,2	0,1

Rastiščnogojitveni razredi

V drevesni sestavi prevladujejo bukev z 38,6 %, smreka z 13,3 %, drugi trdi listavci z 20,7 %, in bor z 13,7 %, deležem. Delež smreke je glede na naravno stanje prevelik, saj je bila smreka umetno vnešena na različna bukova rastišča, predvsem v osojnih legah. Visok delež bora kaže na degradirane sestoje zaradi steljarjenja.

Ohranjenost gozdov

Preglednica 131/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	472,90	54,0	402,11	46,0	0,00	0,0	0,00	0,0	875,01	100,0
Skupaj vsi gozdovi	472,90	54,0	402,11	46,0	0,00	0,0	0,00	0,0	875,01	100,0

V RGR Varovalni gozdovi je 54 % ohranjenih gozdov. Spremenjeni gozdovi se razprostirajo na 46 % površine gozdov. Gozdov z izmenjano drevesno sestavo ali močno sprenjeno ni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V RGR izrazito prevladujejo sestoji, ki so v razvojni fazi drogovnjakov (61,8 %). Debeljakov je 31,2 %. Majhen delež je mladovij in sestojev v obnovi, saj skupaj obe razvojni fazi zavzemata manj kot 7 % gozdnih površin.

Debeljaki so večinoma nenegovani z normalnim sklepom. Podmladek se pojavlja na 15 % površin debeljakov in je pomanjkljive zasnove. Podobno velja za drogovnjake, kjer prevladujejo nenegovani sestoji s pomanjkljivo zasnovo in rahlim sklepom krošenj. V sestojih v obnovi je 50 % pomladka, z večinoma dobro sestojno zasnovo. V pomladku so najpogostejši: bukev, gorski javor, smreka, veliki jesen in beli gaber.

Mladovja imajo najpogosteje dobre sestojne zasnove, so nenegovana z normalnim sklepom. V mladovjih so najpogostejši: bukev, smreka, gorski javor, črni gaber, veliki jesen in beli gaber.

Preglednica 132/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	21,40	3,4	57,5	35,9	3,2	0,0	23,5	76,5	0,0	8,5	41,4	13,2	36,9
Drogovnjak	541,19	0,7	39,9	59,4	0,0	0,0	1,9	98,1	0,0	4,3	17,3	70,2	8,2
Debeljak	272,96					0,3	32,9	66,8	0,0	0,8	56,5	27,8	14,9
Sestoj v obnovi	39,46					0,0	28,5	71,5	0,0				
Skupaj:	875,01												

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skupna realizacija poseka v RGR je bila v preteklem ureditvenem obdobju – po evidencah 63,4 %. Posekano je bilo 9,1% od lesne zaloge RGR (evidence). Realizacija poseka iglavcev je bila precej višja od obsega načrtovanega poseka 120,5 %. Skupno je realizacija poseka listavcev 22,8 %. V poseku RGR je bilo največ smreke (77,1 % celotnega poseka) in bukve (14,4 % celotnega poseka).

Na realizacijo poseka je vplival velik obseg varstveno-sanacijskega poseka. Del gozdov RGR je bil namreč močnejše poškodovan zaradi žleda leta 2014. Temu je kasneje sledila še prenamnožitve smrekovih podlubnikov.

Delež varstveno-sanacijskih sečenj znaša 65,8 % celotnega poseka. Pomladitvene sečnje predstavljajo 27,8 % celotnega poseka, redčenja 2,9 %.

Realizacija redčenj je 3,37 %, realizacija pomladitvenih sečenj 46,6 %. Obseg sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja je načrtovane vrednosti presegel za več kot 1,4-krat.

Rastiščnogojitveni razredi

Večina načrtovanih gojitvenih in varstvenih del ni bila izvedena v načrtovanem obsegu. Realizacija vseh izvedenih negovalnih del je 32 %.

V preteklem ureditvenem obdobju niso bila realizirana dela, ki niso bila.

V varovalnih gozdovih se ni izvedla načrtovana priprava tal za naravno obnovo in nega drogovnjaka.

Preglednica 133/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	0,16	0,00	0,0
Nega mladja	ha	5,29	3,60	68,1
Nega gošče	ha	6,04	2,80	46,4
Nega letvenjaka	ha	13,33	2,30	17,3
Nega ml. drogovnjaka	ha	2,13	0,00	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina gozdov v RGR je manjša, kot pred desetletjem. Na zmanjšanje površine je vplivala zamenjava odsekov 89K35A in 89K35B iz RGR 40000 v RGR 11012 in obratno ter natančnejši zajem površin oziroma gozdnega roba.

Skupna povprečna lesna zaloga se je v primerjavi z letom 2011 nekoliko zmanjšala. Nižja je lesna zaloga iglavcev, lesna zaloga listavcev je višja. Povečal se je povprečni letni prirastek, tako povprečni letni prirastek iglavcev kot prirastek listavcev. V preteklih 10 letih je bilo v povprečju letno posekanih po evidencah 1,61 m³/ha, sedaj pa se za naslednjih 10 let načrtuje najvišji možni posek v višini 2,08 m³/ha/leto.

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 134/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	859,49	69,7	86,5	156,2	1,22	1,46	2,68	0,44	0,17	0,61
2011	865,30	63,2	114,3	177,5	0,93	1,89	2,82	1,26	0,35	1,61
2021	875,01	47,4	125,0	172,4	1,48	3,25	4,73	0,63	1,45	2,08

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Preglednica 135/ D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

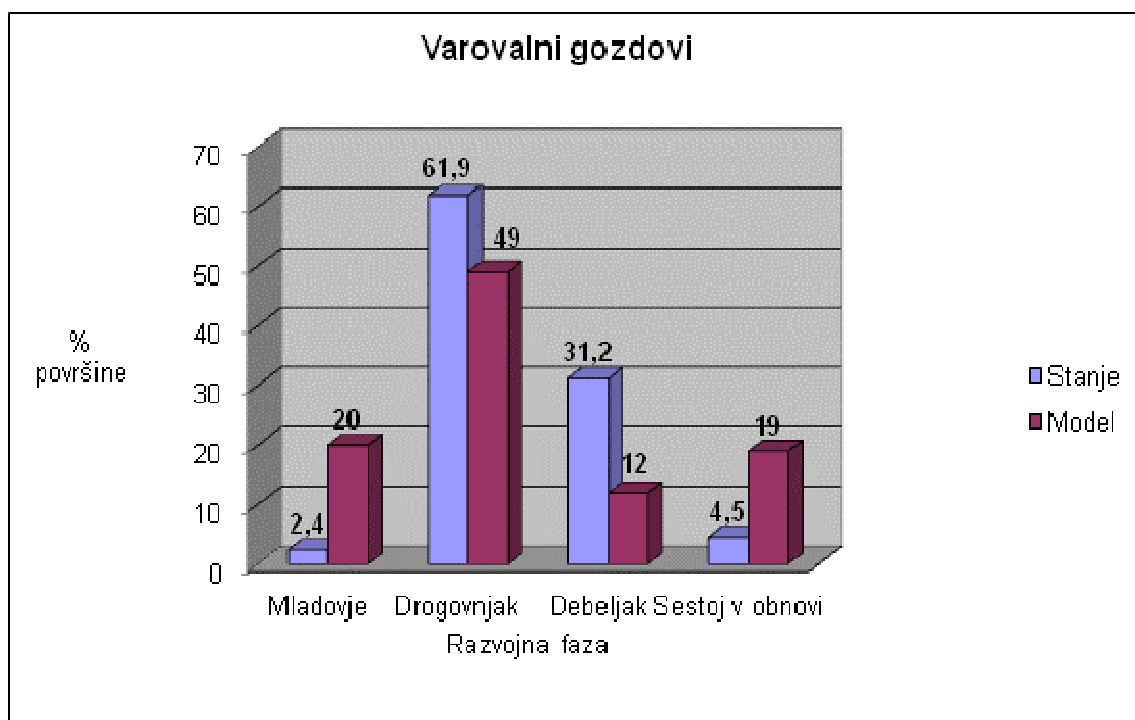
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	25,4	0,0	18,8	0,4	0,0	29,0	5,6	5,6	13,8	1,4
2011	21,7	0,2	13,4	0,3	0,0	33,2	7,8	5,4	16,6	1,4
2021	13,3	0,2	13,7	0,3	0,0	38,6	5,2	5,8	20,7	2,2

V preteklem ureditvenem obdobju se je precej znižal delež smreke (za 8,4 %) in delež hrasta (za 2,6 %) in trdih listavcev. Povečal se je delež bora, bukke (za 5,4 %), plemenitih listavcev, drugih trdih listavcev (za 4,1%) in mehkih listavcev. Delež macesna in jelke se ni spremenil.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 136/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	21,40	2,4	29	20	175,01	-88
Drogovnjak	541,19	61,9	71	49	482,75	26
Debeljak	272,96	31,2	17	12	105,00	160
Sestoj v obnovi	39,46	4,5	28	19	166,25	-76
Skupaj:	875,01	100,0	145	100	875,01	

Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Modelno stanje gozda, ki je osnova za oceno zagotavljanja trajnosti donosov v večnamenskih gozdovih, v varovalnih gozdovih nima takega pomena, ker je cilj krepiti varovalno vlogo in ne donos.

Razmerje razvojnih faz odstopa od modela. Primanjkujejo zlasti mlajše razvojne faze, torej mladovja – dosega 12 % modelne vrednosti. Drogovnjaki presegajo za 26 % modelne površine. Prevelik delež imajo debeljaki. Za nadaljnji razvoj je zelo pomembno da se poveča delež sestojev v obnovi (dosegajo 24 % modelne vrednosti), ki v prihodnje omogočajo spremembe v zeleno smer.

Glede na nizko proizvodno sposobnost večine rastišč, mnogo drogovnjakov sploh ne bo prerasla v fazo debeljaka, ampak se bo naravna obnova postopoma in malopovršinsko vršila glede na propadanje odraslega sestoja in glede na pomladitvene sečnje oz sanitarne sečnje v funkciji vzdrževanja čim boljše varovalne vloge teh gozdov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

V velikem deležu so ti gozdovi prepuščeni naravnemu razvoju in v njih se ne bo ukrepalo. V nekaterih sestojih bo potrebno izvajati ukrepe za krepitev varovalne vloge teh gozdov, ponekod pa so dopuščene sečnje za pridobivanje lesa.

Gozdnogojitveni cilj je zdrav in odporen skupinsko raznodoben gozd, čimbolj naravne drevesne sestave, s čim večjim deležem odraslega gozda (odvisno od rastišča; kar to dopušča), z okrepljeno varovalno vlogo, ki se kaže v zmanjšanju ali preprečevanju erozije, snežnih plazov, ohranjanju zgornje gozdne meje ter v izboljšanju vodnih razmer.

Gozdогоjitveni cilj je zdrav in odporen skupinsko raznodoben gozd s skupinsko do šopasto primesjo bukve (40 %), smreke (14 %), bora (14 %), hrasta (do 5 %), drugih trdih listavcev (20 %) in posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev (do 6 %) ter skupaj jelke ter macesna do 1 %. Prevladuje naj večji delež odraslega gozda (odvisno od rastišča; ki to dopušča) z okrepljeno varovalno vlogo, ki se kaže v zmanjšanju ali preprečevanju erozije ter v izboljšanju vodnih razmer. Ciljne vrednosti površinskih deležev razvojnih faz (ki so postavljene le na model trajnosti donosov) upoštevaje ukrepe so: mladovje 3 %, drgovnjak 61 %, debeljak 28 % in sestoj v obnovi 8 %.

Ciljna lesna zaloga je 199 m³/ha; iglavci 56 m³/ha, listavci 143 m³/ha

Ciljno stanje se nanaša na načrtovano obdobje 10 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Kot varovalni gozdovi so izločeni vsi gozdovi, ki so kot taki razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020).

Pri delu z gozdom v razglašeni varovalni gozdovi se upošteva omejitev in določila, ki jih vsebujejo akti o razglasitvi varovalnih gozdov.

Z varovalnimi gozdovi se mora gospodariti izključno s ciljem krepitev njihove varovalne vloge. Zagotoviti je treba stalno zastrtost gozdnih tal in naravno malopovršinsko obnavljanje sestojev. Na strmih pobočjih, kjer je nevarnost plazjenja tal, je potrebno zaradi razbremenitve pobočij vzdrževati nižje lesne zaloge sestojev. Posekano drevje se lahko v varovalnih gozdovih s strožjim režimom pušča v gozdu (prečno na pobočje), primerno je predvsem spravilo, ki ne ogroža ali poslabšuje stabilnosti tal. Potrebno se je čimbolj izogibati vsem poškodbam v gozdnih tleh, paša in steljarjenje nista dopustna.

V nižinskih predelih naj se te gozdove ohranja v celoti na mestu in v obliki v kakršni so bili v času razglasitve, tako da optimalno zagotavljajo opravljanje biotopske funkcije ob zagotovitvi ostalih evidentiranih funkcij. Želimo ohranjati naravno pester gozd, z raznodobno strukturo v kateri pa naj prevladujejo debeljaki. Redčenja in pomladitvene sečnje naj bodo nizke jakosti.

Usmeritve za obnovo

V gozdovih z varovalno funkcijo prve stopnje je potrebno zagotavljati neprekinjeno poraslost tal z drevjem. Najbolj ustrezna je malopovršinska razgibana zgradba sestojev. Posebno pozornost je potrebno nameniti naravnemu pomlajevanju (naravni obnovi) in stabilnosti sestojev. V obnovo naj se uvedejo debeljaki s slabo zasnovano oz. stabilnostjo (prevladujoč delež starih, oslavljenih ali poškodovanih dreves), z rahlim ali pretrganim sklepom in velikim deležem pomladka z dobro zasnovano (11 %). Jedra je potrebno širiti zmerno in počasi, da se površine zaradi prevelike osvetljenosti ne zarastejo z grmovnicami oz. se ne razvije bujna zeliščna plast. Prednost v pomladku imajo bukev, hrasti, plemeniti in drugi trdi listavci.

V sestojih v obnovi naj se zadržano nadaljuje z obnovo s širjenjem pomladitvenih jeder z robno sečnjo. Pri nadaljevanju obnove naj se v čim večji meri izkoristi matični sestoj za uravnavanje drevesne sestave ter kakovosti pomladka.

Usmeritve za nego

Rastiščnogojitveni razredi

V drogovnjakih in debeljakih, ki so nenegovani naj se izvaja šibka redčenja. Potrebna je velika previdnost zlasti v tistih sestojih, kjer so bila redčenja zamujena, saj bi bila lahko v primeru previsoke jakosti redčenj ogrožena stojnost sestojev. Pri izbiri nosilcev v tanjših drogovnjakih imajo prednost tisti kandidati, ki zagotavljajo krepitev ekoloških in socialnih funkcij gozda. Posamezna debela ali drugače zanimiva drevesa in dele sestoja v fazi debeljaka naj se zaradi velikega pomena ekoloških in socialnih funkcij ohrani tudi več kot eno proizvodno dobo. Cilj redčenj mora biti krepitev stojnosti, raznodobnosti in ohranjanje naravne drevesne sestave gozda.

Usmeritve za varstvo

V sestojih, kjer je delež smreke večji, je potrebno redno izvajati sanitarne sečnje ter preventivne in profilaktične ukrepe za varstvo pred smrekovimi podlubniki (pasti). Les, posekan ob ujmah, naj se pušča v gozdu poševno ali pravokotno na padnico terena. Odmrta drevesa naj ostanejo v gozdu do razkroja.

Ukrepi

Preglednica 137/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	27,5	72,5	100,0
- ciljno %	28,1	71,9	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	47,4	125,0	172,4
- ciljna (m ³ /ha)	55,9	143,1	199,0
Prirastek (m ³ /ha)	1,48	3,25	4,73
Možni posek (m ³ /ha)	6,3	14,4	20,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,63	1,45	2,08
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	13,3	11,6	12,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	42,6	44,6	43,9
Izravnalna doba (let)			10

Preglednica 138/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	1.679	1.854	0	0	0	1.988	5.521	13,3	42,6
	%	30,4	33,6	0,0	0,0	0,0	36,0	100,0		
Listavci	m ³	4.392	3.868	0	0	0	4.406	12.666	11,6	44,5
	%	34,7	30,5	0,0	0,0	0,0	34,8	100,0		
Skupaj	m³	6.071	5.722	0	0	0	6.394	18.187	12,1	43,9
	%	33,4	31,5	0,0	0,0	0,0	35,1	100,0		

Možni posek za naslednje ureditveno obdobje 2021 - 2030 znaša 18.187 m³. To je 12,1 % skupne lesne zaloge ali 43,9 % prirastka. Iglavci bodo predstavljali 30 % možnega poseka, listavci 0 %.

Največji delež možnega poseka v RGR bodo predstavljala redčenja (46 %). Delež pomladitvenih sečenj bo 31 %, delež sanitarnih sečenj pa 23 %.

Na nižje jakosti sečenj in s tem na nižji možni posek vpliva v RGR varovalni gozdovi izjemno poudarjena varovalna funkcija, nizke proizvodne sposobnosti rastišč, pomanjkljive kvalitetne zasnove in nizke lesne zaloge sestojev. Glavno merilo za izbiro nosilcev funkcij je stabilnost je dreves, kvaliteta sortimentov pa ima manj pomembno vlogo. Kriteriji stabilnosti dreves, ki so povezani s statično stabilnostjo, so ugodno dimenzijsko razmerje dreves, večja velikost krošenj ter njihova simetričnost. Ukrepi v varovalnih gozdovih so šibki tudi zaradi velike nevarnosti erozije. V teh gozdovih potrebno zagotoviti trajni zastrtost tal in kontinuirano naravno pomlajevanje, ki to zastrtost omogoča. Šibkejše jakosti sečenj so potrebne zaradi varovalne funkcije za doseganje večje gostote sestojev in s tem višje lesne zaloge. Ta je potrebna le do določene velikosti in starosti drevja, ko obstaja nevarnost, da se bodo posamezna drevesa zaradi svoje teže in velike strmine začela podirati in ustvarjati erozijska žarišča. Večja gostota drevja je potrebna zato, ker večje število dreves ustvarja gostejši koreninski pletež in ima večjo sposobnost preprečevanja proženja ter ustavljanja padajočega kamenja in zemeljskih plazov. V varovalnih gozdovih prevladujejo ukrepi za vzdrževanje varovalne funkcije kot so: sanitarne sečnje, sečnje visečih ali težkih dreves na plazovitih območjih, sečnje za zagotavljanje obnove gozdov in sečnje za pospeševanje ter izboljšanje stabilnosti drevja in sestojev. S tem zagotavljamo tudi zaščitno funkcijo, ki je v teh gozdovih pogosta. Večja intenzivnost gospodarjenja v varovalnih gozdovih tudi z ekonomskega vidika ni utemeljena zaradi majhne odprtosti gozdov in daljših pravih razdalj v predelih, kjer je možno spravilo lesa. Posekano drevje se lahko v varovalnih gozdovih s strožjim režimom pušča v gozdu (prečno na pobočje).

Redčenja so načrtovana na 10 % površine drogovnjakov (54 ha), povprečna jakost redčenj naj bi znašala v teh sestojih 16 % od lesne zaloge (lesna zaloga 9.763 m³, možni posek 1.515 m³).

Na 77 % drogovnjakov (416 ha) so načrtovane večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 53,948 m³, možni posek 4.212 m³). Na 13 % drogovnjakov (70 ha) ni načrtovanih ukrepov.

Redčenja v debeljakih so načrtovana na 48 % površine debeljakov (130 ha), povprečna jakost redčenj znaša v teh sestojih 15 % od lesne zaloge (lesna zaloga 36.586 m³, možni posek 5.375 m³).

Na 41 % debeljakov (113 ha) naj bi so načrtovane večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 23.833 m³, možni posek 2.153 m³).

Uvajanje v obnovo je načrtovano na 11 % površine debeljakov (30 ha). Jakost pomladitvenih sečenj naj bi v teh debeljakih znašala 14 % od lesne zaloge (lesna zaloga 9.534 m³, možni posek 1.376 m³).

Nadaljevanje obnove s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) načrtujemo na 71 % sestojih v obnovi (28 ha), s povprečno jakostjo 27 % od lesne zaloge (lesna zaloga 7.715 m³, možni posek 2.094 m³).

Pospešeno obnovo načrtujemo na 14 % sestojih v obnovi (6 ha), s povprečno jakostjo 56 % od lesne zaloge (lesna zaloga 1.188 m³, možni posek 667 m³).

Končni poseki v sestojih v obnovi so načrtovani na 4 % površine sestojev v obnovi (2 ha), možni posek pa bo znašal 766 m³.

Preglednica 139/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Nega mladja	ha	9,75	9,75
Nega gošče	ha	12,30	12,30
Nega letvenjaka	ha	8,91	8,91
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,72	0,72

Načrtovana je nega mladja, gošče in nega letvenjaka in nega drogovnjaka (2. Redčenja) v že obstoječih jedrih mladovij v skupni površini 31,68 ha.

10 Literatura in viri

- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Čemšenik-Kolovrat (2011-2020). Ljubljana, 2011.
- Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za spremembe gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Čemšenik-Kolovrat (2021-2030). Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana, Ljubljana, 2020.
- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Čemšenik-Kolovrat (2021-2030), Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana. Ljubljana, 2020.
- Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/2004, 5/2006, 58/2011 in 15/2016).
- Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda (Uradni list RS, št. 58/2018).
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 66/2009).
- Pravilnik o sporočanju podatkov o podzemnih jamah (Ur. l. RS, št. 120/2006).
- Predlog besedila podpoglavja Funkcija varovanja kulturne dediščine. Ministrstvo za kulturo, Ljubljana, 2017.
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/2004, 33/2013 in 99/2013, 47/2018).
- Uredba o posebnih varstvenih območjih – območjih Natura 2000 (Ur. l. RS, št. 45/2004, 110/2004, 59/2007, 43/2008, 8/2012, 33/2013, 35/2013, 3/2014, 21/2016, 47/2018).
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020).
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 32/2008, 96/2008, 36/2009, 102/2011, 15/2014, 64/2016, 62/2019).
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov, Republika Slovenija, Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija Republike Slovenije za vode. Ljubljana, 2020.
- <http://www.cek.ef.uni-lj.si/UPES/grcar236.pdf>
- <https://okolje.arso.gov.si/o%20agenciji/knji%C5%BEnica/mese%C4%8Dni%20bilten/NASE%20OKO%20LJE%20-%20Avgust%202020.pdf>
- http://zgs.zrc-sazu.si/Portals/8/Geografski_vestnik/Pred1999/GV_6801_039_056.pdf
- <http://www.zagorje.si/dokument.aspx?id=2313>
- <http://www.zagorje.si/dokument.aspx?id=4723>
- <https://pxweb.stat.si:443/SiStatData/sq/1572>

11 Načrt so izdelali

Sodelavci pri izdelavi načrta

Opisi sestojev:

Marijana Tavčar, univ. dipl. inž.gozd.

Saša Skledar, univ. dipl. inž.gozd.

Iztok Popovič, univ. dipl. inž.gozd.

Boštjan Pihler, univ. dipl. inž.gozd.

Tomaž Lavrin, inž.gozd.

Boštjan Rebolj, inž.gozd.

Pri določanju možnega poseka in gojitvenih del so sodelovali:

Tomaž Lavrin, inž.gozd.

Boštjan Rebolj, inž.gozd.

Digitalizacija karte funkcij gozdov in sodelovanje pri valorizacij funkcij:

Itok Popovič, univ. dipl. inž.gozd.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah: Aleš Vesel, dipl. inž. gozd. s sodelavci.

Digitalizacija kart: Egidija Cernatič, univ. dipl. inž. gozd.

Izdelava kart: Egidija Cernatič, univ. dipl. inž. gozd.

Računalniška obdelava: Marijan Turnšek, gozd. teh.

Podpisniki

Delavec, odgovoren za pripravo načrta: Iztok Popovič, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov: Andrej Jeklar, univ.dipl.inž.gozd

Vodja območne enote Ljubljana: mag. Viktor Miklavčič, univ. dipl. inž. gozd.

V.d. direktorja Zavoda za gozdove Slovenije: mag. Janez Logar, univ. dipl. inž. gozd.

Datum izdelave načrta:

- osnutek določen: 26.05.2021

- predlog določen:

12 Priloge

12.1 Preglednice v prilogah

12.1.1 OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	5.324,92	442,42	20,58	5.787,92
Delež (%)	92,00	7,64	0,36	100,00

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek			
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	% od lesne zaloge			% na PR
								igl.	lst.	sk.	
11012-podgorsko bukovje	2.150,53	88,3	192,0	280,3	2,28	4,01	6,29	23,4	23,1	23,2	103,5
12112-acidofilno bukovje	995,68	173,4	174,5	347,9	4,49	4,10	8,59	24,5	25,2	24,8	100,7
14112-toploljubno bukovje	1.036,84	80,2	191,4	271,6	2,05	4,02	6,07	20,1	20,1	20,1	89,8
15512-gorsko bukovje	195,90	67,2	245,4	312,6	1,38	3,32	4,70	24,7	23,5	23,7	157,8
16012-bukovje na rendzinah	533,96	58,9	260,5	319,4	1,15	4,21	5,36	19,4	21,2	20,9	124,6
VEČNAMENSKI GOZDOVI skupaj	4.912,91	99,8	197,9	297,7	2,52	4,03	6,54	23,0	22,6	22,8	103,5
40000-varovalni gozdovi	875,01	47,4	125,0	172,4	1,48	3,25	4,73	13,3	11,6	12,1	43,9
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	875,01	47,4	125,0	172,4	1,48	3,25	4,73	13,3	11,6	12,1	43,9
Skupaj vsi gozdovi	5.787,92	91,8	186,9	278,7	2,36	3,91	6,27	22,3	21,5	21,8	96,7

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	173,95	3,0						
Drogovnjak	1.323,18	22,9	77,58	5,9	2,2	9,4	85,9	2,5
Debeljak	3.132,73	54,1	448,63	14,3	4,5	41,6	53,9	0,0
Sestoj v obnovi	1.158,06	20,0	576,65	49,8	10,1	57,2	32,1	0,6
Skupaj:	5.787,92	100,0	1.102,86	19,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	173,95	12,1	44,0	41,2	2,7	3,9	35,7	58,0	2,4	40,3	32,4	15,4	11,9
Drogovnjak	1.323,18	2,4	32,8	63,8	1,0	1,1	18,2	80,6	0,1	16,7	28,4	50,5	4,4
Debeljak	3.132,73		0,0	0,0	0,0	1,8	51,7	46,5	0,0	1,4	56,2	38,1	4,3
Sestoj v obnovi	1.158,06		0,0	0,0	0,0	3,2	58,0	38,0	0,8				
Skupaj	5.787,92												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,4	14,3	23,5	28,6	29,2	26,8	74,6
Jelka	4,1	12,4	22,9	30,1	30,5	0,6	1,7
Bor	10,7	27,0	21,7	21,1	19,5	5,4	15,2
Macesen	9,4	27,7	22,7	20,2	20,0	0,1	0,4
Ostali igl.	2,7	10,1	26,6	31,3	29,3	0,0	0,0
Bukev	5,1	15,6	22,9	26,6	29,8	42,9	119,6
Hrast	7,8	17,9	24,3	24,6	25,4	5,8	16,1
Pl. lst.	7,2	17,4	22,4	25,1	27,9	8,7	24,2
Dr. tr. lst.	12,9	23,6	22,9	20,2	20,4	9,1	25,3
Meh. lst.	15,5	26,5	24,9	18,2	14,9	0,6	1,7
Iglavci	5,5	16,4	23,2	27,4	27,5	32,9	91,8
Listavci	6,8	17,3	23,0	25,3	27,6	67,1	186,9
Skupaj	6,4	17,0	23,0	26,0	27,6	100,0	278,7

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,1	13,7	23,3	28,7	30,2	28,1	83,8
Jelka	4,0	12,6	22,0	30,1	31,3	0,6	1,9
Bor	7,0	19,0	23,2	25,5	25,3	4,6	13,7
Macesen	8,2	17,8	23,8	25,2	25,0	0,1	0,4
Ostali igl.	2,7	10,1	26,6	31,3	29,3	0,0	0,0
Bukev	4,0	14,4	22,5	27,2	31,9	43,4	129,1
Hrast	6,2	16,2	24,2	26,0	27,4	5,8	17,3
Pl. lst.	6,4	16,6	22,1	25,5	29,4	9,0	26,8
Dr. tr. lst.	9,0	18,7	23,4	23,7	25,2	7,9	23,4
Meh. lst.	15,3	25,0	21,5	18,6	19,6	0,5	1,4
Iglavci	4,5	14,4	23,3	28,2	29,6	33,5	99,8
Listavci	5,2	15,5	22,7	26,4	30,2	66,5	197,9
Skupaj	5,0	15,1	22,9	27,0	30,0	100,0	297,7

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,28	0,55	0,58	0,56	0,39	37,6	2,36
Listavci	0,73	1,01	0,91	0,74	0,52	62,4	3,91
Skupaj	1,01	1,56	1,49	1,30	0,91	100,0	6,27

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha) za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,25	0,53	0,65	0,63	0,46	38,5	2,52
Listavci	0,63	1,00	0,98	0,82	0,60	61,5	4,03
Skupaj	0,88	1,53	1,63	1,45	1,06	100,0	6,55

Priloge

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	118.351	22,3											
Listavci	232.648	21,5											
Skupaj	350.999	21,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,52	0,52											
Sadnja	ha	0,53	0,53											
Obžetev	ha	6,99	15,77											
Nega mladja	ha	96,84	124,50											
Nega gošče	ha	65,35	69,82											
Nega letvenjaka	ha	91,65	93,01											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	22,48	22,48											

12.1.2 OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred: Podgorsko bukovje - 11012

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.091,04	47,11	12,38	2.150,53
Delež (%)	97,2	2,2	0,6	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,6	12,7	24,8	29,1	28,8	28,7	80,4
Jelka	4,7	12,3	24,7	29,3	29,0	0,7	1,9
Bor	12,0	20,4	23,5	22,6	21,5	1,9	5,3
Macesen	7,7	15,6	25,0	26,5	25,2	0,2	0,6
Ostali igl.	2,7	10,1	26,6	31,3	29,3	0,0	0,1
Bukev	3,6	14,8	23,8	26,9	30,9	46,4	129,9
Hrast	4,7	16,0	24,3	25,9	29,1	4,8	13,5
Pl. lst.	5,6	16,9	22,9	25,3	29,3	11,1	31,2
Dr. tr. lst.	9,0	20,8	22,9	22,4	24,9	5,7	16,0
Meh. lst.	15,8	29,1	21,0	16,5	17,6	0,5	1,5
Iglavci	5,1	13,1	24,7	28,7	28,4	31,5	88,3
Listavci	4,6	15,9	23,6	26,1	29,8	68,5	192,0
Skupaj	4,7	15,0	23,9	26,9	29,5	100,0	280,3

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,23	0,41	0,60	0,59	0,45	36,2	2,28
Listavci	0,66	1,07	0,99	0,76	0,54	63,8	4,01
Skupaj	0,89	1,48	1,59	1,35	0,99	100,0	6,29

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	1.324,09	61,6	776,71	36,1	49,73	2,3	0,00	0,0	2.150,53	100,0
Skupaj vsi gozdovi	1.324,09	61,6	776,71	36,1	49,73	2,3	0,00	0,0	2.150,53	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	4,6	6,9	11,5	4,2	14,2	18,4	8,8	21,1	29,9	10,6
30 - 49 cm	0,2	0,7	0,9	0,6	3,4	4,0	0,8	4,1	4,9	7,9
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	4,8	7,6	12,4	4,8	17,6	22,4	9,6	25,2	34,8	18,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	83,20	3,9						
Drogovnjak	310,26	14,4	10,70	3,4	1,5	18,2	80,3	0,0
Debeljak	1.222,69	56,9	186,76	15,3	9,2	43,0	47,8	0,0
Sestoj v obnovi	534,38	24,8	273,49	51,2	12,2	58,2	28,2	1,4
Skupaj	2.150,53	100,0	470,95	21,9	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	108,68	2,79	0,78	0,00	0,00	170,53	2,98	133,31	48,53	3,35	470,95
%	5,26	0,13	0,04	0,00	0,00	8,25	0,14	6,45	2,35	0,16	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	295	3,1	28,8	56,6	11,2	0,3
Jelka	13	7,7	30,8	61,5	0,0	0,0
Bor	15	20,0	53,3	20,0	6,7	0,0
Macesen	5	40,0	60,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	505	5,0	22,4	47,5	19,6	5,5
Hrast	53	5,7	18,9	47,1	22,6	5,7
Pl. lst.	113	0,9	23,9	46,0	23,0	6,2
Dr. tr. lst.	45	0,0	2,2	22,2	28,9	46,7
Meh. lst.	11	0,0	9,1	63,6	27,3	0,0
Skupaj iglavci	328	4,6	30,2	54,5	10,4	0,3
Skupaj listavci	727	4,0	20,9	46,8	21,0	7,3
Skupaj	1.055	4,2	23,8	49,2	17,7	5,1

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
DEBLO IN KORENIČNIK	12,4
VEJE	3,4
OSUTOST	0,3
Skupaj	16,1

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	47.873	40.306	84,2	27,3
LISTAVCI	99.967	35.743	35,8	24,2
Skupaj	147.840	76.049	51,4	51,4

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	51,4	18,1	5,5

Priloge

Jelka	0,6	13,3	0,1
Bor	0,9	5,8	0,1
Macesen	0,2	12,0	0,0
Ostali igl.	0,0	68,5	0,0
Bukev	30,9	7,2	3,3
Hrast	4,3	10,4	0,5
Pl. lst.	7,3	7,6	0,8
Dr. tr. lst.	3,6	7,5	0,4
Meh. lst.	0,8	21,8	0,1
Skupaj iglavci	53,0	17,4	5,7
Skupaj listavci	47,0	7,6	5,1
Skupaj	100,0	10,8	10,8

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,9	11,1	17,1	17,1	24,9	17,4	18,6
Listavci	3,7	6,2	7,7	7,8	9,5	7,6	16,5
Skupaj	4,0	7,6	10,9	11,4	14,5	10,8	35,1

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list
2001	31,7	0,2	2,0	0,2	0,0	47,3	4,3	6,7	7,2	0,4
2011	30,6	0,4	1,7	0,1	0,0	46,7	4,5	10,4	5,2	0,4
2021	28,7	0,7	1,9	0,2	0,0	46,4	4,8	11,1	5,7	0,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	44.446	23,4											
Listavci	95.583	23,1											
Skupaj	140.029	23,2											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,52	0,52											
Sadnja	ha	0,38	0,38											
Obžetev	ha	3,16	8,51											
Nega mladja	ha	51,74	60,48											
Nega gošče	ha	32,79	36,29											
Nega letvenjaka	ha	42,30	43,66											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	6,81	6,81											

Rastičnogojitveni razred: Acidofilno bukovje - 12112**Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	969,99	25,69	0,00	995,68
Delež (%)	97,4	2,6	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,7	14,7	21,2	30,2	30,2	40,2	139,9
Jelka	3,4	12,7	20,0	31,2	32,7	1,4	5,0
Bor	1,3	9,5	20,9	33,7	34,6	8,1	28,1
Macesen	8,8	25,1	22,1	23,4	20,6	0,1	0,3
Bukev	4,9	13,4	24,0	29,2	28,5	23,2	80,7
Hrast	5,1	13,7	24,8	28,9	27,5	9,7	33,8
Pl. lst.	11,1	16,8	23,3	25,1	23,7	5,5	19,0
Dr. tr. lst.	8,2	15,1	25,0	26,6	25,1	11,3	39,3
Meh. lst.	17,3	18,7	22,7	21,6	19,7	0,5	1,7
Iglavci	3,3	13,8	21,1	30,8	31,0	49,8	173,4
Listavci	6,5	14,2	24,3	28,1	26,9	50,2	174,5
Skupaj	4,9	14,0	22,7	29,5	28,9	100,0	347,9

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,30	0,94	1,11	1,28	0,85	52,2	4,49
Listavci	0,66	0,85	1,03	0,93	0,62	47,8	4,10
Skupaj	0,96	1,79	2,14	2,21	1,47	100,0	8,59

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	35,46	3,6	960,22	96,4	0,00	0,0	0,00	0,0	995,68	100,0
Skupaj vsi gozdovi	35,46	3,6	960,22	96,4	0,00	0,0	0,00	0,0	995,68	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	4,3	7,5	11,8	7,8	14,0	21,8	12,1	21,5	33,6	12,7
30 - 49 cm	0,5	0,5	1,0	0,5	0,8	1,3	1,0	1,3	2,3	4,1
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	4,8	8,0	12,8	8,3	14,8	23,1	13,1	22,8	35,9	16,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Priloge

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	2,9	3,4	6,3	3,7	9,5	13,2	6,6	12,9	19,5	7,4
30 - 49 cm	0,8	2,1	2,9	0,8	0,3	1,1	1,6	2,4	4,0	6,9
50 in več cm	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,9
Skupaj	3,7	5,8	9,5	4,5	9,8	14,3	8,2	15,6	23,8	15,2

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	101,10	12,80	0,53	0,00	0,00	72,63	4,85	28,15	27,03	0,95	248,04
%	10,29	1,30	0,05	0,00	0,00	7,39	0,49	2,86	2,75	0,10	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	200	2,0	33,5	58,0	5,5	1,0
Jelka	8	0,0	0,0	87,5	12,5	0,0
Bor	70	11,4	34,3	47,2	5,7	1,4
Macesen	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	132	3,8	12,9	50,0	28,8	4,5
Hrast	64	12,5	28,1	46,9	10,9	1,6
Pl. lst.	51	3,9	19,6	56,9	17,6	2,0
Dr. tr. lst.	49	2,0	4,1	44,9	34,7	14,3
Meh. lst.	14	0,0	0,0	85,7	14,3	0,0
Skupaj iglavci	279	4,3	33,0	55,9	5,7	1,1
Skupaj listavci	310	5,2	15,2	51,3	23,5	4,8
Skupaj	589	4,8	23,6	53,4	15,1	3,1

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	8,2
Veje/krošnja	2,4
Osutost	0,7
Skupaj	11,3

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	41.469	21.890	52,8	26,4
Listavci	41.412	13.409	32,4	16,2
Skupaj	82.881	35.298	42,6	42,6

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	58,4	14,2	5,7
Jelka	0,9	8,6	0,1
Bor	2,6	3,0	0,3
Macesen	0,0	0,7	0,0
Ostali igl.	0,1	90,8	0,0
Bukev	17,0	8,0	1,7
Hrast	9,3	8,1	0,9

Priloge

Pl. lst.	3,8	6,4	0,4
Dr. tr. lst.	6,7	5,4	0,7
Meh. lst.	1,2	15,5	0,1
Skupaj iglavci	62,0	12,2	6,0
Skupaj listavci	38,0	7,3	3,7
Skupaj	100,0	9,7	9,7

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	2,5	5,8	8,1	11,7	22,7	12,2	22,3
Listavci	3,4	4,2	6,2	7,5	12,6	7,3	13,7
Skupaj	3,0	4,8	7,1	9,7	17,9	9,7	36,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	41,5	0,8	10,6	0,2	0,0	17,2	9,1	7,4	12,6	0,6
2011	39,9	1,1	8,4	0,2	0,0	20,7	11,1	5,8	12,1	0,7
2021	40,2	1,4	8,1	0,1	0,0	23,2	9,7	5,5	11,3	0,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	42.313	24,5											
Listavci	43.746	25,2											
Skupaj	86.059	24,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Sadnja	ha	0,15	0,15											
Obžetev	ha	0,88	3,13											
Nega mladja	ha	2,81	2,81											
Nega gošče	ha	6,20	6,20											
Nega letvenjaka	ha	6,52	6,52											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	11,76	11,76											

Rastičnogojitveni razred: Toploljubno bukovje - 14112**Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	989,54	44,92	2,38	1.036,84
Delež (%)	95,5	4,3	0,2	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,9	16,0	27,5	27,6	25,0	21,8	59,2
Jelka	21,3	49,0	23,7	6,0	0,0	0,0	0,0
Bor	9,4	28,1	27,7	19,3	15,5	7,7	20,8
Macesen	1,5	5,3	22,4	34,7	36,1	0,0	0,1
Bukev	5,8	15,7	25,6	24,1	28,8	46,7	126,8
Hrast	11,1	21,6	24,7	19,9	22,7	6,6	17,9
Pl. lst.	7,3	16,9	26,3	23,0	26,5	6,8	18,4
Dr. tr. lst.	11,7	22,1	24,9	19,4	21,9	10,0	27,2
Meh. lst.	13,1	22,0	24,3	18,8	21,8	0,4	1,2
Iglavci	5,4	19,1	27,6	25,4	22,5	29,5	80,2
Listavci	7,3	17,3	25,5	22,9	27,0	70,5	191,4
Skupaj	6,7	17,9	26,1	23,6	25,7	100,0	271,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,27	0,57	0,57	0,40	0,24	33,7	2,05
Listavci	0,67	1,00	1,05	0,73	0,58	66,3	4,02
Skupaj	0,94	1,57	1,62	1,13	0,82	100,0	6,07

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	591,48	57,0	445,36	43,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1.036,84	100,0
Skupaj vsi gozdovi	591,48	57,0	445,36	43,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1.036,84	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	6,0	9,2	15,2	14,3	19,4	33,7	20,3	28,6	48,9	16,7
30 - 49 cm	0,6	1,5	2,1	1,3	4,3	5,6	1,9	5,8	7,7	12,1
50 in več cm	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0	0,4	0,4	1,4
Skupaj	6,6	10,9	17,5	15,6	23,9	39,5	22,2	34,8	57,0	30,2

Priloge

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	23,40	2,3						
Drogovnjak	265,89	25,6	11,89	4,5	0,0	26,6	58,4	15,0
Debeljak	592,69	57,2	67,69	11,4	2,2	36,8	60,9	0,1
Sestoj v obnovi	154,86	14,9	76,34	49,3	1,9	64,5	33,1	0,5
Skupaj	1.036,84	100,0	155,92	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	33,22	0,00	2,17	0,00	53,79	2,15	40,05	23,77	0,77	155,92
%	3,28	0,00	0,21	0,00	5,31	0,21	3,95	2,35	0,08	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	124	1,6	29,0	58,1	11,3	0,0
Bor	59	6,8	28,8	47,5	16,9	0,0
Bukev	292	3,8	19,5	51,4	18,5	6,8
Hrast	35	2,9	11,4	54,3	20,0	11,4
Pl. lst.	42	2,4	11,9	52,4	23,8	9,5
Dr. tr. lst.	33	0,0	0,0	33,3	39,4	27,3
Meh. lst.	6	0,0	16,7	49,9	16,7	16,7
Skupaj iglavci	183	3,3	29,0	54,6	13,1	0,0
Skupaj listavci	408	3,2	16,4	50,5	20,6	9,3
Skupaj	591	3,2	20,3	51,8	18,3	6,4

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	9,7
Veje/krošnja	4,9
Osutost	0,9
Skupaj	15,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	17.268	9.563	55,4	17,2
Listavci	38.188	11.088	29,0	20,0
Skupaj	55.456	20.651	37,2	37,2

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	42,5	13,6	3,2
Jelka	0,0	10,6	0,0
Bor	3,8	3,5	0,3
Macesen	0,1	30,8	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	41,5	7,0	3,2
Hrast	4,1	4,3	0,3
Pl. lst.	2,9	3,3	0,2
Dr. tr. lst.	4,7	4,3	0,4
Meh. lst.	0,4	15,4	0,0
Skupaj iglavci	46,3	11,0	3,5
Skupaj listavci	53,7	6,0	4,1
Skupaj	100,0	7,6	7,6

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	2,9	5,4	13,0	11,3	18,9	11,0	9,2
Listavci	2,4	3,8	6,6	7,9	8,2	6,0	10,7
Skupaj	2,5	4,3	8,6	9,3	11,2	7,6	19,9

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	24,6	0,0	10,0	0,3	0,1	42,6	6,3	6,4	9,4	0,3
2011	23,8	0,0	8,3	0,0	0,0	45,3	7,2	6,7	8,5	0,2
2021	21,8	0,0	7,7	0,0	0,0	46,7	6,6	6,8	10,0	0,4

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	16.709	20,1											
Listavci	39.835	20,1											
Skupaj	56.544	20,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Obžetev	ha	2,12	3,12											
Nega mladja	ha	13,54	21,31											
Nega gošče	ha	10,93	10,93											
Nega letvenjaka	ha	9,63	9,63											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	2,80	2,80											

Rastičnogojitveni razred: Gorsko bukovje - 15512**Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	176,61	19,29	0,00	195,90
Delež (%)	90,2	9,8	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,9	12,8	16,4	21,7	44,2	19,0	59,3
Jelka	3,0	3,0	12,2	24,4	57,4	0,1	0,2
Bor	22,4	37,4	17,1	9,4	13,7	2,3	7,3
Macesen	29,8	48,7	18,2	3,3	0,0	0,1	0,4
Bukev	2,8	13,1	16,0	29,5	38,6	62,4	195,2
Hrast	3,4	13,7	15,1	29,2	38,6	1,0	3,0
Pl. lst.	5,9	16,6	15,5	26,9	35,1	8,2	25,6
Dr. tr. lst.	6,8	19,0	16,7	25,9	31,6	6,5	20,4
Meh. lst.	6,9	20,1	16,6	25,1	31,3	0,4	1,3
Iglavci	6,9	15,6	16,5	20,3	40,7	21,5	67,2
Listavci	3,4	14,0	16,0	28,9	37,7	78,5	245,4
Skupaj	4,2	14,3	16,1	27,1	38,3	100,0	312,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,40	0,40	0,23	0,17	0,18	29,4	1,38
Listavci	0,42	0,85	0,61	0,79	0,64	70,6	3,32
Skupaj	0,82	1,25	0,84	0,96	0,82	100,0	4,70

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	195,90	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	195,90	100,0
Skupaj vsi gozdovi	195,90	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	195,90	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	2,9	4,3	7,2	7,1	15,7	22,8	10,0	20,0	30,0	10,5
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	1,4	2,9	4,3	1,4	2,9	4,3	7,0
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2,9	4,3	7,2	8,5	18,6	27,1	11,4	22,9	34,3	17,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	15,15	7,7						
Drogovnjak	31,15	15,9	0,46	1,5	0,0	21,7	78,3	0,0
Debeljak	95,16	48,6	12,23	12,9	0,0	50,4	49,6	0,0
Sestoj v obnovi	54,44	27,8	27,59	50,7	0,0	36,5	63,5	0,0
Skupaj	195,90	100,0	40,28	20,6	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	11,12	0,21	0,00	0,00	0,00	14,30	0,00	11,98	2,23	0,44	40,28
%	6,15	0,12	0,00	0,00	0,00	7,91	0,00	6,63	1,23	0,24	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	19	21,1	31,6	42,0	0,0	5,3
Macesen	1	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	71	8,5	21,1	45,1	18,3	7,0
Hrast	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Pl. lst.	6	0,0	0,0	16,7	16,7	66,6
Dr. tr. lst.	5	0,0	0,0	20,0	60,0	20,0
Skupaj iglavci	20	25,0	30,0	40,0	0,0	5,0
Skupaj listavci	83	7,2	18,1	43,4	20,5	10,8
Skupaj	103	10,7	20,4	42,7	16,5	9,7

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	12,7
Veje/krošnja	4,2
Osutost	0,8
Skupaj	17,7

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	2.834	4.216	148,8	27,7
Listavci	12.394	3.216	25,9	21,1
Skupaj	15.228	7.432	48,8	48,8

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	56,5	36,0	6,5
Jelka	0,1	0,0	0,0
Bor	0,2	1,1	0,0
Macesen	0,0	0,9	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	36,7	6,5	4,3
Hrast	1,2	15,0	0,1
Pl. lst.	3,2	4,9	0,4
Dr. tr. lst.	1,8	3,7	0,2
Meh. lst.	0,3	34,0	0,0
Skupaj iglavci	56,7	32,8	6,6
Skupaj listavci	43,3	6,3	5,0
Skupaj	100,0	11,6	11,6

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	27,3	25,2	49,6	32,8	28,1	32,8	21,4
Listavci	4,0	5,2	9,8	4,3	7,3	6,3	16,4
Skupaj	7,6	9,2	18,2	9,5	11,9	11,6	37,8

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	17,9	0,0	1,5	0,1	0,0	69,7	1,1	5,7	4,0	0,0
2011	18,2	0,0	1,8	0,1	0,0	65,6	0,9	7,7	5,6	0,1
2021	19,0	0,1	2,3	0,1	0,0	62,4	1,0	8,2	6,5	0,4

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	3.252	24,7											
Listavci	11.274	23,5											
Skupaj	14.526	23,7											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Obžetev	ha	0,83	1,01											
Nega mladja	ha	6,41	6,41											
Nega gošče	ha	2,10	2,37											
Nega letvenjaka	ha	8,88	8,88											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,39	0,39											

Rastičnogojitveni razred: Bukovje na rendzinah - 16012**Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	522,23	11,73	0,00	533,96
Delež (%)	97,8	2,2	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	2,9	10,9	18,4	23,2	44,6	15,4	49,2
Jelka	3,5	9,7	17,3	22,8	46,7	0,1	0,3
Bor	13,2	24,8	18,4	16,0	27,6	2,8	9,1
Macesen	3,1	9,9	18,8	23,2	45,0	0,1	0,2
Bukev	2,5	13,0	16,6	29,8	38,1	61,4	196,0
Hrast	2,9	12,8	16,8	29,7	37,8	1,9	6,2
Pl. lst.	4,4	15,5	16,4	28,1	35,6	12,6	40,1
Dr. tr. lst.	4,7	15,8	17,1	28,0	34,4	5,4	17,3
Meh. lst.	15,0	30,0	15,8	18,6	20,6	0,3	0,9
Iglavci	4,5	13,1	18,4	22,1	41,9	18,4	58,9
Listavci	3,0	13,6	16,6	29,3	37,5	81,6	260,5
Skupaj	3,3	13,5	16,9	28,0	38,3	100,0	319,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,14	0,24	0,24	0,22	0,29	21,4	1,15
Listavci	0,46	1,06	0,82	1,04	0,83	78,6	4,21
Skupaj	0,60	1,30	1,06	1,26	1,12	100,0	5,36

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	512,26	95,9	21,70	4,1	0,00	0,0	0,00	0,0	533,96	100,0
Skupaj vsi gozdovi	512,26	95,9	21,70	4,1	0,00	0,0	0,00	0,0	533,96	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	3,8	12,9	16,7	3,3	17,5	20,8	7,1	30,4	37,5	13,0
30 - 49 cm	0,4	1,3	1,7	1,3	3,3	4,6	1,7	4,6	6,3	10,1
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	0,0	0,4	0,4	1,3
Skupaj	4,2	14,2	18,4	4,6	21,2	25,8	8,8	35,4	44,2	24,4

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	18,00	3,4						
Drogovnjak	55,86	10,5	0,89	1,6	0,0	22,5	77,5	0,0
Debeljak	358,89	67,1	31,08	8,7	4,0	55,0	41,0	0,0
Sestoj v obnovi	101,21	19,0	52,61	52,0	30,8	43,8	25,4	0,0
Skupaj	533,96	100,0	84,58	15,8	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	14,67	0,12	0,22	0,00	39,18	1,27	15,78	11,78	1,56	84,58
%	2,84	0,02	0,04	0,00	7,59	0,25	3,06	2,28	0,30	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	39	2,6	30,8	43,5	20,5	2,6
Jelka	4	0,0	25,0	50,0	25,0	0,0
Bor	9	0,0	11,1	66,7	11,1	11,1
Bukev	197	8,1	20,3	40,1	23,4	8,1
Hrast	11	0,0	45,4	18,2	27,3	9,1
Pl. list.	30	0,0	13,3	50,1	33,3	3,3
Dr. tr. list.	18	0,0	0,0	50,0	33,3	16,7
Meh. list.	4	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	52	1,9	26,9	48,2	19,2	3,8
Skupaj listavci	260	6,2	19,2	41,5	25,0	8,1
Skupaj	312	5,4	20,5	42,7	24,0	7,4

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	11,9
Veje/krošnja	3,0
Osutost	0,5
Skupaj	15,4

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	4.315	3.395	78,7	10,2
Listavci	28.812	8.143	28,3	24,6
Skupaj	33.127	11.538	34,8	34,8

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	28,5	15,7	1,8
Jelka	0,0	1,5	0,0
Bor	0,7	2,3	0,0
Macesen	0,2	75,7	0,0

Priloge

Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	54,3	5,4	3,5
Hrast	5,0	18,2	0,3
Pl. lst.	6,4	2,8	0,4
Dr. tr. lst.	3,8	4,6	0,2
Meh. lst.	1,1	46,3	0,1
Skupaj iglavci	29,4	13,7	1,9
Skupaj listavci	70,6	5,2	4,5
Skupaj	100,0	6,4	6,4

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,2	9,8	18,6	12,4	15,7	13,7	6,3
Listavci	2,5	4,9	8,5	4,7	4,7	5,2	15,2
Skupaj	2,7	5,6	10,1	5,7	6,1	6,4	21,5

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	10,6	0,3	2,1	0,0	0,0	67,0	1,7	13,4	4,6	0,3
2011	11,6	0,1	2,0	0,0	0,0	64,2	1,8	14,9	5,2	0,2
2021	15,4	0,1	2,8	0,1	0,0	61,4	1,9	12,6	5,4	0,3

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	6.110	19,4											
Listavci	29.544	21,2											
Skupaj	35.654	20,9											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Nega mladja	ha	12,59	23,74											
Nega gošče	ha	1,03	1,73											
Nega letvenjaka	ha	15,41	15,41											

Rastičnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 40000**Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	575,51	293,68	5,82	875,01
Delež (%)	65,7	33,6	0,7	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	11,6	26,2	26,3	27,3	8,6	13,3	23,0
Jelka	6,1	6,5	58,0	29,4	0,0	0,2	0,3
Bor	22,6	52,7	16,5	7,4	0,8	13,7	23,6
Macesen	14,0	67,6	18,4	0,0	0,0	0,3	0,5
Bukev	17,7	28,9	26,9	19,8	6,7	38,6	66,5
Hrast	25,1	36,9	25,0	10,0	3,0	5,2	8,9
Pl. lst.	18,5	29,4	26,4	20,2	5,5	5,8	10,0
Dr. tr. lst.	27,1	41,9	20,8	7,3	2,9	20,7	35,8
Meh. lst.	16,0	29,6	31,7	17,3	5,4	2,2	3,8
Iglavci	17,0	39,8	21,5	17,1	4,6	27,5	47,4
Listavci	20,9	33,3	25,1	15,5	5,2	72,5	125,0
Skupaj	19,9	35,0	24,1	16,0	5,0	100,0	172,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,47	0,63	0,22	0,13	0,03	31,3	1,48
Listavci	1,30	1,09	0,55	0,26	0,05	68,7	3,25
Skupaj	1,77	1,72	0,77	0,39	0,08	100,0	4,73

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	472,90	54,0	402,11	46,0	0,00	0,0	0,00	0,0	875,01	100,0
Skupaj vsi gozdovi	472,90	54,0	402,11	46,0	0,00	0,0	0,00	0,0	875,01	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	21,40	2,4						
Drogovnjak	541,19	61,9	46,23	8,5	3,3	2,5	94,2	0,0
Debeljak	272,96	31,2	40,35	14,8	0,8	34,8	64,4	0,0
Sestoj v obnovi	39,46	4,5	16,51	41,8	1,5	46,3	52,2	0,0
Skupaj	875,01	100,0	103,09	11,8	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	10,27	0,00	7,99	0,03	22,53	0,80	22,20	36,79	2,48	103,09
%	1,20	0,00	0,94	0,00	2,64	0,09	2,60	4,31	0,29	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jelka	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bor	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Macesen	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hrast	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pl. lst.	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dr. tr. lst.	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Meh. lst.	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj listavci	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
DEBLO IN KORENIČNIK	0,0
VEJE	0,0
OSUTOST	0,0
Skupaj	0,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	8.918	10.913	122,4	58,9
Listavci	9.601	3.026	31,5	16,3
Skupaj	18.519	13.939	75,3	75,3

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	77,1	32,2	7,0
Jelka	0,0	0,2	0,0
Bor	1,1	0,8	0,1
Macesen	0,1	3,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	14,4	3,9	1,3
Hrast	1,4	1,7	0,1
Pl. lst.	3,4	5,6	0,3
Dr. tr. lst.	2,3	1,2	0,2
Meh. lst.	0,2	1,5	0,0
Skupaj iglavci	78,3	19,9	7,1
Skupaj listavci	21,7	3,1	2,0
Skupaj	100,0	9,1	9,1

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,1	9,6	25,4	22,2	67,0	19,9	12,6
Listavci	0,7	1,4	3,1	5,7	15,1	3,1	3,5
Skupaj	1,7	4,2	10,1	13,8	38,0	9,1	16,1

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	25,4	0,0	18,8	0,4	0,0	29,0	5,6	5,6	13,8	1,4
2011	21,7	0,2	13,4	0,3	0,0	33,2	7,8	5,4	16,6	1,4
2021	13,3	0,2	13,7	0,3	0,0	38,6	5,2	5,8	20,7	2,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	5.521	13,3											
Listavci	12.666	11,6											
Skupaj	18.187	12,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Nega mladja	ha	9,75	9,75											
Nega gošče	ha	12,30	12,30											
Nega letvenjaka	ha	8,91	8,91											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,72	0,72											

12.1.3 OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VECNAMENSKI GOZDOVI	4.749,41	100,5	198,6	299,1	2,54	4,04	6,58	23,0	22,7	22,8	104,0
VAROVALNI GOZDOVI	575,51	45,5	111,4	156,9	1,47	3,04	4,51	11,6	11,1	11,2	39,1
Skupaj vsi gozdovi	5.324,92	94,5	189,2	283,7	2,42	3,94	6,36	22,4	22,0	22,1	98,7

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	146,39	2,7
Drogovnjak	1.189,16	22,3
Debeljak	2.883,39	54,2
Sestoj v obnovi	1.105,98	20,8
Skupaj:	5.324,92	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	27,3
Jelka	0,6
Bor	5,2
Macesen	0,1
Ostali igl.	0,0
Bukev	43,0
Hrast	5,8
Pl. lst.	8,7
Dr. tr. lst.	8,7
Meh. lst.	0,5
Iglavci	33,3
Listavci	66,7
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	5,2	15,8	23,1	27,7	28,2	33,3	94,5
Listavci	6,4	16,9	22,7	25,5	28,5	66,7	189,2
Skupaj	6,0	16,5	22,9	26,2	28,4	100,0	283,7

Priloge

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	112.673	22,4											
Listavci	221.441	22,0											
Skupaj	334.114	22,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,52	0,52											
Sadnja	ha	0,53	0,53											
Obžetev	ha	3,72	10,50											
Nega mladja	ha	81,75	108,09											
Nega gošče	ha	48,59	52,79											
Nega letvenjaka	ha	78,07	78,07											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	21,70	21,70											

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
VECNAMENSKI GOZDOVI	148,74	75,4	185,7	261,1	1,76	3,63	5,39	25,7	19,6	21,4	104,0
VAROVALNI GOZDOVI	293,68	50,7	152,2	202,9	1,48	3,67	5,16	16,3	12,2	13,2	52,1
Skupaj vsi gozdovi	442,42	59,0	163,5	222,4	1,57	3,66	5,23	20,3	15,0	16,4	69,9

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	26,81	6,1
Drogovnjak	124,96	28,2
Debeljak	239,68	54,2
Sestoj v obnovi	50,97	11,5
Skupaj:	442,42	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	16,9
Jelka	0,2
Bor	9,2
Macesen	0,2
Bukev	42,3
Hrast	5,6
Pl. lst.	8,6
Dr. tr. lst.	15,3
Meh. lst.	1,7
Iglavci	26,5
Listavci	73,5
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	10,3	27,2	24,0	21,2	17,3	26,5	59,0
Listavci	12,0	21,8	26,4	22,5	17,3	73,5	163,5
Skupaj	11,6	23,2	25,7	22,2	17,3	100,0	222,4

Priloge

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	5.302	20,3											
Listavci	10.877	15,0											
Skupaj	16.179	16,4											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Obžetev	ha	3,27	5,27											
Nega mladja	ha	13,97	15,29											
Nega gošče	ha	16,55	16,82											
Nega letvenjaka	ha	12,91	14,27											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,78	0,78											

Občinski gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
VECNAMENSKI GOZDOVI	14,76	123,2	99,0	222,2	3,62	2,72	6,35	17,6	16,4	17,1	59,8
VAROVALNI GOZDOVI	5,82	65,8	100,5	166,3	2,20	2,93	5,14	14,6	15,4	15,1	48,8
Skupaj vsi gozdovi	20,58	107,0	99,4	206,4	3,22	2,78	6,00	17,1	16,1	16,6	57,2

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	0,75	3,6
Drogovnjak	9,06	44,0
Debeljak	9,66	47,0
Sestoj v obnovi	1,11	5,4
Skupaj:	20,58	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	43,5
Jelka	0,0
Bor	3,6
Macesen	4,8
Bukev	6,5
Hrast	7,1
Pl. lst.	15,2
Dr. tr. lst.	11,3
Meh. lst.	8,1
Iglavci	51,8
Listavci	48,2
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	12,7	28,9	24,3	18,5	15,6	51,8	107,0
Listavci	13,5	28,5	21,7	19,4	16,9	48,2	99,4
Skupaj	13,1	28,8	23,0	18,9	16,2	100,0	206,4

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	376	17,1											
Listavci	330	16,1											
Skupaj	706	16,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Nega mladja	ha	1,12	1,12											
Nega gošče	ha	0,21	0,21											
Nega letvenjaka	ha	0,67	0,67											

12.2 Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne(P)	Vmesne(V)	Enodobne(E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Priloge

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
89A01	32	32	28	30	28	30	28	30
89A02	34	34	30	32	30	30	28	30
89A03	34	34	30	32	30	30	28	30
89A04	34	34	30	32	30	30	28	30
89A05	34	34	30	32	30	30	28	30
89A06	34	34	30	32	30	30	28	30
89A07	34	34	30	32	30	30	28	30
89A08	34	34	30	32	30	30	28	30
89A09	34	34	30	32	30	30	28	30
89B10	34	34	30	32	30	30	28	30
89B11	34	34	30	32	30	30	28	30
89B12	34	34	30	32	30	30	28	30
89B13	34	34	30	32	30	30	28	30
89B14	34	34	30	32	30	30	28	30
89C15	34	34	30	32	30	30	28	30
89C16A	30	30	28	30	28	30	28	28
89C16B	30	30	28	30	28	30	28	28
89C17	30	30	28	30	28	30	28	28
89C18	30	30	28	30	28	30	28	28
89C19	30	30	28	30	28	30	28	28
89C20	34	34	30	32	30	30	28	30
89C21	34	34	30	32	30	30	28	30
89D22A	30	30	28	30	28	30	28	28
89D22B	30	30	28	30	28	30	28	28
89D23	30	30	28	30	28	30	28	28
89D24	30	30	28	30	28	30	28	28
89D25	34	34	30	32	30	30	28	30
89D26	34	34	30	32	30	30	28	30
89D27	34	34	30	32	30	30	28	30
89D28	34	34	30	32	30	30	28	30
89E30	34	34	30	32	30	30	28	30
89E31	34	34	30	32	30	30	28	30
89E32	34	34	30	32	30	30	28	30
89E33	34	34	30	32	30	30	28	30
89E34	34	34	30	32	30	30	28	30
89E35	34	34	30	32	30	30	28	30
89E36	34	34	30	32	30	30	28	30
89E37A	34	34	30	32	30	30	28	30
89E37B	34	34	30	32	30	30	28	30
89E38	34	34	30	32	30	30	28	30
89E39	32	32	28	30	28	30	28	30
89E40	32	32	28	30	28	30	28	30
89E41	32	32	28	30	28	30	28	30
89F42	30	30	28	30	28	30	28	28
89F43	32	32	28	30	28	30	28	30
89F44	32	32	28	30	28	30	28	30
89F45	32	32	28	30	28	30	28	30
89F46A	32	32	28	30	28	30	28	30
89F46B	32	32	28	30	28	30	28	30
89F47	32	32	28	30	28	30	28	30
89F48	32	32	28	30	28	30	28	30
89F49	32	32	28	30	28	30	28	30
89F50	32	32	28	30	28	30	28	30
89G01	30	30	28	30	28	30	28	28
89G02A	32	32	28	30	28	30	28	30
89G02B	32	32	28	30	28	30	28	30
89G03	34	34	30	32	30	30	28	30
89G04	32	32	28	30	28	30	28	28
89G05A	34	34	30	32	30	30	28	30
89G05B	34	34	30	32	30	30	28	30
89G51	34	34	30	32	30	30	28	30
89G52	32	32	28	30	28	30	28	30
89G53	32	32	28	30	28	30	28	30
89G54	32	32	28	30	28	30	28	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
89G55	32	32	28	30	28	30	28	30
89G56A	32	32	28	30	28	30	28	30
89G56B	32	32	28	30	28	30	28	30
89G57	32	32	28	30	28	30	28	30
89G58	32	32	28	30	30	30	28	30
89G59	30	30	28	30	28	30	28	28
89H60A	32	32	28	30	28	30	28	30
89H60B	32	32	28	30	28	30	28	30
89H61	32	32	28	30	28	30	28	30
89H62	32	32	28	30	28	30	28	30
89H63	32	32	28	30	28	30	28	30
89H64	32	32	28	30	28	30	28	30
89H65	32	32	28	30	28	30	28	30
89H66	32	32	28	30	28	30	28	30
89H67	32	32	28	30	28	30	28	30
89H68	30	30	28	30	28	30	28	28
89H69	30	30	28	30	28	30	28	28
89H70A	30	30	28	30	28	30	28	28
89H70B	30	30	28	30	28	30	28	28
89H71	32	32	28	30	28	30	28	30
89H72	32	32	28	30	28	30	28	30
89H73	32	32	28	30	28	30	28	30
89H74	32	32	28	30	28	30	28	30
89H75	32	32	28	30	28	30	28	30
89H76	32	32	28	30	28	30	28	30
89H77	32	32	28	30	28	30	28	30
89H78A	30	30	28	30	28	30	28	28
89H78B	30	30	28	30	28	30	28	28
89H79	32	32	28	30	28	30	28	30
89H80	34	34	28	30	28	30	28	30
89H81	34	34	28	30	28	30	28	30
89H82	34	34	28	30	28	30	28	30
89H83	30	30	28	30	28	30	28	28
89H84	32	32	28	30	28	30	28	30
89H85	32	32	28	30	28	30	28	30
89H86	32	32	28	30	28	30	28	30
89H87	30	30	28	30	28	30	28	28
89H88	30	30	28	30	28	30	28	28
89H89	30	30	28	30	28	30	28	28
89H90	30	30	28	30	28	30	28	28
89H91	30	30	28	30	28	30	28	28
89H92	34	34	30	32	30	30	28	30
89H93A	30	30	28	30	28	30	28	28
89H93B	30	30	28	30	28	30	28	28
89H94	32	32	28	30	28	30	28	30
89H95	32	32	28	30	28	30	28	30
89H96	32	32	28	30	28	30	28	30
89H97	32	32	28	30	28	30	28	30
89H98	32	32	28	30	28	30	28	30
89H99	32	32	28	30	28	30	28	30
89I01	34	34	30	32	30	32	30	32
89I02	32	32	30	30	28	30	28	30
89I03	32	32	30	30	28	30	28	30
89I04	34	34	30	32	30	32	30	32
89I05	34	34	30	32	30	32	30	32
89I06	30	30	28	30	28	28	28	28
89I07	34	34	30	32	30	32	30	32
89I08	34	34	30	32	30	32	30	32
89I09	34	34	30	32	30	32	30	32
89I10	34	34	30	32	30	32	30	32
89I11	34	34	30	32	30	32	30	32
89I12	32	32	30	30	28	30	28	30
89I13	32	32	30	30	28	30	28	30
89I14	32	32	30	30	28	30	28	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
89I15	30	30	28	30	28	28	28	28
89I16	30	30	28	30	28	28	28	28
89I17	34	34	30	32	30	32	30	32
89I18	32	32	30	30	28	30	28	30
89I19	30	30	28	30	28	28	28	28
89I20	34	34	30	32	30	32	30	32
89I21	30	30	28	30	28	28	28	28
89I22	34	34	30	32	30	32	30	32
89J23	34	34	30	32	30	32	30	32
89J24A	32	32	30	30	28	30	28	30
89J24B	30	30	28	30	28	28	28	28
89J25	32	32	30	30	28	30	28	30
89J26	32	32	30	30	28	30	28	30
89J27	32	32	30	30	28	30	28	30
89J28	32	32	30	30	28	30	28	30
89J29	32	32	30	30	28	30	28	30
89J30A	34	34	30	32	30	32	30	32
89J30B	32	32	30	30	28	30	28	30
89J31	30	30	28	30	28	28	28	28
89J32	34	34	30	32	30	32	30	32
89J33	32	32	30	30	28	30	28	30
89J34A	34	34	30	32	30	32	30	32
89J34B	34	34	30	32	30	32	30	32
89K35A	32	32	30	30	28	30	28	30
89K35B	32	32	30	30	28	30	28	30
89K36	32	32	30	30	28	30	28	30
89K37	32	32	30	30	28	30	28	30
89K38	32	32	30	30	28	30	28	30
89K39	34	34	30	32	30	32	30	32
89K40	32	32	30	30	28	30	28	30
89K41	30	30	28	28	28	28	28	28
89K42	30	30	28	28	28	28	28	28
89K43	32	32	30	30	28	30	28	30
89K44	32	32	30	30	28	30	28	30
89K45	30	30	28	28	28	28	28	28
89K46	30	30	28	28	28	28	28	28
89K47	30	30	28	28	28	28	28	28
89K48	30	30	28	28	28	28	28	28
89K49	34	34	30	32	30	32	30	32
89K50	32	32	30	30	28	30	28	30
89K51	32	32	30	30	28	30	28	30
89K52	32	32	30	30	28	30	28	30
89K53	28	28	26	26	26	26	26	26
89K54A	28	28	26	26	26	26	26	26
89K54B	28	28	26	26	26	26	26	26
89K55	32	32	30	30	28	30	28	30
89K56	30	30	28	30	28	28	28	28
89K57	30	30	28	30	28	28	28	28
89K58	32	32	30	30	28	30	28	30
89K59	32	32	30	30	28	30	28	30
89K60	30	30	28	30	28	28	28	28
89K61	32	32	30	30	28	30	28	30
89L62	32	32	30	30	28	30	28	30

12.3 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po gospodarskih razredih

RGR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
11012	SM	976	0,0541	0,0440	0,0375	0,0329	0,0295	0,0268	0,0246	0,0229	0,0214	0,0201	0,0190	0,0180	0,0171	0,0163
	JE	981	0,1274	0,0847	0,0617	0,0477	0,0383	0,0317	0,0268	0,0231	0,0202	0,0178	0,0159	0,0143	0,0130	0,0119
	OI	984	0,0641	0,0489	0,0373	0,0285	0,0217	0,0166	0,0127	0,0097	0,0074	0,0056	0,0043	0,0033	0,0025	0,0019
	BU	985	0,0810	0,0543	0,0398	0,0308	0,0249	0,0207	0,0175	0,0151	0,0133	0,0117	0,0105	0,0095	0,0086	0,0079
	HR	990	0,0347	0,0260	0,0207	0,0172	0,0147	0,0129	0,0114	0,0102	0,0093	0,0085	0,0078	0,0072	0,0067	0,0063
	PL	992	0,1778	0,0958	0,0593	0,0401	0,0288	0,0216	0,0168	0,0134	0,0109	0,0090	0,0076	0,0065	0,0056	0,0049
	TL	995	0,0512	0,0336	0,0242	0,0186	0,0148	0,0122	0,0102	0,0088	0,0076	0,0067	0,0060	0,0054	0,0049	0,0044
	ML	998	0,1074	0,0726	0,0536	0,0418	0,0339	0,0282	0,0240	0,0208	0,0183	0,0162	0,0146	0,0132	0,0120	0,0110
12112	SM	977	0,0535	0,0466	0,0413	0,0370	0,0333	0,0302	0,0274	0,0249	0,0226	0,0205	0,0186	0,0169	0,0152	0,0137
	JE	982	0,1382	0,1037	0,0829	0,0691	0,0593	0,0519	0,0461	0,0415	0,0378	0,0346	0,0320	0,0297	0,0277	0,0260
	OI	984	0,0641	0,0489	0,0373	0,0285	0,0217	0,0166	0,0127	0,0097	0,0074	0,0056	0,0043	0,0033	0,0025	0,0019
	BU	986	0,0687	0,0515	0,0412	0,0343	0,0294	0,0257	0,0229	0,0206	0,0187	0,0172	0,0158	0,0147	0,0137	0,0129
	HR	991	0,0621	0,0460	0,0365	0,0302	0,0257	0,0224	0,0198	0,0178	0,0161	0,0147	0,0135	0,0125	0,0117	0,0109
	PL	993	0,0926	0,0607	0,0437	0,0334	0,0267	0,0219	0,0184	0,0158	0,0137	0,0121	0,0107	0,0096	0,0087	0,0079
	TL	996	0,0564	0,0399	0,0306	0,0246	0,0204	0,0174	0,0151	0,0133	0,0119	0,0107	0,0097	0,0089	0,0082	0,0076
	ML	999	0,0564	0,0342	0,0232	0,0169	0,0130	0,0103	0,0084	0,0070	0,0059	0,0051	0,0044	0,0039	0,0035	0,0031
14112	SM	978	0,0711	0,0531	0,0423	0,0351	0,0300	0,0262	0,0232	0,0208	0,0189	0,0173	0,0160	0,0148	0,0138	0,0129
	JE	981	0,1274	0,0847	0,0617	0,0477	0,0383	0,0317	0,0268	0,0231	0,0202	0,0178	0,0159	0,0143	0,0130	0,0119
	OI	983	0,0719	0,0533	0,0395	0,0293	0,0217	0,0161	0,0119	0,0088	0,0066	0,0049	0,0036	0,0027	0,0020	0,0015
	BU	987	0,0555	0,0410	0,0324	0,0268	0,0228	0,0198	0,0175	0,0156	0,0141	0,0129	0,0119	0,0110	0,0102	0,0095
	HR	990	0,0347	0,0260	0,0207	0,0172	0,0147	0,0129	0,0114	0,0102	0,0093	0,0085	0,0078	0,0072	0,0067	0,0063
	PL	994	0,0943	0,0634	0,0466	0,0362	0,0292	0,0243	0,0207	0,0179	0,0157	0,0139	0,0124	0,0112	0,0102	0,0093
	TL	997	0,0465	0,0403	0,0349	0,0303	0,0263	0,0228	0,0198	0,0171	0,0149	0,0129	0,0112	0,0097	0,0084	0,0073
	ML	975	0,0837	0,0555	0,0404	0,0312	0,0250	0,0207	0,0175	0,0150	0,0131	0,0116	0,0100	0,0093	0,0084	0,0077
15512	SM	979	0,1336	0,0743	0,0472	0,0325	0,0238	0,0181	0,0142	0,0115	0,0095	0,0079	0,0067	0,0058	0,0050	0,0044
	JE	981	0,1274	0,0847	0,0617	0,0477	0,0383	0,0317	0,0268	0,0231	0,0202	0,0178	0,0159	0,0143	0,0130	0,0119
	OI	983	0,0719	0,0533	0,0395	0,0293	0,0217	0,0161	0,0119	0,0088	0,0066	0,0049	0,0036	0,0027	0,0020	0,0015
	BU	988	0,0521	0,0347	0,0253	0,0196	0,0158	0,0131	0,0111	0,0095	0,0083	0,0074	0,0066	0,0059	0,0054	0,0049
	HR	990	0,0347	0,0260	0,0207	0,0172	0,0147	0,0129	0,0114	0,0102	0,0093	0,0085	0,0078	0,0072	0,0067	0,0063
	PL	994	0,0943	0,0634	0,0466	0,0362	0,0292	0,0243	0,0207	0,0179	0,0157	0,0139	0,0124	0,0112	0,0102	0,0093
	TL	995	0,0512	0,0336	0,0242	0,0186	0,0148	0,0122	0,0102	0,0088	0,0076	0,0067	0,0060	0,0054	0,0049	0,0044
	ML	975	0,0837	0,0555	0,0404	0,0312	0,0250	0,0207	0,0175	0,0150	0,0131	0,0116	0,0100	0,0093	0,0084	0,0077
16012	SM	980	0,0568	0,0426	0,0341	0,0284	0,0244	0,0213	0,0189	0,0171	0,0155	0,0142	0,0131	0,0122	0,0114	0,0107
	JE	981	0,1274	0,0847	0,0617	0,0477	0,0383	0,0317	0,0268	0,0231	0,0202	0,0178	0,0159	0,0143	0,0130	0,0119
	OI	984	0,0641	0,0489	0,0373	0,0285	0,0217	0,0166	0,0127	0,0097	0,0074	0,0056	0,0043	0,0033	0,0025	0,0019
	BU	989	0,0652	0,0435	0,0318	0,0246	0,0198	0,0165	0,0139	0,0120	0,0105	0,0093	0,0083	0,0075	0,0068	0,0062
	HR	990	0,0347	0,0260	0,0207	0,0172	0,0147	0,0129	0,0114	0,0102	0,0093	0,0085	0,0078	0,0072	0,0067	0,0063
	PL	994	0,0943	0,0634	0,0466	0,0362	0,0292	0,0243	0,0207	0,0179	0,0157	0,0139	0,0124	0,0112	0,0102	0,0093
	TL	995	0,0512	0,0336	0,0242	0,0186	0,0148	0,0122	0,0102	0,0088	0,0076	0,0067	0,0060	0,0054	0,0049	0,0044
	ML	975	0,0837	0,0555	0,0404	0,0312	0,0250	0,0207	0,0175	0,0150	0,0131	0,0116	0,0100	0,0093	0,0084	0,0077
40000	SM	980	0,0568	0,0426	0,0341	0,0284	0,0244	0,0213	0,0189	0,0171	0,0155	0,0142	0,0131	0,0122	0,0114	0,0107
	JE	981	0,1274	0,0847	0,0617	0,0477	0,0383	0,0317	0,0268	0,0231	0,0202	0,0178	0,0159	0,0143	0,0130	0,0119
	OI	983	0,0719	0,0533	0,0395	0,0293	0,0217	0,0161	0,0119	0,0088	0,0066	0,0049	0,0036	0,0027	0,0020	0,0015
	BU	989	0,0652	0,0435	0,0318	0,0246	0,0198	0,0165	0,0139	0,0120	0,0105	0,0093	0,0083	0,0075	0,0068	0,0062
	HR	990	0,0347	0,0260	0,0207	0,0172	0,0147	0,0129	0,0114	0,0102	0,0093	0,0085	0,0078	0,0072	0,0067	0,0063
	PL	994	0,0943	0,0634	0,0466	0,0362	0,0292	0,0243	0,0207	0,0179	0,0157	0,0139	0,0124	0,0112	0,0102	0,0093
	TL	995	0,0512	0,0336	0,0242	0,0186	0,0148	0,0122	0,0102	0,0088	0,0076	0,0067	0,0060	0,0054	0,0049	0,0044
	ML	975	0,0837	0,0555	0,0404	0,0312	0,0250	0,0207	0,0175	0,0150	0,0131	0,0116	0,0100	0,0093	0,0084	0,0077

12.4 Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje

Strošek sečnje znaša 17,78 €/h, strošek spravila pa 32,09 €/h in sta enaka za vsa lastništva. Stroški manipulacije so prav tako enaki za vse oblike lastništva in znašajo 3 min./m³.

Preglednica: Cenik sortimentov (september 2011)

Priloge

SKDVEP	SORTIMEP	SORTIMENT	PC	NC
11	H1	Hlodovina I	78,00	78,00
11	H2	Hlodovina II	58,00	58,00
11	H3	Hlodovina III	46,00	46,00
11	O	Ostali les	37,00	37,00
21	H1	Hlodovina I	68,00	68,00
21	H2	Hlodovina II	51,00	51,00
21	H3	Hlodovina III	42,00	42,00
21	O	Ostali les	34,00	34,00
30	H	Hlodovina	47,00	47,00
30	O	Ostali les	33,00	33,00
34	H1	Hlodovina I	92,00	92,00
34	H2	Hlodovina II	64,00	64,00
34	H3	Hlodovina III	52,00	52,00
34	O	Ostali les	33,00	33,00
39	C	Celulozni les	22,00	22,00
40	H1	Hlodovina I	70,00	70,00
40	H2	Hlodovina II	51,00	51,00
40	H3	Hlodovina III	41,00	41,00
40	O	Ostali les	34,00	34,00
50	H	Hlodovina	97,00	97,00
50	O	Ostali les	39,00	39,00
55	H	Hlodovina	83,00	83,00
55	O	Ostali les	39,00	39,00
60	H	Hlodovina	124,00	124,00
60	O	Ostali les	62,00	62,00
70	D	Drva	45,00	45,00
80	P	Prostorninski I	32,00	32,00
90	H	Hlodovina	50,00	50,00
90	O	Ostali les	35,00	35,00

13 Prostorski del načrta

13.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Na karti št. 1 so v merilu 1 : 25 000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica 140: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	indeks (%)**
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	5.829,60	100
1b) Novo določene površine gozdov	91,93	1,58
1c) Novo izločene gozdne površine*	133,77	2,29
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	22,45	0,38
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	5.787,92	99,28
Površine v zaraščanju (niso gozd)	51,86	
Druga gozdna zemljišča	20,34	

* to so površine, ki so bile v preteklem obdobju pomotoma ali drugega razloga uvrščene med gozd

** osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

Površina gozdov, ugotovljena v prejšnjem ureditvenem načrtu je bila 5.829,60 ha. V desetih letih (od 2011 do 2020) se je površina gozdov zmanjšala za 41,68 ha. Zmanjšanje površine gozdov je posledica izvedenih krčitev gozdov (evidentiranih krčitev gozdov je bilo 22,4 ha), iz gozda izločenih površin in natančnejšega zajemanja gozdnega roba (novi DOF-i).

Glavni vzrok za iz gozda izločene gozdne površine je predvsem izločitev dejansko negozdnih površin (ceste, daljnovodi, drugi infrastrukturni objekti,...). Med razlogi za razliko je tudi natančnejše zajemanje podatkov in uporaba najnovejših orto-foto načrtov za ugotavljanje gozdnega roba. Uporaba le teh namreč omogoča natančnejši zajem podatkov oziroma dejanskega stanja.

Površin v zaraščanju smo evidentirali na 51,86 ha kmetijskih zemljišč v gozdnem prostoru. Druga gozdna zemljišča (20,34 ha) predstavljajo večinoma daljnovodi.

13.2 Večfunkcionalna območja

Na dveh kartah v merilu 1 : 50 000 so prikazana območja gozdov, kjer se pojavljata hkrati vsaj po ena ekološka in socialna funkcija, ki zaradi svoje poudarjenosti vplivata na gospodarjenje z gozdovi.

Na karti št. 2a z naslovom "Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje" so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, raziskovalna, higiensko-zdravstvena, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica 141: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Navzoče funkcije, ki se ne	2.652,52	45

izključujejo		
Ostala površina	3.226,08	55
Skupaj	5.878,60	100

Na karti št. 2b z naslovom "Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda" so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična, poučna in obrambna funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na tej karti so območja razvrščena v naslednje štiri kategorije:

1 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter z vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1),

2 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno z 2. stopnjo poudarjenosti (S2),

3 - območje - z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1) ter vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2),

4 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2) in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2).

Če v GGE ni območij gozdov, kjer se pričakujejo oz. so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov se karta ne izdela.

Preglednica 142: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje (E1, S1)	38,80	3,55
2. območje (E1, S2)	459,447	18,57
3. območje (E2, S1)	14,47	1,05
4. območje ((E2, S2)	256,42	22,06
Ostala površina	3.219,64	54,77
Skupaj	5.878,60	100,00

Območja gozdov, kjer se pričakujejo oz. so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov v GGE so:

- v območju Kolovraške rebri
- v območju južno od Kisovca
- v območju okoli Pleše
- v območju Zasvske gore in Roviškovca

13.3 Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na karti št. 3 je v merilu 1 : 50 000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih.

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50%) in realiziran (50%) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50%) in realiziranih (50%) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- 1 - zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
 2 - velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
 3 - srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
 4 - majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
 5 - gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica 143: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
1 - zelo velika	94,40	1,6
2 - velika	1.512,27	26,1
3 - srednja	2.894,73	50,1
4 - majhna	1.286,52	22,2
Brez načrtovanih ukrepov	0,00	0,0
Skupaj	5.787,92	100,0

V GGE prevladuje srednja intenzivnost gospodarjenja z gozdovi, ki zavzemata 50,1 %. Velika intenzivnost gospodarjenja je le na 26,1 % površine gozdov, zelo velike intenzivnosti v gozdovih GGE Čemšenik – Kolovrat je na 1,6 % površine. Predeli z majhno intenzivnostjo (22,2 %) so v večini na območju varovalnih gozdov in na predelih, kjer prevladujejo veliki nakloni in so razmere za sečnjo in spravilo težje.

13.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na karti št. 4, v merilu 1 : 50 000, je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov. Varovanih površin (varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno - režimi ne dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020) ter s 44. členom Zakona o gozdovih v GGE Čemšenik – Kolovrat ni.

Preglednica 144: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež %
VEČNAMENSKI GOZDOVI	4.912,91	84,9
VAROVALNI GOZDOVI	875,01	15,1
Skupaj	5.787,92	100,0

Večnamenski gozdovi predstavljajo skoraj 85 % vseh gozdov, 15 % pa varovalni gozdovi. Gozdov s posebnim namenom ni.

13.5 Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo zaradi poškodovanosti zaradi emisij in/ali plazov oz. usadov v GGN GGE nismo opredelili.

13.6 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti

13.6.1 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Karta št. 6a v merilu 1 : 50 000 je namejena prikazu območij grmišč, zimovališča in mirnih con.

Preglednica 145: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Območja	Površina (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
Zimovališča gams	981,49	17
Zimovališča gams, jelen	296,58	5
Skupaj	1.278,07	22

V GGE Čemšenik – Kolovrat spadajo med območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali naslednja območja:

zimovališča gamsov v odsekih: 89C16A, 89C16B, 89C17, 89C19, 89D22A, 89D22B, 89F48, 89F49, 89F50, 89G56A, 89G56B, 89G59, 89H67, 89H72, 89H76, 89H77, 89H78A, 89H78B, 89H84, 89H85, 89H86, 89H87, 89H88, 89H89, 89H90, 89H91, 89H97, 89K41, 89K42, 89K45, 89K46, 89K47, 89K48, 89K53, 89K54A, 89K54B;

zimovališča jelenjadi so v odsekih: 89K41, 89K42, 89K45, 89K46, 89K47, 89K48, 89K53, 89K54A, 89K54B.

13.6.2 Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave

Preglednica 146: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Površina v GGE (ha)	Površina v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
Natura 2000	999,35	769,45	13,3
EPO	1.111,16	687,09	11,9
Skupaj	2.110,51	1.456,54	25,1

Na karti št. 6b so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti. V GGE so to območja NATURA 2000 določena z Uredbo o posebnih varstvenih območjih – območjih Natura 2000 (Ur. l. RS, št. 45/2004, 110/2004, 59/2007, 43/2008, 8/2012, 33/2013, 35/2013, 3/2014, 21/2016, 47/2018) in ekološko pomembna območja, določena z Uredbo o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/2004, 33/2013 in 99/2013, 47/2018).

Območja NATURA 2000 in EPO se med seboj prekrivajo. V GGE Čemšenik – Kolovrat so območja Nature 2000: SI300205 Kandrše, SI3000165 Medija – borovja, SI3000164 Reber – Borovja, SI3000121 Čemšeniška planina in SI5000026 Posavsko hribovje.

Ekološko pomembna območja (EPO) so: 12100 – Zasavsko hribovje, 24700 – Kandrše, 33500 – Sava od Mavčič do Save, 35200 – Čemšeniška planina in 37200 - Medija

13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na karti št. 7 so v merilu 1 : 25.000 za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda prikazana ogrožena območja zaradi:

- poplav (poplavna območja: Integralna karta razredov poplavne nevarnosti (pet slojev) ali Opozorilna karta poplav in poplavni dogodki (trije sloji)
- erozije celinskih voda in morja (potencialna erozijska območja: Opozorilna karta erozije NUV1 (1:250.000), trije sloji – običajni zaščitni ukrepi, zahtevni zaščitni ukrepi in strogo varovanje)
- zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljiva območja: karta Plazljiva območja NUV1, pet slojev)*,
- snežnih plazov (plazovita območja: Karta lavinske nevarnosti NUV1, trije sloji)*.

*Podrobnejši podatki so dostopni za občine Bovec, Gornja Radgona, Kranjska gora, Krško, Kungota, Laško, Maribor, Piran, Puconci, Slovenj Gradec, Šentilj, Trbovlje, Velenje in Železniki, ki se jih lahko pridobi od Geološkega zavoda Slovenije (narocanje@geo-zs.si).

Prikazana so tudi varovana območja in sicer hidrografija (os vodotoka) ter varstvena območja in sicer vodovarstvena območja državnega in občinskega pomena.

Prikazani so tudi referenčni odseki (odseki z referenčnimi razmerami) skladno z Uredbo o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).

Prikazana so tudi območja vodnih dovoljenj in koncesij za rabo vode.

Te kartne podlage so informacija investitorju glede obveznosti izdelave natančnejših geomehanskih poročil, ki so podlaga za podrobnejše odločanje.

13.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Na karti št. 8 so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, kjer krčenje gozda ni dopustno oziroma praviloma ni dopustno. Izven teh območij je krčenje gozda načeloma dopustno.

Območja, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so: varovalni gozdovi, gozdni rezervati ter drugi gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve.

Območja, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so: gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave, erozijska območja na predelih s strogimi in zahtevnimi ukrepi, plazljiva območja zelo velike in velike verjetnosti pojavljanja ter manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Preglednica 147: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	875,01	15,1
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	2.574,28	44,5
Krčenje gozda je dopustno	2.338,63	40,4
Skupaj	5.787,92	100,0

Krčenje ni dopustno in praviloma ni dopustno na 44,5 % površine gozdov.

13.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

13.9.1 Odprtost gozdov s prometnicami

Skupna dolžina gozdnih cest v GGE je 26,54 km, produktivnih cest je 158,01 km. Skupna gostota cest ob upoštevanju vseh produktivnih cest, tudi produktivnih javnih cest, znaša 31,88 m/ha.

13.9.2 Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami

Pri določevanju teh območij smo kot osnovo upoštevali odseke, kjer so izpolnjeni v naslednjem odstavku navedeni kriteriji, preverili smo jih z omejitvami, ki jih določajo varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom ter z omejitvami, ki jih določajo poudarjene ekološke in socialne funkcije in ta območja smiselno zaokrožili, upoštevaje tudi ostale dejavnike (naravne danosti, ekonomiko, socioekonomske razmere,...). Prav tako med prednostna območja ne spadajo erozijska območja na predelih s strogimi in zahtevnimi ukrepi in plazljiva območja zelo velike in velike verjetnosti pojavljanja.

Kriteriji za določitev območij, ki s cestami niso zadostno odprta so: odseki, kjer je pravilna razdalja večja od 600 m, možni posek večji od 5 m³/ha letno in intenzivnost gospodarjenja vsaj srednja. Kriteriji so povzeti po Priročniku za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot, 2012.

Določili smo naslednja območja, ki s cestami niso zadostno odprta, kjer bi bilo v daljšem časovnem obdobju smiselno zgraditi gozdne ceste in sicer :

- 89I10 in 89I11

13.9.3 Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami

Na podoben način kot taka območja za gradnjo gozdnih cest, smo grobo upoštevaje (kjer je naklon manjši od 35 stopinj, delež odprtosti odseka manjši od 75 % in možni posek večji od 4 m³/ha/letno) določili območja, ki z vlakami niso zadostno odprta. Upoštevaje kriterije in v sodelovanju ter usklajeno s KE Zagorje, ob upoštevanju ostalih dejavnikov (naravne danosti, ekonomiko, socioekonomske razmere,...) smo ta območja smiselno zaokrožili in določili naslednja območja, ki z vlakami niso zadostno odprta:

- 89H63, 89H69, 89H70A, 89H71, 89H72, 89H73;
- 89H60A, 89H60B, 89H82, 89H96, 89H97, 89H98;
- 89I10, 89I11;
- 89K36, 89K37.

Varovalni gozdovi praviloma ne sodijo med taka območja. Območja, kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji vlak, erozijska območja na predelih s strogimi in zahtevnimi ukrepi ter plazljiva območja zelo velike in velike verjetnosti pojavljanja, niso uvrščena v taka območja.